

TIPP MILYEN JOGOK ILLETIK
A SZOFTVERHASZNÁLÓT?

TIPPEK MULTIFUNKCIÓS, FOTÓ-
MINŐSÉGŰ NYOMTATÓK

TIPP 25 KALLÓDÓ, TEHET-
SÉGES SZOFTVER

TIPPEK A 6 LEGISMERTEBB
TÖMÖRÍTŐPROGRAM

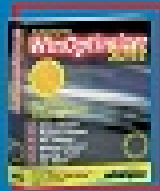
PC WORLD

**2004 LEGJOBB
INGYENES PROGRAMJAI!**

SZÁMÍTÉSTECHNIKAI MAGAZIN 12. ÉVFOLYAM 2. SZÁM 2004. FEBRUÁR ÁRA: 1000 FT, ELŐFIZETÉSSEL: 1000 FT

TELJES VERZIÓK:

MAGYAR NYELVŰ
**ASHAMPOO WIN-
OPTIMIZER SUITE**
Teljes körű rendszer-
optimalizáló csomag

MAGYAR NYELVŰ
SUSE LINUX 9
Operációs rendszer
a CD-n!

AJÁNDÉK VÍRUSIRTÓ!

**PANDA TITANIUM
ANTIVIRUS 2004**
Egész éves,
ingyenes megoldás!
Regisztrációs kód a lapban!

2004

PILLANTÁS A JÖVŐBE

VÁRHATÓ PC-S TECHNOLOGIÁK

KÖTÖTTTSÉGEK NÉLKÜL

10 DRÓTNÉLKÜLI BILLENTYŰZETET ÉS EGERET TESZTELTÜNK

MINT A MOZIBAN: OTTHONI KIVETÍTŐKET VIZSGÁLTUNK!

TIPP MILYEN JOGOK ILLETIK
A SZOFTVERHASZNÁLÓT?

TESZT MULTIFUNKCIÓS, FOTÓ-
MINŐSÉGŰ NYOMTATÓK

TIPP 25 KALLÓDÓ, TEHET-
SÉGES SZOFTVER

TESZT A 6 LEGISMERTEBB
TÖMÖRÍTŐPROGRAM

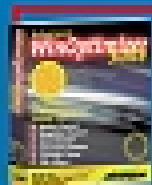
PC

WORLD

**2004 LEGJOBB
INGYENES PROGRAMJAI!**

TELJES VERZIÓK:

MAGYAR NYELVŰ

**ASHAMPOO WIN-
OPTIMIZER SUITE**

Teljes körű rendszer-
optimalizáló csomag

MAGYAR NYELVŰ

SUSE LINUX 9

Operációs rendszer
a CD-n!

AJÁNDÉK VÍRUSIRTÓ!

**PANDA TITANIUM
ANTIVIRUS 2004**

Egész éves,
Ingyenes megoldás!
Regisztrációs kód a lapon!

SZÁMÍTÉSTECHNIKAI MAGAZIN 13. ÉVFOLYAM 2. SZÁM 2004. FEBRUÁR ÁRA: 1847 FT, ELŐFIZETÉSSEL: 1820 FT

2004

PILLANTÁS A JÖVŐBE

VÁRHATÓ PC-S TECHNOLÓGIÁK

KÖTÖTTSÉGEK NÉLKÜL

10 DRÓTNÉLKÜLI BILLENTYŰZETET ÉS EGERET TESZTELTÜNK

MINT A MOZIBAN: OTTHONI KIVETÍTŐKET VIZSGÁLTUNK!

IDG

9 771213 505034 04003

PC WORLD 2004. február

FÓKUSZ

76. oldal

Multifunkciós fotómínőségű készülékek tesztje

Egységben az erő

TEKINTVE A HAZÁNKBA EGY FŐRE JUTÓ ÁTLAGOSAN HARMINC NÉGYZETMÉTERES LAKÓTERÜLETRE, KOMOLY SZEMPONT A HELYKAPARÉKOSSÁG. EBBEN SEGÍTHETNEK AZ EGYRE NÉPSZERŰBB KOMBINÁLT, MÁS SZÓVAL MULTIFUNKCIÓS NYOMTATÓ-LAPOLVASÓ-MÁSOLÓ KÉSZÜLÉKEK.

HP PSC 2175	77. oldal
HP PSC 2510	77. oldal
Canon SmartBase MP700 Photo	78. oldal
Lexmark X5150	78. oldal
Epson CX5400	79. oldal

FÓKUSZ

82. oldal

Öt projektor bemutatója

Otthoni vetítők

A KIVETÍTŐK MINDIG IS A MÉREGDRÁGA LUXUSCIKKEK KÖZÉ TARTOZTAK – LEGALÁBBIS AMI AZ OTTHONI FELHASZNÁLÁSUKAT ILLETI. ÁRUK UGYAN MÉG MINDIG BORSOS, DE FOKOZATOSAN A MEGFIZETHETŐ TARTOMÁNYBA SÜLLYED, ÉS REMÉLHETŐLEG AZT IS MEGÉRJÜK, HOGY NÉHÁNY ÉV MÚLVA BÁRKI MEGENGEDHET MAGÁNAK EGY ILYET. MI MOST A „LEGOLCSÓBB”, BELÉPŐSZINTŰ MODELLEK KÖZÜL MUTATUNK BE ÖTÖT.

Benq DS650	84. oldal
Panasonic PT-AE200E	84. oldal
Toshiba TLP-ET1E	85. oldal
Sanyo PLV-Z1	85. oldal
Sony VPL-ES1	86. oldal

FÓKUSZ

92. oldal

Vezeték nélküli billentyűzet-egér kombinációk tesztje

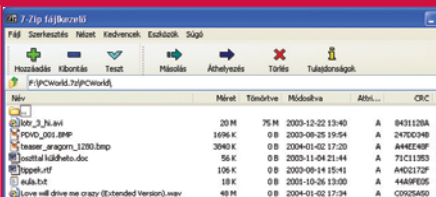
Kötöttségek nélkül

ÉRDEMES ELGONDOLKODNI AZON, HOGY A SZÁMÍTÓGÉPNEK MELYIK A LEGFONTOSABB ALKOTÓELEME. SOKAK SZERINT A PROCESSZOR, AZ ALAPLAP VAGY A MEMÓRIA. A BILLENTYŰZET VAGY ÉPPE AZ EGÉR VALÓSZÍNŰLEG CSAK A SOR VÉGÉN KAPNA HELYET. VALÓJÁBAN EZ A KÉT ESZKÖZ ÉPPE OLYAN KITŰNTETETT FIGYELMET IGÉNYEL, MINT A TÖBBI ALKOTÓRÉSZ, HISZEN EZEK NÉLKŰL HOGYAN KOMMUNIKÁLNAK A SZÁMÍTÓGÉPPEL?

Logitech Cordless Desktop Comfort	94. oldal
Logitech Cordless Desktop MX	94. oldal
Microsoft Wireless Multimedia	95. oldal
Genius Wireless Optical Office Kit	96. oldal
Genius TwinTouch	96. oldal
Creative Desktop Wireless 6000	96. oldal
Creative Desktop Wireless	97. oldal
Benq Cordless Joyboard 805	98. oldal
Chicony Cordless Fun Touch	98. oldal

FÓKUSZ

102. oldal

A legismertebb tömörítők tesztje

Tömörüljünk, kérem!

A TÖMÖRÍTŐPROGRAMOKNAK NAGY MÚLTJUK VAN, A KILENCVENES ÉVEK ELEJÉN TALÁLKOZHATTUNK VELÜK ELŐSZÖR. ANNAK IDEJÉN A WINDOWS MÉG GYERKEKIPŐBEN JÁRT, A MÉRLEMEZEK MÉRETE AKKORA VOLT, MINT BÁRMELY MAI GÉPBE A MEMÓRIÁK ÖSSZESEN. AZ ÁLLOMÁNYOK SEM VOLTAK AKKORÁK, MINT MA, MÉGIS SZÜKSÉG VOLT CSOMAGOLÓPROGRAMOKRA A JOBB HELYKIHASZNÁLÁS ÉRDEKÉBEN. HIÁBA NÓTT AZÓTA A HÁTÉRTÁRAK KAPACITÁSA, MÉGIS ELŐSZERETTEL VESSZÜK IGÉNYBE EZEKET AZ INTERNETES ADATFORGALOM KÖZSÉGBEN. MOST A LEGISMERTEBB TÖMÖRÍTŐKET NÉZZÜK ÁT, A HATÉKONYSÁG ÉS A KEZELHETŐSÉG SZEMPONTJÁBÓL.

WinZip	103. oldal
WinRAR	103. oldal
WinAce	104. oldal
7-Zip	104. oldal
UHARC	105. oldal
WinArj	105. oldal

FRISS

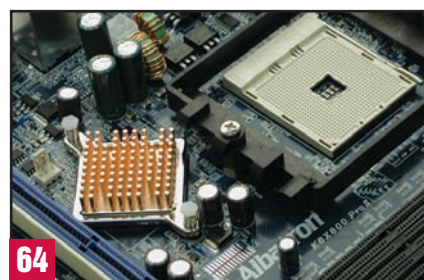
12. oldal

Újdonságok, termékbemutatók	16. oldal
2003 legjobbjai	28. oldal
Consumer Electric Show 2004	32. oldal
Pillantás a jövőbe	34. oldal

TESZT

44. oldal

Xara Webstyle 4	46. oldal
Orgonaművek/multimédia	47. oldal
TEAC DV-W50PUK külső DVD-író	48. oldal
APC Travel Power Case	49. oldal
Net Transport	50. oldal
DeepBurner	52. oldal
Sztótar 7.0	53. oldal
Websterboard TS400	54. oldal
Who is who in Europe	55. oldal
Creative Labs Prodikeys DM	56. oldal
Gigabyte G-Max N601	57. oldal
Cyberlink PowerDirector 3	58. oldal
HighPoint külső SATA-rendszer	62. oldal
AMD Athlon 64 3400+	64. oldal
Shuttle Spacewalker SN85G4 XPC	66. oldal
Radeon 9800 XT és Radeon 9600 XT	68. oldal
MiniManó – ősz	70. oldal
Hangyácska és a logikai készlet	71. oldal

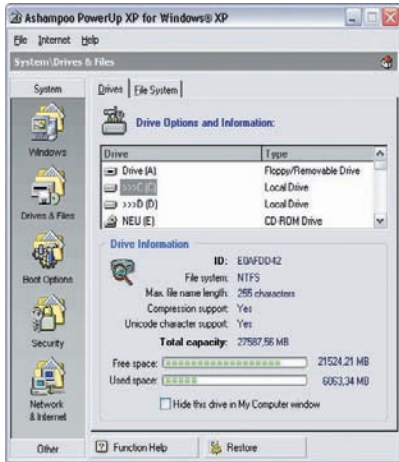

MESTERFOGÁSOK

108. oldal

A legszükségesebb programok toplistája A kötelező 10

A karácsony alaposan megtépázta a számítástechnikai szaküzletek árukínálatát. Sok boltban csak üresen tárogó polcok és álmos tekintetű eladók fogadják a betévedőket. Minden bizonnyal nagyon sok új PC is a karácsonyfák alá került az elmúlt évben. Nem haszontalan talán, ha áttekintjük, melyik az a tíz legfontosabb szoftver,

amelyekhez akár az interneten is hozzájuthatunk, s amelyekkel gépünket felvértezve, azt a legjobb formájában, de főleg biztonságban tudhatjuk.

Exact Audio Copy & LAME Tökéletes MP3-ak készítése - 2

Az előző részben bemutattuk az Exact Audio Copy programot (röviden: EAC), áttekintettük a telepítését, a képernyő felépítését és főbb funkcióit. Ezúttal a számos konfigurációs lehetőségen küzdjük át magunkat.

25 program, amelyet a kutya sem ismer Kallódó tehetségek

Itt az ideje, hogy kilépjünk a mindennapjainkban használt szoftverek szűkre szabott világából, és új eszközökkel tágítsunk látókörünket. Összeállításunkban 25 méltatlanul elhanyagolt szoftvert ajánlunk munkához, szórakozáshoz, kikapcsolódáshoz.

Tizenegy a harmincháromból

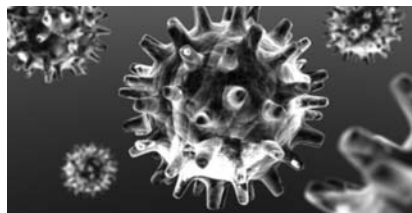
11 szupertipp 126. oldal
Harmadik Típek & Trükkök különszámunk jelent meg a napokban – ezúttal elsősorban hardveres és szoftveres, apróbb tippekből állítottuk össze lapunkat. A legérdekesebb tippekből egy híján egy tucatot választottuk ki.

Jogok és kötelezettségek

Ami minket illet 131. oldal
Többször is foglalkoztunk már az illegális szoftverhasználat problémáival. Ne feledkezzünk meg azonban arról, hogy a felhasználónak nem csupán kötelezései, hanem bizonyos jogai is vannak. A számítógép-használókat illető szoftverjussokról szól írásunk.

Vírusvédelmi rendszerek tesztje Nagyító alatt a polimorf vírusok

..... 132. oldal
Vírusvédelmi rovatunk e havi tesztjében a magukat fertőzésről fertőzésre változtató polimorf és metamorf vírusok felismerési lehetőségével ismerkedünk meg.

MELLÉKLET

Segélyvonal 2004. február Típek & trükkök

Ebben a hónapban is érdemes fellapozni a Típek & Trükkök mellékletünket: az apróbb lélegzetű írásokat kedvelőknek állítottuk össze nyolcoldalas, kivágható tippgyűjteményünket.

ÁLLANDÓ ROVATAINK

Friss hírek	12. oldal
Postafiók, olvasói levelek	42. oldal
Top 5 – vásárlási tanácsok	72. oldal
Sulinet vásárlási tanácsok	74. oldal
Részletes CD-tartalom	140. oldal
Szemelvények '94-ből és '99-ből	144. oldal
Következő számunk tartalmából	146. oldal

CD-TARTALOM

TELJES VERZIÓ

Ashampoo WinOptimizer Suite	136. oldal
Panda Titanium Antivirus 2004	138. oldal
SuSE Linux 9	139. oldal

PC World Exkluzív

MODEM IDŐK rádióműsor	143. oldal
-----------------------	------------

Ingyenes ajánlatunk

Ashampoo WinOptimizer Suite	136. oldal
Panda Titanium Antivirus 2004	138. oldal
SuSE Linux 9	139. oldal
Ad-aware 6.181	140. oldal
bmpPacker 1.2a	140. oldal
Serious Samurize 1.16	141. oldal
Subtitle Workshop 2.03	141. oldal
MadTracker 2.32	142. oldal
Xara Menu Maker 1.1	142. oldal
Adobe Photoshop CS	143. oldal

CD- és DVD-tartalom

a 9. és 114–115. oldalon!

76

34

138

92

82

A PC WORLD AZ IDG COMMUNICATIONS (USA) CÉGHEZ, A VILÁG LEGNAGYOBB SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KIADÓJÁHOZ KAPCSOLÓDIK. AZ IDG COMMUNICATIONS TOBB MINT 260 KIADVÁNYT JELENTET MEG 68 ORSZÁGBAN. A KIADÓ SAJTÓTERMÉKEIT HAVONTA MINTEGY 50 MILLIÓAN OLVASSÁK. AZ IDG COMMUNICATIONS TAGVÁLLALATAI VALAMENNYIEN HOZZÁJÁRULNAK AZ IDG HÍRSZOLGÁLTATÁHOZ, AMELY ONLINE MÓDON, NAPONTA SZOLGÁLTATJA A NEMZETKÖZI SZÁMÍTÁSTECHNIKAI HÍREKET.

Törött vagy hiányzó CD-vel, előfizetési kéréssel vagy problémával forduljanak ügyfélszolgálatunkhoz:

- e-mail: terjesztes@idg.hu
- telefon: 474-8858
- személyesen: 1065 Budapest, Révay u. 10.
- H-Cs: 8.15–16.30, P: 8.15–15 óráig
- technikai segítség: <http://segelyvonal.pcworld.hu>

3 TELJES VERZIÓ a PC World lemezmellékletén!

Februári számunk mellékleteként három teljes verzióval kedveskedünk olvasóinknak. Az Ashampoo WinOptimizer rendszerkarbantartó segédprogram mellett a Panda Titanium Antivirus 2004 vírusirtó és a SuSE Linux 9.0 magyar nyelvű operációs rendszer is megtalálható a korongokon.

Részletes CD- és DVD-tartalom

Ashampoo WinOptimizer Suite	136.
Panda Titanium Antivirus 2004	138.
Ad-aware 6.181	140.
bmpPacker 1.2a	140.
Serious Samurize 1.16	141.
Subtitle Workshop 2.03	141.
MadTracker 2.32	142.
Xara Menu Maker 1.1	142.
Adobe Photoshop CS	143.
MODEM IDŐK	143.

IncrediMail 1.324

→ **ingyenes**

Egy levelezőprogram, amellyel minden korábbiánál látványosabb e-maileket küldhetünk ismerőseinknek. Rengeteg háttér, grafika és hang közül válogathatunk, amelyek beépülnek a levelekbe – tehát nem csatolt állományként kapja meg őket a címzett. Ha akarjuk, levelek küldése, fogadása és törlése közben háromdimenziós animációkban is gyönyörködhetünk. Hirdetések által szponzorált, ingyenes változat.

Kerio Personal Firewall 4.0.10

→ **ingyenes**

Otthoni felhasználásra teljesen ingyenes, nagymértékben konfigurálható tűzfalprogram, amelynek segítségével az internet felől érkező támadásoktól védhetjük meg számítógépünket.

Messenger Plus 2.54

→ **ingyenes**

A Microsoft üzenőprogramjait (Windows Messenger, MSN Messenger) sok hasznos aprósággal kiegészítő ingyenes segédprogram legújabb változata.

iTunes 4.2.0.72

→ **ingyenes**

Megjelent a Macintosh számítógépeken híressé vált iTunes PC-s verziójának legújabb, 4.2-es verziója. Ez egyrészt egy komplett zenelejátszó és -rendszer-szoftver, másrészt ezen át érhető el az Apple óriási sikerű internetes zeneáruháza – immár PC-ről is.

Ingyenesen használható, teljes változat.

Mozilla 1.6

→ **ingyenes**

A népszerű, nyílt forráskódú böngésző legújabb, 1.6-os kiadása. Ebben a verzióban rengeteg hibát javítottak ki a fejlesztők, valamint pár új funkció is került bele. Ingyenesen használható, teljes változat.

X-Fonter 4.1

→ **ingyenes**

Betűtípusaink kezeléséhez nyújt igen hasznos segítséget az X-Fonter. Használatával egy helyen, egyszerűen megtekinthetjük a gépünkre telepített betűkészleteket, sőt a telepítést megelőzően is belenézhetünk az új fontokba. Háromdimenziós feliratokat is gyárthatunk a segítségével. Ingyenesen használható, teljes verzió.

Crystal Player 1.7

→ **ingyenes**

A népszerű, orosz fejlesztésű videolejátszó program legújabb verziója. Támogatja a feliratokat és a lejátszási listákat is. Érdekessége, hogy lassabb gépek tulajdonosainak is ajánlott, mert négyfajta módszert is kínál az „akadozó” filmek gyorsítására. Ingyenesen használható, teljes változat.

Továbbá megtalálhatók a CD-n a legújabb frissítések és meghajtóprogramok, valamint sok-sok egyéb érdekes szoftver.

TOVÁBBI PROGRAMOK

DeepBurner 1.1

→ **kipróbálható**

A teljesen ingyenes Deep Burnerrel adat- és zenei CD-eket, valamint állományokkal teli DVD-eket írhatunk. Magát a korongot jól áttekinthető, barátságos felületen, egyszerű vidd és dobd módszerrel állíthatjuk össze. A program részletes bemutatóját megtalálja e számunk *Teszt* rovatában.

Nero 6.3.0.2

→ **kipróbálható**

A Nero egyike a legnépszerűbb CD-író csomagoknak, előnye a rengeteg funkció, továbbá a könnyű kezelhetőség. A készítőik végre kiadták a teljes csomag nem dátumhoz kötött, hanem a telepítés után harminc napig korlátozások nélkül működő, kipróbálható változatát.

K9 1.22 → **ingyenes**

Tanítható spamszűrő alkalmazás, amelynek használatával remélhetőleg örökre megszabadulhatunk a kéretlen reklámlevél-áradattól. Ingyenesen használható, teljes változat.

PC STUDIO hatodik adás

A PC Studio hatodik számában e havi nagytesztjeinkből egy Sanyo kivétítőt és egy Lexmark multifunkciós nyomtatót mutatunk be. A Négyes Balatoni Partizánhorgászok támadási tervét a Combustech Websterboardján ismertetjük, majd megismerkedhetünk egy PC-be épített autórádióknak látszó tárgygal. Időgéppünkkel kis előzetest szállítunk a következő PC World tévévevőkártya-tesztjéből egy kimondhatatlan nevű, a számítógéphez kívülről csatlakozó szerkezetet formájában. Kiderül, hogy milyen az, amikor egy ATX ház fekszik és kulturáltan szórakozik, végül a VESA Vokál Busz együttes vérben kajakozó death metál stílusban előadja „Halottasház” című slágerét. A CD-mellékleten a műsor DivX formátumban található. A lejátszáshoz szükséges kodek szintén fellelhető az első CD Hasznos/Meghajtók könyvtárában. DVD-mellékletünkön a műsor DVD Video formátumban található meg, így akár asztali DVD-lejátszón is megtekinthető, míg PC-n történő képernyőre varázslásához külön szoftver szükséges. (Ha nem rendelkezik ilyenekkel, akkor 2003-as évfolyamunk júliusi számához mellékelt Movix médialejátszó jelenthet megoldást.)

Fel! Mérés!

Időnként a *PC World*nél is revíziót tartunk. Minket azonban ilyenkor semmi más nem érdekel, pusztán olvasóink véleménye. Régi olvasóink valószínűleg már várják, hogy kitölthessék aktuális kérdőívünket, hiszen körülbelül két éve végeztünk utoljára ennyire általános, minden részletre kiterjedő, nagy felmérést.

A visszaérkezett válaszok alapján szerkesztőségünk ilyenkor azon tanakodik, vajon mit javíthatnánk, hol csiszolhatnánk még a lapon. Éppen ezért arra kérjük önöket, kritizáljanak bátran. Adjanak hangot dicséretüknek, javaslataiknak, de ne kíméljenek bennünket akkor sem, ha kifogásai vannak, ha apró sérelmek érték önöket.

Azért is van erre nagy szükségünk, mert mint azt észrevehették, az elmúlt néhány hónapban rengeteg újdonságot, szolgáltatást vezettünk be. Először júliusban a Segélyvonal fórumra tereltük a megnövekedett e-mail forgalom java részét, mert már nem voltunk képesek idejében megválaszolni azokat; szeptemberben bemutattuk a nagyvilágnak félórás tévéműsorunkat, a PC Studiót; ugyanekkor alakítottuk át a *PC World* kinézetét és rovatszerkezetét; decemberben pedig bevezettük helyi számon hívható, előfizetőink számára ingyenes szakmai tanácsadásunkat.

Úgy gondoljuk, itt az ideje, hogy mindezen változásokat ne csak mi magunk, hanem önök is értékeljék!

Bognár Ákos

↔ KAPCSOLATTARTÁS A SZERKESZTŐSÉGGEL

SZAKMAI TANÁCSADÁS → <http://segelyvonal.pcworld.hu>
VÉLEMÉNY A LAPRÓL → velemeney@pcworld.hu
INGYENES SEGÍTSÉG → **06-40-399-999 (előfizetőknek)**

↔ ÜGYFÉLSZOLGÁLATUNK ELÉRHETŐSÉGE

E-MAIL → terjesztes@idg.hu
TELEFON → **474-8858**
SZEMÉLYESEN → **1065 Budapest, Révay u. 10.**
NYITVA TARTÁS → **H-Cs: 8.15–16.30, P: 8.15–15 óráig**

KÜLÖNSZÁMUNK KORLÁTOZOTT PÉLDÁNYSZÁMBAN KAPHATÓ A KIEMELT ÚJSÁGÁRUSOKNÁL ÉS ÜGYFÉLSZOLGÁLATUNKON!
E-MAIL: TERJESZTES@IDG.HU

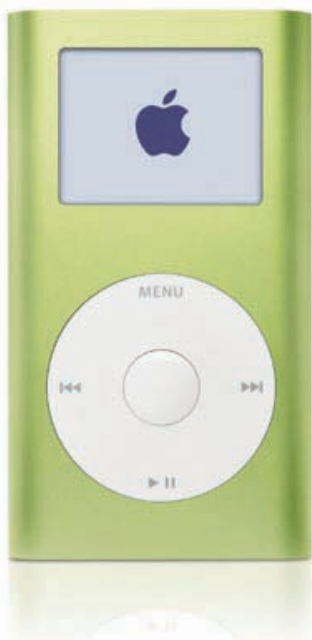

AZ INTERNATIONAL DATA GROUP (IDG) A VILÁG VEZETŐ SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KIADÓJA. AZ ALÁBBI LISTÁN AZOKAT A KIADVÁNYOKAT SOROLJUK FÖL, AMELYEK AZ IDG KIADÁSÁBAN VAGY KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL JELENNEK MEG, SZERTE A NAGYVILÁGBAN.

ARGENTÍNA: COMPUTERWORLD ARGENTINA, INFOWORLD ARGENTINA; **AUSZTRÁLIA:** COMPUTERWORLD AUSTRALIA, AUSTRALIAN PC WORLD, AUSTRALIAN MACWORLD, PROFIT, INFORMATION DECISIONS, RESELLER, NETWORK WORLD; **AUSZTRIA:** COMPUTERWELT ÖSTERREICH; **ÁZSIA:** COMPUTERWORLD HONG KONG, COMPUTERWORLD SOUTHEAST ASIA, COMPUTERWORLD MALAYSIA; **BRAZÍLIA:** DATANEWS, MUNDO IBM, MUNDO UNIX, PC MUNDO, PUBLISH; **BULGÁRIA:** COMPUTERWORLD BULGARIA, EDI WORLD, PC WORLD EXPRESS; **CHILE:** COMPUTERWORLD, INFORMATICA; **CSEHORSZÁG:** COMPUTERWORLD, PC WORLD; **DÁNIA:** CAD/CAM WORLD, COMMUNICATIONS WORLD, COMPUTERWORLD, COMPUTERWORLD FOCUS, COMPUTERWORLD UDDANNELSE, LAN WORLD, LOTUS WORLD, MACINTOSH PRODUKTKATALOG, MACWORLD, PC WORLD, PC WORLD PRODUKTGUIDE, WINDOWS WORLD; **ECUADOR:** PC WORLD ECUADOR; **EGYESÜLT ÁLLAMOK:** AMIGAWORLD, CABLE IN THE CLASSROOM, CIO, COMPUTER BUYING WORLD, COMPUTERWORLD, DIGITAL NEWS, DOS RESOURCE GUIDE, ELECTRONIC NEWS, FEDERAL COMPUTER WEEK, GAMEPRO, INCIDER/A+, IDG BOOKS, INFOWORLD, LOTUS, MACWORLD, MOMENTUM, NETWORK WORLD, NEXTWORLD, PC GAMES, PC WORLD, PC LETTER, PUBLISH, RUN, SUMERIA, SUNWORLD, SWATTPRO; **EGYESÜLT KIRÁLYSÁG:** PC ADVISOR, LOTUS MAGAZIN, MACWORLD; **EGYIPTOM:** PC WORLD MIDDLE EAST, COMPUTERWORLD MIDDLE EAST; **FINNORSZÁG:** MIKROPC, TIETOVERKKO; **FRANCIAORSZÁG:** COMPUTER DIRECT DISTRIBUTIQUE, GOLDEN MAC, INFOPC, LANGUAGES & SYSTEMS, LE GUIDE DU MONDE INFORMATIQUE, LE MONDE INFORMATIQUE, TELECOMS & RESEAUX INTERNATIONAL; **FÜLÖP-SZIGETEK:** COMPUTERWORLD, PC WORLD; **GÖRÖGORSZÁG:** INFOWORLD, PC GAMES, PC WORLD; **HOLLANDIA:** COMPUTERI TOTAAL, COMPUTERWORLD, LAN MAGAZINE, MACWORLD MAGAZINE; **INDIA:** COMPUTERS & COMMUNICATIONS; **IZRAEL:** COMPUTERWORLD, PC WORLD; **JAPÁN:** COMPUTERWORLD, MACWORLD, SUNWORLD; **JUGOSZLÁVIA:** MOJ MIKRO; **KANADA:** DIRECT ACCESS, GRADUATE COMPUTERWORLD, INFOCANADA, NETWORK WORLD CANADA; **KENYA:** EAST AFRICAN COMPUTER NEWS; **KÍNAI NÉPKÖZTÁRSASÁG:** CHINA COMPUTERWORLD, PC WORLD, ELECTRONICS INTERNATIONAL, IDG HIGH TECH BEIJING, NEW PRODUCT WORLD, CHINA NETWORK WORLD; **KOLUMBIA:** COMPUTERWORLD COLUMBIA; **KOREA:** COMPUTERWORLD, MACWORLD, PC WORLD; **LENGYELORSZÁG:** COMPUTERWORLD, KOMPUTER; **MAGYARORSZÁG:** COMPUTERWORLD-SZÁMÍTÁSTECHNIKA, PC WORLD, GAMESTAR; **MEXIKÓ:** COMPU EDICION, COMPU MANUFACTURA, COMPUTACIONIPUNTO DE VEMA, COMPUTERWORLD, MACWORLD, MUNDO UNIX, PC JOURNAL, WINDOWS; **NÉMETORSZÁG:** COMPUTERWOCHE, COMPUTERWOCHE FOCUS, COMPUTERWOCHE EXTRA, COMPUTERWOCHE KARRIERE, EDV ASPEKTE, INFORMATION MANAGEMENT, LOTUS WELT, MACWELT NETZWELT, PC WELT, PC WOCHE, PUBLISH, UNIT, UNIX WELT; **NIGÉRIA:** PC WORLD AFRICA; **NORVÉGIA:** COMPUTERWORLD, PC WORLD, LOTUSWORLD, MACWORLD, NETWORK, PC WORLD EKSPRESS, PC WORLD'S PRODUCT GUIDE, PUBLISH WORLD, STUDEM GUIDEN, UNIX WORLD, WINDOWS WORLD; **OLASZORSZÁG:** COMPUTERWORLD, MACWORLD, NETWORKING, PC WORLD; **OROSZORSZÁG:** COMPUTERWORLD-MOSCOW, PC WORLD, NETWORKS; **PANAMA:** PC WORLD PANAMA; **PERU:** PC WORLD, COMPUTERWORLD PERU; **SPANYOLORSZÁG:** AMIGA WORD, CIMWORLD, COMPUTERWORLD, COMMUNICATIONS WORLD, MACWORLD, PC WORLD, PUBLISH; **SVÁJC:** COMPUTERWORLD, MACWORLD, PC & WORKSTATION; **SVÉDORSZÁG:** AFFARSEKONOMI MANAGEMENT, ATTACK, CAD/CAM WORLD, COMPUTERSWEDEN, DIGITAL VARLDEN, LOKALA NATVERK/LAN, LOTUS WORLD, MAC & PC, MACWORLD, MIKRODATORN, PC WORLD PUBLISHING & DESIGN (CAP), UNIX/OPPNA SYSTEM, DATALNGENJOREN, MAXI DATA, WINDOWS; **TAJVAN:** COMPUTERWORLD, PC WORLD; **THAIFÖLD:** THAI COMPUTERWORLD; **TÖRÖKORSZÁG:** COMPUTERWORLD MONITOR, MACWORLD, PC WORLD; **ÚJ-ZÉLAND:** COMPUTER LISTINGS, COMPUTERWORLD, PC WORLD.

HÍREK AZ APPLE HÁZA TÁJÁRÓL

Az Apple a San Franciscó-i MacWorld Expón bemutatta az eddigi legkisebb iPod mini-zenelejátszót. Ez a legelső modellhez képest feleakkora méretű, ám ugyanannyi – ezer – CD-minőségű dalt képes tárolni, mint az.

Az öt divatos színben kapható, a legtöbb mobiltelefonnál kisebb, csak 100 grammot nyomó, anodizált alumíniumtokba zárt

apróság felhasználói felületét díjnyertes „nagy testvéreitől” örökölte. Együttműködik az iTunes Music Store zenebolttal, valamint az iTunes zenelejátszó szoftverrel; felhasználója egy dalt egy másodperc alatt tölthet át Mac vagy Windows számítógépről. A mellékelt FireWire vagy USB 2.0-s csatlakozón keresztül az akkumulátor is kényelmesen tölthető. Az érintés-érzékeny Click Wheel segíti a könnyű, egykezes navigációt, az Auto-Sync technológia pedig önműködően áttölti és frissen tartja az egész zenekönyvtárat az iPod tárába, amint az csatlakoztatva van a számítógéphez. Tizenöt gigabájt kapacitása, igen kedvező áru modellel bővítette az iPodok kínálatát a gyártó. Egyébként az első iPod megjelenése óta már több mint kétfélmillió példány kelt el belőle, így ez a legelterjedtebb digitális zenelejátszó a világon. Funkcionalitása azonban nem merül ki ennyiben: nagyszerűen lehet vele audiokönyveket hallgatni és rendezni, emlékeztetőket írni, adatokat frissíteni, névjegykártyákat, határidőket, feladatokat intézni vagy szöveges információt megjeleníteni.

ÉKEZETES DOMÉNNEVEK ELŐJEGYZÉSE

Míg korábban az internetcímelekben csak az angol ábécé betűit, illetve kötőjelet lehetett használni, az Internet Szolgáltatók Tanácsának (ISZT) 2003. december 11-i döntése értelmében ezeket az azonosítókat március 1-jétől ékezetesen is lehet regisztrálni. A legtöbb szolgáltató megkezdte az ékezetes doménnevek előjegyzését, kizárólag arra vállalva kötelezettséget, hogy az igénylést – ha az megfelel a szervezet Domainregisztrációs Szabályzatában foglalt követelményeknek – a megfelelő határidőig eljuttatja az ISZT-hez.

hivatalos .hu domain regisztráció
ENGLISH VERSION

Ékezetes domain nevek regisztrációjának bevezetése

2004 tavaszától lehetőség nyílik magyar ékezetes domain nevek regisztrációjára a .hu felső szintű domainben. Így például regisztrálható lesz az ántúró.hu domain név.

Eredetileg a világon mindenütt kizárólag a latin abc ékezet nélküli kisbetűire (a-z), továbbá a numerikus karakterekre (0-9) és a kötőjelre korlátozták a domain nevekben elfogadható karaktereket. Mintegy két évvel ezelőtt nemzetközi szabványosítási munka kezdődött, hogy a nemzeti karakterkészletek is használhatók legyenek a domain nevekben. Az ilyen domain név nemzetközi elnevezése IDN (Internationalized Domain Name - nemzetköziesített domain név), amit a könnyebb érthetőség érdekében hazai viszonylatban ékezetes domain néveknek hívunk. Amióta is inkább helyes ez az elnevezés, mivel egyelőre a .hu felső szintű domain alatt csak a magyar ékezetes domain nevek regisztrációjára nyílik lehetőség és más nyelvekhez tartozó (pl. francia, orosz, kínai stb.) betűkészletekből nem lehet válogatni. Nincsen azonban kizárva, hogy egy későbbi időpontban ilyen betűkészletek is elfogadhatóvá válnak a .hu felső szintű domainben.

Az új szabvány sem enged meg azonban nem alfanumerikus karaktereket (pl. %, !, \$) és továbbra is csak a kisbetűk regisztrálhatók. Ennek megfelelően a regisztráció olyan domain nevekre terjed ki, amelyekben legfeljebb a latin abc ékezet nélküli kisbetűit (a-z), a magyar ékezetes kisbetűket (á,é,ő,ó,ő,ú,ü,ű), továbbá a numerikus karaktereket (0-9) és a kötőjel szerepelnek.

Az ékezetes domain neveket lehetővé tévő szabványok újak. A technológia azon alapul, hogy az egyes internetes alkalmazások (pl. böngésző, levelező, távoli bejelentkező) a nevek megadott ékezetes domain nevet átírodják olyan formára, amelyet már a domain név rendszer is képes kezelni (az ántúró.hu domain név a domain név rendszerbe például a következő kódolt formában kerül be: an-nd-woa0p0bwi.hu). Amellett alkalmazásába ezt az új technológiát az on.nem.govetel.hu, az on.nem.hu és az ékezetes.domain.nevek.csoport.hu oldalon lehet társítani.

- > Regisztrátorok listája
- > Delegálási szabályok
- > Domainregisztrációs szabályzat
- > Igénylőlap
- > Második szintű
- > Helyi domain
- > Ékezetes nevek
- > Választott nevek
- > Zárt nevek
- > Egyébek
- > Meghívó
- > Keresés
- > Technikai ellenőrzés
- > Támogatási testület

VEZETÉK NÉLKÜLI OTTHON LINKSYS-ESZKÖZÖKKEL

ACisco Systems divíziójaként tevékenykedő Linksys új termékekkel bővítette „vezeték nélküli otthon” (Wireless Home) termékcsaládját. A Linksys DVD Player with Wireless-G Media Link (WMLD54G) egy felső kategóriás DVD-lejátszót ötvöz egy Wireless-G médiacsatlóval, amely a PC-n tárolt digitális videókat (MPEG és DivX), képeket (JPEG, GIF, TIF, PNG és BMP), zenei (MP3 és WMA) állományokat, valamint különféle élő, internetes rádióműsorokat is továbbíthat vezeték nélküli adatátvitellel tévére vagy hifiberendezésre, kihasználva a maximális 54 megabit/másodperc sávszélességet. A készülék nagy felbontású (HD) tévéken is képes lejátszani a DVD, CD vagy Video CD lemezeket. Ha az eszköz internetkapcsolattal rendelkezik, a hálótartalmak hallgatásához PC-re sincs szükség; az internetes rádió kivételével az összes többi funkció ilyen kapcsolat nélkül is használható. A másik egy önálló Wireless-B (802.11b kapcsolatú) médiacsatló: a Linksys Wireless-B Media Link (WML11B) révén a különféle típusú digitális zenefájlok

például a nappaliban található házi hangrendszeren hallgathatók meg, ugyanakkor hozzáférést ad az internetes rádiókhöz is. Opcionális hangszórókkal kiegészítve a médiacsatló a lakás legtávolabbi pontjára is eljuttatja a zenét. Végül a harmadik újdonság egy kifejezetten a kisvállalatok igényei szerint készült internetmegosztási megoldás: a nyolcportos 10/100 VPN Router (RV082) két internetkapcsolati porttal rendelkezik (egy tartalék lehet, de egyszerre is használható, ez esetben az útválasztó a terhelést intelligensen megosztja közöttük). Nyolcportos csatlózára nyolc PC csatlakozhat közvetlenül 10/100 Ethernet kapcsolaton keresztül, de további csatlókkal nagyobb irodai hálózat is kialakítható. Virtuális magánhálózati (VPN) funkcióinak köszönhetően a távoli dolgozók biztonságosan csatlakozhatnak a cég hálózatára. Az útválasztó DHCP-szervert és – az internetről érkező támadások kivédésére – nagy teljesítményű állapotfigyelő tűzfalat is tartalmaz. Beállítható úgy is, hogy korlátozza a belső felhasználók internet-hozzáférést.

EURÓPAI NYELVI DÍJAT KAPOTT A DEBRECENI EGYETEM

A Debreceni Egyetem Angol–Amerikai Intézetének Oracle iLearning alapú Távoktatási Programja 2003-ban I. helyezést ért el az Európai Bizottság és a magyar Oktatási Minisztérium által az EU tagállamainak kezdeményezésére még 1998-ban létrehozott Európai Nyelvi Díj pályázaton. Utóbbi célja, hogy hivatalos elismerésben részesítse az idegen

nyelvek tanítása terén megvalósuló, példaértékűnek minősülő és innovatív programokat, folyamatokat az oktatás és képzés bármely szintjén. A Debreceni Egyetem díjnyertes programjának háttérét biztosító Oracle iLearning távoktatási keretrendszert az egyetem Angol–Amerikai Intézete 2002 őszén vezette be, a kapcsolatfelvételtől számítva csupán négy hét alatt.

REPÜLŐJEGY-VÁSÁRLÁS MOBILLAL

ATelenor – a Pannon GSM anyavállalata – és a Norwegian légitársaság együttműködésének köszönhetően mobilon keresztül is megrendelhető és kifizethető a légitársaság járataira szóló repülőjegy. A világon először vezettek be ilyen szolgáltatást, melynek segítségével az utasok mobiltelefonjaikat használhatják beszállóként. A repülni vágyók SMS-ben kérhetnek le információt, illetve foglalhatják le a megfelelő járatra szóló jegyet, és a fizetés is SMS útján zajlik. A szintén SMS-ben kapott megerősítés repülőjegyként szolgál.

MÉG OKOSABB CORELDRAW

Februárban jelenik meg a CorelDRAW Graphics Suite 12. A csomag elemei: az illusztrációs, oldaltervezési és vektorgrafikai feladatokra szánt CorelDRAW 12, a digitális képkezelésre való Corel PHOTO-PAINT 12, valamint a mozgó grafikák alkotását segítő Corel R.A.V.E. 3.

mult vezérlési lehetőségeket és munka közben folyamatos tájékoztatást nyújtó Dynamic Guides, amellyel például tetszőleges helyen, egyetlen lépésben hozhatók létre alakzatok, vonalak, vagy helyezhetők el objektumok; új szövegkezelési, illetve részletes -megtekintési funkciók; Unicode-támogatás; az irodai

A grafikus készlet legfrissebb változatának izgalmas új, intelligens eszközeivel feleannyi idő alatt végezhető el a feladatok. A főbb újdonságok: a vázlatok gyors elkészítését formafelismeréssel, a szabadkézi rajz értelmezésével, szimmetriaalkalmazással stb. segítő Smart Drawing intelligens rajzeszköz; a kifino-

szoftverekkel (Microsoft Office, WordPerfect Office) való zökkenőmentes együttműködés, miáltal a benne létrehozott grafikák könnyűszerrel beépíthetők szöveges dokumentumokba, diabemutatókba vagy táblázatkezelőkbe; retusálóeszköz a digitális képeken lévő hibák, karcolások eltüntetésére.

JAVA A MARSON

A Java technológia fontos szerepet játszik a legújabb Mars-kutató misszióban. A Spirit nevű hatkerekű marsjáró sikeres landolása óta a NASA pasadenai sugárhajtású eszközökkel foglalkozó laboratóriumának (Jet Propulsion Laboratories) tudósai nagy teljesítményű, Java alapú felszíni vezérlőrendszerüket használják a Spirit manőverezésére a marsi terepen – ez eddig a világtörténelem legkülönlegesebb

„hálózati videojátéka”. A Java 3D és a Java Advanced Imaging szintén kulcsszerepet játszik abban a szoftverben, amelyet a laboratórium az eszköz által küldött valós idejű képek feldolgozására és értelmezésére használ. A NASA már elkészítette a szoftver egyszerűsített változatát, a Maestrót; ezzel megtekinthető és bejárható a szimulált 3D-s látkép (letölthető: <http://mars.telascience.org>).

4 GB KAPACITÁSÚ CREATIVE MUVO²

Ugy tűnik, a Creative átalakítja az MP3-piacot a MuVo² legújabb változatával: hatalmas kapacitása több mint 64 óra (1050 szám) MP3-hoz vagy több mint 128 óra (2100 szám) WMA-hoz elegendő. Ezenfelül akár dokumentumok, fotók vagy bemutatók hatalmas könyvtárát is tárolhatja. A kis-méretű (65×65 mm) személyi digitális zenelejátszó további fő jellemzői a USB 2.0-s csatlakozás, a csúcsmínőségű hang és a lenyűgöző kialakítás. A MuVo² nem igényel külön szoftvert a fájlok PC-ről való áttöltéséhez. Része a készletnek a Creative Media Source többfunkciós program is, amellyel egyszerűen konvertálhatók, archiválhatók és rendezhetők a PC-n lévő hanganyagok. A MuVo² négy-sávú hangszínszabályzóval

és négy előre beállított hangszínnel rendelkezik; kivehető lítium-ion akkumulátorával akár 14 órányi folyamatos lejátszást tesz lehetővé. Kézben tartva a többfunkciós vezérlőgombbal szabályozható. Praktikus, övcsipetével ellátott védőtok és jó minőségű Neodymium fülhallgatók is járnak a kék háttérvilágítású LCD-kijelzőjű készülékhez.

MACROMEDIA DIRECTOR MX 2004

A Macromedia bejelentette a Macromedia Director MX 2004-et, az ipari szabványnak számító multimédia-szerzői eszköz legfrissebb kiadását, amelynek angol verziója februárban

létrehozását és online publikálását. Új funkciói fokozzák a fejlesztői hatékonyságot, például a projekteken belüli interaktivitás Javascript és Limbo szkriptekkel növelhető, a munkafelület teljes mértékben testre szabható. Nagy teljesítményű Xtras beépülőarchitektúrájából adódóan az alkalmazások fejlesztése és lejátszása gyakorlatilag korlátlan funkcionalitással bővíthető.

jelenik meg. Ez támogatja a JavaScriptet, a Flash MX 2004-tartalmakat, alkalmazásokat és komponenseket (beleértve a felhasználói felület-elemeket is), a DVD-Video, Windows Media, RealMedia, QuickTime és Flash formátumot, továbbá egyetlen lépésben teszi lehetővé mind a Mac, mind a Windows platformon projektorállományok

TOVÁBB NŐ AZ INTERNETES FÉRGEK SZÁMA

A Kaspersky Labs közzétette éves jelentését a 2003-ban bekövetkezett főbb vírustámadásokról, valamint a jövőre vonatkozó előrejelzéseiről. E szerint 2003-ban 9 nagyobb és 26, főleg helyi jellegű vírustámadást jegyeztek (2002-ben e két szám 12, illetve 34 volt). A támadások számának csökkenése ellenére azok mértéke és az internetre gyakorolt hatása jelentősen megnőtt. Tavaly két globális vírustámadás volt – az eddigi legnagyobbak az internet történetében –, amelyeket nem a klasszikus e-mail férgek okoztak, hanem hálózati adatcsomagként terjedő, internethez átalakított kódok. A Slammer (Helkern) január 25-én támadott, a Microsoft SQL szerver sebezhetőségét használva ki terjedéséhez: percek alatt több millió számítógépet fertőzött meg világszerte, a nemzeti alapszerverek össze-

omlását okozva. Legalább ilyen veszélyes támadás kezdődött augusztus 12-én a Lovesan (Blaster) nevű féreggel, amely a Windows biztonsági résén furakodott be. Januárban jelent meg a rendszeres támadásokat okozó Sobig családba tartozó első féreg is: a Sobig.f a legelterjedtebb e-mail féreggé vált az internet történetében. Az év során a férgek maradtak a meghatározók a rosszindulatú kódok közül, a vírusok a második helyen végeztek. A Kaspersky előrejelzései szerint a trend tovább folytatódik, és 2004-ben az internetféregnek válnak a rosszindulatú kódok egyeduralgató formájává. A nyár végén egyre nagyobb arányban jelentek meg a trójai programok új verziói, a proxy szerverek illegális telepítésére készített trójai proxyk. Ez volt az első és legfeltűnőbb jele a egyes fenyegetések megjelenésének, amelyek a vírusok és spam közötti falat törtek át. Új csoport a retróvírusoké (Sven, Lentin, Tanatos): ezek beépített védelemmel rendelkeznek a vírusvédelmi programok és tűzfalak ellen.

ÚJ GENERÁCIÓS KIADVÁNSZERKESZTÉS

A z Adobe bejelentette az Adobe InDesign CS PageMaker Editiont, amellyel a PageMaker-használókat segíti az InDesign szedő- és tervező-csomagra történő átállásban. A csomag tartalmazza az InDesign CS teljes verzióját, továbbá egy innovatív PageMaker-bővítménykészletet, mintegy 80, vezető tervezők által készített professzionális sablont (hirdető, névkártya, oklevél, cégpapír) és oktatóprogramot. Az InDesign CS komoly feldolgozási jellemzőkkel és új kreatív eszközökkel támogatja a professzionális oldalak szedését, illetve tervezését. Együttműködik a PageMaker-munkafolyamatokkal, a Mac OS X „Panther” rendszerrel, továbbá natív támogatást nyújt az Adobe Photoshop CS-állományok és az Illustrator CS-eszközök számára. A PageMaker-bővítménycsomag révén az InDesign CS most már a PageMaker 6.0-, illetve 6.5–7.x és QuarkXPress 3.3–4x fájlokat is támogatja. Ezenkívül az ALAP InBooklet Special Edition bővítmény a nyomtatás során a dokumentum oldalait

automatikusan kilövési próbanyomattá rendezi át úgy, hogy a margókat, a térközöket, a széleket, az ívrövidülést és a kifutón kívüli területeket tökéletesen

kézen lehet tartani. Kiemelendő még az automatikus felsorolás és számozás, az adatfésülés, a PageMaker vágóeszközehez hasonlóan működő pozicionáló, valamint az InDesign CS-ben a PageMakeréinek megfelelően átalakítható billentyűparancsok. Az Adobe InDesign CS PageMaker Edition Mac OS X és Microsoft Windows környezetben futó változata 2004 első negyedében lesz kapható.

INTELLIGENS KARÓRÁK MSN DIRECTTEL

Mostantól az Egyesült Államokban kiskereskedelmi forgalomban is elérhetők (valamint az Amazon.com webhelyen, illetve a gyártók honlapján is megvásárolhatók) az MSN Direct használatára alkalmas intelligens karórák, amelyeket a Fossil és a Suunto gyárt. A karórák a Microsoft intelligens használati tárgyak (SPOT, Smart Personal Objects Technology) projektjébe tartozó új szolgáltatás, az MSN Direct segítségével veszik a személyre szabott tartalmat (híreket, időjárás-jelentést, személyes üzeneteket, naptári bejegyzéseket, tőzsdei árfolyamokat), s a kapott információk kényelmesen és feltűnés nélkül megtekinthetők. Többféle számlappal is használhatók az órák, és automatikusan átállnak az adott hely időzónájára. Személyes beállításuk egy interaktív webhelyen végezhető el (<http://www.msndirect.com>), ahol kiválaszthatók a fogadott információk és szolgáltatások. Az MSN Direct jelenleg az Egyesült Államok és Kanada száz legnagyobb népességű városa környékén vehető igénybe.

ÚJ SANDISK-ÚTITÁRSOK

Bejelentette a SanDisk a világ egyik legkisebb USB 2.0-s flash memóriameghajtóját. A 128, 256 és 512 megabájtos kivitelben készül a Cruiser Micro nagyjából akkora, mint egy fél rákogumilapocská; nagy előnye,

lományait, valamint kedvenc dalait, s a Companion révén azonnal élvezheti is a zenét.

A rendkívül divatos formatervezésű apróság még e hónapban piacra kerül, míg a „társ” MP3-lejátszó márciusban. Utóbbi

hogy simán becsúsztatva a Cruiser Micro MP3 Companionbe, MP3-lejátszásra is alkalmas készülék áll elő. Ily módon a felhasználó kulcstartójára akasztva hordozhatja magával fontos adat-, kép és videoál-

háttervilágítású LCD-vel rendelkezik, és egyetlen AAA akkuval tipikusan hétórnyi lejátszást engedélyez. Az eszköz beépített CruiserLock állománytitkosító szoftvere véd az illetéktelen hozzáféréstől.

HP–APPLE EGYÜTTMŰKÖDÉS A DIGITÁLIS ZENEI PIACON

Avégett, hogy vásárlóik számára a legszélesebb választékot tegyék elérhetővé a digitális zenei szolgáltatások és tartalom terén, az Apple és a HP az Apple iPod alapjaira építve új HP digitális zenelejátszó fejlesztésébe kezd, továbbá minden HP-használó számára elérhetővé teszi az iTunes szoftvert és online zeneboltot.

Ugyanakkor a HP otthoni felhasználásra tervezett, valamint hordozható személyi számítógépeire egyaránt előre telepítik majd az Apple iTunes szoftvert, amelynek segítségével akár vásárolni is lehet zenét az iTunes Music Store kínálatából, és amely teljesen azonos felhasználói élményt nyújt PC-n és Macintoshon.

Media Center a lakás minden pontján

Bill Gates, a Microsoft elnöke és vezető szoftvertervezője a CES-en tartott előadást a Windows Media Center Extenderről. Mint elmondta, a szoftver a termékek egy új nemzedékét alapozza meg, amelynek segítségével kibővíthetők a Media Center Edition PC szolgáltatásai, és a digitális szórakoztatási lehetőségek (sugárzott, valamint rögzített televízióműsorok, a Windows XP Media Center Edition rendszerű PC-n tárolt fényképek, filmek és zeneszámok) a számítógép helyétől függetlenül, a lakás minden zugában élvezhetővé válnak. Nemcsak változatos tartalom és szolgáltatások elérésére ad módot, hanem a lakásban található készülékek számára is lehetővé teszi a PC teljes feldolgozási és tárolási kapacitásának kiaknázását, új szolgáltatások előtt nyitva meg az utat, eddig ismeretlen lehetőségeket, valamint gazdag műsorválasztékot kínálva.

Többek között az Alienware, a Dell, a Gateway, a HP, a Samsung Electronics, a Tatung, valamint a Wistron tartozik azok közé a vezető hardvergyártók (OEM) és tervezők (ODM) közé, amelyek a Microsofttal közösen készülnek arra, hogy különböző hardveres kivitelben (például set-top boxként) a 2004-es ünnepi szezonra piacra kerülhessenek ezek a termékek. A Media Center Extender eljárás előnyeinek élvezetéhez egy külön kis készüléket (set-top box) kell a televízióhoz csatlakoztatni; de szerepel majd a kínálatban olyan televízió is, amelybe teljes egészében integrálják a technológiát.

A Microsoft ez alkalomból bejelentette továbbá az Xbox Media Center Extender készletét is, amely egy Xbox DVD-lemezt, valamint egy speciális távirányítót egyesít magában. Ennek köszönhetően az Xbox játékkonzol segítségével a lakás minden pontjára eljuttathatók a Windows XP Media Center Edition szolgáltatásai. A Media Center PC-t használóknak egy Media Center Extender-készülék, valamint egy televízió segítségével még akkor is módjuk nyílik majd zenehallgatásra, tévéműsor felvételre, diabemutató és videofelvétel megtekintésére, filmletöltésre, ha a Media Center PC-t közben másvalaki egy másik helyiségben használja.

Nyerteseink

2003. decemberi lapszámunkban meghirdetett SMS-nyereményjátékunk szerencsés nyertesei:

Arató Gábor (Hajdúdorog), **Berkes Zoltán** (Siófok), **Márkus Miklós** (Budapest) és **Morsáni Renátó** (Debrecen).

Nyereményük egy-egy ADS DVD Xpress videovágó rendszer. Gratulálunk nekik, és köszönjük, hogy velünk játszottak.

Előfizetői akciónk nyertesinek névsorát Excel- és TXT-állományban a CD-mellékleten találják. Nyereményüket postai úton juttatjuk el hozzájuk.

HÁZIMOZI-FEJHALLGATÓ

KNOWLEDGETECH PDVD-9208

Renetegen néznek DVD-filmeket, de csak kevesen élvezik igazán az 5.1 csatornás Dolby hatást, mert nem rendelkeznek

például egy lakótelepi lakásban elképzelhetetlen. A PDVD-9208 nagyon egyszerű eszközökkel oldja meg a problémát. Az elmés

házi rendszerrel. Utóbbiak azonban csupán nagy hangerővel nyújtanak teljes élményt, ami

kiegészítő számítógéphez vagy AC3-dekóderrel felszerelt DVD-lejátszóhoz csatlakoztatható.

Mivel kivezetéseket is tartalmaz, meglévő házi hangszórónk és a DVD-lejátszó (vagy PC) közé is beékelhető. Semmi más nem tesz, mint hogy a hangjeleket saját mini erősítőjén át egy speciális, 2x4 hangszóróval felszerelt fejhallgatóba vezeti. A hangszórók a térirányoknak megfelelően vannak elhelyezve, s ennek köszönhetően az érzés hasonló ahhoz, mint ha beülnénk egy „házi sztereó székbe”. Megkönnyítendő a számítógépes csatlakoztatást, az USB-aljzatról is ellátható táppal. Bár vezérlő nem áll összeköttetésben a PC-vel, a teljesség kedvéért az InterVideo WinDVD 5 és az InterVideo WinRIP 2.0 alkalmazásokat csomagolják hozzá; utóbbival sztereó zenei felvételek játszhatók le, mélységükben kiterjesztve. A készletet opcionális második fülhallgatóval tehetjük „társasjátékká”.

Forgalmazó: East Computer Kft.

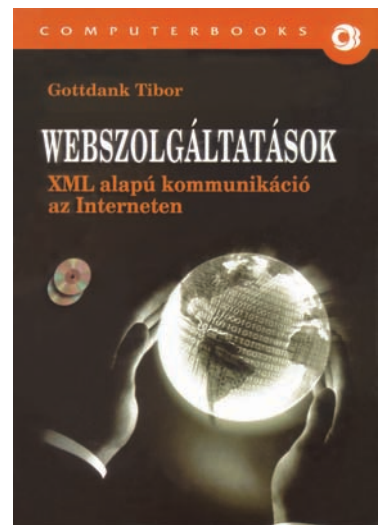
Ár: 24 500 Ft

Web: <http://www.digital-world.hu>

KÖNYVAJÁNLÓ

FLASH MX STUDIO

A Jamie McDonald, Keith Peters, Todd Yard és sokan mások által jegyzett, szép kiállítású, továbbá témájához illően roppant dinamikus, fiatalos hangvételű könyv a Flash MX professzionális technikáiba vezet be. Első része a mozgá-

sokkal, a szövegátvitellel, a futási idejű rajzolás lehetőségekkel, valamint a komponensekkel foglalkozik. A második rész az ütközéskezelést, a matematikai és fizikai modellezést, valamint a 3D-s programozást tárgyalja. A harmadik rész a multimédiás anyagok (képek, hangok, videók) kezeléséről szól, végül a negyedik az adatok dinamikus beillesztésének alternatíváit ismerteti.

Hatalmas tudásanyagot mozgat meg tehát a kötet, de részben a szellős, nagyvonalú tördelésnek, részben a szerzők cseve-részös előadásmódjának köszönhetően az információk nem nyomják agyon az olvasót. Az egész könyv megközelítése igen gyakorlatias, a rengeteg példát, programrészletet folyamatosan átszövik a szerzők részletes magyarázatai – akit nem zavar kissé túlonúl is közvetlen stílusuk, az rengeteget tanulhat tőlük.

Kiadó: Horváth és Fellner Kft.

Ár: 9296 Ft

Web: <http://www.pentascchool.hu/szakirodalom>

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP

TRUST 1210K POWERCAM OPTICAL ZOOM

Jó keleti szokás a termék nevében megadni minden lényeges marketingkulcsszót, elmesélni az ország történetét, nem utolsósorban vázlatos betekintést nyújtani a jövő század várható eseményeibe. A széles termépalettával dolgozó Trust cég ezúttal nemcsak a névbe ölt sokat, hanem a fejlesztésbe is: igényes elemekből összeállított géppel állt elő. A háromszoros optikai zoomra képes Samsung lencserendszer négy megapixel Sony CCD-érzékelőre rajzolja fel a képet. Kikapcsoláskor az objektív automatikus lencsevédő mögé rejtőzik. A felvételeket négy centiméter átmérőjű, meglepően jó minőségű TFT-képernyőn ellenőrizhetjük. Alapkiépítésben 15 megabájt memóriával gazdálkodhatunk, amely SD/MMC kártyával bővíthető, a képek USB-kábelen tölthetők át a számítógépre. Beépített mikrofonjának hangos mozgóképek rögzítésénél vesszük hasznát (320x240 képpont, 15 kép-

ismétlés, MJPEG AVI). Hangszóró- és tévékimenet is helyet kapott a gépben (kompozit video).

folyamatosan, csak 1 méter, 3 méter és végtelen állásokba. A bőrtáska, háromlábú állvány

A sablon üzemmódok (időzítő, éjszakai felvétel, portré, makró és tájkép) nagymértékben megkönnyítik a fényképezőgép kezelését. Az automatikus beállítások helyett teljes körűen kézbe vehetjük az irányítást, a manuális fókusz nem állítható

és szíj mellett Ulead-softvercsomagot is mellékelnek hozzá, amelyben a DVD Picture Show 1.0 SE is szerepel.

Forgalmazó: Napfény Kft.

Ár: 93 500 Ft

Web: <http://www.multimedia.hu>

VÁLLALATI LÉZERNYOMTATÓ

XEROX PHASER 3450

A Phaser 3450-es lézernyomtató percenként 24 oldalas sebességgel, kétoldalas nyomtatási lehetőséggel, valamint gyors, 266 megahertzes pro-

mellett beépített hálózati csatlóval rendelkezik, ismeri a PCL és PostScript 3 nyomtatónyelveket, így gyakorlatilag minden platformon alkalmazható.

cesszorral rendelkezik; az első oldal elkészítéséhez mindössze 12 másodpercre van szüksége. Paramétereit láttán egyértelmű, hogy nem otthoni, hanem irodai, munkacsoportos felhasználásra szánták; terhelhetősége havi 100 ezer oldal. Alapkiépítésben 500 lapos tálca, valamint 100 lapos kézi adagoló várja a legfeljebb 163 g/m² súlyú papírlapokat. Az USB 2.0-s kapu

Meghajtóprogramja az irodai munkák során használatos tálcaválasztás, elválasztólapok, N-up nyomtatás, poszternyomatás, méreteillesztés, tükrözés, negatív kép, átméretezés, vízjel és borítólappal opciókat kínálja.

Forgalmazó: Xerox Magyarország Kft.

Ár: 132 000 Ft

Web: <http://www.xerox.hu>

MINIÚTVÁLASZTÓ

X-MICRO DSL WLAN ROUTER IEEE 802.11b

Nagy áresésnek lehetünk tanúi az otthoni, vezeték nélküli hálózati eszközök piacán. A nagyobb sebességű, 802.11g-kompatibilis modellek terjedése jócskán lenyomta a korábbi nemzedék árát. Ha valaki elsősorban szélessávú internet-, és kevésbé állomány-

elkülönített csatlakozó van fenntartva a kábel vagy DSL alapú internetcsatlakozás számára. A miniútválasztó beállításai – tűzfal, titkosított WLAN-kapcsolat, szűrések – a műfajban megszokott webes felületen módosíthatók. Zöld világítódiodák jelzik az egyes portok működését;

megosztásra keres megoldást, 802.11b-modellekkel kényelmesebbé teheti például egy noteszgép használatát.

Négy 10/100 megabites sebességű Ethernet kaput kínál az X-Micro DSL Router, továbbá egy

a kisméretű gépház két csavarral akár falra is szerelhető.

Forgalmazó: Mistral Computer

Ár: 19 250 Ft

**Web: <http://www.mistral.hu>
<http://www.x-micro.com>**

WI-FI HOZZÁFÉRÉSI PONT

ZIDA VCTNET AirXPRESS AP44B

A Wi-Fi jött, látott és győzött! Mint ahogy azt megjósoltuk. Olyannyira, hogy egy olyan 802.11b szabványú hozzáférési pontban, mint amilyen e sorok

lévő gép segítségével haladó szintű ismeretek birtokában zökkenőmentesen konfigurálható. A menük pofonegyszerűek, bár varázslói nincsenek – a hozzá-

tárgya, semmilyen technikai jellegű újdonság nincs – amivel viszont felhívja magára a figyelmet, az az ára!

A nevenincs (noname) kategóriát képviselő, hosszú nevű apróság műszaki tartalmával elégedettek voltunk. A mellékelt segédprogrammal egy vezeték nélküli hálózaton

férési pontokban nem is szoktak ilyenek előfordulni. Ami igazán vonzó ebben a készülékben, az felettébb kedvező ára.

Forgalmazó: Interboard Rt.

Ár: 17 600 Ft

**Web: <http://www.interboard.hu>
<http://www.vctnet.com>**

NOTESZGÉP-KIEGÉSZÍTŐ

APC SURGE ARREST NOTEBOOK TÚLFESZÜLTSGVÉDŐ

H ordozható számítógépünket óvhatjuk meg az APC új termékével, ám amint az a Surge Arrest nevéből kiderül, nem lopás vagy ütés ellen védi meg az eszközöket, hanem a túlfeszültségtől. A noteszgép táp-

csatlakozót is keresztlévezethetjük rajta, így a telefonvonalon érkező túlfeszültség ellen is megóvja masinánkat. Noteszgéphez szánt kiegészítőről lévén szó, a Surge Arrest kicsi és könnyű – formájának és méretének

egysége és a fali konnektor közé kell bekötnünk, ezt követően éberrel figyel, nehogy villámcsapás vagy valamilyen egyéb elektromos zavar miatt túláram jusson el a számítógéphez. A modem-

köszönhetően könnyedén elfér bármilyen hordtáskában.

Forgalmazó: APC Magyarország

Ár: 9900 Ft

Web: <http://www.apc.com>

BILLENTYŰZET ÉS EGÉR

A4 TECH KBS2348RPH

Egyre több bevitelieszközt gyártó jelenik meg a piacon úgynevezett „kombó” termékkel, amely a billentyűzet mellett egy egeret is tartalmaz. Az A4 Tech jól ismert belépő-, illetve középkategóriás termékeiről, és beviteli eszközeinek arzenálját most tovább erősíti a kényelmes, vezeték nélküli használatot biztosító új, X800-as kombó.

A billentyűzet az összes fontos multimédiás program irányítási funkciójával rendelkezik, továbbá több gyorsbillentyűt is kínál. Érdekes ergonomikus megoldás a betűbillentyűk A alakú elhelyezése, illetve a kurzormozgató billentyűk fölött levő gombok – (Home), (End) stb. – egy oszlopban való rendezése. Ennél fogva kisebb is,

mint legtöbb vetélytársa. Az igen kézreálló optikai egeret szintén zsinór nélkül használhatjuk. A rádióegység a két PS/2-es

kapuhoz csatlakoztatható, használatba vételéhez helyezük belé a mellékelt akkumulátorokat.

Forgalmazó: Kelly-Tech Kft.

Ár: kb. 13 000 Ft

**Web: <http://www.kellytech.hu>
<http://www.a4tech.com>**

KÖNYVAJÁNLÓ

SQL A-Z

Az SQL a relációs adatbázisok szabványos programnyelve. Ósváltozata a hetvenes években készült el az IBM-nél, ezt később a gyártók közös akarattal szabványosították, és a nyelv 1986-ban bekerült az ISO- és ANSI-szabványok közé. Az SQL az alap, amelyre minden relációs adatbázis-kezelő épül, ismerete nélkülözhetetlen mindenki számára, aki fejlesztőként, tervezőként vagy elemzőként mélyrehatóan foglalkozik relációs adatbázisokkal.

Martin Gruber masszív kis könyve tökéletes kalauz a témában. Nagyszerűek az arányai: a relációs adatbázisok működésétől az utasítások részletes, precíz, gyakran példával illusztrált leírásán át a legújabb SQL-változat, az SQL99, valamint az ennek magját képező Core99 elemző bemutatásáig minden érdemi kérdésre jut benne hely. Több szinten használható: a kezdők megalapozhatják vele tudásukat,

a profik referenciaként forgathatják, a még profibbak pedig képet kaphatnak a nyelv fő fejlődési irányairól. Remek könyv, minden fejlesztő polcára ajánljuk.

Termék: SQL A-Z
Kiadó: Kiskapu Kiadó
Ár: 2940 Ft
Web: <http://www.kiskapu.hu>

KVM-KAPCSOLÓ

ATEN MASTER VIEW CS-1732

Valamikor réges-régen a rendszergazdák kizárólagos privilégiuma volt, hogy egyetlen billentyűzet-egér és egy átkap-

igény lehet, hogy egy helyről kezeljünk két számítógépet. Az ATEN újdonsága minden szempontból a mai modern gé-

csoló szerkezet segítségével kiszolgálók hada felett uralkodhatunk. Manapság, a szélessávú internet-hozzáférés korában egyre kevésbé számítanak csodának az otthoni kiszolgálók, így valós

pekhez készült. Mind az egér-, mind a billentyűzetkezelésben USB-s eszközökre épít. Ez egyáltalán azt is jelenti, hogy különböző platformokat is vezérelhetünk ugyanarról a billentyűzetről és

TÜKÖRREFLEXES FÉNYKÉPEZŐGÉP

OLYMPUS E-1

Az Olympus sem akart lemaradni a többi gyártótól, így megjelent a piacon saját professzionális tükörreflexes gépével, az E1-gyel. A magnéziumvázas gép felbontása 5 megapixel, ami 2560×1920

Alapfelszerelésben egy 14–54 milliméteres, háromnegyedes objektívet mellékelnek a géphez. Külön kiemelendő, hogy háromnegyedes rendszerű Kodak CCD-érzékelője van, amely színgazdag, éles képet biztosít.

felbontású kép készítését teszi lehetővé. A fotókat a megszokott JPEG mellett RAW vagy TIFF formátumban is elmenthetjük.

Fényérzékenységét a 100–3200-as tartományban állíthatjuk, de a végső értéknél már igen „zajos” lesz a kép. Amúgy nagyon jól működő zajsűrítője van, ám még mindig érdemesebb állványról, alacsony ISO-érték mellett fényképezni, ha tiszta, éles képet szeretnénk készíteni. Az adatokat USB 2.0-s vagy FireWire szabványú kapun küldhetjük a számítógépre. Ezek sávszélessége a nagy felbontású képeknek már létszükséglet. Örömmel tapasztaltuk, hogy a képeket CompactFlash I vagy II-es típusú kártyán, illetve Microdrive-on tárolhatjuk, nem pedig a korlátozott elterjedésű xD kártyán. A gép igen könnyű, köszönhetően a magnéziumháznak és a kis tömegű akkumulátornak. Az extra akkumulátortokkal – amely mellett igen lenyűgöző külsőt kölcsönöz a gépnek – megnövelt tömegéhez azonban már erős férfikéz szükséges, de megéri a fáradtságot, ugyanis a használati időt nagyjából 220 százalékkal növeli meg. A készlet ára első hallásra igen borsosnak tűnhet, de ez a „profi” kategória velejárója.

Forgalmazó: Pilot-Comp Kft.
Ár: 39 900 Ft
Web: <http://www.pilotcomp.hu>
<http://www.aten.com.tw>

Forgalmazó: Olympus
Magyarország
Ár: 699 990 Ft
Web: <http://www.olympus.hu>

PCMCIA VIDEOSZERKESZTŐ KÁRTYA

TERRATEC CAMEO 400 AV MOBILE

Teljesítményük folyamatos növekedésének köszönhetően a noteszgépek olyan feladatokra is alkalmassá váltak, amelyeket korábban csak asztali számítógépeken lehetett meg-

oldani. Tökéletes példa erre a Terratec PCMCIA-kártyája, amelynek segítségével hordozható gépünkkel valós időben rögzíthetünk MPEG 1/2 formátumú videókat, köszönhetően a rá integrált Panasonic MN85572 MPEG2-lapkának. A kártya NTSC vagy PAL video/S-Video jelet, valamint sztereó hangot

tud fogadni, működéséhez minimum 128 megabájt memóriával felszerelt, 800 megahertzes számítógépre van szükségünk. A dobozban, a kártya mellett, minden szükséges kábelt (video, S-Video, hang, valamint egy többfunkciós Euroscart átalakító) megtalálhatunk.

A mellékelt CD-n a Terratec saját rögzítő- és lejátszószoftvere, a Ulead VideoStudio 7 SE DVD, valamint a DVD MovieFactory 2 SE alkalmazás kapott helyett.

Forgalmazó: Pixel Kft.
Ár: 53 000 Ft
Web: <http://www.pixel.hu>
<http://www.terratec.com>.

AUTOMATIKUS TÚLFESZÜLTÉSÉGVÉDŐ

TRUST 525U POWER MASTER

Automatikus túlfeszültségvédelem extrákkal – így jellemezhetnénk a Trust 525U-t. Funkciója levágni az elektromos hálózat időről időre jelentkező „tüskéit”, vagyis meggátolni, hogy túláram tegye tönkre a számítógépet és kiegészítőit. Erre 10 ezer eurós garanciát is vállal a gyártó, a megadott feltételek szerint – azaz történetesen csak az Európai Unió tagállamaiban. Ránézésre igényes hosszabbítónak tűnik: egy gazda és négy alárendelt tápfeszültségaljzatot kínál. Előbbibe a védendő számítógép, utóbbiba a kényesebb perifériák csatlakoztathatók. A készülék végében a modem és az ADSL-eszközök védelmére szolgáló aljza-

tokat találunk. Ugyanitt két USB-aljzat várakozik, de nem védelmi céllal. Amennyiben nem érzékeli a készülék a PC USB-vezérlőjéből származó áramot, kikapcsoltnak ítéli azt, és áramtalanítja az alárendelt tápfeszültségaljza-

tokból élő perifériákat is, így módon sok ki-be kapcsolástól kímélve meg a felhasználót.

Forgalmazó: Napfény Kft.
Ár: 6990 Ft
Web: <http://www.multimedia.hu>

KÉZISZÁMÍTÓGÉP

MITAC Mio 168

Forradalmian új típusal, a beépített GPS-szel rendelkező Mio 168-as modellel nyitotta az újévet a Mitac. A január óta hazánkban is megvásárolható termék motorja egy 300 megahertz órajelű PXA255-ös Intel processzor, memóriakapacitása pedig 32 megabájt Flash ROM, valamint a szokásos 64 MB SDRAM. Különlegessége a beépített navigációs modul – térkép és antenna –, amelynek segítségével problémamentessé tehetjük utazásainkat. Az autós töltővel együtt a Mitac teljes körű, mégis megfizethető megoldást kínál az autós navigációra. A felhasználóbarát alkalmazást a jól ismert Pocket PC 2003 operációs rendszer szolgálja ki, amely magyar nyelven is hozzáférhető. A felületen külön gombbal válthatunk a térkép és a Pocket PC között.

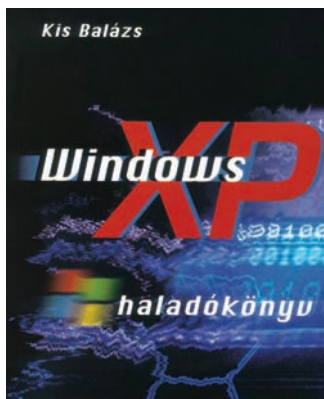
Az új tartalom nemhogy nem teszi vaskosabbá a gépet, hanem elődeinél jóval vékonyabb és kisebb: 112,2×69,6×16,3 milliméter, és csupán 147 gramm, így könnyen kézben tartható. Itt is jól érvényesül a Mio PDA-kra jellemző élénk érintőképernyő, háttér-világítású TFT LCD-kijelzővel, 240×320 képponttal és 65 ezer színnel. Ami a kártyahelyeket illeti, ezen a területen sem hagy kívánnivalót a gép, hiszen SD IO-csatlakozást biztosít: tehát nemcsak memóriakártyát, hanem mindenféle intelligens bővíteszközt is használhatunk. Beépített akkumulátora 500 óra készenléti, 12 óra PDA-használati, továbbá 5 és fél óra GPS-navigációs üzemidőt biztosít egyetlen feltöltéssel.

Forgalmazó: LCP Systems Kft.
Ár: 143 750 Ft
Web: <http://www.mitac.com>
<http://www.lcp.hu>

KÖNYVAJÁNLÓ

WINDOWS XP HALADÓKÖNYV

Igen közkedveltek az olvasók körében Kiss Balázs korábbi Windows-változatokhoz írt haladó fokú könyvei, és a rendszergazdák szakképzésében szintén fontos szerepet töltenek be. A sorozat

legújabb része a Windows XP önálló üzemeltetésének titkaiba avat be: haszonnal forgathatják mind a rendszergazdák, mind az igé-

nyes egyéni felhasználók. A könyv nemcsak hogy leírja, hanem értelmezi, egyszersmind háttérmagyarázatokkal is ellátja az XP minden fontos szolgáltatását és műveletét. Különös hangsúlyt fektet a hálózati és adatvédelmi szolgáltatásokra, és a legtöbb területen sokkal mélyebbre ás, mint a közönséges felhasználói segédkönyvek. Bár nem referenciakönyv, logikus megközelítése révén hozzásegíti az olvasót ahhoz, hogy azokkal a műveletekkel is megbirkózzon, amelyek a kötetből kimaradtak. Kézikönyvszerű használatát szokatlanul részletes tárgymutató segíti, továbbá külön értékeként emelhető ki a nagyszerű szöszedet, amely felér egy kisebbfajta számítástechnikai lexikkal.

Kiadó: SZAK Kiadó
Ár: 5600 Ft
Web: <http://www.szak.hu>

DVD-ÍRÓ

MSI DR-8A

Lassan kezdetét veszi a DVD-írók hőskora: az új modellek már nagyobb teljesítményt és sok extrát kínálnak igyekeznek piacot szerezni. Az MSI új, belső

ennél a sebességnél megáll a DVD-R-ek támogatása. Újraíráskor négyszeres DVD+RW és kétszeres DVD-RW tempóig merészkedhetünk. Két mega-

(ATAPI) meghajtója legfeljebb nyolcszorosan írja a DVD+R lemezeket, míg a DVD-R korongoknál maximum négyszeres sebességre képes – úgy tűnik,

bájtós puffer és Burn-Proof technológia véd a nyersanyagvesztés ellen. Több újdonsággal is felszerelték ezt a modellt: amellett, hogy

TÉVÉVEVŐ

AVERMEDIA AVERTV USB2.0

megengedi a 90 és 99 perces túlírását, a HD-Burn funkció lehetővé teszi a kapacitás megduplázását is. Természetesen a „sűrített” lemezek más készülékben nem lesznek olvashatók. ABS néven ezúttal a vibráláselnyelő mechanikát tisztelhetjük, amely a minőségi munkát igyekszik fenntartani akkor is, ha apróbb lökések érik a készüléket. Nero Burning ROM 5.5 szoftvert mellékelnek íráshoz, valamint Sonic MyDVD-t DVD és Video-CD házimozik összeállításához. A szokásos csavarok és hangkábel mellett extra kiegészítő a ShowBiz komplett videoszerkesztő csomag, amely a kezdőknek szánt kategóriából kissé kilóg tudásával.

Forgalmazó: Ramiris Rubin Rt.
Ár: 46 000 Ft
Web: <http://www.ramiris.hu>
<http://www.msi.com.tw>

Az ezüstös színű, cigarettatárca méretű AverTV doboza meglehetősen lapos; hordozására apró bőrtokot is mellékelnek. A méret mellett a gyártó a jó képminőségre igyekezett összpontosítani, ami MPEG hardver híján erős sávszélesség- és CPU-igényeket támaszt. Nem vesződtek USB 1.1-hez való csökkentett felbontású mód

kifejlesztésével, csatlakoztatásához mindenképpen USB 2.0-s aljzatra van szükség. A jeles AverTV alkalmazás a távol-keleti népek ízlésvilágának megfelelő színekben tündököl, szerencsére szelídebb színárnyalatra is válthatunk. Készíthetünk vele MPEG-1 (VCD), MPEG-2 (DVD) felvételeket egészen 10 megabit per másodperces rátáig. Adott az AVI-rögzítés lehetősége is, PCM-hanggal, akár DivX kodekkel is. Teletext és rádió nincs a kis skatulyában. Nagyobb teljesítményű noteszgépekhez megfelelő minőségű kiegészítő az AverTV, jó lehetőségeihez képest pedig ára is barátságosnak mondható.

Forgalmazó: Kelly-Tech Kft.
Ár: 24 000 Ft
Web: <http://www.kellytech.hu>

USB-MEMÓRIA

PROSONIC PAVO USB PEN DRIVE

Vége egy olyan USB-s „pen drive”, amely igazán rászolgált a nevére: ez az eszköz, amelyet elegáns fekete, párnázott tokban forgalmaznak, ugyanis

dőknek. Kettős funkcióját tekintve, duplán hasznos lakója lehet öltönyünk belső zsebének. A dobozban mini-CD-n meghajtó-programokat és leírást találunk.

tollként és memóriaként egyaránt használható. Szétcsavarozva válik hozzáférhetővé az USB csatlakozó. Méretét tekintve a közepes férfitollok kategóriájába sorolhatnánk. Az európai ízlésnek talán kissé „csicsás”, ám mindenképpen érdekes ajándék lehet a számítógép iránt érdeklő-

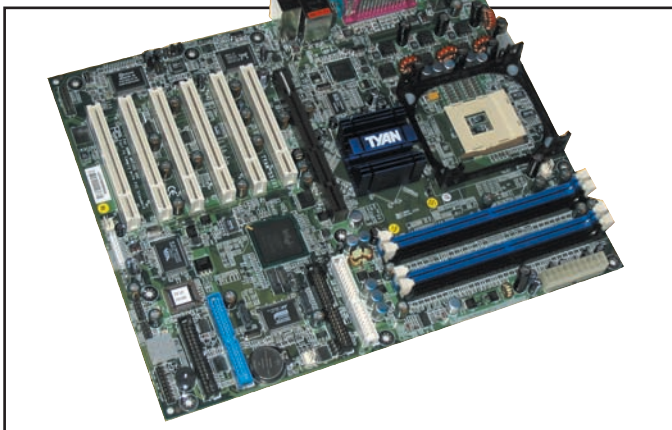
Az esetünkben 128 megabájtos eszköz 32-től 256 megabájtig mindenféle kiserelésben kapható, illetve nagyobb sebességű, USB 2.0-s kivitelben is.

Forgalmazó: Napfény Kft.
Ár: 22 490 Ft
Web: <http://www.multimedia.hu>

ALAPLAP

TYAN TRINITY i875P

A nagy teljesítményű szerver-alaplapoknál már megszokott stabilitást a Tyan megpróbálta átültetni egy otthoni gépekbe, valamint kisebb kiszolgálókba szánt alaplapba is.

Az eredmény a Trinity i875P (hivatalos nevén: Tyan S5101). A két integrált hálózati adapter

mellett (az egyik a gigabites Intel LAN-, a másik egy 10/100 megabites Realtek lapka) négy soros és három párhuzamos ATA-aljzatot, négy USB-, valamint

FireWire-csatlakozót találhatunk – mindezt hat PCI-csatlakozó, egy Realtek ALC650-es hanglapka, valamint a két számjegyű diagnosztikai LED kíséretében. Az elrendezésre alig-alig lehet panasz, kár, hogy az ATX12V csatlakozó a processzorfoglatat I/O portok felőli oldalára került. Összességében a Tyan Trinity i875P egy kiváló minőségű, jól bővíthető, nagy teljesítményű, és stabil alaplap.

Forgalmazó: Még nincs hazai forgalmazója
Ár: Kb. 40 000 Ft
Web: <http://www.tyan.com>

FOTÓNYOMTATÓ

LEXMARK P707

Ringbe száll a Lexmark a hat alapszínű tintasugaras fotónyomatásban. Egyik első modellje a 17 lap/perc névleges sebességű P707. Az alapszínek világosciánnal és világosbíborral egészülnek ki, így megnő az egységnyi ponton belül előállítható árnyalatok száma, ami a felbontás mellett (4800×1200 dpi) a képminőség másik pillére.

is előállíthatunk, 10×15 centiméteres és A/4-es méretben. Digitális képek PC-re történő áttöltéséhez a legtöbb mai kártyaformátummal (MultiMedia Card, Memory Stick, Secure Digital, Smart Media, Compact Flash Type I & II, IBM Microdrive) kompatibilis olvasót építettek az elegáns vonalvezetésű gépház oldalába. Kiegészítő

Az irodai munkákhoz érdemes visszatérni négy színű alapra, azaz a fotószíneket tartalmazó kazettát az opcionális feketére cserélni.

Automatikus optikai papírtípus-érzékelőt építettek a készülékbe, amelynek révén a fejigazítás (kalibráció) is teljesen automatikus. Szegély nélküli nyomtatokat

szoftverként a Lexmark Photo Center képrendszerező, valamint a Lexmark Photo Editor képszerkesztő alkalmazásokat mellékeli a gyártó.

Forgalmazó: CEEmark Hungary Kft.
Ár: 22 900 Ft
Web: <http://www.lexmark.co.hu>

KÜLSŐ MEREVLEMEZ

MAXTOR 200 GB

A merevlemezes tárhely sokat veszített jelentőségéből, főleg amióta a CD-, majd a DVD-írás költségei radikálisan csökkentek. Ennek oka, hogy egy CD vagy DVD sokkal könnyebben mobilizálható, mint egy winchester. Erre próbál rációzni a Maxtor új, 200 gigabájtos külső merevlemeze. Az egység igen robusztus, 3,5 hüvelykes külső fémházban kapott helyet. Elhelyezhetjük fektetve, de a csomagban található miniállvánnyal

álló helyzetben is. Működéshez külső tápot igényel. USB 2.0- és FireWire csatlakozási felülettel is ellátták, és a szükséges kábeleket szintén mellékeltek, emellett a csomagban egy tápkábelt, néhány gumitalpat és két CD-t találunk még. A bekapcsolt készülék előlapján kéken világító gombot a gyártó „OneTouch” névre keresztelte. A meghajtó telepítése után olyan gyorsbillentyű szerepét tölti be, amelyhez tetszőleges program elindítása rendelhető

hozzá. FireWire és USB 2.0-s csatlakozás esetén hasonló írási (18 megabájt/másodperc), valamint olvasási (8 megabájt/másodperc) eredményt produkál, az egyetlen különbség a processzor terheltsége, amely USB 2.0 esetében 5-10 százalékkal nagyobb volt.

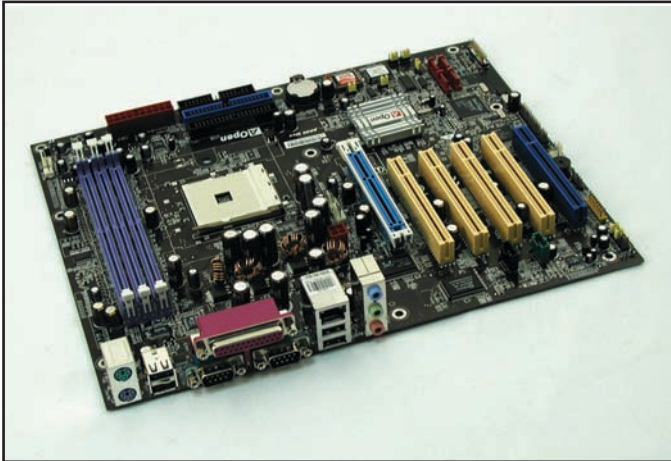
Forgalmazó: Asbis Magyarország Kft.
Ár: 74 875 Ft
Web: <http://www.asbis.hu>
<http://www.maxtor.com>

ALAPLAP

AOPEN AK89 MAX

Az AOpen NVIDIA nForce 3 lapkakészlettel felszerelt alaplapja AMD Athlon 64-es processzorokat képes fogadni. Aki ismeri a gyártó termékeit, az tudja, hogy a Max jelzéssel ellátottak a legjobban felszerelt példányok közé tartoznak.

ben a paritást folyamatosan változtatja a háttértárolók között. Bármelyik merevlemez hibásodik is meg, az adatok százszázalékos biztonsággal visszanyerhetők.) Hatcsatornás hangvezérlő, gigabites hálózati csatlakozó, hat USB- (amelyek

Ezúttal sincs ez másként: az AK89 Max minden földi jót tartalmaz, amire csak szükségünk lehet. Memóriamoduljainkat három DDR400-as foglalatban helyezhetjük el, bővítőkártyáinkat pedig egy AGP 3.0-s (8x) és öt darab PCI-sín várja. Négy SATA- (soros ATA) eszközt képes kezelni, s ezeket RAID-tömbökbe is tudja szervezni. (Támogatja a RAID 5-ös szintet is, amelyhez legalább három merevlemez szükséges, és lényege, hogy az adatbiztonság érdeké-

közül négy ki van vezetve az alaplap hátlapjára) és két FireWire kapu is helyet kapott rajta. Mindezek mellett a szokásos bőséges Aopen-körítést tartalmazza a doboz: színes leírások, rengeteg kábel és teljes verziós Norton Antivirus teszik teljessé a csomagot.

Forgalmazó: Rack Computer Elektronikai Kft.

Ár: 50 000 Ft

**Web: <http://www.rce.hu>
<http://www.aopen.com>**

TÖBBFUNKCIÓS KAMERA

TRUST 738AV LCD POWER VIDEO

Magilla gorillát juttatta eszünkbe a Trust minden kamerája, merthogy a nevezetes emberszabású ír, olvas, beszél (és kész főnyeremény). Hasonlóképpen mindenre képesítve érzi magát ez a szürke eminenciás: fotók, videók, hangfelvételek készíthetők vele, emellett webkameraként és MP3-lejátszóként is működik.

Megjelenésében korunk élvonalbeli miniDV-kameráira hasonlít. Belül természetesen szerényebb képességű szerkezet lapul, két megapixeles CMOS-érzékelővel a mélyén. Apró üveglencséje makro állásba állítható közelképek készítéséhez. A mozgóképes jelenetek kis felbontással (320×240 képpont), ám hanggal együtt készülnek, AVI formátumban, legfeljebb

20 képsimánnyal másodpercenként. Felvételeinket kihajtható, 4 centiméteres színes TFT-képernyőn ellenőrizhetjük, illetve ezt használhatjuk keresőként. Beépített 16 megabájtos memóriája SD- vagy MMC-kártyákkal bővíthető 512, illetve 128 megabájtig.

Meglehetősen bőséges szoftvermelléklettel dicsekedhet a 738AV. A meghajtóprogramok mellett a Trust ingyenes internetes képtárszoftverét, a Ulead Movie Factory SE DVD-szerkesztő alkalmazását, a Ulead Photo Explorer 7 Platinum képrendszerezőt, valamint a Video Live Mail 4.0 segédsoftvert mondhatja a magáénak a vásárló.

Forgalmazó: Napfény Kft.

Ár: 59 990 Ft

Web: <http://www.napfény.hu>

A PC World kedvencei

2003 LEGJOBBJAI

Immár többéves hagyományunk szerint minden új esztendő elején visszatekintünk az előzőre, és megemlékezünk azokról a termékekről, eseményekről, amelyek a legmélyebb nyomot hagyták bennünk – jelen esetben 2003 legjobbjaírói és legrosszabbjaírói.

2002 volt az az év, amikor először fogtuk csokorba az előző évi legjobbkat. Akkor döbbenünk rá, hogy a „legjobb PC”, a „legjobb monitor”, „legjobb szövegszerkesztő” – ha létezik is – kérészéletű. Éppen ezért felállítottuk saját, évről évre változó, kissé fanyar, élcés, könnyed kategóriáinkat. Nevezhetjük a manapság divatos kifejezéssel „reverse engineering”-nek (vagy gombhoz a kabátot módszernek), de mindenképpen azokról az eseményekről, termékekről vagy történésekről szeretnénk megemlékezni, amelyek szerkesztőségünk tagjainak a 2003-as év legemlékezetesebb pillanatait szereztek.

A LEGTALÁLÓBB HIRDETÉS

>> Minolta: Ki ölte meg a tintást?

Szeretjük őket vagy sem, a hirdetések mindennapjaink részévé váltak. Talán pont ezért lettünk velük szemben igényesek. Ma már semmire sem tartjuk a hatalmas „AKCIÓ” feliratokat vagy a „Cipőt a cipőboltból” jellegű semmitmondó szlogeneket. A jó hirdetés ötletes, humoros, találó. Ötletes szerencsére viszonylag gyakran akad. Remek példái ennek a Hewlett-Packard egész oldalas munkái, amelyeken

nem keveset dolgozhat egy kitűnő kreatív csapat. Jót derültünk a Microsoft Windows XP-t népszerűsítő alkotásán is, amely egy járókerettel közlekedő harcost ábrázol (a cég által kiadott Halo című játék főhőse). Az üzenet: a PC félkarú óriás megfelelő – jogtiszt – operációs rendszer nélkül, különösen, ha az nem alkalmas játékprogramok futtatására. (A hazai üzenet a Sulinet Expressz keretében eladott rengeteg olyan konfigurációra utal, amelyhez operációs rendszerként Linuxot adtak el.)

Abszolút kedvencünk a Minolta – ma már Konica Minolta – színes lézernyomatóját népszerűsítő munkája, a „Ki ölte meg a Tintást?” szlogenrel. A képen

a nyomozó a kövezetre kifolyt tintát vizsgálhatja. A tintapacák mellett, a kövezeten egy nyomtató krétával „körülrajzolt” sziluettje látható, míg a háttérben a „tettes”, a színes lézernyomató leselkedik. Ötletes, humoros, találó! Szeretnénk több ilyen látni.

A LEGÉRDEKESEBB TECHNOLÓGIAI ÚJÍTÁS

>> Intel Centrino technológia

Két olyan technológia is debütált tavaly, amellyel kapcsolatban felmerült bennünk, hogy érdeemesek a díjra. Sokáig merengtünk az AMD Athlon 64 processzorának megjutalmazása felett, hiszen tényleg úttörő vállalkozás a részükről, hogy a 32 bites PC-t egy súlycsoporttal feljebb, 64 bites alapokra próbálják helyezni. A baj az, hogy az idő nem őket igazolja.

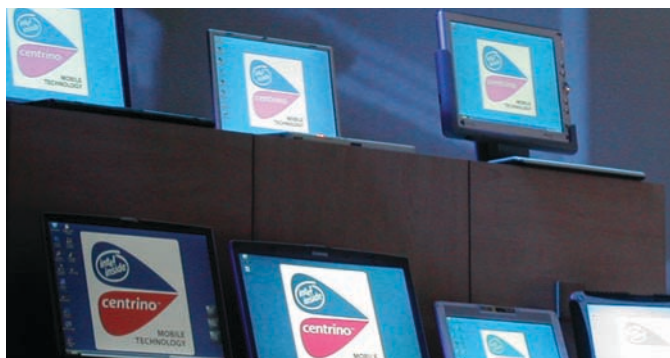
Félreértés ne essék, drukkolunk az AMD-nek, de félünk attól, hogy a 64 bites Windows XP-változat újabb halasztásai, a 64 bites alkalmazások hiánya lehet az első szög az AMD koporsójába.

Ezzel szemben a díjat végül besöpörő újítás sokkal kézzelfoghatóbb előnyt nyújt: az Intel Centrino technológiája biztosította akkumulátor-üzemidő eddig verhetetlen, függetlenül attól, hogy milyen operációs rendszerrel használjuk noteszgépünket.

A LEGELEGÁNSABB TERMÉK

>> Logitech diNovo Media Desktop

Sokszor említettük már a PC World hasábjain, hogy nagyon értékelünk minden olyasmit, ami a PC-t „a nagy fehér doboz” státusból valami széppé, „partkettős” lakásba valóvá varázsolja.

Éppen ezért lelkesedünk a szép gépházákért, a csinos TFT-monitorokért vagy az igényes megjelenésű billentyűzetekért.

képes, többek között beépített fényképezőgép, határído-napló és állománykezelő is található benne. Egyik készülék

tású színes TFT-kijelzőt, 64 megabájtos alapmemóriát és SD/MMC kártyák fogadására alkalmas olvasót tartalmazó készülék belsejében egy 400 megahertzes Intel Xscale PXA-255 processzor diktálja a tempót. Az előző verzió óta kommunikációs képességei jócskán megnövekedtek: immár a Bluetooth- és WLAN-adatvitelre is felkészítették.

A NAGY VISSZATÉRÉS

>> Winamp 5

Az MP3 őskorszakának lejtársói elég „bénák” voltak: éppen csak megszólaltatták a zeneállományokat. A Winamp már első tesztváltozataival meghódította a világot, a kiforrott 2-es verzió pedig mindent tarolt. Kis memóriaigény, szinte látthatatlan processzorfoglaltság, kiváló hangminőség, cserélhető felületek, bővíthetőség – minden együtt volt a sikerhez. Óriási várakozás előzte meg az ezt követő, teljesen újrajrít 3-as változatot, amely azonban elég nagyot bu-

támogat, továbbá jó néhány olyan funkcióval – például CD-írás vagy a állományok rendszerezésére szánt Media Library – egészült ki, amely teljes körű megoldássá teszi a multimédia világában.

A LEGSZEMTELENEBB TERMÉK

>> Pinnacle InstantCopy

E hízelgő cím duplán illeti meg a szoftvercsomagot, ugyanis mind a 7-es, mind az új 8-as verzió 2003-ban jelent meg. Nem a sűrű verzióváltás, hanem maga a termék funkciója adhat okot a díj odaítélésére: az InstantCopy kifejezetten DVD-másoló program. Igaz, elhatárolja magát minden jogsértéstől, ezért nem hajlandó közvetlenül kereskedelmi (CSS-kódolt) DVD-eket másolni, illetve átalakítani. Ugyanakkor nehéz olyan – kicsit is gyakorlott – PC-használót

találni, aki internetes keresőoldalakon nem deríti ki három perc alatt, hogy a dekódolásra használható programot honnan lehet letölteni, és hogyan kell használni. A nyolcas változat ráadásul kétrétegű, azaz 9 gigabájtos lemezek valós idejű átalakítását és másolását is

Pont ebben a sorrendben merültek fel gondolatainkban az Antec gépházák és a Samsung TFT-monitorok, mint az említett két kategória prominens képviselői. Választásunk végül a Logitech diNovo Media Desktopjára esett – a PC-s parancsnoki pult szebb és elegánsabb, mint bármi más, amit idáig láttunk PC-hez.

RONDA ÉS FINOM

>> Nokia 3650 és Siemens MC60

Ezt a díjunkt megosztva kapja két mobiltelefon, mégpedig azért, mert mindkettőnél sikerült kiváló képességekkel felruházni a nem túlságosan igényes – recsegős műanyag háttal, lötyögő és nem szabványosan elhelyezett gombok –, „kihívásokkal küszködő” külsőt. A Nokia 3650-es a Symbian operációs rendszert használja, s rengeteg program érhető el hozzá

tudására sem lehet tehát panasz, csak ne lenne ilyen rossz érzés kézbe venni őket...

JÖVŐBE MUTATÓ TERMÉK

>> Qtec XDA2 kézisámítógép

A brit Q2 cég kirukkolt új, XDA2 nevű okos telefonjával, amely egy Pocket PC alapú kézisámítógépet, mobiltelefont és digitális kamerát egyesít magában. A háromsávú GSM-telefont, 65 ezer színű, 240×320 felbon-

kott. Lassú volt, zabálta az erőforrásokat, és ezért cserébe valami kevés újdonságot nyújtott. Sokan elpártoltak a programtól, alternatív megoldásokat keresve (ez vezetett például a Windows Media Player 9 sikeréhez), sokan pedig visszatértek a 2-es verzióhoz. A fejlesztők fejükbe vették, hogy összegyűrik a mai napig népszerű 2-es változatot a 3-as újdonságaival, s így készült a 2+3, azaz a Winamp 5. A program új, modern, jól kezelhető külsőt kapott, és szinte visszanyerte régi gyorsaságát. Az MP3 mellett számos más zenei és videoformátumot is

az interneten, az Opera böngészőtől kezdve egészen a Commodore 64-emulátorig. A Siemens MC60 szintén sok mindenre

megoldja – azóta is keressük azt a kétrétegű DVD-lemezt, amely nem jogvédelemmel hordoz, hogy ezt a funkciót jóhiszeműen próbálhassuk ki. A mai írókkal ugyanis csakis egyrétegű lemezt készíthetünk...

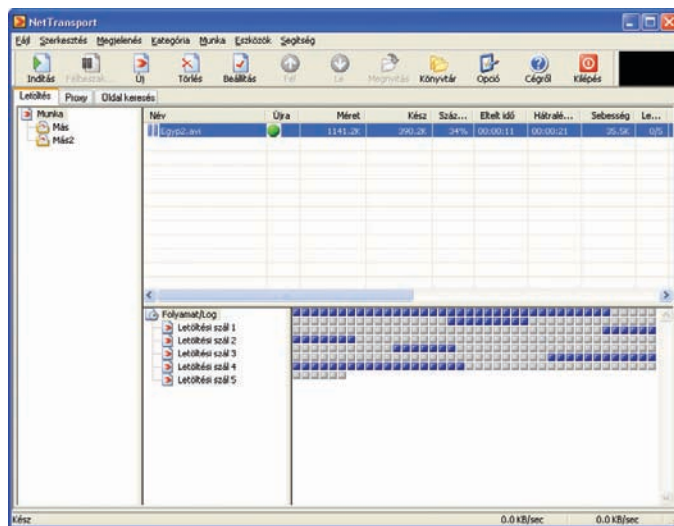
AZ ÉV LEGPIMASZABB LETÖLTŐPROGRAMJA

>> Net Transport

A programról e havi számunkban bővebben is szót ejtünk, ezért most csak azokat az élelt domborítjuk ki, amelyekkel kivívta magának ezt a rangot. Több szempontból is részölt: felületében túlságosan is hasonlít a FlashGet nevű, fizetős (shareware) programra. Egyrészt szinte ugyanaz a külső, hasonló

munkre az Intel és a VIA régóta húzódo pereskedésének végére került pont, a két cég megegyezett – peren kívül. A per még 2001-ben robbant ki, amikor az Intel azzal vádolta meg riválisát, hogy öt, törvényileg védett szabadalmát is megsérti.

a működés: a bedobóablak és a szegmensek letöltése is dejà vu érzést kelt a felhasználóban. Másrészt nemcsak a hagyományos HTTP-, HTTPS- és FTP-kiszolgálókat célozza meg, hanem képes a „sugárzott” Real és Windows Media állományok letöltésére is. Ráadásul nem elégedett meg az egyszerű letöltőmenedzseri szereppel: még egy FTP-kliens is van benne. A több nyelv (köztük a magyar) támogatása is hasznos, ha bajban vagyunk az angolal. Mindezt szemtelenül alacsony áron, azaz ingyen (!) teszi – közel azonos tudással, mint fizetős versenytársai.

SOK HÚHÓ SEMMIÉRT

>> VIA–Intel kakaskodás

Mint ahogy azt egyszer *Richard Brown*, a VIA marketingigazgatója nem kis szakizmussal megjegyezte: „A PC-iparág legdinamikusabban fejlődő szegmense az ügyvédeké.” Legnagyobb örö-

hosszabbította meg keresztlicenc-megállapodását az AMD-vel, amely így kényszerült az Athlon processzorait kiszolgáló új technológiák alkalmazására.

A VIA három év türelmi időt kapott a feltételek teljesítésére. A megegyezés másik fontos részeként az Intel négy évre biztosítja a VIA számára az Intel-mikroprocesszorokat kiszolgáló lapkakészletek gyártásához szükséges licenceket, és beleegyezett abba, hogy öt évig nem indít szabadalomtörletési pert sem a VIA, sem annak partnerei ellen a lapkakészletekkel kapcsolatban. A tajvani vállalat nem ismert összegű licenctdíjat fizet egyes termékek után.

Mindezt azért tartjuk öröndetesnek, mert így a PC-s lapkakészletek egyre kevesebb pólsúvára zsugorodó piacának egyik fontos képviselője nem esik ki a versenyből – ami végső soron nekünk, végfelhasználóknak jó.

CITROMDÍJ

>> ATI és NVIDIA

Torkig vagyunk a grafikus kártyák körül kialakult helyzettel. A két vezető gyártó – ATI és NVIDIA – egyaránt megtévesztő megjelöléseket használ, és erre nincs mentség. Utáljuk, hogy az új generációk alapszolgáltatást nyújtó modelljei gyengébben teljesítenek, mint az előző nemzedék alsó-közép kategóriás képviselői, miközben a megjelölésükből „természetesen” közel sem ez sejlik. A fél világ ugyanazzal a 3DMark 2003 tesztprogrammal vizsgál teljesítményt

– ami nem is lenne baj, hiszen valami végre egységes ebben a tarkabarka PC-s világban. De az, hogy a meghajtóprogramjai átszabásával mindkét fentebb megnevezett cég tudatosan csal ebben a tesztben – az NVIDIA mostanság meglehetősen csúnyán –, már bicskanyitogató. Na, ez az, amiből elégünk van. ATI, NVIDIA, tessék szégyellni magukat!

Consumer Electric Show 2004

Izgalmas kis szökőév lesz!

Januárban rendezték meg az idei év első fontos kiállítását Las Vegasban. A CES nevű óriásbemutatón láthattuk először a 2004-es év legfontosabb, elsősorban szórakoztatóelektronikai újdonságait.

A Comdex, a CeBIT és az E3 nevű játékiállításokat ötvöző show-n a rengeteg hardvercég mellett egyre több játékgépgyártó állít ki. Úgy tűnt, a 2004-es év fordulópont lesz a játékok és otthoni szórakoztatás területén.

Idén a processzorok teljesen új nemzedékei jelennek meg a piacon. Habár az AMD 64 bites

nyosan megbolygatja majd a PCI Express színre lépése. A nagyobb gyártók egyhangúlag kimondták, hogy az AGP felett eljárt az idő, és mivel már jócskán elérték a határait, új utat kerestek, s úgy tűnik, a PCI Express lesz az alternatíva. Az ATI és az NVIDIA már rendelkezik működő tesztmintákkal, de a megjelenés ideje még kétséges.

megoldásai már kaphatóak, igazán csak az azt támogató Windows XP változat megjelenése után érvényesülhetnek. Hasonló szerephez jutnak az Intel legújabb fejlesztései – és még ki tudja, mi minden. Az alaplap- és grafikuskártya-piacot bizo-

A digitális otthon kifejezés lassan unalmassá válik, már most is televíziók, hifitornyok, DVD-lejátszók és hasonló készülékek között élünk. A PC World hasábjain is bemutatunk már óriástétét – a Samsung 40 hüvelykes TFT kijelzőjét –,

de a kiállításon látott 80 hüvelykes plazmatévé szinte már a kivetítőkkel vetekszik: a látható kép átmérője két méter!

távírányítós autót, amelyet a bluetooth technológia segítségével, mobiltelefonról irányíthatunk.

A drótnélküli technológia a szórakoztatóelektronikai bevezetéseket is kezdi „felfalni”.

Egy másik eszköze egy hordozható vezérlő, amelyet több, jövőbeni készülékére is rácsat-

A Sony Wireless DVD Dream System házimozis rendszerének összeköttetését már nem a szokványos zsinórokkal oldották meg. Technológiájának lényege az úgynevezett DIAT (Digital Infrared Audio Transmission), amely lehetővé teszi, hogy minimális kábelezés nélkül működjenek a szobában elhelyezett hangfalak.

A Sony mobiltelefonos részlege is elengedte a fantáziáját: a Sony-Ericsson elkészített egy

lakoztathatunk – ezzel is egyszerűsítve a folyamatosan fejlődő mobiljátékok irányítását.

Mielőtt az otthoni szórakozás híveinek kedveskednénk, vegyük sorra, hány játékgép közül választhatunk. Számolhatunk az eredeti PlayStationnel, annak utódjával, a PS2-vel, valamint a nemrégiben debütált PSX-szel. Jelentős piaci részesedéssel bír a Microsoft-féle Xbox, valamint a Nintendo gyermeke, a Game-Cube is. A kézikonzolok terüle-

tén egyre nagyobb kavalkád alakul ki. Jelenleg a GameBoy különféle változatai a csúcstartók, és ezt követik kisebb-nagyobb egyéb próbálkozások, köztük a néhány hónapja kapható Nokia N-Gage is. A Sony és a Microsoft egyaránt frissíteni fogja PlayStation, illetve Xbox termékét.

a helyüket (1,4 gigahertzes processzor, 256 megabájt memória, valamint egy S3 DeltaChrome grafikus vezérlő). A kézikonzolok kedvelőinek is lesz miben dűskálniuk. Az idei legnagyobb reménység a Sony-féle PSP, amely korát meghaladó technikai képességekkel lesz megáldva. Ezt követi majd a Tapware-féle Zodiac, illetőleg valamikor jövőre az N-Gage 2.

A felhozatalt tovább színesíti két újdonsült PC-alapú konzol is: az egyik az Infinium Labs üdvöskéje, a Phantom, amelynek jövője még eléggé bizonytalannak tűnik, a másik a most

A CES nagy részét értelemszerűen a felettebb hasznos termékek töltötték meg, de azokról a szerkentyűkről sem szabad megfeledkeznünk, amelyek bizonyos felhasználók körében legalább ennyire népszerűek lehetnek. A Nyko gondozásában készült AirFlo optikai egér például egy különleges hűtőrendszerrel lett felszerelve. Érzékeli az emberi tenyér melegedését, és amennyiben elér egy bizonyos hőfokot, a beépített ventilátorok segítségével

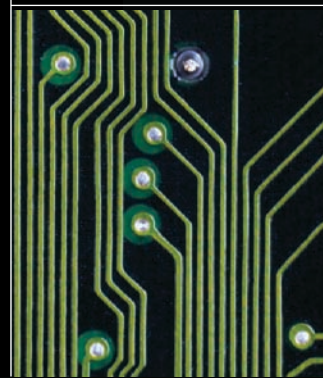

bemutatott ApeXtreme. Utóbbiba olyan hardverelemek kerültek, amelyekről már most úgy tűnik, nem állják majd meg

lehűti azt. Láttunk továbbá egy újszerű kormányt is, amely a motorok kormány szerkezetét formázza. ■

Pillantás a jövőbe

A PC ÚJ ARCAI

Hogyan változik a személyi számítógép a következő néhány évben? Milyen új technológiákkal találkozhatunk idén a különféle termékekben, és melyek azok, amelyek laboratóriumok mélyén várják, hogy pár esztendőn belül megremessék a világot? Az amerikai PC World szakértők bevonásával belenézett a kristálygömbbe, majd a tények és pletykák kavargó füstjén át felvázolta a várható fejlődési irányokat.

A z elkövetkező egy-két évben komoly változásoknak nézünk elébe. Megjelennek a „láthatatlan” PC-k, amelyek olyan kicsik, hogy az íróasztalfiókban is elférnek, de bivalyerős lapkáik révén a legmasszívabb állományokkal is játszva elbánának. Az új, vezeték nélküli technológiák jóvoltából szinte bárholon rákapcsolódhatunk a világhálóra, és nagy sebességgel internetezhetünk. A számítógépes technológiák benyomulnak a nappali szobákba, a tévé, az internet és a DVD szoros szimbiózisba lép egymással. És felkészülhetünk néhány olyan szigorú biztonsági intézkedésre is, amely talán csökkenti a hacker- és vírusveszélyt, de azon az áron, hogy közben személyes adatrendelkezési jogaink is csorbulnak.

Ez azonban semmi ahhoz képest, ami a kicsit távolabbi jövőben vár ránk. Ruha, amelyik egyben számítógép, pólóba épített megjelenítő, nagy teljesítményű processzor, amelynek áramkörei kisebbek egy emberi kromoszómánál: öt-tíz éven belül mindezek, és ezeknél sokkal hajmeresztőbb dolgok is valósággá válhatnak.

Meddig folytatódhat ez a féktelen rohanás? Az amerikai PC World neves szakértőket kérdezett meg hat kulcsfontosságú terület – a grafika, a processzorok, az adattárolók, a kommunikáció, a biztonság és a szórakozás – várható fejleményeiről. A véleményük röviden? Mindenki kapcsolja be a biztonsági övét, mert a tempó fokozódik.

LAPOS A VILÁG

A megjelenítő- és grafikus technológiák fejlődésével mind realisztikusabb térbeli képeket élvezhetünk egyre laposabb és egyre nagyobb fényerejű képernyőkön. 2004 fordulóponton

ígérkezik a folyadékkristályos (LCD) képernyők történetében: az IDC előrejelzése szerint ez lesz az első olyan esztendő, amikor ezek forgalma meghaladja a hagyományos katód-sugárcsőves megjelenítőkét.

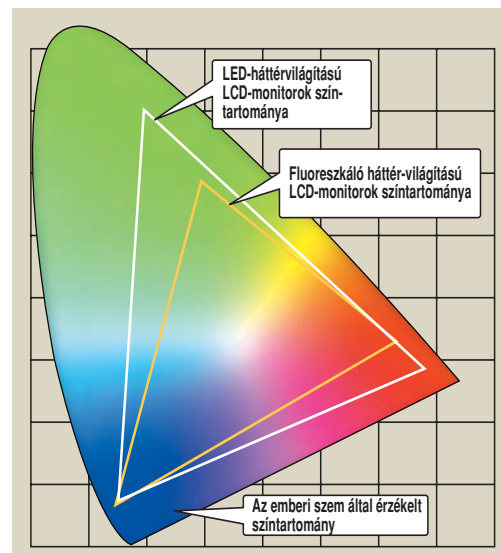
A PC-használók körében a legnagyobb népszerűsége a 17 hüvelykes TFT-monitorok számíthatnak, amelyek bruttó ára várhatóan 85–90 ezer forint alá csökken. Szakértők azonban arra figyelmeztetnek, hogy ne

SZÍNESEBB KÉPERNYŐK

Napjaink legjobb folyadékkristályos képernyői nagyjából ugyanolyan színmélységet biztosítanak, mint a katód-sugárcsőves monitorok. 2004-ben olyan folyadékkristályos monitorok és tévék felbukkanása várható, amelyeken a megjeleníthető színek tartománya 45 százalékkal nagyobb az eddigi modellekénél. A grafikus tervezők és fotósok pontosabban tudnak majd dolgozni rajtuk, a tévénézők pedig színompásabb látványban gyönyörködhetnek – az új fejlesztés mindenkinek ígér valami jót.

A trükk az, hogy a fluoreszkáló háttérvilágítást fénykibocsátó diódákkal helyettesítik. A technika támogatói szerint a vörös, zöld és kék LED-ek fényének keverése tökéletesebb fehér háttérfényt eredményez, s ennek köszönhetően megnő a megjeleníthető színtartomány.

Az NEC–Mitsubishi 2004 második felében akarja piacra dobni LED-es háttérvilágítású asztali monitorjait, és az egyik legnagyobb LED-gyártó, a Lumileds szerint 2004 végéig a PC-monitorok szegmensében még legalább egy, a televíziós készülékekén pedig két gyártó jelentkezik új termékkel.

A LED-es monitorok színtartománya nagyobb, mint a fluoreszkáló technikára épülő LCD-ké és a katód-sugárcsőves monitoroké

Ugyanaz a monitor nagyobb színmélységet biztosít LED-es háttérvilágítással (jobbra), mint fluoreszkálóval. De csak megfelelő kalibrálással biztosítható, hogy a színek ne csupán élénkebbek, hanem pontosabbak is legyenek

nagyon várjunk további radikális árcsökkenést vagy méretnövekedést – a viszonylag magas gyártási költségek és a kis haszon valahol 80 ezer forint környékén húzzák meg az ár alsó határát. A fejlesztések inkább a belső technológiákra összpontosulnak majd. Az új folyadékkristályos megjelenítők energiatakarékosabbak lesznek, és kevesebb hőt termelnek. Megindul a harc a nap-pali szobák elfoglalásáért: a nagy képernyős LCD-k árban is versenyképesé válnak a plazma-tévékkel és a projektorokkal.

Fényes jövő

A folyadékkristályos megjelenítők dominanciáját az Organic Light-Emitting Diodes (OLED) technológiát alkalmazó képernyők veszélyeztetik, amelyek természetes lumineszcens anyagokat használnak, nagyobb a fényerejük, ráadásul kevesebbet fogyasztanak, mint az LCD-k. Az aktív mátrixos OLED-megjelenítők bonyolult belső elektronikát igényelnek, emiatt előállításuk költségeik elvileg magasabbak. Tavaly májusban azonban a Samsung SDI és a Universal Display bemutatott egy olyan OLED-prototípust, amely meglévő LCD-gyártási technológiára épül, és felvillantja annak esélyét, hogy a gyártók belátható időn belül képesek lesznek versenyképes árú OLED-képernyők sorozatgyártására.

Bár mobiltelefonokban és digitális kamerákban már használnak OLED-képernyőket, szakértők szerint noteszekben két éven belül semmiképp sem várható az ilyen technológiára épülő képernyők megjelenése.

Játékkártyák

A PC-s grafikus kártyák területén a szakértők két eltérő fejlődési irányról beszélnek. Az integrált grafika az olcsó rendszerekben egyre inkább kiszorítja a grafikus kártyákat. Ez a megoldás a többségnek – azoknak a szorgos milliőknak, akik a PC-t gyakorlatilag nem használják másra, mint irodai programok futtatására – ár és minőség szempontjából is tökéletesen megfelel.

Napjainkban az asztali rendszerek 55 százalékában integrált grafikus lapka található, és ez az arány a közeljövőben sem nagyon változik. A lapkák többsége az Intel emblémáját viseli: a cég több grafikus lapkát szállít, mint az összes többi gyártó együttvéve. Az integrált megoldások a jövőben mind több fejlett funkciót biztosítanak, ám tudásuk egy-két generációval mindig lemarad a grafikus kártyáké mögött.

A játékkörülteket és a professzionális felhasználókat a grafikus feldolgozóegységek (GPU-k) új generációja fogja elkápráztatni. A legfrissebb GPU-k igazi tudásukat az olyan új játékoknál

(Half-Life 2, Doom 3) mutatják majd meg, amelyek a képpont- és vertexárnyaló programok előnyeit használják ki a képkesztés felgyorsítására, és az eddigi hatást keltő háromdimenziós látvány előállítására.

A vérmes játékkészítőknek azonban még ezek a szélesebb GPU-k sem elég gyorsak. Szakértők szerint a fejlesztők ma már olyan bonyolult árnyékolókat (shader) tudnak írni, amelyek feldolgozása a legacélosabb grafikus hardver képességeit is meghaladja. Épp ezért inkább lejjebb adnak a minőségből, csak hogy az alkalmazásokat használni lehessen.

Az elkövetkező öt esztendőben várhatóan sokkal rugalmasabb és bonyolultabb GPU-k lépnek színre: ezek 16, 32 vagy akár 64 párhuzamos grafikus folyamatot is képesek futtatni. Segítségükkel a játékkészítők pontosan azt a látványt varázsolhatják a megjelenítőre, amelyet megálmodtak – szabadon kísérletezhetnek,

lenyűgöző képi megoldásokat dolgozhatnak ki, és félelmetesen valószínű képi világot teremthetnek a képernyőn.

Könyvek acélból

Ha még messzebb tekintünk előre az időben, már-már a sci-fik világába érkezünk. Tavaly az E Ink (<http://www.eink.com>) bemutatta a vékony, rugalmas acélfóliából készült elektronikus papírt, amelybe elektromos töltésre reagáló, fekete és fehér pigmentet tartalmazó kapszulákat ágyaztak. Negatív töltés hatására a fehér részecskék felemelkednek a felszínre, a pozitívra a feketék kirajzolják a szavakat és a képeket.

A lap, amely nagyjából akkora, mint egy PDA megjelenítője, keskeny, 2,5 centis hengerré sodorható össze, és 96 képpont/hüvelykes felbontása nem rosszabb, mint amit a legtöbb kézi eszköz tud. Az E Ink egyik vezetője szerint az új eljárást hasznosító első elektronikus könyv 2004 közepén jelenhet meg.

MI VAN A DOBOZBAN?

A technika fejlődik, de vannak dolgok, amelyek sosem változnak. Itt van például a lapka-háború, amely évről évre

ugyanolyan forгатókönyv szerint zajlik. Tavaly ősszel az AMD jól odapörkölt az Intelnek, amikor megjelentette első 64 bites processzorát a Windows asztali rendszerekhez. (Az Apple az AMD-t is megelőzte, már szeptemberben piacra lépett 64 bites G5 Power Macjeivel.) A két gigahertzes Athlon 64 jelentős mértékben lerövidíti a processzor-igényes feladatok (adattitkosítás, 3D-s játék, CAD-feladatok, tartalomtervezés) végrehajtási idejét. De igazi tudása javarészt kihasználatlan marad mindaddig, amíg napvilágot nem látnak a Windows XP és a legfontosabb alkalmazások 64 bites változatai. Márpedig erre még várni kell: a Microsoft legutóbbi közlése szerint az új operációs rendszer legkorábban 2004 végén jelenik meg.

Válaszul az AMD lépésére az Intel bejelentette a Pentium 4 Extreme Editiont. A 3,2 gigahertzes lapka nagyobb gyorsítótárat, az adattitvitel felgyorsító 800 megahertzes előoldali sít, valamint két megabájtos, kiegészítő L3-as

MI TÖRTÉNT VELÜK?

Az ígéretes új technológiák olyanok, mint a szórakoztatóipar csillagai. Vannak, amelyek rövid tündöklés után végleg kihunynak, mások eltűnnek egy időre, de aztán újra visszatérnek a rivaldafénybe.

A DataPlay egyenári csoda volt. A pénzügyi nagyságú optikai lemez, amelyen ötszáz megabájttal fér el, ideális tárolóeszköznek tűnt MP3-as lejátszóhoz. A fejlődés azonban más irányt vett: kiderült, hogy a hordozható lejátszóban a miniatűr merevlemezék a jövő. Amikor az IRiver 2002 közepén megjelentette az első DataPlayt támogató lejátszót, a kutya se figyelt oda rá. Az IRiver ma nagyjából a DataPlay lemezével megegyező méretű, 1,5 gigabájtos merevlemezettel működő lejátszókat gyárt.

A mikro-üzemanyagcellák új korszakot nyithatnak a noteszfelhasználók életében. Ezek a cellák újratölthető folyadékokból, például alkohorból nyerik ki az elektromosságot, és hússzor annyi energiát szolgáltatnak, mint az ugyanolyan méretű hagyományos

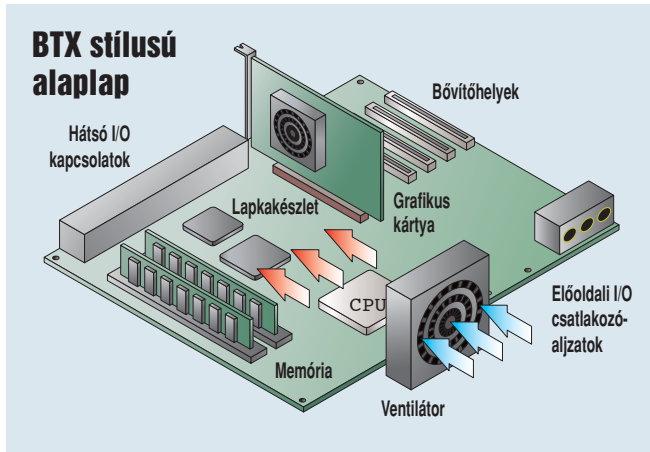
akkumulátorok. A mikro-üzemanyagcelláknak még számos akadályt kell leküzdeniük a végső győzelemhez; hogy csak egyet említsünk: engedélyezik-e vajon a hatóságok, hogy gyúlékony folyadékot szállítsunk hordtászkánkban? A technológiát azonban annyian pártolják – köztük számos PC-gyártó –, hogy 2005 táján talán már néhány noteszben is megjelenhet.

HŰVŐS ELEGANCIA

Mindenki olyan PC-t szeretne, amelyik erős, mint egy rakétahajtómű, és halk, mint egy molylepke. Ez nyilván csak álom,

A legtöbb mai asztali rendszer ATX-alaplapot használ: ezt a konstrukciót még 1995-ben dolgozta ki az Intel. Az ATX-

de az ATX-et leváltó, BTX nevű új alaplap-terv közelebb segíthet ahhoz, hogy a ventilátorzaj csökkentésével párhuzamosan növelhessük a PC teljesítményét.

tervben a processzor a beáramló levegőtől távol helyezkedik el. Ez az elrendezés annak idején tökéletesen megfelelt a csekély hűtést igénylő 100 megahertzes

CPU-khoz, viszont nagyon hátrányos a mai sok gigahertzes lapkák számára. Ezeket a miniatűr erőműveket hűtőventilátorok sorával és különleges hőelvezető megoldásokkal kell megvédeni attól, hogy a rendszer mélyén kuksolva hűgütőt kapjanak.

Ehhez képest a BTX-terv a PC elejére telepíti a processzort: a kulcsfontosságú lapkát elsőnek éri el a hűsítő légáramlat, amely ezután a lapkakészletet, a RAM-ot és a grafikus kártyákat részesíti áldásából. Ezzel az elrendezéssel felére csökkenthető a zajos hűtőventilátorok minimális száma – az Intel állítása szerint négy helyett kettő is elég a rendszer hűtésére. A másik előny, hogy lerövidül a legfontosabb rendszerkomponenseket összekötő kábelek hossza; ennek a sínsébsége növekedésével lesz egyre nagyobb jelentősége.

Az Intel 2004 közepére készíti el az első BTX-alaplapokat. Más alaplapgyártók is bejelentették, hogy támogatják a BTX-et, de egyelőre még nem kötelezték el magukat az alkalmazása mellett.

gyorsítótárat tartalmaz. Az Athlon 64-hez hasonlóan az Extreme lapka szintén a játékosokat, valamint a teljesítmény megszállottjait veszi célba.

Idén az Intel Prescott kódneven egy új Pentium 4-es lapkavonalat indít. Ezek lesznek az első olyan CPU-k, amelyek már az új, 90 nanométeres gyártási eljárással készülnek: ez a technika a mai P4-esekhez képest ötven százalékkal kisebb áramköröket eredményez. (Az AMD és a Transmeta ugyancsak dolgozik 90 nanométeres lapkákon.) A kisebb áramkörök jóvoltából a lapkák nagyobb

órajel-frekvencián képesek futni, és másodpercenként több utastást tudnak végrehajtani.

Szakértők szerint a 130 nanométeres lapkák 3,2 gigahertzen teljesítőképességük felső határához érkeztek. A Prescott akár 4 gigahertzig is felmehet. A processzor nagyobb méretű, integrált gyorstára ugyancsak jótékonyan hat a működési sebességre, mert a CPU-nak ritkábban kell a rendszermemóriához fordulnia.

Az Intel lapzártakor jelentette be – ellentétben a korábbi pletykákkal –, hogy csak 2005 tavaszán mutatkozik be a Prescott utóda, a Tejas. Órajel-frekven-

ciája valószínűleg 5 és 7 gigahertz között lesz, noteszgépes jellegű energiakezelő szolgáltatásokat nyújt majd, és vagy ez, vagy a Prescott támogatni fogja a 64 bites alkalmazásokat.

Idén gyorsabb memóriák megjelenésére is számíthatunk. Az új Double Data Rate 2 (DDR2) lapkák adatátviteli sebessége 533 megabit/másodpercről indul (ez memóriamodulonként 4,3 gigabit/másodpercet jelent), ami 33 százalékkal gyorsabb az első generációs dupla adatarányú memóriák sebességénél. A lapka kisebb lesz, és kevesebb energiát fogyaszt,

mint elődje. Sarkában már ott toporog a DDR3, amely 1,6 gigabit/másodperces (modulonként 6,4 gigabit/másodperc) sebességgel mozgatja az adatokat: a csúcscsintű grafikus gyártók már tesztelik ezt a memóriát.

A törvény szava

Moore törvénye, miszerint a lapkák teljesítménye 18 havonta megduplázódik, még ma is érvényes. A kutatók már elkezdték építeni a 65 nanométeres lapkákat, az IBM és az AMD egy 45 nanométeres gyártási eljárás kifejlesztésén munkálkodik, az Intel pedig 2011-re már 22 nanométerről álmodik. Ahhoz azonban, hogy jóval 45 nanométer alá lehessen lemenni, új módszerekre van szükség.

A mai lapkák ibolyántúli fényen alapuló litográfiai eljárással készülnek, amely lencsékkel fókuszálja a szilíciumlemezre az áramköröket „kivéső” fényt. Minél kisebb a hullámhossz, annál kisebbek lehetnek az áramkörök. 2009-re a lapkagyártók elérik a hullámhossz méretéből fakadó fizikai határt, és az extrém ultraibolya litográfiára (angol rövidítéssel EUVL-re) váltanak át.

Az EUVL xenongáz-molekulákat és tükröket használ, és tizedére csökkenti az áramkörök méretét.

2013-ra azonban a szilícium zsugorításával elérhető fejlesztések is elvi határukhoz érkeznek. A gyártóknak és a félvezetők elsődleges felhasználóinak fel kell készülniük az új generációs félvezető-technológiákra, például a molekuláris tranzisztorokra.

Az UCLA és a Hewlett-Packard kutatói már létrehozottak olyan

molekulákat, amelyek ide-oda kapcsolhatók a „be” és a „ki” állapot között. Ha ezeket a molekulákat logikai áramkörök kapcsolóként használjuk, végtelenül apró lapkákat hozhatunk létre.

Gyorsvonal indul

Változásokra nemcsak a lapkákban belül, hanem a lapkák között is számíthatunk. 2004 egyik legfontosabb újdonságának a PCI Express ígérkezik, amelyen az eddigieknél gyorsabban mozoghatnak az adatok a rendszerben. Az idejélmúlt PCI-sín és a számítógépen belüli kapcsolat-kotyvalékok felváltására kidolgozott PCI Express egyes avatottak szerint a PC-plattform legradikálisabb újítása a PCI-sín megjelenése, vagyis a kilencvenes évek eleje (!) óta.

Az új sín fölöslegessé teheti a nyolcszoros AGP-bővítőhelyeket, és kétszeresére gyorsítja a rendszermemória, valamint a rendszer többi része közötti adatáramlást. A háromdimenziós játékok gyorsabban futnak rajta, a videovágás zökkenőmentesebbé válik. A felhasználók a nagy sebességű adatsín jóvoltából talán végre kiaknázzhatják a gigabites Ethernet kártyák kínálat vilámgyors hálózati kapcsolatokat, vagy hatalmas merevlemez meghajtókból gigászi, terabites tárolótömböket hozhatnak létre. Az Intel szerint a PCI Express adatátviteli sebessége a nyolcvan gigabájt/másodpercet is elérheti (a nyolcszoros AGP-kártyák jelenleg maximum 2 gigabájt/másodpercre képesek), és a sín akár a tíz gigahertzes processzorok kiszolgálására is alkalmas.

További előnye, hogy nagy sebességű külső perifériákat kapcsolhatunk vele a rendszerre, így maga a számítógép is sokkal kisebb lehet. Az Intel új Balanced Technology Extended tervével párosítva (lásd *Hűvös elegancia* című keretes írásunkat) a PCI Express hozzájárulhat a PC teljes eltüntetéséhez – az egész rendszer bele fog férni az asztalfiókba, vagy beágyazható majd akár az LCD keretébe is.

Egy biztos: három év múlva megvásárolt PC-nk szolgáltatásaiban, felhasználói felületében, valamint bővítési lehetőségeiben lényegesen különbözni fog attól a rendszertől, amelyen ma dolgozunk.

MEGINDÍTÓ MEGHAJTÓK

Következő merevlemez meghajtónk talán nem tárol sokkal több adatot, mint a mai, de gyorsabb lesz, és könnyebben használható, hála a tavaly megjelent Serial ATA (SATA) meghajtófelületnek. A SATA egyszerűbben telepíthető, vékonyabbak a kábelelei, és gyorsabb adatátvitelre képes, mint a párhuzamos ATA (PATA) szabványra épülő meghajtók.

2004-ben a SATA harminc, 2005-ben pedig már 70 százalékban részesedik majd az asztali meghajtók forgalmából – vélik az IDC elemzői. Az átlagfelhasználó számára a SATA azt ígéri, hogy a rendszer kábelezése leegyszerűsödik, a PC kevésbé melegszik fel, és kevesebbet kell aggódnia a sávszélességet lecsökkentő szűk keresztmetszetek miatt.

A kapacitások azonban nem változnak drasztikus mértékben. A tipikus asztali PC-t idén is 60–80 gigabájtos meghajtóval szállítják – általános célokra ennyi tárterület bőven elegendő.

Új tárolási technikák

Bár a vásárlók nem követelnek nagyobb tárolókat, a gyártók mégis lankadatlanul keresik a módját, hogy miként építhetnének ilyeneket. A kísérleti stádiumban lévő két legígéretesebb technológia a *függőleges adatrögzítés* és a *hővel támogatott mágneses rögzítés*. A Maxtornak nemrég függőleges adatrögzítéssel 175 gigabájt

sikerült eltárolnia egyetlen merevlemez-tányéron: ezzel jócskán túlszámalyta napjaink 100 gigabájtos lemezenkénti maximumát. A technológia lényege, hogy a sávokban lévő tárolórészecskéket a mágnesezéssel nem hosszában, hanem a lemez felületére merőlegesen állítja be: így sűrűbben rögzíthetők az adatok, és két-három éven belül a mai érték duplájára, 700 gigabájt környékére is felvihető a meghajtók maximális tárhatalma.

A hőtámogatású mágneses rögzítés stabilabb mágneses lemezfelületet használ, ezzel növeli meg a tárolási sűrűséget és az adatstabilitást. Ilyen körülmények között a tárolórészecskék beállításához elvileg erősebb írófejre volna szükség,

a merevlemezben lévő lézer azonban felmelegíti azt a pontot, ahová a fejnek írnia kell, így könnyebbé teszi a mágneses beállítást. A Seagate nemrég egy bemutatón négyzethüvelyként ötven terabájtot írt fel ezzel a technológiával – ez négyzetcentiméterenként körülbelül nyolc terabájtot jelent.

Ezek a technológiák azonban csak öt-tíz év múlva öltenek tetszet piaci termékekben. Az adatsűrűséget ma még a jóval olcsóbb hagyományos eljárásokkal is évi 50 százalékkal lehet növelni. Márpedig a meghajtók legfontosabb adata az ár – mutatnak rá a szakértők. Egyik új technológiából sem lesz termék mindaddig, amíg a gyártók olcsóbban is ki tudják elégíteni tárolási szükségleteinket.

MARADJUNK KAPCSOLATBAN

Bár mind a DSL, mind a kábelmodem rohamosan terjed, a közeljövő internetkapcsolatait az egyre nagyobb mértékű mobilizálódás jellemzi: noteszről, kézisámítógépről vagy mobiltelefonról szinte bárhol, bármikor elérhetjük majd a világhálót.

Egy ideig azonban még választanunk kell a sebesség és a hozzáférhetőség között: eldönthetjük, hogy alacsony sávszélességű, de bárhol

elérhető mobiltelefonos kapcsolatot használunk-e, vagy lehorogonyzunk egy Wi-Fi elérési pontnál, és helyhez kötöttek ugyan, de a szélessávú kapcsolat örömeiből részesülünk.

Rövid távon a 802.11 (Wi-Fi) helyi hálózatok dominanciájára számíthatunk. A Wi-Fi LAN-ok sebessége a kábeles és DSL-kapcsolatok kezelésére egyaránt elegendő. A Wi-Fi Alliance elemzése szerint a használatra alkalmas eszközök száma

SOK JÓ ADAT KIS HELYEN IS ELFÉR

A digitális fényképezőgépek és zenelejátszók terjedésével egyre fontosabbá válik, hogy minél több adatot minél kisebb helyen tárolhassunk. 2004-ben piacra kerülnek az lomega 1,8 hüvelykes DCT kivehető meghajtói: a meghajtóméchanizmus olyan kicsi, hogy egy noteszes PC Cardba is befér, az 1,5 gigabájtos lemezek tervezett ára pedig mindössze tíz dollár lesz! Az lomega várakozásai szerint a meghajtókat PC Card-adapterekben, kulcstartószerű USB-s meghajtókban, MP3-lejátszóknak, valamint digitális fényképezőgépekben és videokamerákban láthatjuk majd viszont.

Mindeközben a flash memóriát gyártó vetélytársak sem tétlenkednek. Az SD-kártyák, amelyek jelenleg egy gigabájt tartanak, 2004 közepére elérik a két gigabájtot. Ekkora tárterületen már valóban rengeteg nagy felbontású kép fér el: akár egész nap csattogtathatjuk a fényképezőgépet anélkül, hogy memóriakártyát kéne cserélnünk. Néhány cég azzal is

próbálkozik, hogy a MiniDV kazettákat SD-re cserélje, csökkentendő videokamerái méretét.

Az lomega DCT cserélhető lemeze, továbbá a meghajtót tartalmazó PC Card

a 2003-as 25 millióról 2007-ben hatvanmillióra nő: a nyilvános Wi-Fi elérési pontok száma pedig a jelenlegi 30 ezerről 150 ezerre.

Rövidesen egyszerre száguldozhatunk nagy sebességgel a fizikai és a virtuális térben. Az NEC nemrég látványos bemutatón adott ízelítőt új technológiájára: a demonstráción egy tesztfelhasználó egy háromszáz kilométeres sebességgel robogó Porsche fedélzetén utazva zökkenőmentesen kapcsolott át egyik 802.11-es hálózatról a másikra.

A 2005-ben megjelenő WiMax hálózatok már a 802.16a specifikációt követik (lásd *WiMax: a felpumpált Wi-Fi* című keretes cikkünket). A szakértők nagy reményeket fűznek ehhez a specifikációhoz, amely a távolsági hálózatok (WAN-ok) hatósugarát a Wi-Fi átocsátóképességével párosítja. A WiMax különösen alkalmas lesz olyan területek hálózatba kapcsolására, amelyek nincsenek ellátva kábelmodemes vagy DSL-kapcsolattal – arra azonban, hogy a technológia piaci termékekben öltön testet, még éveket kell várni.

3G, hol vagy?

Előrelépés várható a mobilhálózatos internetelési lehetőségek terén is, bár a fejlődés nem lesz olyan robbanásszerű, mint

a 802.11 kapcsolatoké. Kétéves egy helyben toporgás után az Egyesült Államokban megkezdődött az átállás a harmadik generációs (3G) adathálózatokra. A Verizon a San Diegó-i és a washingtoni metró területén beindította nagy sebességű 3G szolgáltatását, amely 300–500 kilobit/másodperces sebességgel továbbítja az adatokat.

Az AT&T 2004 végén tervezte beindítani négy amerikai nagyvárosban 384 kilobit/másodperces adatszolgáltatását.

A technológia terjedését azonban lassíthatják az inkompatibilis mobilszabványok, a magas készülékárak és a sebességi korlátok. A szakemberek szerint azok az alkalmazások is hiányoznak, amelyek kikényszerítik a 3 gigabájtos adathozzáférést. A Wi-Fi jelenleg sokkal kézenfekvőbb szélesávú megoldásnak tűnik.

Eközben a japán Do-CoMo (a világ legjelentősebb vezeték nélküli adatellátója) immár 4G hálózatokkal kísérletezik, amelyek elvileg akár száz megabit/másodperccel repíthetik az ada-

tokat: megjelenésükre legkorábban 2010-ben számíthatunk.

Vezeték nélkül, szabadon

A vezeték nélküli hálózatokhoz erőteljes hordozható eszközök dukálnak. Az Intel a Centrino noteszeknél megköveteli a Wi-Fi támogatását, és a cég nemrég bejelentett egy új Xscale lapkát PDA-khoz és mobiltelefonokhoz.

A Bulverde kódnevű processzor támogatni fogja a 3G hálózatokat, lehetővé teszi a valós idejű videorögzítést, jobb multimédiás lejátszási minőséget biztosít, és kevesebb energiát fogyaszt.

A holnap eszközei többfajta vezeték nélküli technológiát támogatnak majd, így gond nélkül csatlakozhatunk velük bármilyen vezeték nélküli internetelési pontra, és gyorsan átkapcsolhatunk a Wi-Fi és a mobilhálózatok között – állítja a Wi-Fi Alliance szóvivője: a reptéren vagy a hotelszobában Wi-Fi-t használhatunk, az utcára kilépve pedig átválthatunk 3G-re.

PC-S BIZTONSÁG

A 2003-as év fordulópontot jelentett a PC-s biztonság tekintetében

– bár az nem állítható, hogy a fordulat jó irányba történt volna. A felhasználókat a Blastertől a SoBigig több hullámban támadták az elektronikus levélben terjedő férgek, amelyek személyes adatokat loptak el, reklámszemetet fröcsköltek szét magukból, és elosztott szolgáltatásmegtagadási támadásokat (DDoS) hajtottak végre. A biztonsági szakemberek szerint a veszély a jövőben sem csökken, sőt inkább fokozódik.

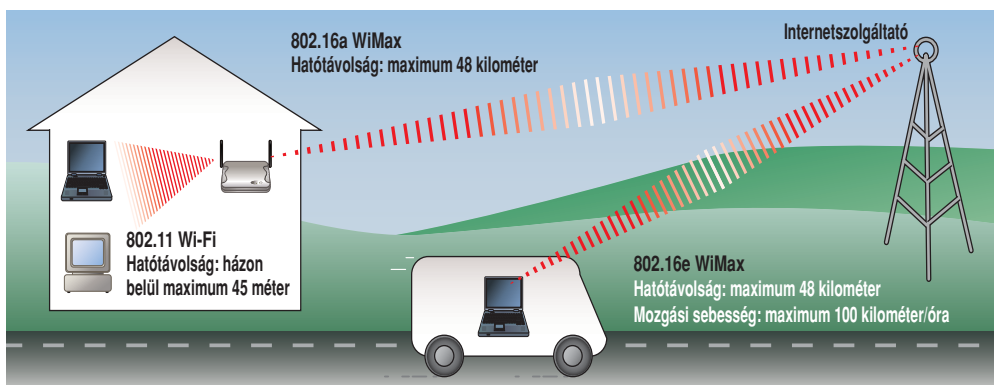
Utóbbiak az elmúlt években egyre több irányított zombihálózattal találkoztak: ilyenkor a hackerek végfelhasználói rendszereket használnak reklámküldésre vagy DDoS támadások végrehajtására. Az elkövetkező időkben a férgek és más számítógépes károkozók elleni harcban újfajta csodafegyverre nem számíthatunk: a már ismert eszközöket – a vírusellenes programokat, a levélszűrőket, a tűzfalakat, valamint a Windows-javításokat – kell hatékonyabban használnunk. Ezek a segédprogramok az operációs rendszer részeivé válnak, és automatikusan fognak működni.

A Microsoft például bejelentett egy biztonsági példát, amely alapbeállításban bekapcsolja az XP tűzfalát, s automatikusan telepítené a Windows és Office javításait. A szoftverház felmérte egy olyan Windows-változat várható piaci fogadtatását, amely komolyabb, kétirányú tűzfal és vírusellenes, valamint archiváló segédprogramot tartalmaz. Mivel a Microsoft hajlamos lebutított segédprogramokat építeni operációs rendszerébe, elemzők meglehetősen szkeptikusan nyilatkoztak az ötlet hallatán.

Ettől függetlenül néhány dolog valószínűleg már az XP hamarosan megjelenő második javítócsomagjában megvalósul.

A jó hír az, hogy kevesebb olyan puffertülsordulással vagy szoftverlyukkal szembesülünk majd, amely lehetőséget ad a rosszindulatú kódoknak,

WiMAX: A FELPUMPÁLT Wi-Fi

Napjainkban a Wi-Fi hatótávolsága házon belül úgy 45–50 méter, létezik azonban egy új eljárás, a 802.16, más néven WiMax, amely ezt a távolságot majd ötven kilométerre (!) növeli meg. 2004 végén vagy 2005 elején néhány otthonban és irodában már meg is jelenhet a WiMax egyik változata, a 802.16a. A WiMax Alliance nonprofit szervezet tagjaként az Intel kétantennás útvonalválasztókat képzel el: az egyik a 802.16a segítségével az internetszolgáltatóval köt össze, a másik a házon vagy irodán belüli kapcso-

latokat biztosítja a 802.11 egyik formája, vagy valamilyen, ennél is gyorsabb összeköttetés alapján. 2005-re vagy 2006-ra egy másik kétrádiós eszköz is megjelenhet a noteszekben és a kéziszámitógépekben, amelyekkel Wi-Fi elérési pontok közelében a 802.11 hálózatokra, egyébként pedig WiMax hálózatokra lehet csatlakozni. A szobán forogó WiMax-változat minden bizonnyal a 802.16e lesz, amely a felhasználó száz kilométeres sebességű mozgása közben is lehetővé teszi a kapcsolat fenntartását.

hogy átvegyék a rendszer irányítását. Ez a kedvező változás részben azoknak az új eszközöknek köszönhető, amelyek idejekorán megkeresik a túlcsoordulásokat, részben pedig az úgynevezett „irányított kód” alkalmazásának, amely megvizsgál minden utasításkészletet, és az előtt dönt a jogosultságokról, hogy a kód ténylegesen végrehajtható.

A rossz hír? Az emberi butaságra és hisztériára épülő akciók – a különféle webes szélhámosságok, valamint az olyan trükkök, amelyekkel ráveszik a felhasználót, hogy saját maga futtasson le trójai programokat – az internet-használat bővülésével egyre gyakoribbakká válnak. Szakértők egyetértenek abban: a biztonsági rendszerben az ember a leggyengébb láncszem.

Biztonság – de milyen áron?

A Microsoft Next Generation Secure Computing Base nevű, a biztonsági problémák tömegére megoldást kereső ambíciózus kezdeményezése szintén nagyrészt arra alapozza stratégiáját, hogy megpróbálja kiküszöbölni az egyenletből az emberi hibázás lehetőségét.

Az NGSCB (ejtsd: eng-szka) – korábbi nevén: Palladium – fontos része lesz a 2006-ban megjelenő Longhorn operációs rendszernek. A séma egyebek között ellenőrizni fogja minden alkalmazás „személyazonosságát”, így biztosak lehetünk majd abban, hogy a szoftver, amelyet letöltöttünk az internetről, nem trójai faló. Az NGSCB titkosítja az adatokat és a billentyűleütéseket, amelyeket csak megbízható alkalmazások tudnak majd elolvasni. Minden program számára lezárt memóriaterület hoz létre, a vírusok tehát nem tehetnek kárt más programokban.

A séma lehetővé fogja tenni cégeknek, hogy meghatározzák alkalmazottaik számára a dokumentumkezelési szabályokat. Vezetők megszabhatják, hogy ki az a néhány személy, aki megnyithat egy-egy bizalmas információt tartalmazó Word-dokumentumot, és beállíthatják, hogy a dokumentum pár nap múlva automatikusan törölje saját magát. Szoftverfejlesztők megakadályozhatják, hogy termékeik regisztrálatlan változatát futtassuk. Ha letöltöttünk egy filmet, esetleg megnézhetjük, de nem másolhatjuk le.

Az Office 2003 Information Rights Management szolgáltatója már most lehetővé teszi, hogy szabályozzuk az információval kapcsolatos jogokat: előírhatjuk, hogy kik olvashatják el, vagy nyomtathatják ki a dokumentumokat, és a műveletekhez lejáratí határidőt rendelhetünk, amely után többé nem hajthatók végre. Mindennek azonban ára van: a jogkorlátozott dokumentumokat csak Office 2003-alkalmazásokban lehet megnyitni, és a hálózatot a Windows Server 2003-nak kell felügyelnie.

Kritikusok arra is figyelmeztetnek, hogy ezek a biztonsági

sémák átadják a számítógépünk feletti uralmat a nagyvállalatoknak, és olyan következményekkel járhatnak, amelyeket senki sem szeretne. Az elektronikus levelek eltüntetése például roppant csábító lehet hatósági vizsgálatól tartó nagyvállalatok számára.

Az NGSCB új hardvert is igényel. Az Intel „LeGrande” kódnéven fejlesztje az ezt támogató lapkaarchitektúrát. Válaszul az adatvédelmi aggályokra, a cég közölte: ajánlani fogja a rendszergyártóknak, tegyék lehetővé, hogy a vásárlók maguk dönthessenek a LeGrande-funkciók engedélyezéséről.

SHOW-BAN UTAZUNK

Sokéves ígéretés, hitegetés és bolondítás után a számítógép és a szórakoztatóelektronika házassága végre megkötött. Milyenek lesznek az otthonok a nem túl távoli jövőben? Továbbra is megmaradnak benne a PC-k és a vezeték nélküli hálózatok, ám a hagyományos személyi számítógépet újfajta eszközök fogják összekötni a nappaliban lévő nagy képernyős tévével, valamint a térbeli hangzást biztosító sztereó eszközökkel.

Az otthoni PC-s feldolgozóegység egyre inkább szórakoztató- és hálózati központtá alakul – vélik az elemzők. Becslések szerint az Egyesült Államokban 2007-re 18,5 millió háztartás rendelkezik majd olyan digitális médiavevővel, amely összeköti a PC-t és a házi szórakoztatóelektronikai rendszert. A játékgépek új szolgáltatásokkal bővülnek, például lehetővé teszik a tévéműsorok rögzítését, és a videó, valamint a hang kezelését. Digitális tévédobozok formájában térnek vissza a korábban tévés internetezésre szánt, ám senkinek sem kellő set-top box készülékek. Ezúttal azonban megrendelésre sugárzott tévéműsorok nézésére, valamint az interneten közvetített médiaanyagok lejátszására használjuk majd őket. Esélyeiket növeli, hogy olyan óriások állnak mögöttük, mint a Microsoft és Intel, amelyek igyekeznek a nappaliban is megvetni hatalmas lábukat.

Szakértők úgy vélik: a fogyasztók ma már nem szívesen bővítenék újabb fekete dobozzal szórakoztatóelektronikai berendezéseik halmazát. Viszont ha a DVD-lejátszót és író, valamint a digitális képmagnót egyetlen masinába építik be, ez nyerő kombináció lehet a nagyközönség számára.

A média királya

Ahhoz, hogy a PC meghatározó szerephez juthasson a szórakoztatásban, új módszerek kelljenek a multimédiás adatok kezeléséhez és az eszközök közötti gyors mozgathatóságához. Az egyik új technológia – amelyik valamikor 2006 környékén indul hódító útjára – az UltraWideBand, hivatalos nevén: IEEE 802.15a. Az UWB olyan vezeték nélküli technológia, amely háromméteres távolságon belül száz megabit/másodperccel továbbítja az adatokat. Tökéletes megoldás lehet a hatalmas HDTV- (High-Definition Television; nagy felbontású tévéadás) képanyagok mozgatására a médialejtszár és a tévé között, ezenkívül a digitális videokamerák és a PC közötti képátvitelben is kiszoríthatja az USB 2.0-s és FireWire-kábeleket.

Előrejelzések szerint öt éven belül a processzor multimédia-feldolgozó képessége megtízszereződik. Egy ilyen nagy teljesítményű CPU számára a valós idejű HDTV-kódolás már nem jelent megerőltető feladatot, és innen már valóban csak egy

LOPÓK KÖZÖTT SZEGÉNY EMBER...

Ma már léteznek hatékony adatvédelmi technikák, csak épp laikusként nem könnyű őket használni. Néhány termék azonban azt ígéri, hogy a folyamat automatizálásával a tömegek számára is hozzáférhetővé teszi a titkosítás előnyeit.

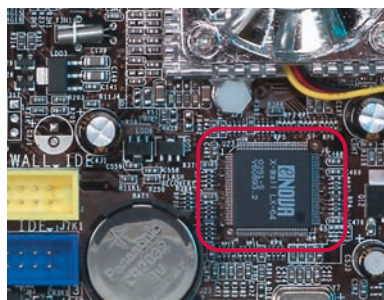
A PGP Corporation új Universal szoftvere a kiszolgáltót olyan biztonsági eszközzé alakítja, amely a felhasználó közreműködése nélkül titkosítja, dekódolja, és digitálisan aláírja a céges e-maileket. A cégen kívüli címzetteknek egy ügyfélprogramot kell letölteniük, amely kezeli a szerverrel folytatott titkosított kommunikációt.

A Leadtek nemrég kezdte árulni az ENova X-Wall LX-64 biztonsági lapkájával ellátott alaplapjait. A lapka automatikusan titkosít minden adatot,

amely a merevlemez felé indul, és dekódolja azt, ami visszaérkezik, de csak akkor, ha a felhasználó a rendszer FireWire-kapujára előbb csatlakoztat egy titkosítókulcsot tartalmazó perifériát.

Egy FireWire-kulcs hozzáférhetővé teszi az ENova lapka titkosította adatokat

lépés, hogy eljussunk a megfizethető árú nagy felbontású videokamerákhoz, valamint az ilyen anyagok házi montázsának lehetőségéhez.

Csúcsmínőség kérdőjelekkel

Szakértők szerint nem torpan meg az átállás a nagy felbontású televíziózásra, de nem lesz olyan gyors, mint azt eredetileg várták. Jelenleg az Egyesült Államokban a tévéállomások egyharmada kínál HDTV-adásokat, de a tévéknek csupán négy százaléka képes a megjelenítésükre. Az ország kommunikációs főhatósága, a Federal Communications Commission (FCC) olyan rendelkezést hozott, amely szerint 2007 júliusától minden új televíziós készüléknek alkalmasnak kell lennie HDTV-adások megjelenítésére. (Magyarországon még a fogalom is csak alig ismert! – *A szerk.*)

A digitális televíziózás elterjedését akadályozza, hogy egyelőre megoldatlan a digitális tartalom védelme. 2003 novemberében az FCC jóváhagyott egy

tervet: e szerint a digitális jeleket olyan speciális kóddal kell ellátni, amely nem akadályozza meg az adás házi hálózaton belüli szétosztását, viszont meggátolja az internetes terjesztést. A terv bírálói attól tartanak, hogy az ilyen fajta kód a műsorok DVD-re írását is megakadályozná – márpedig a másolásnak ezt a formáját a törvény nem tiltja.

Tegyük fel, hogy a fogyasztók képesek lesznek HDTV-adásokat rögzíteni; még akkor is marad egy probléma. A High-Definition DVD ténylegesen két, egymással versengő, inkompatibilis szabványt fed: az NEC és a Toshiba által támogatott Advanced Optical Disc formátumot, valamint a Sony és a Philips Blu-ray formátumát. Mindkét technológia kék lézer segítségével pakol

EGY DOBOZBAN MINDEN JÓ

A Pioneer DVD-810H-S DVD-re és merevlemezre egyaránt rögzíteni tudja az adást

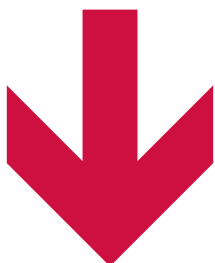
2004-ben a nem PC alapú szórakoztatóeszközök (egyik képviselőjüket lásd a *fotón*) a korábbiaknál is komolyabb kihívást intéznek a médiauralomról álmódó PC felé. A Sony hálózatba kapcsolható PSX-e, amely a PlayStation 2 játékkonzolt egy TiVo jellegű képmagnóval és egy DVD lejátszóval/rögzítővel egyesíti, az év elején jelenik meg a japán üzletben – a szigetországon kívüli forgalmazás terveiről egyelőre nincsenek hírek. A Ucentric nevű cég nemrég bejelentette: a Samsung megrendelésére programot szállít egy olyan digitális médiaelosztóhoz, amely különféle utakon és módokon (Ethernet-kábelen, tévékábelen, telefonvonalon) juttatja el a tévére és a sztereó berendezésre szánt tartalmakat. 2004 közepére az IEEE véglegesíti a 802.11e szabványt, amely a hang- és videotartalmak vezeték nélküli áramoltatásán alapuló szolgáltatások minőségét hivatott biztosítani.

a jelenleginél sokkal több adatot a lemezekre. Az AOD oldalanként 20, a Blu-ray pedig 27 gigabájtot képes felírni egy egyrétegű lemezre. De mindkét formátumhoz új lejátszók kellene, ame-

lyek (természetesen) nem játszószák le a másik formátumban felírt lemezeket. S hogy ki győz, és ki veszít a formátumháborúban? Rövid reklám után eláruljuk! Maradjanak velünk. ■

MEGOLDJUK PROBLÉMÁJÁT!

Amennyiben technikai kérdésük van, keressék fel internetes segélyvonalunkat (<http://segelyvonal.pcworld.hu>); törött vagy hiányzó CD-vel, előfizetési problémával forduljanak ügyfélszolgálatunkhoz a terjesztes@idg.hu címen; a lappal kapcsolatos észrevételeiket pedig a velemenypcworld.hu postafiókra küldjék. Köszönjük!

Kérjük, lapozzanak a 132. oldalhoz, többtucatnyi tippet és trükköt olvashatnak kivágható mellékletünkben!

Különszámunk korlátozott példányszámban kapható a kiemelt újságíróknál és ügyfélszolgálatunkon!
E-mail: terjesztes@idg.hu

K Azon gondolkodtam, hogy nyomtatóval ki lehetne-e nyomtatni egy képet, és ezt valahogy rávasalni a pólóra. Önök szerint ezt hogy tudom megtenni? Egyáltalán lehet ilyet a mai nyomtatókkal?

V Örömmel jelenthetjük, igen lehet, jelen sorok írója már egy tapasztalt és rutinos pólókészítő! Maga a nyomtató bármelyik színes tintasugaras nyomtatóval elkészíthető, ehhez textilre vasalható matricapapírt kell vásárolni. Több cég is gyárt ilyet, beszerezhető bármelyik nyomtatókéllékes boltban, de a műszaki nagyáruházak polcain is meg lehet találni. Igaz, nem olcsó multság, egy 10 darab A/4-es lapot tartalmazó tasak körülbelül 3–5 ezer forintba is kerülhet. Érdemes lehet tehát azzal spórolni, hogy az esetleges kisebb méretű képeket egymás mellé helyezve egy nyomtatásnál minél jobban ki legyen töltve a rendelkezésre álló A/4-es felület. Nyomtatáskor a meghajtóprogramban be kell állítani a „vasalható matrica” módot, ekkor a nyomtató általában automatikusan tükrözi a képet, és úgy nyomtatja ki. A póló vásárlásakor a fehér, illetve a világos árnyalatúakat részesítsük előnyben, ellenkező esetben kevés fog látszani művünkéből. Ezek után csak annyi feladatunk marad, hogy egy jó meleg vasalóval körülbelül 1-2 percig erősen bele kell vasalni a matricát az anyagba, majd annak kihűlése után a fedőpapírt le lehet húzni. Annyit érdemes megjegyezni, hogy a gyárilag emblémázott trikókhoz képest a házi készítésű érzékenyebb a mosásra és kopásra. Ezért ajánlatos azt csak kézzel öblíteni, vagy pedig az emblémás oldalt befelé fordítva mosni, nehogy a mosógép ledörzsölje a kedvenc matricánkat.

K A Panda Antivirust használom, mivel a szerkesztőség jóvoltából egy évig ezt kaptuk. Megtetszett és szeretném letölteni a Platinum változat próbaverzióját. Ebben ugyanis egy tűzfal is helyet kapott. Viszont a letöltésnél egy csomó személyes adatot meg kell adnom, többek között a lakcímemet! Miért nem érik be egy névvel és e-mail címmel? Miért kell nekem ilyen adatokat közölni velük, ráadásul nem biztonságos weblapon keresztül? Akarják egyáltalán, hogy megvegyem a programjukat?

V Általában valóban célszerű mindenhol valódi adatok megadása, érdemes azonban egészséges gyanakvást tanúsítani az ismeretlen oldalakkal szemben. A Panda lapján visszaélésektől nem kell tartania, ebben az esetben a reménybeli vásárlók nyilvántartásáról, és számukra testre szabott szakmai információk küldéséről, akciókról való híradásról van szó.

K Lehetnek-e vírusok a mobil online eszközökön?

V Kezdeményezések már voltak, de egyelőre még nincs mitől tartani. A zászló áll ennek a lehetőségnek, ehhez az egyik legjobb táptalajt a mobiltelefonokon megjelent Java platform szolgáltatja. Sajnos vesztenivaló

is akad majd jócskán: a legtöbb ember kapcsolatrendszere (telefonkönyve) üzleti érték is, ami ha kitörölődik, illetéktelen kezekbe kerül, vagy a mi nevünkben hamisított durvaságokat küldenek valakinek, csupa veszély és kellemetlenség. Pár éven belül a kérdés már nem is így fog felvetődni, hanem ki milyen vírusirtót használ a telefonján, melyiket érdemes választani.

K Egy nagy problémára keresem a megoldást. Némég sikerült valamit összeszednem az interneten.

Ezt onnan tudom, hogy már egy éve lejárt a Nortonom, és most körülbelül 5 másodpercenként előugrik, és megkérdezi, hogy megengedem-e, hogy egy „MSAPP.EXE” kimenjen-e az internetre. Mivel ezt tényleg 5 másodpercenként ismétli, természetesen semmit sem tudok netezni. Most is csak úgy tudom írni a kérdést, hogy bedugtam egy másik merevlemez.

V Nem szabad kiengedni. Az alkalmazás neve egyértelműen arra utal, hogy valaki egy „hátsó ajtó” (backdoor) nyitott a gépére. A lejárt Norton Antivirust sürgősen fél kellene frissíteni, mert ezt a kártevőt régóta, március 25-e óta ismerik a vírusirtók RSBOT nevű trójáiként. Ha sikerül feltépednie egy gépre, a rendszerleíró adatbázis módosításával eléri, hogy minden induláskor automatikusan lefusson. Innentől kezdve, bárkitől is kapta ezt az „ajándékot”, a távoli károkozó elvileg ki-be jár a gépében, TCP- és UDP-kapukat nyit meg, hogy bármilyen információt kijuttasson a gépből, vagy éppen feltöltőn rá, illetve felhasználhatja a gépét, hogy az részt vegyen úgynevezett DoS-támadásokban (Denial of Service) más webkiszolgálók ellen, amiért utólag Ön is felelősségre vonható! Szerencsére ebből valószínűleg még nem valósult meg semmi, hiszen a tűzfala megfogta az MSAPP.EXE-t, és nem engedte ki. Így távolíthatja el: először is frissítenie kell az antivirust. Egy nem frissített vírusellenőrző olyan, mintha nem is lenne! Nagyon fontos, hogy mindig a lehető legfelkészültebb, legfrissebb legyen! Ezután haladéktalanul futtasson le egy minden állományra kiterjedő teljes keresést! Nézzessen át vele minden fájlt (a betömörítetteket is)! Természetesen ki kell törölnie egy bejegyzést a rendszerleíró adatbázisból a regedit programmal: *Start* → *Futtatás* → *regedit* → *(Enter)*. Keresse ki a bal oldali „fában” a HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Run ágat. A szerkesztő jobb oldalán egy csomó bejegyzést lát majd. Törölje ki azt a sort, amelyben a következő látható az ADAT mezőben: *WinApp32 msapp.exe*. (A törléshez kattintson jobb gombbal a soron, és a felbukkanó menüben válassza a *Törölés* parancsot.) Amennyiben Win9x-et használ, akkor a Windows mappában keresse meg a SYSTEM.INI fájlt. Töltse be a *Jegyzetömbbe*, és keresse meg benne a *[boot]* kezdetű részt. Lesz benne egy *shell=explorer.exe msapp.exe* sor. Töröljön ki mindent, ami az explorer.exe UTÁN áll, majd mentse el a fájlt!

A PC World internetes oldalának szerkesztője, vírusok szakértője, elsősorban szoftveres kérdések megválaszója

SZAKMAI TANÁCSADÁS: → <http://segelyvonal.pcworld.hu>

INGYENES TELEFONOS SEGÍTSÉG: → 06-40-399-999 (előfizetőknek)

VÉLEMÉNY A LAPRÓL: → velemeney@pcworld.hu

TÖRÖTT CD: → terjesztes@pcworld.hu

K Többször írták már az újságban, hogy operációs rendszer telepítésénél, hogy elindulhasson CD-ről a rendszer (telepítő), a BIOS-ban kell valamit átállítani. Ez pontosan hol található?

V A BIOS-ban általában ez a rész az *Advanced Settings* alatt található, *First (second/third) boot device* elnevezéssel. Más alaplapon *Boot order* nevű mező található, ahol meg tudja határozni, hogy melyik egységen (flopi, CD-ROM, merevlemez) keresse a gép először a rendszert, illetve itt adható meg, hogy milyen sorrendben lépkedjen az egységek között.

K Azt hallottam, hogy a Windows XP-t nyers, formázott partícióra is fel lehet telepíteni. Akkor én azt gondolom ebből fakadóan, hogy a telepítő CD indítólemez-ként fog működni. Ehelyett (természetesen a BIOS-t megfelelően beállítottam) mégsem akar úgy működni. A Microsoft honlapjáról letöltöttem egy indítólemez-készítő fájlt (WinXP_HU_PRO_BF.EXE), de ez rögtön 6 db 1,44 megabájtos lemezt kért. Lehet, hogy ez nem is az, aminek látszik?

V Az eredeti Windows XP Home vagy Windows XP Professional mindenképp Boot CD-ként működik. Próbálja ki a CD-jét egy másik gépben, hogy az tud-e arról bootolni. Ha igen, akkor az Ön beállításaival lesz gond. Ez esetben a telepítés idejére húzzon le minden más meghajtót a gépről, csak a merevlemez és a CD-t hagyja működni. A BIOS megfelelő helyén állítsa be a CD-ROM-olvasót elsődleges booteszköznek, majd helyezze be a CD-t, és indítsa újra

a számítógépet. Ha a Windows XP CD más gépben sem akar elindulni, úgy vegye fel a kapcsolatot a Microsoft ügyfélszolgálattal, vagy azzal a bolttal, akiktől a CD-t vette – valószínűleg megsérült az eredeti lemeze.

K Szeretném, ha a Windows 2000 DOS-ablakában akár beírásakor, akár valamilyen szkript lefutásakor magyar ékezetes karakterek jelenjenek meg, hogy a programok kimenete olvashatóbb és élvezhetőbb legyen „ékezetes” magyar nyelven is. Ehhez kérem a segítségüket, ötletüket, javaslatukat.

V A Windows 2000 parancssori ablaka (Windows 2000-nél már nincs DOS) kezeli, és meg is jeleníti a magyar ékezetes karaktereket is, amennyiben – angol nyelvű Windowsról lévén szó – a *Start* → *Control Panel* → *Regional and Language Options* modulban az *Advanced* fülhöz tartozó oldalon a felső listában a *Hungarian* elemet választjuk ki. Érdeemes ezt már a telepítéskor is beállítani, így elég sok kényelmetlenségtől kímélhetjük meg magunkat. Ha mégis utólag kerül rá sor, készüljünk fel, hogy esetleg szükség lehet a Windows XP telepítő CD-jére, sőt, akár az első javítócsomag újratelepítésére is!

K Egyszerű probléma megoldását kérem önöktől. Windows 98 SE újratelepítése után a leállításkor nem jelenik meg a „Kikapcsolhatja a számítógépet!” felirat. Az újratelepítés előtt a felirat minden esetben megjelent!

V A Windows 98 Second Edition változathoz kiadott úgynevezett Shutdown Patch letölthető a Windows Update oldalról (<http://windowsupdate.microsoft.com>).

➤ A HÓNAP LEVELE

K Van egy-két korábbi MOD, XM és S3M kiterjesztésű zeném, és ezeket szeretném valami más formátum-má konvertálni. Sajnos ezeket sok alkalmazás fel sem ismeri. Igaz, hogy a Winamp lejátszsa, de én játékefejlesztéshez használnám ezt a zenét, és a fejlesztőrendszerem sem támogatja ezt a három típust. Már sok szoftverkönyvtárban körülnéztem, de nem találtam olyan programot, ami segítené. Lenne még egy kérdésem. Létezik-e olyan program, amellyel MP3 vagy WMA zenét lehet MIDI-re alakítani?

V A DOS-világban létező zeneszerkesztő (tracker) programok némelyike, például az Impulse Tracker közvetlenül képes MP3 formátumba konvertálni. A program a <http://www.noisemusic.org/it/download.html> webhelyről tölthető le. A lemezre írási módot (Disk Writer üzemmód) */S20* paraméter segítségével tudja aktivizálni. Amennyiben Windowson belül szeretné megoldani a kérdést, legegyszerűbben a Winamp segítségével teheti meg. A teljes (Full) változatra lesz szükség, és győződjön meg, hogy a telepítés során az Extra Audio Output/Effects Support csoportban a *Support for writing WAV files* sor előtti jelölőnégyzet ki van pipálva. Ez egy olyan beépülő modul, amely lehetővé teszi, hogy a Winamp lejátszás helyett WAV fájlba mentse a kívánt zeneállományt, amelyből ezek után már könnyedén készíthető akár MP3, akár WMA. A programban az *Options* → *Preferences* → *Plug-ins* → *Output* menüpontban kapcsolható be ez a lehetőség.

Az MP3–MIDI konverzió nem igazán megoldható. Ennek az oka, hogy amíg a WAV, MP3, WMA a hangot, mint hulláminformációt menti el, addig a MIDI gyakorlatilag egy kotta, amelyben az van leírva, hogy melyik hangszer mikor és milyen hangon szólaljon meg. Erre a problémára csak nem túl jó eredménnyel kecsegtető próbálkozásokat találhat az interneten. Egy szemléletes példával élve: egy akváriumból tud halászlevet készíteni, de ez visszafelé nem igaz: halászlezből akváriumot már nem lehet.

Februári fókusz témáink az iroda és az otthon környékéről valók, míg egyéb tesztheinknél a két végletből az „ultrakomoly és hiperizgalmas” témát az új Athlon 64 processzor, míg a „könnyed és mókás” a Creative Prodikeys DM billentyűzet képviseli. Reméljük, e hónapban is mindenki megtalálja a kedvére való termékeket.

Világosan emlékszünk még azokra az időkre, amikor pár évvel ezelőtt egy kivétítő kisebbfajta műszaki csodának számított. Ma pedig ott tartunk, hogy megfontolandó alternatíva egy szuper-nagyképernyős televízió helyett. Körképünkben nem csupán azt vizsgáltuk, hogy a különböző gyártók termékei milyen feladatokra alkalmasak, de igyekeztünk arra is válaszolni, hogy hogyan működnek ezek az eszközök.

Multifunkciós nyomtatósztűnk nem csak irodai beruházásra készülők számára lehet érdekes, hiszen egy egybeépített nyomtató-lapolvasó párosnak akár az otthoni gép mellett is helye lehet. Persze emellett olyan kiegészítőket találunk, melyeket ízig-vérig kisirodai igények kielégítésére találtak ki, így távmásoló, nyomtató, színes fénymásoló feladatokra is befoghatók. Minden PC-felhasználónak figyelmébe ajánljuk az igényes zsinórnélküli billentyűzet-egér duókról készült tesztünket, hiszen egy ergonomikus billentyűzet

és egy kézre álló egér mindenki számára hasznos lehet.

Aggódva figyeljük, hogy mi történik a processzorok világában! Hová tart az AMD? Például új Athlon 64 CPU-k felé, amelyek közül gyorsaságuknak vetettük alá a legújabb, 3400+ változatot. Az egyre sokasodó, „szép gépek” közül a Shuttle apróságát vizsgáltuk meg közelebbről. Ha bulvárlap lennénk, akkor bizonyosan lenne „kis színesek” rovatunk, melybe a Creative Labs új billentyűzete leginkább beleillene. Szó lesz még egy noteszgéptáskáról, amely egy csapásra megoldja tápellátási problémáinkat; bemutatunk egy TEAC külső DVD-írórt, egy nagyra nőtt digitális kivetítőtáblát és egy ingyenes, ám tökéletesen jól használható szótárprogramot.

Itt is szeretnénk felhívni figyelmüket CD- és DVD-mellékletünkön található PC Studio című műsorunkra, melyben a lapunkban tesztelt termékek némelyikét mozgóképen is bemutatjuk!

Samu József

JÁTÉK

A Mitac alighogy megjelent, és óriási sikert aratott a hazai PDA-piacon, máris két új termékkel rukkolt ki. A navigáció szerelmeseit a beépített GPS-es Mio168-cal lepte meg, de gondolt azokra is, akiknek csak egy egyszerű alapgépre van szükségük a jegyzetfüzet kiváltására. A Mio336-os az eddigi legkisebb méretű és meglehetősen alacsony árfekvésű PDA. Elődeitől, az extrák elhagyása mellett, csak fekete színben tér el. Mégsem számít fekete báránynak nagytestvérei mellett, hiszen nem nélkülözi a Miók stabil és megbízható konstrukcióját. Ajándékunkhoz most magyar nyelvű operációs rendszer, védőfólia, valamint Magyarország térképszoftvere dukál.

ADATOK

- **Processzor:** Intel Xscale PXA255, 300 MHz
- **Flash ROM:** 32 MB
- **SDRAM:** 64 MB, felhasználó által teljesen hozzáférhető
- **Érintőképernyős kijelző:** 3,5" színes, háttér-világításos
- **Operációs rendszer:** Windows Mobile 2003 for Pocket PC
- **SD I/O kártyahely**
- **Méret:** 122×69×13 milliméter
- **Súly:** 118 gramm

MITAC
<http://www.mitacpda.hu>

Mio
Dig Walker
www.digwalker.info

Viszonteladó: PNC Számítástechnika,
1073 Budapest, Dohány u. 104.
<http://www.pnc.hu>

SAMU JÓZSEF
hardverrovat-vezető

Évek óta kíséri figyelemmel a hardverelemek fejlődését – a tesztlabor vezetőjeként elsőként értesül a világhírdonságokról

Technológiai díj
A koron túlmutató újításokat tartalmazó eszköz számára tartjuk fenn

Leggyorsabb díj
Tesztjeinkben a leggyorsabban teljesítő eszközt díjazzuk

Felszereltségi díj
Az eszközök mellé adott kiegészítő alapján a legjobban felszerelt tesztterméket honoráljuk ezzel a díjjal

NYERJEN EGY MIO336 KÉZISZÁMÍTÓGÉPET KIEGÉSZÍTŐKKEL 100 000 FORINT ÉRTÉKBEN!!

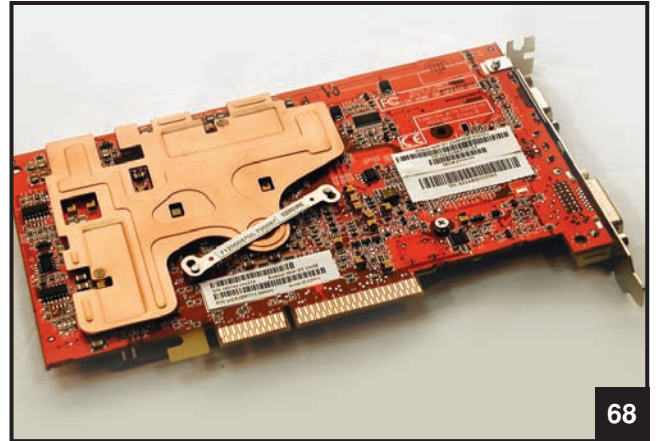
A helyes megfejtést beküldők között egy Mio Digiwalker kézi-számítógépet sorsolunk ki!

TIPPELJEN HELYESEN KÉRDÉSÜNKRÉ:

Milyen színűek a Mitac Mio PDA-k általában?
PCW A – ezüstszürke
PCW B – fekete
PCW C – kék

Küldje el a megoldást (PCW A, PCW B vagy PCW C) a **06-90-633-511-es telefonszámra, és nyerjen!** A helyes megfejtést beküldők között egy MIO 336 kézi-számítógépet sorsolunk ki! Az SMS elküldésének határideje: 2004. február 29. (Az SMS díja 240 Ft+áfa. Mostantól Vodafone hálózatról is elérhető!)

E hónapban teszteltük:

68

Xara Webstyle 4	46. oldal
Orgonaművek	47. oldal
TEAC DV-W50PUK külső DVD-író	48. oldal
APC Travel Power Case	49. oldal
Net Transport	50. oldal
DeepBurner	52. oldal
Szótár 7.0	53. oldal
Websterboard TS400	54. oldal
Who is who in Europe 2003	55. oldal
Creative Labs Prodikeys DM	56. oldal
Gigabyte G-Max N601	57. oldal
Cyberlink PowerDirector 3	58. oldal
HighPoint külső SATA-rendszer	62. oldal
AMD Athlon 64 3400+	64. oldal
Shuttle Spacewalker SN85G4 XPC	66. oldal
Radeon 9800 XT és Radeon 9600 XT	68. oldal
MiniManó – ősz	70. oldal
Hangyácska és a logikai készlet	71. oldal

HOGYAN MÉRTÜNK?

Eddig tesztjeinkben külön leírtuk, hogy a különböző szempontokat milyen súlyozással vettük figyelembe a pontozásnál. Hogy megkönnyítsük olvasóink dolgát, a Fókuszban szereplő teszteknel az eddigi 10 helyett mostantól 100 pontban gondolkodunk – a kapott pontok az értékelődoboz csíkjairól olvashatók le, jobb oldalán pedig a súlyozás mértéke látható. Ha tehát egy terméknel 20 százalékban tartjuk fontosnak az árat, 50-ben a kezelhetőséget és 30-ban a sebességet (20+50+30=100), akkor az árat 1 és 20, a kezelhetőséget 1 és 50, a sebességet pedig 1 és 30 között pontozzuk. Így tehát változik az összpontszám is, amely mostantól az egyes kategóriákban megszerzett pontok összegét mutatja – ennyit ért el az adott termék a lehetséges maximum 100 pontból. Tesztjeink során igyekszünk objektív eszközökkel mérni egy adott készülék sebességét, megbízhatóságát, használhatóságát, a hozzá adott

VÁLTOZIK PC WORLD ÉRTÉKELÉSI MÓDSZERE!

értéket – külön figyelmet szentelve a garanciális feltételeknek. Sok esetben azonban nem tudunk így értékelni; előfordulhat az is, hogy apróbb tesztünk során nem tartjuk kiemelkedő fontosságúnak a pontozást. Véleményt azonban minden esetben alkotunk – ilyenkor a termék pozitív és negatív jellemzői közül emeljük ki a legfontosabbakat.

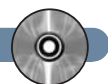
AZ ÖSSZPONTSZÁMOK JELENTÉSE

- 0-20** → gyenge, megvételre nem ajánljuk
- 21-50** → átlagos termék gyenge tulajdonságokkal
- 51-80** → ajánlható termék sok jó, néhány apróbb rossz tulajdonsággal
- 81-100** → kitűnő termék, magunknak is megvennénk

CD-MELLÉKLET

Ahol ezt az apró logót látják, ott azt jelezzük, hogy az ismertetett termékhez kapcsolódó anyag – például legtöbbször ingyenes vagy kipróbálható szoftver – található a CD-mellékletnek valamelyikén. A melléte álló szám a lemez sorszámát jelzi. A CD-n lévő programok mindegyike megtalálható a DVD-n, ezt külön nem jelöljük.

CD-MELLÉKLET

PC STUDIO

Ez a logo jelzi, hogy az újságban olvasott termékről filmes bemutatót is készítettünk a PC Studio aktuális adásában. A műsor a CD-mellékleten DivX-szel kódolt AVI állományban található, míg a DVD-mellékletre asztali lejátszóban is tökéletesen megnézhető.

Xara Webstyle 4

Instant weboldalak ingyencéknek

Az évek során a weboldalkészítés nem vált egyszerűbbé. Ma már nem elég a HTML ismerete ahhoz, hogy látványos oldalt állítsunk elő, értenünk kell a grafikához, és ha életet akarunk bele vinni, még programoznunk is kell. Ismét a webgrafika sablonkirálya, a Xara Webstyle siet a segítségünkre, amelynek legújabb változatával most már komplett weboldalak is készíthetők.

A hármaskorú verzió, amelyet lapunk 2002. októberi számában mutattunk be részletesen, már szinte minden grafikai igényt kielégített. Nagyjából éppen egy évvel később, tavaly októberben jelentették be a 4-es verziót, amely továbbra is nagy segítséget nyújt gombok, két- és háromdimenziós fejlecek, navigációs menük, hátterek, logók és reklámok elkészítésében, ám a fejlesztők ezúttal jóval tovább mentek: akár teljes weboldalak is előállíthatók a program segítségével!

A Webstyle nem más, mint egy hatalmas, professzionális sablonygyűjtemény. Minden grafikai elemet több tucat előre megrajzolt minta közül választhatunk ki. Ezek két kulcsfontosságú tulajdonsággal rendelkeznek: a vektoros kialakításnak köszönhetően minőségromlás nélkül átméretezhetők, így mindenki a szükséges méretben használhatja őket. Eltérő ízlésvilágunkat a rendkívüli testreszabhatóság elengedhetetlenül ki: például egy térbeli feliratban a méreten kívül megváltoztathatjuk a betűtípust, a színeket és a hátteret (nemcsak színekkel, textúrákkal is dolgozhatunk), a betűk életorését, valamint az árnyékolást. Minden paraméter egyszerűen állítható, de a hozzáértők számára részletekbe menő beállítási lehetőségeket is kínál a program. Az elkészült grafikai elemek JPG-, PNG- vagy GIF-állományba menthetők, a WebStyle segít a megfelelő színmélység kiválasztásában, az átlátszóság kezelésében, a kellő minőség és fájl méret elérésében. Dinamikus menük esetében megkapjuk a hozzá tartozó programkódot is, amelyet már csak be kell szünni

A megszokott vektoros felépítésű menüben jócskán megszaporodtak a funkciók

a HTML-forrásba, és máris működik. Nehezen lehetne ennél egyszerűbben és elegánsabban megoldani a bevezetőben vázolt problémát.

A 4-es változat legnagyobb újdonsága, hogy grafikailag „kulcsra-kész” weboldalak készíthetünk vele. A megoldás ezúttal is hasonló, mint a többi elemnél: megannyi

változtatjuk egy részét – például a színt vagy a betűtípust –, akkor azt az egészet át kell vezetni. Ám ettől a kinkeserves munkától is megkímél a program: ahogy véglegesítjük a változásokat, azoknak megfelelően újragenerálja az egész

kontraszt, színek, elforgatás, méretezés, kivágás stb.). A fotók kiválasztásánál megadhatjuk a nagy képek és a miniatúrák méreteit, az átméretezést, valamint a miniatúrák legyártását a program automatikusan elvégzi. A mentést választva

Kedvenc képeinkből designos fotóalbumot készíthetünk

Különböző szerkezetű remek weboldal-tervek közül válogathatunk

eltérő színvilágú, más-más grafikai tervezésű sablon közül választhatjuk ki a nekünk tetszőt. A design azonban nem minden: az oldalak eltérő tartalma, funkciója más-más felépítést kíván. Épp ezért a Xara szakemberei mindegyik sablonnak elkészítették a különböző kialakítású, egy-, két- vagy háromhasábos, kis vagy nagy képes, sőt akár fényképalbumos szerkezetű változatait. De ez még mindig semmi. A kiválasztott weboldal ugyanúgy igény szerint alakítható, mint egyes grafikai alkotóelemei. Mivel az oldal egységes tervezést követ, ha meg-

oldalt valamennyi alkotóelemével együtt. Egy másik hasznos szolgáltatás megjegyzi, hogy az egyes grafikai elemeknél milyen saját színeket használunk, így azokat nem kell minden alkalommal újra kikeresnünk, könnyedén előkapathatók a MyColors palettáról.

A hármaskorú verzió lehetőséget kínál digitális fényképeink feljavítására, a négyesben teljes HTML alapú fényképalbumokat készíthetünk – tetszőleges számú képből, amelyekhez továbbra is használhatjuk a már előző verzióban megismert korrekciós eszközöket (fényerő,

átlépünk a weboldalkészítés funkciójába: válogathatunk a weboldal-tervek közül, itt adhatjuk meg az egy oldalon megjelenő oszlopok és sorok számát is, de az egész oldal a korábban említett módon teljesen testre szabható.

Jó tudni a fotók szerkesztésével kapcsolatban, hogy a Webstyle sosem írja felül az eredeti képet, hanem megőrzi azt eredeti állapotában. Ez azt eredményezi, hogy mi mindig az eredetivel dolgozhatunk – még akkor is, ha egy átszerkesztett változatát töltjük be –, amelyet nem érintenek a korábbi változtatások. Ha valaki kipróbálja a program 15 napos változatát (<http://www.xara.com>; **CD-MELLÉKLET**), a fotószerkesztési funkció a tesztperiódus lejáratá után is működik!

A Xara már csak ilyen; bármelyik programjának új változatát készíti is el, arra nemcsak érdemes odafigyelni, de mindig tartogat valami meglepetést is. A Webstyle 4 elképesztő mennyiségű (és folyamatosan bővített!) sablonkészlete, új funkciói, valamint azok egyszerűsége még azt is lenyűgözik, aki mögött már van néhány weboldal.

Jakab Zsolt-Spányik Balázs

CD-MELLÉKLET 2

PC STUDIO

NÉVJEGY

Termék: Xara Webstyle 4
Forgalmazó: Fontoló Stúdió
Ár: 27 500 Ft
Web: <http://xara.fontolo.hu>
<http://www.xara.com>

Orgonaművek

Több mint tízórányi MP3 formátumú zene található a lemezen, plusz néhány szép kép, és rengeteg érdekes zenei információ – egyszóval igazán kellemes multimédiás anyaggal van dolgunk.

A lemezen megszólaló művek szerzői között a zeneirodalom óriásai (Bach, Liszt, Mendelssohn, Schumann) mellett olyan kevésbé ismert pre- és posztklasszikus mestereket találunk, mint Sweelinck, Reubke vagy Karg-Elert. A zeneművek nemcsak szerzők, hanem elő-

adók szerint is elérhetők és elindíthatók a keretprogram listájáról. A darabokat lejátszhatjuk egyenként vagy csoportosan (akár a teljes anyagot együtt is); a számok megszólaltatásához külön szoftverre nincs szükség, ami kell, azt a CD-ROM tartalmazza, külön semmit sem kell telepíteni.

Az orgonaművek mellett a kilenc magyar előadóművész fényképét és életrajzát, továbbá a megszólaló orgonák fotóját, építésének történetét, valamint legfontosabb technikai adatait is megtalálhatjuk a korongon.

Egyszerű kiállítású, de értékes lemez az Orgonaművek: segít abban, hogy a nyüzögő hétköznapokon visszalopjunk egy keveset az ünnep hangulatából.

Móray Gábor

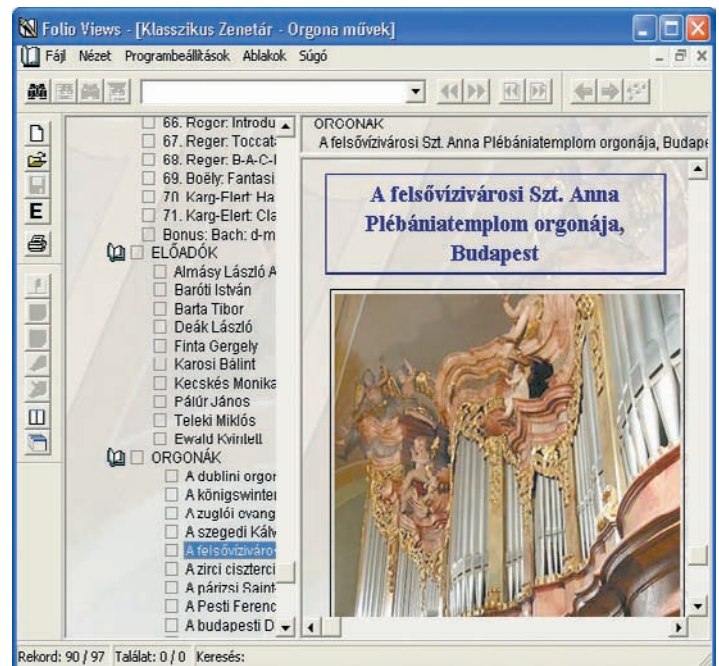
NÉVJEGY

Kiadó: Arcanum Adatbázis Kft.

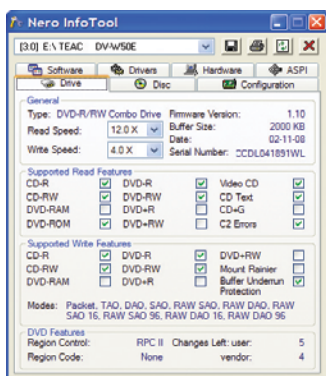
Forgalmazó: Arcanum Adatbázis Kft.

Ár: 5600 Ft

Web: <http://www.arcanum.hu>

Az MP3-as lemez a zenétet megszólaltató művészek és az orgonák fényképét is közli

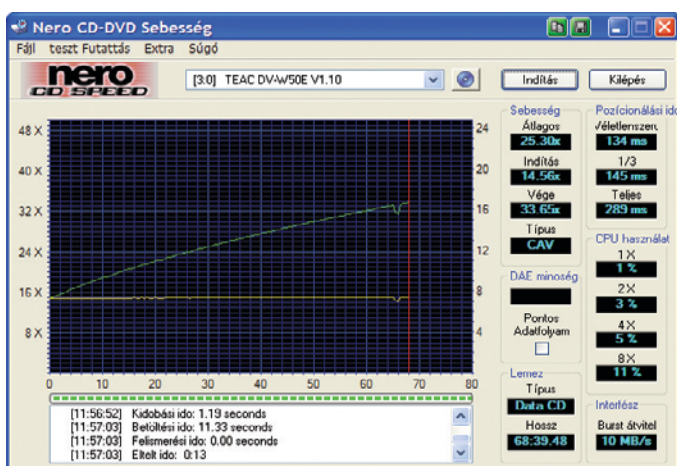
A meghajtó adatlapja a Nero InfoTool szerint

TEAC DV-W50PUK külső DVD-író

Megbízható külső munkatárs

A minőségi termékeiről ismert TEAC jó szokása, hogy meghajtóit külső házba szerelve is piacra dobja. Ezúttal a DV-W50PUK jelű külső DVD-íróját vizsgáltuk meg egy kicsit tüzetesebben.

CD-olvasási sebesség

NÉVJEGY

Termék: Teac DV-W50PUK külső DVD-író
Forgalmazó: Case Kft.

Ár: 83 590 Ft
Web: <http://www.case.hu>
<http://www.teac.com>

ADATOK

- CD-R, CD-RW, DVD-R és DVD-RW író
- USB 2.0-s csatlakozófelület, USB 1.1-gyel is használható

A fekete előlappal rendelkező meghajtó – amely egyébként a cég DV-W50E jelű belső írója – a TEAC-re jellemző szürkés-ezüstös külső házban lapul. Az előlapon a szokásos dolgokat találjuk: fülhallgatóaljzat, hangerőszabályzó, valamint az elmaradhatatlan, működést jelző lámpácska. A ház hátulján kapott helyet a 2.0-s USB-aljzat és a hangkivezetés, valamint a készülék szellőzését és hűtését biztosító ventilátor is.

Belső tulajdonságok

A készülék CD-R, CD-RW, DVD-R és DVD-RW hordozókat képes írni – tehát meglepő módon nem kezeli a „pluszos” szabványú DVD-nyersanyagokat. A „sima” írható CD-eket 16-szoros, míg az újírhatókat 8-szoros sebességgel égeti, ami szintén meglepően „karcsú” teljesítmény. DVD-knél hozza az átlagot: a DVD-R-t négyszeres, az újírható

Teszt

Kíváncsiak voltunk, pontosan mire is képes a meghajtó, ezért nekiestünk a népszerű Nero programcsomag részeként terjesztett Nero CD/DVD Speed nevű tesztprogrammal. CD-nél a készülék tökéletesen hozza a gyári paramétereket. Jól látható, hogy az olvasási sebesség egyenletesen növekszik, ahogy haladunk a lemez külseje felé, 14,5-től 33,6-os szorzóig, emellett a véletlenszerű elérési idő is megfelelő.

DVD-k olvasásánál már nem ilyen rózsás a helyzet: jól látható a grafikonról, hogy kilencszeres sebességénél egyszerűen elfogy a szufla. Ha tovább vizsgáljuk az eredményeket, akkor ki is derül, miért. Bizony-bizony, az eredmény az USB processzorterhelésének „köszönhető”. Nyolcszoros olvasásnál 95 százalékos (!) a processzor kihasználtsága, és e miatt már nem tud sokkal gyorsabban olvasni a készülék. Az elérési idő – a CD-hez hasonlóan – megfelel a gyári értéknek.

Végítélet

Nagyon jól használható, kezes jószágot ismertünk meg a TEAC külső írójában, amely kellően megfontolt, és nem kapkodja el az írási mű-

DVD-RW-t kétszeres tempóban írja. Gyári adatok szerint az olvasási sebesség DVD-k esetében ötszörös és tizenkétszeres között változik, attól függően, hogy éppen a lemez melyik pontjánál tart. Ez az érték CD-knél 13,7 és 32 között van. Átlagos elérési ideje CD-knél 130, DVD-knél pedig 140 ezred másodperc. Az olvasási sebességeket

DVD-olvasási sebesség

és az elérési időt mi is lemértük, a *Teszt* alcím alatt részletesen elemezzük az eredményeket. Érdekes, hogy a Nero Info Tool program szerint nem képes DVD+R és DVD+RW lemezek olvasására, a gyakorlatban mi pont ennek ellenkezőjét tapasztaltuk: tökéletesen megbirkózott mindkettővel. Az írási műveletek biztonságáról két megabájt beépített tároló gondoskodik, emellett a meghajtó puffertüriülés elleni védelemmel is fel van szerelve.

veleteket. Az USB-s kapcsolódás miatt gyors olvasásnál és írásnál nagyon leterheli a processzort – bár az is igaz, hogy ilyen műveletek közben nem nagyon szoktunk mást tenni számítógépünkkel. Elsősorban olyan helyekre ajánljuk, ahol sok gépen kell néha-néha archiválni adatokat, hiszen belső kivitelű társaival ellentétben könnyen mobilizálható, pillanatok alatt a megfelelő helyre szállítható, és már használható is.

Tószegi Szabolcs

APC Travel Power Case

Egy táska mind felett

Az APC nevet az emberek a nagyon jó minőségű szünetmentes áramforrásokkal azonosítják, kevesen tudják viszont, hogy a cég egyéb kiegészítőket is gyárt. Mi most egy noteszgéptáskájukat vizsgáljuk meg, amelynek különlegessége, hogy univerzális adapterével egyszerre, egyetlen energiaforrásból tölthető a noteszgép, a mobiltelefon és a PDA-eszközök.

NÉVJEGY

Termék: APC Travel Power Case noteszgéptáska és -töltő

Forgalmazó: APC Magyarország

Ár: 35 990 Ft

Web: <http://www.apc.com>

A Travel Power Case (TPC) külsőleg teljesen jól nevelt noteszgéptáskának néz ki. Rengeteg tárolórecesszel és zsebvel rendelkezik, jól látható rajta a készítő célja: mindennek bele kell férnie, amire szükségünk lehet. Tervezői öt nagy recesszel látták el, van benne hely dokumentumoknak, rengeteg kiegészítőnek, névjegykártyáknak, mobiltelefonnak, kézisámítógépnek és természetesen magának a noteszgépnek. Ha csak magát a táskát vizsgálgatjuk, nem egykönnyen jövünk rá, hogy nem csupán az eszközök szállítására használható – ehhez szemügyre kell vennünk a kiegészítőket is.

A táska „lelke” a hozzá csomagolt, univerzális töltő, amely pontosan beleillik a tartozékok számára fenntartott rekesz egyik szélső zsebébe. A töltő áramellátását úgy oldjuk meg, hogy a belőle kijövő egyik drót végét megtoldjuk a megfelelő csatlakozóval. A gyártó

hét különböző mellékelt a táskához, így akkor sem jövünk zavarba, ha az Egyesült Államokban, egy repülő fedélzetén vagy akár autóban szeretnénk feltölteni eszközeinket. A töltőből kijövő drót másik végét noteszgépünkhöz kell csatlakoztatni, szintén egy adapterrel. Azt, hogy nekünk a mellékelt kilenc adaptervég közül melyikre van szükségünk, a csomagolás hátulján lévő táblázatról tudjuk leolvasni. A töltő természetesen az összes ismert gyártó készülékével használható. De ezzel még nem vagyunk készen, a töltő előlapján lévő „tekerővel” azt is be kell állítanunk, hogy noteszgépünk

A mobiltelefon töltéséhez egy ilyen adapterre van szükségünk

az összes nagyobb cég termékeihez gyárt töltőt az APC. Természetesen nemcsak APC-s töltő használható, bármely más gyártó terméke megfelelő a feladatra.

Íme a táska lelke, a töltő

milyen feszültséggel működik – szerencsére a csomagolásról ez is leolvasható. Ha ezt is beállítottuk, akkor már tényleg készen állunk arra, hogy „bedrótazzuk” a táskát. A töltőt el kell helyeznünk a szármára fenntartott zsebbe, a felette látható lyukon keresztül pedig a töltőkábelt át kell vezetnünk a noteszgép részére fenntartott rekeszbe.

A mobiltelefon és a kézisámítógép csatlakoztatásához be kell szereznünk hozzájuk egy USB-s töltőt – ezeket nem tartalmazza a TPC. A csomagolás hátuljáról leolvasható, hogy a mi készülékünkhöz milyen típusú töltőre van szükség. Ha megvizsgáljuk a mellékelt táblázatot, akkor jól látható, hogy mind a mobiltelefonoknál, mind a kézisámítógépeknél

Amint a fentiekből is kiderült, igazán jó ötlet a TPC, a hozzá adott csatlakozók segítségével eszközeinket nemcsak járműveken, hanem több mint 150 országban egyszerűen el tudjuk látni árammal. Ez azt jelenti, hogy megspóroljuk a mobiltelefonhoz, a kézisámítógéphez és a noteszgéphez való töltő cipelését. Az sem mellékes, hogy a TPC egy hagyományos noteszgéptáska legfontosabb tulajdonságával is rendelkezik, azaz minden irányból meg van erősítve, és ki van párnázva, ennek köszönhetően meg is védi a benne tárolt eszközöket. Tudásához képest ára sem vérszen magas. Elsősorban olyanok számára ajánlható, akik nagyon sokat utaznak.

Tószegi Szabolcs

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

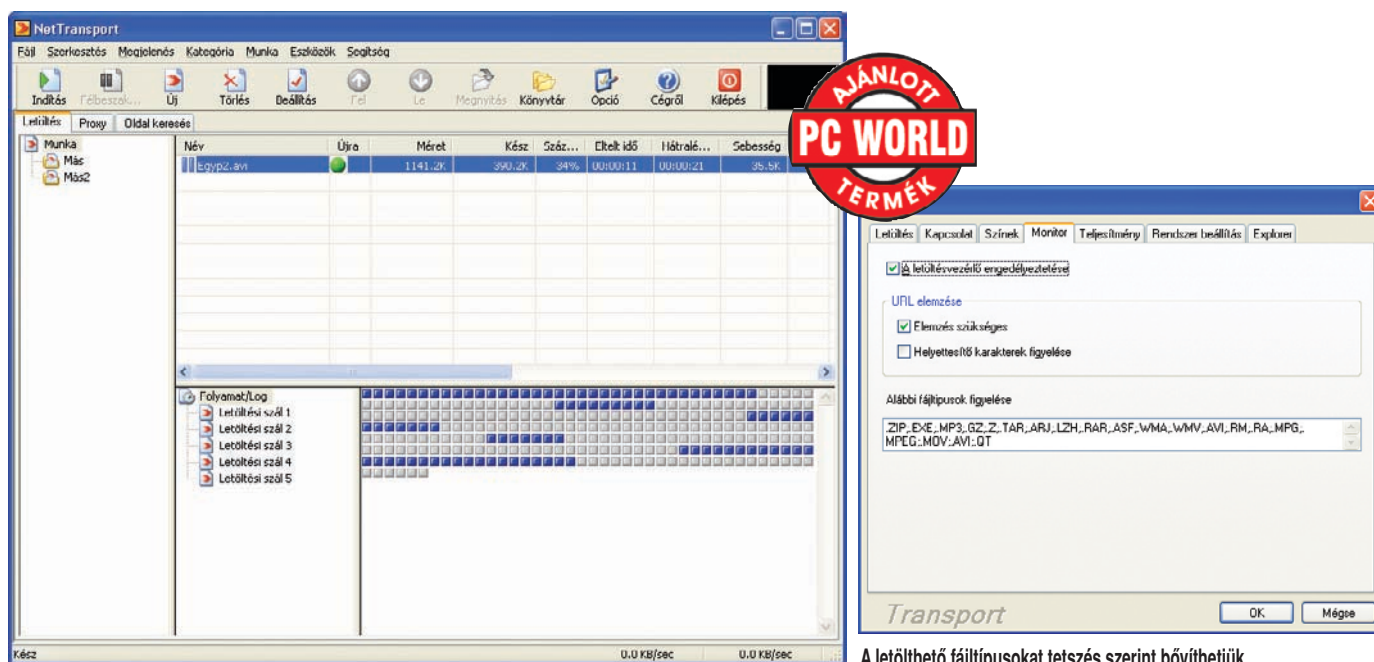
APC Travel Power Case noteszgéptáska és -töltő

ELŐNY

↳ Nagyon jó minőségű táska, segítségével bárhol tölthetők az eszközök

HÁTRÁNY

↳ A mobiltelefon és a kézisámítógép töltőjét külön kell megvásárolni

A letölthető fájltypusokat tetszés szerint bővíthetjük

Net Transport

Ne csak az időnket töltsük!

Köztudott, hogy az interneten végzett leggyakoribb művelet a letöltés, ugyanakkor a legelterjedtebb böngészőnek számító Internet Explorerben ez még mindig meglepően nehézkesen megoldott. A spártai felület semmilyen extra lehetőséget nem kínál, és az esetek többségében még a megszakadt letöltések folytatására sem képes. Emiatt jöhetett létre a letöltőprogramok piaca, amelyen viszonylag újnak számít az ingyenes Net Transport. Tudásánál már csak szemtelensége nagyobb.

NÉVJEGY

Termék: Net Transport 1.60
Fejlesztő: Kevin Wang
Licenc: Ingyenes
Web: <http://www.xi-soft.com>

ADATOK

- FlashGet-re hasonlító felület
- Mozilla és Opera támogatása
- fájlcsoportok támogatása
- multimédiás adatfolyamok támogatása
- beépített FTP-böngésző

CD-MELLÉKLET 2

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Net Transport 1.60

ELŐNY

↳ Teljesen ingyenes, kényelmes felület, többszálú letöltés, folyamatos fejlesztés, választható magyar kezelőfelület

HÁTRÁNY

↳ Néha nem megfelelően elemzi a hivatkozásokat

A félbeszakadt letöltés mindenkit bosszant, használjon akár modemet, akár valamilyen szélessávú kapcsolatot. Úgy tűnik, ez nem hatotta meg a túlságosan a Microsoftot, így az Internet Explorer ma sem kínál megnyugtatóan egyszerű megoldást erre a problémára, és ennek köszönhető az általunk is már többször bemutatott letöltésvezérlő programok elterjedése. Bár ma már tényleg számtalan különböző közül válogathatunk, illik megemlíteni a „szakma” öregjét, a GetRightot, amelyet a mai napig kitartóan fejlesztenek, illetve a sokak által legjobbnak tartott FlashGetet. Lényeges tulajdonságuk a kényelmes kezelőfelület, a több szálon történő gyors letöltés, és persze számos egyéb funkció mellett a folytatás lehetősége.

A kínai fejlesztésű Net Transport egy FlashGet-klón, méghozzá az igazi szemtelen fájtából, ugyanis a program megszóalásig hasonlít a híres elődre, csak éppen teljesen ingyenes, és még reklámokkal sem szórakoztatja a felhasználót.

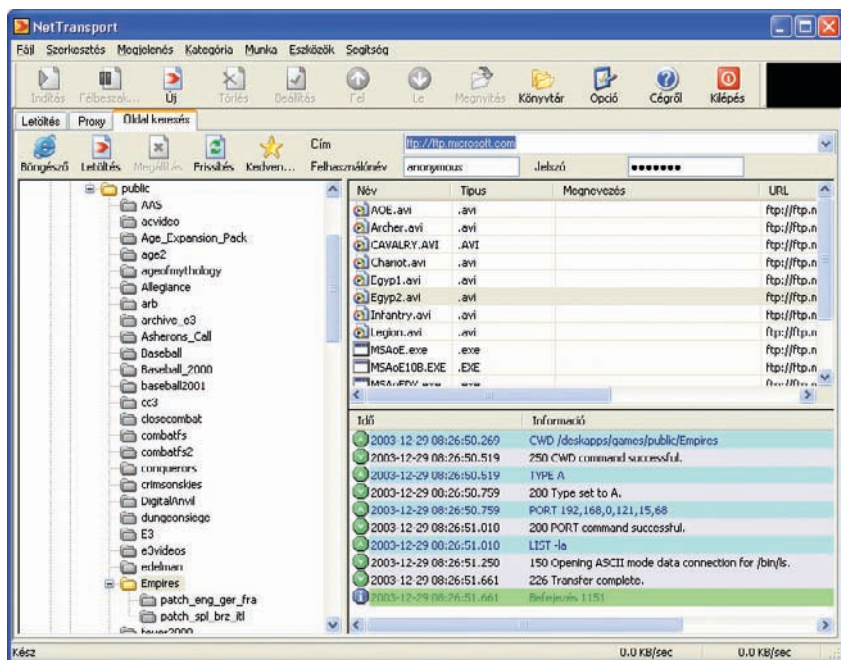
Funkcióit tekintve elég vegyes képet mutat: általában véve jóval egyszerűbb a FlashGetnél, ugyanakkor olyan különleges lehetőséggel is rendelkezik, amelyhez még csak hasonlót sem nagyon találunk ebben a kategóriában.

A program két részből áll: egy főablakból és egy ügynevezett bedobóból. A főablak mutatja az egyes letöltések állapotát, és innen érhető el a fontosabb műveletek. A bedobó egy kis négyzet alakú panel, ahova a letölteni kívánt fájlok webes hivatkozásait dobhatjuk be – ez is egy módja annak, hogy a Net Transportra bizzuk a letöltést. Természetesen a megszokott módon is használható, azaz beépül a közismert böngészőbe – Internet Explorer, Opera, Mozilla stb. –, és a háttérből figyeli, hogy mikor kattintunk egy letölteni kívánt fájl hivatkozására – a bedobó csak ennek egy kiegészítése.

A sávszélesség jobb kihasználásának érdekében a program alapbeállítás szerint rögtön két szálon próbál tölteni, azaz két-szer csatlakozik a fájl tartalmazó

kiszolgálóhoz, és így egyszerre két részletben tölti a programot (amennyiben ezt a kiszolgáló engedélyezi). A szálak számát utólag is növelhetjük, akár maximum 10-ig, bár kérdéses, hogy ennek milyen átviteli sebesség mellett van értelme. A főablakban nyomon követhető a szálak száma, a kapcsolódásuk a kiszolgálóhoz, illetve aktuális állapotuk is. Ha a letöltés mellett böngészni is szeretnénk, egyszerűen korlátozhatjuk a program által használt sávszélességet is.

A Net Transport is támogatja a fájlcsoportokat. Ennek akkor van értelme, ha ismétlődően azonos típusú fájlokat töltünk le az internetről – például képeket, zenét, animációkat stb. –, és ezeket a merevlemez egy-egy megadott mappájában tároljuk. A csoport definiálása után a program az általunk kiválasztott helyre tölti a kívánt fájl, megspórolva nekünk, hogy minden egyes alkalommal ki kelljen keresnünk azt a helyet a mappastruktúrából. Am az igazi különlegesség, amelyre már fent is utaltunk,

A letöltések megkönnyítésére beépített FTP-böngésző is rendelkezésre áll

fájlokat akarunk letölteni, a Net Transport képes előállítani a fájlneveket, sok felesleges kattintást spórolva meg ezzel. A letöltések naplózása azok számára lehet érdekes, akik utólag szeretnék visszakeresni az állomány nevét, helyét és főbb adatait. A program képes több proxy-kiszolgáló egyidejű kezelésére, ezzel is gyorsítva a letöltés folyamatát. A beépített FTP-böngésző segítségével kényelmesen barangolhatunk az FTP-kiszolgálókon, a kívánt fájlokat pedig egy gombnyomással hozzáadhatjuk a letöltési listához. A gyakrabban látogatott szervereket felvehetjük a kedvencek közé.

Sokoldalúságának és különlegességeinek köszönhetően a Net Transport messze kimagaslik az ingyenes letöltésvezérlők közül, sőt, nem egy fizetős programot is maga mögé utasít. Folyamatos fejlesztésének hála, verzióról verzióra egyre intelligensebbé válik, s valószínűleg a most még hiányolt funkciókat is hamarosan beépíti az alkotó.

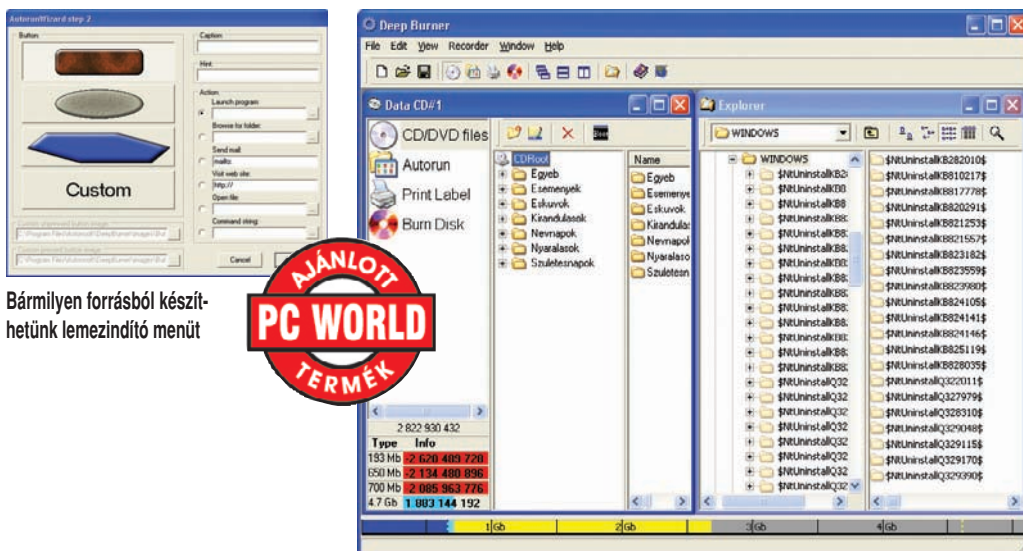
Halasi Miklós

az a Microsoft-féle MMS (Multi-Media Stream) és a RealMedia-féle RTSP (Real Time Streaming Protocol) kiszolgálókon lévő adatfolyamok letöltésének képessége. Segítségével az interneten keresztül sugárzott zenei vagy videoanyagok rögzíthetők ugyan-

olyan egyszerűen, mintha csak letöltenénk egy fájlt az internetről. A szolgáltatások között más kényelmi funkciókat is megtalálhatunk, mint például a letöltés végeztével a gépleállítás vagy vonalbontás, így egy-egy hosszabb letöltéskor nyugodtan magára

hagyhatjuk, nem kell aggódnunk a telefonszámla és a felesleges áramfogyasztás miatt.

Egy másik érdekes lehetőség a sorszámozott fájlok letöltésének támogatása. Ha egy weboldalról például képeket vagy több kisebb csomagra bontott tömörített

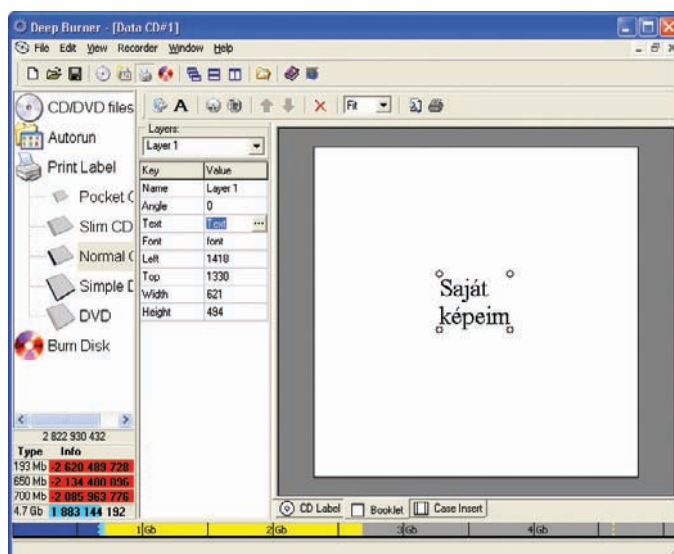
Bármilyen forrásból készíthetünk lemezindító menüt

DeepBurner Írjunk ismét egyszerűen!

Múlt havi számunkban ingyenes CD-író szoftvereket teszteltünk, ám a versenyből kimaradt az utolsó pillanatban napvilágot látott DeepBurner. Sokoldalúsága és kiváló tulajdonságai miatt rászolgált, hogy külön is foglalkozunk vele.

A program első kiadása november végén jelent meg sok hibával, de a kezdeti gyerekbetegségeket hamar kinőve egy ingyenesen használható, professzionális CD/DVD-író szoftverré nőtte ki magát. Tudása az elmúlt hónapban tesztelt Burn4Free-vel vetekszik.

Egy beépített borítószerszert is kapunk a program mellé

sonló menüt állítsunk össze gombokkal, háttérrel együtt. A gombok megjelenésükben és funkciójukban is testreszabhatók: megnyithatunk egy mappát, egy weboldalt, vagy akár egy programot is elindíthatunk a segítségükkel. A szükséges beállításokat egy táblázatban végezhetjük el. A harmadik állomás a címkékészítés! Ötféle tok közül választhatunk, de azokon belül is különböző altípusok állnak a rendelkezésünkre. Egy gombnyomással a borítóra helyezhető például az összeállítás tartalma. (A címkékészítő jelenleg csak könyvtárakat tud elhelyezni a borítón, a fájlok sajnos nem veszi észre.) Végül az utolsó lépés a CD/DVD elkészítése: az írás. Érdemes ellenőrizni a felírandó adatmennyiséget és beállítani a megfelelő írási sebességet. Ugyanitt törölhetjük újraindító lemezeinket, ha esetleg ezt elfelejtettük volna a művelet előtt. Sajnos az írás szimulálására még nincs lehetőség, de ezt talán feleslegessé teszi a ma kapható CD- vagy DVD-írókban levő pufferkürrülés elleni védelem.

Ha a program indításakor hanglemez készítését választottuk, akkor WAV, MP3 és OGG állományokat adhatunk meg forrásként. Ilyenkor csak CD-t írhatunk, DVD-t természetesen nem, és eltűnik az automatikusan induló menü készítésének lehetősége is. A médiatípusoknál a megabájtok helyett a kihasználatlan időtartam látható.

A DeepBurner olyan ütemben fejlődik, hogy mire e sorok megjelennek, valószínűleg már ismét gazdagodott néhány új funkcióval. A tervbe vett fejlesztések között megtalálhatjuk a lemezképpálmányok készítését és visszairását, a WMA formátum, vagy menükészítésnél a JPG és GIF képek támogatását. De ha bármilyen óhajunk, igényünk volna a programmal kapcsolatban, azt megírhatjuk a fejlesztő oldalán, és elképzelhető, hogy a későbbi verziókban megvalósítják.

Amennyiben a kérésekkel komolyabban foglalkoznak a programozók, a DeepBurner az egyik legjobb CD/DVD-író programmá nőheti ki magát. Bízunk benne, hogy a fejlesztés oltárán nem kell majd feláldozni az ingyenességet, hiszen ez teszi a programot még vonzóbbá.

Halasi Miklós

NÉVJEGY

Cím: DeepBurner
Fejlesztő: Astonsoft Co. Ltd.
Licenc: Ingyenes
Web: <http://www.deepburner.com>

ADATOK

- egyszerű felület
- indítómenü létrehozása
- borítóképzés
- CD- és DVD-készítés
- OGG formátum támogatása

CD-MELLÉKLET 2

PC WORLD ÉRTÉKELÉS DeepBurner

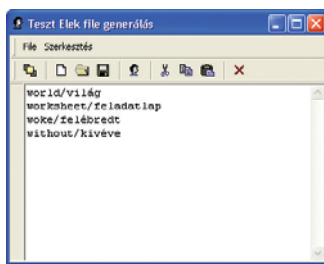
ELŐNY	HÁTRÁNY
• Egyszerű felület, beépített menü- és borítószerszert	• Képfájlok kezelésére és lemezmasolásra nem alkalmas

Egyes esetekben olyan pluszszolgáltatásokat is kínál, amelyekkel eddig csak fizetős vetélytársainál találkozhattunk. Kis mérete és gyorsasága is kiemeli a többi hasonló alkalmazás közül.

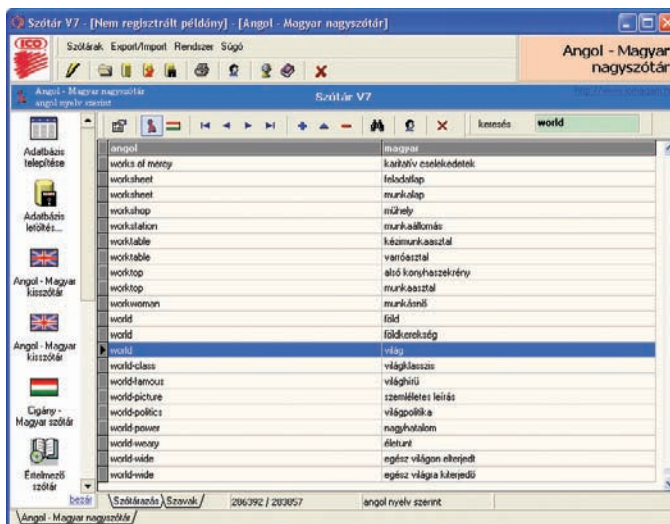
Elindítása után kiválaszthatjuk, hogy adat- vagy hanglemez szerezni-e készíteni Ezt követően a Neróhoz hasonló, vízszintes felosztású felület jelenik meg, ahol balra a jövőbeli lemez tartalma, jobbra a könyvtárfa látható. A bal oldali ablakot kicsit megvariálták, pontosabban kiegészítették egy külön oszloppal. Ebben felül a CD

elkészítésével kapcsolatos funkciókat, alul pedig egy kis táblázatot találunk, amelyben az általunk összeállított adatmennyiséget hasonlíthatjuk össze a gyakran használt nyersanyagok kapacitásával. A lemezfoglaltságot az ablak alján látható csíkon is ellenőrizhetjük.

A felül látható négy funkció a CD elkészítésének főbb lépéseit jelzi. Először a lemez tartalmát állíthatjuk össze. A második lépésben a program lehetőséget kínál, hogy lemezünkre – a meghajtóba helyezés után – automatikusan megjelenő, a DVD-filmekhez ha-

Mondatok gyors fordítására nem kell megnyitnunk a főprogramot

Szótár 7.0

Súlyos kötetek helyett

Az utóbbi időben sokat beszélünk az Európai Unióról, de jóval kevesebben ismerik az ott beszélt nyelveket. Ilyenkor kerülnek elő a különböző szótárak a könyvespolcok mélyéről, amelyek sok helyet foglalhatnak, és használatuk sem egyszerű. Ez a program ugyanazt a szerepet tölti be, mint nyomtatott társai, mégis többet tud azoknál.

Bajban lennénk, ha e szoftverben található szótárakat nyomtatott formában szeretnénk megőrizni, ugyanis egy jó hosszú polcot foglalnának el a vastok kiadványok. Gondoljunk bele, mennyi időt venne igénybe, ha egy adott szóra mindegyik kötetben rákeresnénk – valószínűleg egy életre megutálnánk a lapozgatást. A kényelem és a gyorsaság érdekében érdemesebb inkább számítógépes szótárt használni.

Jelenleg az egyik legnagyobb szótárkészítő cég a Scriptum; az ő birtokukban vannak a „megszokott” nyomtatott kiadványok elektronikus megfelelői. Bármely formájukat is választjuk, ezek szép összegbe kerülnek, s bizony sokan nem engedhetik meg maguknak ezt a luxust. Ezt ismerte fel Gácsfalvy László, aki ingyenes alternatívát teremtett azáltal, hogy Jómagam néven publikálni kezdte szoftvereit. Nagyon sok hasznos és ingyenes programmal kényeztetett el bennünket, köztük a Szótár nevű alkalmazással. Első változata még az angol–magyar szótárakat tartalmazta, de később a német–magyarral, illetve a francia–magyarral egészült ki a kínálat. A program nem túl korszerű felépítéséből adódóan a felhasználónak az összes adatbázist le kellett töltenie, még akkor is, ha csak az egyik nyelvre volt szüksége, mivel azok mind egybe voltak építve. Az új, 7.0-s verzió egyik kellemes újdonsága, hogy már csak az angol–magyar kissezótárt tartalmazza, a többi szükséges modult az internetről tölthetjük le egyenként. Azonban legyünk óvatosak, mert egy-egy ilyen letöltött és kicsomagolt adatbázis mérete akár a 100 megabájtot is elérheti.

Az egyszerű telepítés után a letöltött, használni kívánt szótármodult csomagoljuk ki DATA mappába. A program elindítása után

a telepített modulok automatikusan megjelennek a bal oldali szótárpultban. (Ha később szükségünk lenne újabb adatbázisokra, innen is elérhetjük a letöltési hivatkozásokat.) A megnyitott szótárak között az ablak alján levő fülekre kattintva válthatunk, de hasonló módon tallózhatunk egy adott szótáron belüli funkciók között is. Az egyik oldalon mondatokat elemezhetünk szavankénti vagy összetett fordítással. Az ablakba akár

mítógépen, amelyet eléggé leterhelhet ez a folyamat. Ilyenkor érdemes a Szótárzás funkciót használnunk, ez ugyanis csak egy konkrét fordítási művelet elvégzésére veszi igénybe a gép kapacitását. Ha csak gyorsan szeretnénk valamit megtalálni, akkor nem is szükséges megnyitnunk a teljes programot, ugyanis telepítéskor egy gyorskeresőt is kapunk. Ez egy kis ablakot nyit meg, ahová csak be kell gépelnünk a fordítandó szöveget, és az alsó panelel máris megjelenik a lefordított szó. A szótár másik funkciójában szavankénti keresésre is lehetőség nyílik. Ez utóbbi mondatérzékeny is: a szótárzás során nem talált kifejezésnek utána nézhetünk a hasonló kezdetű szavak között (sajnos a ragozásokkal még hadilábon áll a program).

A fordítás mindkét nyelv irányában, angolról magyarra és magyarról angolra egyaránt elvégezhető. A Szótárzás végeredménye akár ki is nyomtatható. Az adatbázisokat tetszés szerint bővíthetjük, sorokat szűrhetünk be vagy törölhetünk ki. A szótár egyik érdekessége, hogy segítségével a szerző másik ingyenes programjához, a Teszt Elekhez készíthetünk tesztek, így bármikor ellenőrizhetjük saját vagy mások szókincsét, nyelvtudását.

Kisebbségi hiányosságai és hibái ellenére egy nagyon jól használható programot ismerhettünk meg a Szótárban. Bár a kiejtésekkel és fonetikával nem foglalkozik, mégis hasznos segítő társ lehet az ismeretlen szavak és mondatok sűrűjében.

NÉVJEGY

Cím: Szótár 7.0
Fejlesztő: Jómagam
Licenc: Ingyenes
Web: <http://www.jomagam.hu>

ADATOK

- több szótár támogatása
- minden nyelven kétirányú fordítás
- mondatonkénti elemzés
- gyorsfordító
- beépített tesztkészítő

CD-MELLÉKLET

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

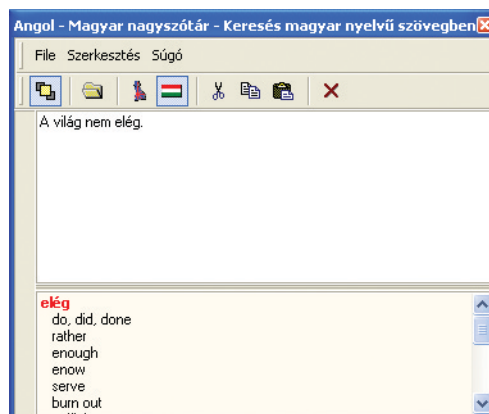
Szótár 7.0

ELŐNY

• Bővíthető, nagy tudású, ingyenes szótárprogram

HÁTRÁNY

• Folyamatos használatához erős gép ajánlott

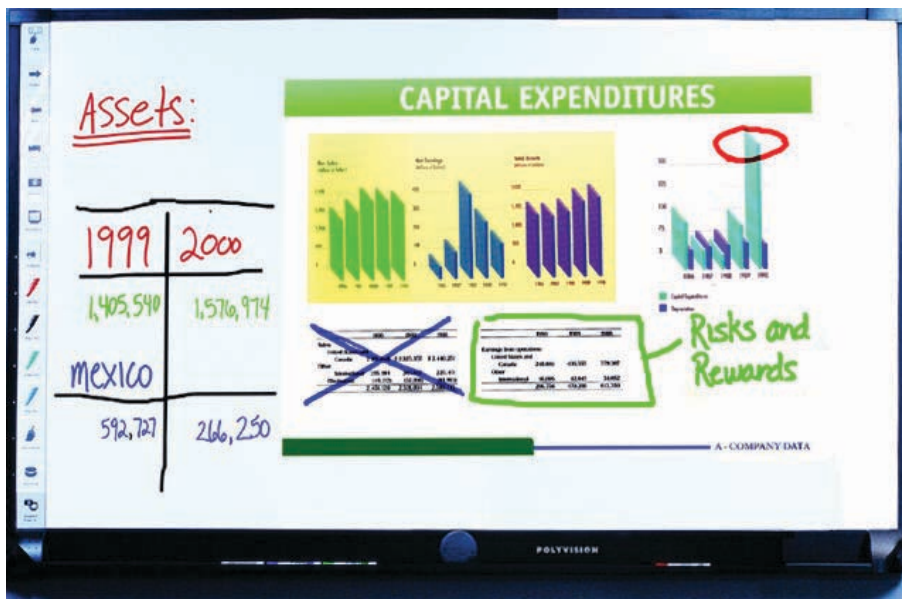
A beépített tesztkészítővel kikérdezhetjük saját vagy mások tudását

a vágólapról is helyezhetünk el információt, csak ügyeljünk arra, hogy a legelső szó elé – egy apró programhiba miatt – nem értelmezhető karakterek kerülhetnek!

Mivel a fordítás folyamatosan történik, ez megnehezítheti a munkát egy kisebb teljesítményű szá-

Nagy előnye a bővíthetőség, így mindenki a számára legkedvezőbbben alakíthatja ki a saját szótárát. Mindezért egy fillért sem kér a szerző, mindössze egy regisztrációt szeretne tőlünk, amit a látottak alapján meg is érdemel!

Halasi Miklós

Krétaor helyett

Websterboard TS400

Legtöbben nem sok pozitív emlékről tudnak beszámolni az oktatásra alkalmazott táblákkal kapcsolatban. Vége azonban a krétaor okozta szilikóznak és a fűzetbe körmölésnek – itt a digitális változat!

Webster TS400 – tábla sok extrával

NÉVJEGY

Termék: Websterboard TS400
Forgalmazó: AVM Konferenciatechnika Kft.
Ár: 650 000 Ft
Web: <http://www.avm.hu>

PC WORLD ÉRTÉKELÉS
Websterboard TS400

ELŐNY	HÁTRÁNY
Több kiépítésben használható	Nincs automatikus tolszínfelismerés
KEZELHETŐSÉG	9 10
KÉNYELEM	8 10
ÁR	8 10

A mai modern kommunikációs eszközök között eléggé kakuktkojásnak számít a hagyományos tábla, és nem csupán a mézpor okozta apró kényelmetlenség okán. Idő, míg az előadó felvesi rá az anyagot, idő, amíg a nebulók azt kibetűzik, és kis fűzetükbe leírják. Közben gyakran nyúlhatnak a radírért, ha a tanerő hirtelen isteni ötlettől vezérelve javít ezt-azt a már felírtak között. Az ilyen problémákon segíthet a digitális tábla.

A digitális tábla ránézésre ugyanolyan, mint bármely más műanyag tábla, szárazon törölhető felületet kínál – ez az abszolút alapfunkció. Hasonlóan „analóg” lehetőség, hogy fehér vetítévászonként is használható, nemcsak modern digitális projektorokkal, hanem írszvetítővel vagy akár a család ősi, szovjet diafilmvetítőjével is. A táblamásoló funkció már számítógépet kíván. Ilyenkor a Websterboard a számítógép felé beviteli eszközként szolgál, azaz meg tudja mondani, hogy éppen melyik pontjára írunk. Soros vagy USB-kábelen továbbítja a normál törölhető rostirón vagy akár ujjunk koordinátáit a számítógép felé, így a mellékelt alkalmazásban

automatikusan megjelennek a táblára rajzoltak. Az oldalak grafikus állományba menthetők,

Alapkiépítésben is kiaknázható a számítógépes kapcsolat

nyomtathatók, e-mailben elküldhetők, és természetesen utóbb is módosíthatók. A tábla bal oldalát az ikonoszlop foglalja el, itt kell jelezni, ha tollat váltunk – az éppen használt rostirón színéről ugyanis fogalma sincs a rendszernek. A prezentációs

alapszínek (fekete, vörös, kék és zöld) mind rendelkezésre állnak.

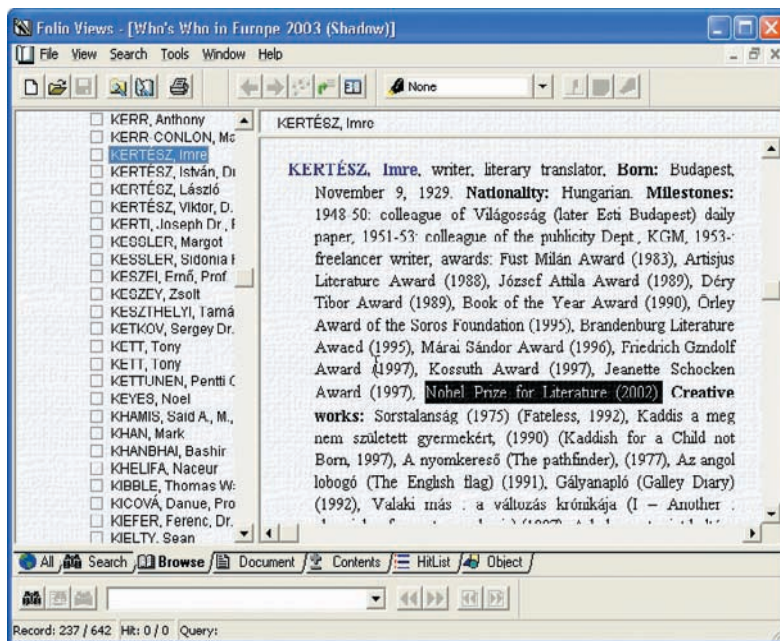
A Websterboard minden előnyét az interaktív tábla üzemmódban használhatjuk ki. Ehhez szükségünk lesz egy projektorra, amellyel a táblához kötött számítógép képét vetítjük a felületre. Filctollra nem kell költenünk, hiszen az ujjunkkal rajzoltak azonnal megjelennek a gép monitorján, és a vetítő révén a „vászon” is. A rendszer egér, pontosabban érintőképernyős üzemmódba is kapcsolható. Word, Excel, PowerPoint és egyéb programoknál előhívható klaviatúra, egy rajzprogram és az egérvezérlés segítségével új állományt készíthetünk, vagy egy régebbit megnyitva beállíthatunk, módosíthatunk, valamint érintéssel rajzolhatunk a felületre (megjegyzéseket tehetünk, részleteket emelhetünk ki stb.).

Segíthet tehát a Websterboard a jegyzetelés sietségében, emellett a hallgatók elektronikus formában megkaphatják a megismételhetetlen, ám később számon kérendő előadás digitális változatát, mondjuk e-mailben. Több idő marad az óra kreatív részére, és talán több erő a figyelemre, megértésre.

A Polyvision Websterboard rendszer több méretben kapható, a bemutatott TS400-as a kisebbik modell (114×89 centiméter). A nagyobbik (165×109 centiméter) TS600-as modell ára 798 ezer forint.

Egri Imre

Who's Who in Europe 2003

Aki ma Európában számít, szerepel az összeállításban

Az angol nyelvű CD-ROM az Európai Unió jelenlegi tagállamaiban, az ehhez nem tartozó nyugat-európai országokban, az EU-hoz 2004-ben csatlakozó országokban, valamint a Romániában és Bulgáriában élő tudósok, politikusok, művészek, sportolók, közéleti személyiségek legfontosabb adatait és elérhetőségét tartalmazza.

A velős, lényegre törő életrajzok adatokat, évszámokat közölnek, minimális bennük a töltelékiszöveg. A magyar rész összeállítója a borító adatai szerint Kereszty J. András; válogatásában nyilvánvalóan lehetne hibákat, következet-

lenségeket találni, de nem érdemes, mert a lényeg nem az, ami kimaradt az összeállításból, hanem mindaz, ami bekerült.

Az angol nyelvű szöveg a szokásos Follow Views adatbázis-kezelő rendszerben tanulmányozható. A keretprogram mindenféle keresést lehetővé tesz a lexikonban, és jól kezelhetővé teszi a terjedelmes szöveganyagot.

Móray Gábor

NÉVJEGY

Kiadó: WhoEurope Intl. Publishing, Greger Publishing, Arcanum
Forgalmazó: Arcanum Adatbázis Kft.
Ár: 5600 Ft
Web: <http://www.arcanum.hu>
<http://www.whoeurope.com/>

Prodikeys DM teljes harci díszben. A többi Creative emblémás tárgy csak illusztráció

A mellékelt szoftver még az alapokat is megtanítja

Creative Labs Prodikeys DM

Hangszernek látszó tárgy

Angolul ugyanúgy hívják a számítógép billentyűzetét és azokat az elektronikus zene-szerszámokat, melyeket a hazai népnyelv csak szintetizátorként emleget: **keyboard**. A Creative Labs piacra dobta az „abszolút keyboardot”, mely a fentebb említett, meglehetősen eltérő rendeltetésű eszközök közül mindkettő egyszerre.

NÉVJEGY

Termék: Creative Labs Prodikeys DM
Forgalmazó: Pilot-Comp Kft.
Ár: Bevezetés alatt, kb. 25 000 Ft
Web: <http://www.pilotcomp.hu>
<http://hu.europe.creative.com>

ADATOK

- PC és MIDI billentyűzet egyben
- 37 billentésérzékeny hangszerbillentyű
- jópofa szoftvermelléklet, sok szolgáltatással

LÁSD A PC STUDIÓBAN!

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Creative Labs Prodikeys DM

ELŐNY

• Jó ötlet, ügyes műszaki megvalósítás, remek oktatóprogram. Csak PS/2-n keresztül csatlakozik a PC-hez

HÁTRÁNY

• PC billentyűzetnek kényelmetlen

SZOLGÁLTATÁSOK	9	10
MEGJELENÉS	10	
ERGONÓMIA	4	10

Ha a hangszeres tudás kerül szóba egy társaságban, akkor biztosan lesz olyan, aki azt fogja mondani, hogy gyerekként lett volna rá lehetősége, de akkor nem érdekelte, pedig most milyen

jó lenne játszani ezen vagy azon a hangszeren. Nos, ez a zongora esetében nem lehet többé kifogás! A Creative Labs olyan PC-s billentyűzetet készített, amely tartalmaz egy harminchét billentyűs

PC billentyűzet és MIDI billentyűzet

zongoraklavijátúrát is. A billentés-érzékeny „hangszernek látszó tárgyat” kifejezetten kezdőknek szánják. A hardver érdekessége, hogy közönséges PS/2-es billentyűzetcsatlakozón keresztül kommunikál a géppel, sem MIDI, sem USB csatlakozásra nincs szüksége, éppen ezért régebbi, szerényebb képességű hardverrel is képes együttműködni – a lényeg az, hogy valamilyen hangkártya legyen a gépben, és legalább Win98SE fusson. Szoftver nélkül fabatkát sem érne a Prodikeys DM. A mellékelt program a tanulást szolgálja. Alapfokú leckékkel oktat, de persze hangszerként vagy effektusgépként is megszólaltatható. „Instant sikerélmény” üzemmóddal is rendelkezik: ilyenkor egy billentyű lenyomására egy fél zenekar megszólal, és bárki, akinek minimális ritmusérzéke van, egészen hallgatható szösszeneteket képes lejátszani vele. A Prodikeys DM jópofa ötlet, kitűnő tanuló hangszer, amely egyéb MIDI szoftve-ekkel is képes együttműködni. Viszont azt látni kell, hogy a PC-s billentyűzet része – amely angol kiosztású (magyar változat elkészítését nem is tervezi a cég) – a hangszerfunkciókat egészíti ki, és a kialakítása okán hosszadalmas billentyűzésre kényelmetlen. Még úgy is, hogy a hangszerkavijátúrát letakaró kemény műanyag fedél gépeléskor csuklótámaszként funkcionál. Egy szó, mint száz, a Prodikeys DM kitűnő ajándék lehet egy hangszeres tudásra áhító PC-tulajdonos számára, kortól függetlenül. Egy fontos tipp ezzel kapcsolatban: érdemes rögvést fejhallgatót is ajándékozni mellé!

Samu József

Zenei CD-t és MP3-at is játszik, még ha a gép nincs is bekapcsolva! Úgyes

Gigabyte G-Max N601.
Dolgozni, játszani, filmet nézni

Gigabyte G-Max N601

A nagyképpű játékos

Mindazok a tajvani cégek, amelyek nevét hallva elsőnek az ugrik be, hogy „alaplapgyártó”, már réges-régen több lábón állnak. További kínálatukat leggyakrabban videokártyák, Wi-Fi eszközök, csinos, apró „barebone” gépek alkotják. Az aktuális sláger a noteszgép, s a Gigabyte is kínál ilyeneket már egy ideje, de az első gépe csak most ért ide hozzánk.

NÉVJEGY

Termék: Gigabyte G-Max N601
Forgalmazó: Notebook.HU
Ár: 437 498 Ft
Web: <http://www.notebook.hu>
<http://tw.giga-byte.com>

ADATOK

- 1,4 gigahertzes Intel Pentium M CPU
- 256 MB DDR RAM
- ATI Mobility 9600 VGA, 64 MB RAM
- 40 GB HDD
- Wi-Fi B
- CD-RW/DVD kombó
- 16:10 arányú, 1280×800 képpont maximális felbontású, 15,4 hüvelyk képátlójú TFT-kijelző

Isten ments, hogy bárki is a típusszám alapján egy kétes emlékü keletnémet autósodára asszociáljon! Az N601-esbe belegyömöszöltek minden olyasmit, ami manapság a mobilfronton csúcstechnológiának számít.

Mégis, kinek a mobilja?

Az N601 nehezen definiálható darab. Nem lehet egyértelműen azt mondani rá, hogy az „asztali gépet kiváltó” súlycsoport, pedig testes: 354×225×35 milliméter kiterjedésű, és kicsivel több mint három kilogramm tömegű. A Centrino technológia révén viszont a jelenlegi hordozható gépek között csúcsteljesítménynek számít, akár három órát is meghaladó akkuüzemidőre képes. Az egyik legfeltehetőbb kezelőszerv szintén az utazó felhasználót szolgálja: az AV Control Panel segítségével a gép kikapcsolt állapotában zenei CD-t játszik, illetve akár MP3-akat is! Járt már nálunk olyan noteszgép, amely ígért ilyen szolgáltatást, csak éppen az nem volt életre csíholható. A Gigabyte-éval ellentétben! Hosszú-hosszú repülőútra kitűnő, ámde „kissé” testes „discman”.

A fedélén innen és túl

Azt már tisztáztuk, hogy az N601 Centrino technológiára épül. Így logikus, hogy Pentium M procesz-

szora van – 1,4 gigahertzes sebességű. A vezeték nélküli hálózati vezérlők közül a leglassabb Wi-Fi-t, a „B”-t találjuk meg benne. 256 megabájt DDR-memóriája van, 40 gigabájt merevlemez és a noteszgépek között szokatlanul izmos grafikus kártyája. A 64 megabájt saját – tehát nem a központból leválasztott – DDR-memóriával szerelt ATI Mobility Radeon VGA még egy asztali gépben is a közép-

hogy a nálunk járt mintadarabban ellentétben az üzletekben már magyar kiosztásával fogják kínálni.

A felszereltségre nem lehet panasz, a szélesebb megjelenítő miatt több minden ráfér. Minden olyasmivel ellátták, amit manapság elvárunk egy noteszgépen. Három USB 2.0-s, két FireWire-kapu – az egyik nagy, a másik kis csatlakozós (nem is emlékszünk ilyenre más hordozható gépen) –, párhuzamos és infravörös kapu, valamint tévékimenet várja, hogy rákössünk valamit. Az 56k-s modem és a 10/100-as LAN-vezérlő manapság már alapfelszereltségnek számít, és természetesen az N601-en is megtalálható. S ha mindez mégsem lenne elegendő, akkor a „jó öreg” PCMCIA-foglat is ott csücsül, hogy bővíteket fogadjon, ráadásul pedig egy SD típusú memóriakártya-olvasó is megbúvik a gépben. Külön említésre méltó a CD-RW/DVD kombó meghajtó, amely úgynevezett „slot-in” kialakítású, azaz nem a megszokott tálcás felépítésű, hanem „beszipantja” a lemezeket. Érdekessége, hogy az infravörös kaput szintén ennek előlapjára tették. A gép sztereó hangszóróinak az elhelyezése ugyancsak meglehetősen egyedi, és a noteszek között kiemelkedő hangminőséget produkál.

Célkeresztben

A cég szemléletét a hálózati játékosokat szemelte ki az N601 vásárlóinak, legalábbis a meglehetősen bőséges szoftvermelléklet

Két FireWire-csatlakozó a hátlapon, mellettük a párhuzamos kapu

kategória felső végét jelenti, hát még egy noteszben! Az izmos grafikus kártya egy 16:10 képarányú, 1280×800 képpontos maximális felbontású, 15,4 hüvelyk képátlójú TFT-kijelzőt dirigál. Képminőségéről csak pozitívan lehet nyilatkozni, viszont a szelvényben nyújtott kép elsőre szokatlan, de azért szívesen barátkoztunk vele. Az áttetsző-kék billentyűzet megosztotta lapunk szőrösszívű ítészeit – miszerint esztétikus-e, vagy sem –, de az biztos,

erre utal. A Windows XP Home operációs rendszeren, a Roxio Easy CD & DVD Creator 6-os verzióján és a Power DVD 5-ön kívül három nem is olyan régi, teljes verziójú játékot rejt a gép doboza; ezek a Will Rock, a Tom Clancy's Rainbow Six 3 – Raven Shield és a Tomb Raider: The Angel of Darkness. Említésre méltó még a mellékelt, valóban igényes, sokszébes, elegáns hordtáska is.

Samu József

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Gigabyte G-Max N601

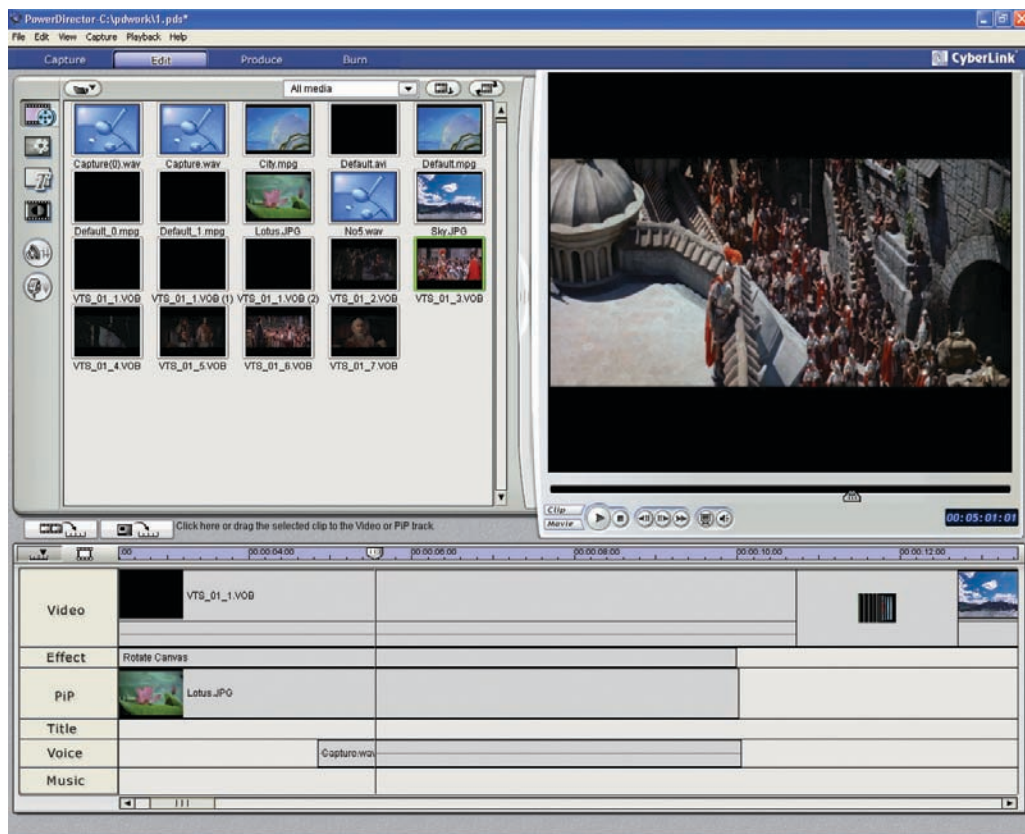
ELŐNY

• Jól felszerelt, egyedi megjelenésű, izmos gép, hosszú akkuüzemidővel, sok egyedi szolgáltatással, két év garanciával

HÁTRÁNY

• Az áttetsző-kék billentyűzetre nem mondanánk, hogy szép, a 16:10-es arányú kijelző szokatlan

SZOLGÁLTATÁSOK	10
MEGJELENÉS	7 10
FELSZERELTSÉG	9 10

Cyberlink PowerDirector 3 Újrarendeződés

Az ismert videoszerkesztő program két előző változatának kezelőfelülete már a múlté. Teljesen átdolgozott munkaruháiban „rendez” a CyberLink hobbihasználatra szánt alkalmazása. Emellett természetesen sok újdonságot is felvonultat, igyekezve megfelelni az egyre türelmetlenebb felhasználói elvárásoknak.

NÉVJEGY

Termék: Cyberlink PowerDirector 3
Forgalmazó: Napfény Kft.
Ár: 31 990 Ft
Web: <http://www.multimedia.hu>
<http://www.gocyberlink.com>

CD-MELLÉKLET

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Cyberlink PowerDirector 3

ELŐNY

Gyors kódolás, jó munkakészítési felület, direkt lemezszerkesztés, DivX-támogatás

HÁTRÁNY

Nem kínál részletes beállítási lehetőségeket

SEBESSÉG	9	10
KEZELHETŐSÉG	9	10
TUDÁS	5	10

Anemrég megjelent 2.5-ös verzió után hirtelenjében igencsak megváltozott fizimiskával állt elő a gyártó. Persze ha valaki látott már videovágó programot, annak azért nem hat az újdonság erejével a vadonatúj felület, hiszen felosztása szinte szóról szóra megegyezik a mára többéves Pinnacle Studio 8-éval. A váltás tehát nem ugrás a mély vízbe, hanem megfontolt lépés és más jó ötletek kamatoztatása – nem éppen egyedülálló eset a szoftveriparban. A program négy fázisra – rögzítés, szerkesztés, gyártás és írás – osztja a munkát, így mi is ebben a sorrendben haladunk a bemutatóval.

Ami kifér a csövön

Mármint a processzor „csövén”, mivel a PowerDirector támogatja a legelterjedtebb formátumok használatát: MPEG-1, MPEG-2

és AVI- (akár DivX-) felvételeket készíthetünk valós időben, ha a CPU teljesítménye ezt lehetővé teszi. Ez nemcsak annyit jelent,

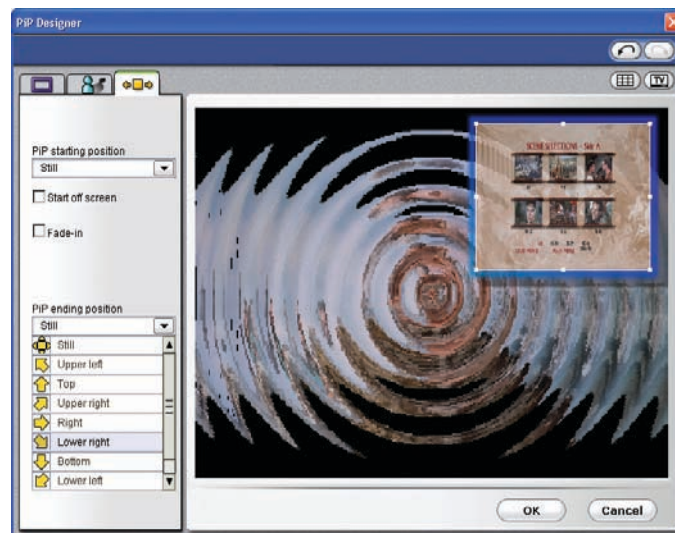
hogy mi magunk bogarászhatunk a kodekbeállítások között, hanem kész sablonok állnak rendelkezésre DivX AVI-felvételekhez. A szokottnál nagyobb a program étvágya: 1,7 gigahertzes tesztpénpükön DVD-minőségű (5 megabit/másodperces) MPEG-2 formátumban még tudott dolgozni, ám e felett előfordultak kiesett kockák. A DivX-rögzítéshez már kevés volt az erő: bár elkészült a felvétel, a hang elcsúszott.

Rögzíthetünk analóg és digitális forrásból, MPEG- vagy AVI-formátumban. Kérhetjük DV-forrás felvétel közbeni konvertálását MPEG-2-be, s ezzel rengeteg helyet megtakaríthatunk, ám számoljunk minimális minőségromlással és a későbbi szerkesztés és generálás lassulásával. Akár webkameráról is dolgozhatunk vagy tévévevőről; utóbbi esetben azonban a csatornaváltáshoz nem férünk hozzá. Természetesen a digitális videokamera használata a legkézenfekvőbb.

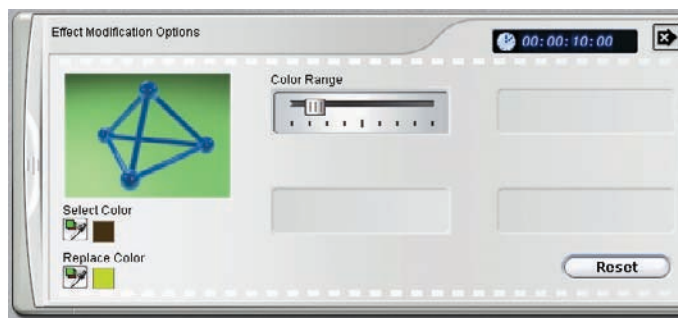
Mindenképpen a program nyersanyag-különlegessége, hogy VOB-állományok is beszűrhetők a videosávra, akár AC3-kódolású 5.1 csatornás hanggal is. Úszóablakban (PiP) már nem alkalmazhatjuk ezt a formátumot.

A bőség asztala

Jelentős területet foglal el a bal felső szegmensben a vágóanya-gokat és effektusokat, címeteket, áttűnéseket felvonultató böngésző. A témák között a bal oldali ikonsorral válthatunk. Az egér közelségére képes előnézetet kapunk mindenről, még a mozgó címfeliratokról is. Automatikus

Az úszóablak a program legjobban eltalált, jól konfigurált része (átlátszóság, keret és mozgás)

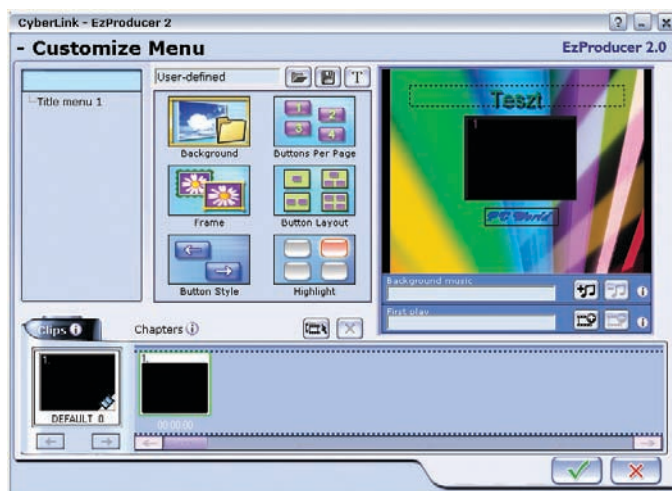
Szűkmarkúan mérük a speciális effektusok beállítási lehetőségeit – képünkön a színhelyettesítés dialógusa

jelenetfelismeréssel utóbb is részekre tagolhatók az anyagok – az algoritmus érzékenysége állítható.

Természetesen mindent vidd és dobd módszerrel szűrhatunk a projektbe, illetve ha úgy kényelmesebb, a program gombokat is biztosít külön a Video és PiP sávokhoz. A beillesztett trükkök paraméterei kettős kattintással szerkeszthetők. Sajnos nincs lehetőség kulcsponthoz megadására, a kiválasztott effektus teljes időtartama alatt változtatlan paraméterekkel lesz érvényben, így nem lehet például

folyamatosan változó színezést produkálni. Hasonlóképpen a feliratoknál árnyékot, simítás-szerű homályosítást (blur), átmenetes kitöltést, betűtípust előírhatunk ugyan, de kész mozgássablonokból kell dolgoznunk, finomhangolás kizárva. A rendelkezésre álló címminták házi feliratozásra azért jól megfelelnek.

Nem túl sok különleges hatást kínál a program, de a legszükségesebbek megtalálhatók, például: színegyensúly, színcsere, mozaik, tévéfal, zaj, forgatás 90 vagy 180 fokkal, tükrözés, poszter-színek, elmosás stb.

Lemezkesztéskor saját menümintát is készíthetünk, igaz, nem túl nagy szabadsággal

Számos áttűnés áll rendelkezésünkre, ám a legtöbbjük vagy elcsépett, vagy roppant szögletes. A lineáris léptékkel, gyakran sokszögekkel dolgozó algoritmusok ma már nagyon művinek hatnak, e téren bőven lenne még hova fejlődnie a CyberLinknek. Csak a képváltás hossza határozható meg, semmilyen más paraméter nem állítható. Ugyanebben az ablakban hívható elő egy nagyon

egyszerű keverőpult, ezzel a lejátszás tetszőleges pontján megváltoztatható a videó, az alámondás és a zene erőssége. Ha már a hangnál tartunk, az alámondások szintén itt rögzíthetők.

Előre az időben

A szerkesztés legfontosabb vívmányaként a sokkal áttekinthetőbb idővonalas (timeline) üzemmódot emelhetnénk ki, amely a régebbi

verziókkal ellentétben nem köti az effektusok, címek alkalmazását jelenetváltáshoz. Hat sávon garázdálkodhatunk, videojeleneteket (és áttünéseket), különleges hatásokat, úszóablakot (álló- vagy mozgóképpel), feliratot, alámondást és kísérőzenét adva a videofelvételekhez. Mindezekből az adott ponton egy-egy fordulhat elő, hiszen a sávok funkciója kötött (nincs második effektus vagy áttünési sáv). Minden jelenetből az első kocka reprezentálja a tartalmat, filmszerű megjelenítésre nincs mód. Rendelkezésre áll a jó öreg forgatókönyv (storyboard) nézet is, amely kezdők számára könnyebben áttekinthető.

Egyes jelenetek kijelölésekor néhány fontosabb feladathoz nyomógomb jelenik meg. Közülük kiemelendő a sebesség állítása (lassítás, illetve gyorsítás), ami igény szerint a hangra is vonatkozhat – a hangszín megváltozása nélkül. Ideális eszköz lehet gyógyszerreklámokhoz – tudják, kockázatok és mellékhatások...

Érdeemes néhány szót ejteni az úszóablak (PiP) lehetőségről. Vizuálisan adhatjuk meg a pozícióját és méretét, áttetszőséget (transparency), valamint színmaszkot is kaphat, mi több, külön az akár átfutásos színezésű keretet is. Be- és kiúszatható a képből; az irányokat illetően itt is sablonok közül választhatunk – nincs túl sok, de azok jól kombinálhatók. Összességében nem túlbonyolított, jól használható ez a lehetőség.

Klipek vágásához és a teljes mű megtekintéséhez a jobb oldalon látható szokásos lejátszóablakot használhatjuk. Dicséretes, hogy azonnal viszontláthatjuk a változ-

tásokat – még akkor is, ha nem DV-, hanem MPEG-2 forrásanyagokkal dolgozunk. Csökkentett minőségű és csak megközelítőleg valós idejű képet láthatunk (erre nem terjed ki a későbbiekben részletezett SRVT), de a célnak megfelel.

A gyártó weboldalán olvasható, hogy külön médialejátszó ablakot is nyithatunk, ahol ráközelíthetünk az érdekes szakaszra vágáskor, így a csúszka kezelése pontosabb lesz. A *Precise-Cut* néven anyakönyvezett funkció az általunk birtokolt teszt példányban még nem állt rendelkezésre.

Termelés- és sebességmánia

Minden említett videoformátumba kiönthetjük az idővonal tartalmát *Produce* üzemmódban. Választhatunk kész sablonok közül, vagy dolgozhatunk a magunk beállításával, bár ez utóbbi lehetőség sajnos csak AVI és DivX esetében működött jól.

A videoszerkesztés és a konvertálás kielégíthetetlen erőforrásigényű szörny, ezért szükségessé válik a számítások optimalizálása. Az SVRT (*Smart Video Rendering Technology*) révén már az előző változat is jól osztotta be az erejét. A továbbfejlesztett verzió külön kezeli a kép- és hangfolyamot, így ígér nagyobb teljesítményt. Attól tartottunk, hogy ez hangelcsúszáshoz vezethet a film regenerálása során, ám végül semmi ilyen nem tapasztaltunk.

Ami az időtartamot illeti, tesztgépünkön (1,7 gigahertzes AMD Athlon processzorral) a teljes képernyős DivX generálása (MPEG-2 alapanyagból) is csak mintegy a játékidő kétszeresét vette igénybe.

DV-formátummal és gyorsabb géppel akár játékidőnyi időtartam alatt is elkészülhet a film.

Égetőmű

Külön termékként is beszerezhető a VCD-, SVCD-, DVD- és miniDVD-összeállításra, -menüszerkesztésre és -égetésre hivatott EzProducer 2. Ez intézi a munka végső fázisát, így a Directorból közvetlenül indítható. Mégsem veszi át automatikusan az idővonal tartalmát, azt importálnunk kell az előzőleg létrehozott anyagokból. A kért lemezformátumtól

Kellemes szolgáltatás a főmenüből elérhető valós idejű lemezfelvétel, DV-forrásból ezzel jelentős merevlemez-kapacitást spórolhatunk. Ilyenformán DVD-VR szerkezetű anyagaink utóbb közvetlenül szerkeszthetők is. A sok szerkesztéstől logikailag töredezzé vált újraírható DVD-eket mentesíthetjük ettől a problémától.

Mire való(s)?

Mindenképpen házi jellegű használatra ajánljuk a PowerDirectort, amely elsősorban a feldolgozás,

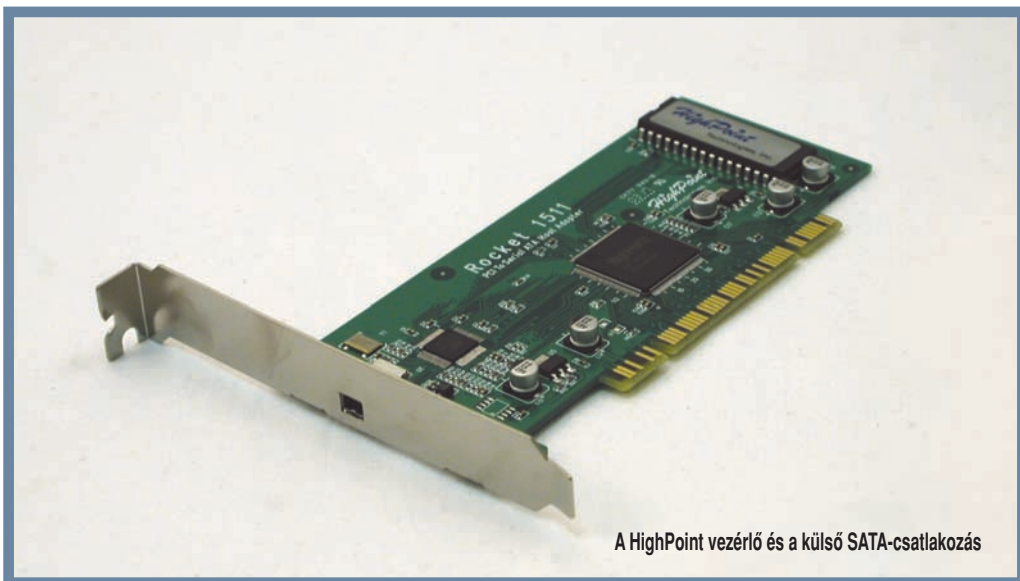
Figyelemre méltó az EzProducer 2 közvetlen DVD-VR lemezszerkesztési lehetősége

eltérő kódolású anyagokat – így például AVI-t – is használhatunk, ám ez időigényes újrafeldolgozással jár.

Saját menüstílusok is kialakíthatók, legalábbis ami a háttér és a szövegformátumokat illeti. Az elrendezések adottak, a fejlesztők elsősorban a gyors munkára és nem a részletekre ügyeltek, így elég sok kötöttséggel szembesülünk.

a lemezkészítés gyorsaságára összpontosít, s ezen a téren kategóriájában egyelőre nincs versenytársa. A kódolás képminősége kiváló, így élvezetes mozikat készíthetünk vele. A kezelőfelület és az alapbeállítások a tempósan zajló munkát helyezik előtérbe, „szőrözös” lelkületű felhasználók kénytelenek lesznek más eszköz után nézni.

Egri Imre

A HighPoint vezérlő és a külső SATA-csatlakozás

Házon kívül

HighPoint külső SATA-rendszer

Ma már sok alaplapon találhatunk a hagyományos ATA mellett nagyobb teljesítményű és jobban kábelezhető soros ATA merevlemez-vezérlőt. Cikkünkben a műfaj egyik minimális kiépítésű, külső kivitelű képviselőjét mutatjuk be.

számára készült, belső csatlakozásokkal nem rendelkezik, egyetlen kis formátumú aljzata beszerelés után a gép hátoldalán hozzáférhető. Sajnos apró, de kényelmetlenséget okozó hiba csúszott a tervezésbe: a csatlakozó a panel szélére került, így a kábel válla megnehezíti a tökéletes csatlakoztatást, megakad a kártyahátlapokat határoló fémmerevítőekben. Kis erőszakkal azonban végül létrejött a kapcsolat. Mivel BIOS-szal is ellátták, már a gép indulásakor feltérképezi a meghajtókat. A Windows 98-hoz és az újabb Windowsokhoz készült meghajtó-programokat flopin mellékelik. A Windows rendszerben a SCSI-és RAID-vezérlők között fedezhetjük fel az új jövevényt.

Kihelyezett tagozat

A kiköltöztetéshez szinte csak védőburkolat és tápellátás szükséges; ezt kínálja a RocketMate 1110 külső SATA-merevlemezház. SATA-merevlemezek fogadására készítettek fel, tápcsatlakozása is az új szabványnak megfelelő. Fektetve vagy oldalára állítva működtethető a jó hővezető alumíniumból öntött készülék, tápellátását külső adapter biztosítja. Rendelkezik tápkapcsolóval, azonban semmiféle kijelzést nem szolgáltat, így könnyen felejt-hetjük bekapcsolva.

➔ NÉVJEGY

Termék: HighPoint Rocket 1511 és RocketMate 1110
Forgalmazó: Mistral Computerworld
Ár: 26 100 Ft
Web: <http://www.mistral.hu>

Egyre több alaplapon jelenik meg soros ATA (Serial ATA, SATA) adatátviteli, most még főleg merevlemez-csatlakozás, amely az eddig jól bevált, ám mára lehetőségei végére ért párhuzamos ATA (Parallel ATA, PATA) leváltására készült. Vitathatatlan előnye, hogy könnyebben szerel-

így nem kell többé küzdenünk a mester/szolga beállításokkal, és a lassúbb eszközök sem fékeznek majd be a gyorsabbakat.

A gazda

Bizonyára sokan vannak, akiknek alaplapján még nem található meg az új vezérlő, de felmerülhet

A meghajtóház és a vezérlő csatlakozói a FireWire-t juttatják eszünkbe – a hasonlóság csak alaki

bennük az igény a továbbfejlesztésre. Szerencsére ez éppúgy nem jelent nehézséget, mint az USB 2.0- vagy FireWire-bővítések: csak a megfelelő PCI-kártyát kell a gépbe szerelni. Esetünkben a gazda szerepet a HighPoint Rocket 1511 PCI-kártya látja el, amely szolgáltatások tekintetében a minimumot nyújtja: kifejezetten külső eszközök

hető, egytálla a széles szalagkábeleket kiváló vékony, akár egy méteres vezeték nem akadályozza a légáramlást, vagyis a ház hatékony hűtését sem. Minden meghajtó külön aljzatra csatlakozik,

Nem eszik olyan forrón a merevlemez

A SATA specifikációi szerint azon melegében, azaz a gép újraindítása nélkül csatlakoztatható és választható le az eszköz. Ez részint igaz: nem szenved kárt a hardver, ha így teszünk, ám a Windows – jelenleg – nem veszi észre a változást, csak akkor, amikor el szeretné érni a merevlemez, és a gyorsítótárban nem találja az adatokat. Ebben az esetben sem kell rendszerösszeomlással számolnunk, de ugyanazt a meghajtót csak újraindítás után tudjuk ismét megfelelően használni.

A FireWire-höz hasonlóan a SATA sajnos nem biztosít továbbáncolási lehetőséget, és a kártyán csak egy aljzat van. Ha több RocketMate meghajtót szeretnénk használni, akkor fejlettebb kártyát

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

HighPoint Rocket 1511 és RocketMate 1110

ELŐNY

• Ötletes, egyszerű megoldás, amellyel maximális sebességen használható a merevlemez

HÁTRÁNY

• Rossz helyre került foglalat, kevésbé rugalmas, mint az USB vagy a FireWire

TELJESÍTMÉNY	10
KEZELHETŐSÉG	6
ÁR	8

RocketMate 1110
– csinos gépház, csúcsteljesítménnyel

kell beszereznünk (ilyen például a HighPoint RocketRAID 1152).

Sebesség

Az operációs rendszer szempontjából nincs semmiféle különbség a belső és a külső egységek között, nincs szükség protokollfordításra, így bizonyos, hogy a kihelyezés semmiféle sebességcsökkenéssel

nem jár, hisz ugyanúgy szaladgálnak a jelek a külső és a belső kábelben. Eddig a FireWire, valamint a mögötte jócskán lemaradó USB 2.0-s perifériaházak nyújtották a sebességmaximumot – a soros ATA határozott mozdulattal veszi át a vezetést.

2003. szeptemberi merevlemez-tesztünkben látható, hogy az ATA

és SATA között még nem érezhető sebességkülönbség – ezt több gyártó azonos belsővel rendelkező SATA- és ATA-ikermódelljeit mérve állapítottuk meg. Hiába a SATA másodpercenkénti 150 megabájtos névleges átviteli sebége, a jelenlegi otthonra szánt merevlemezek még nem törték át az ATA133 sávsebésséghatárait sem. Aki tehát

Gyakorlat

A témához kapcsolódóan: a belső soros ATA-meghajtók üzembe helyezésének mikéntjéről lapunk 2003. novemberi számának 138. oldalán olvashatnak részletes útmutatót.

külső SATA-megoldáson gondolkodik, a jövőre tervez, hiszen a jövő háttértárainak sebessége biztosan nő majd, a soros ATA pedig még jelentős tartalékokkal is rendelkezik.

A külső ház külön is kapható, így ha alaplapunkon csak belső SATA található, megspórolhatjuk a PCI-vezérlőkártyát, a RocketMate dobozában ugyanis kapunk egy belsőről külsőre fordító átalakítót és egy adatkábelt is. A SATA ma már szinte minden modern alaplapon megtalálható, és valószínűleg a külső házak ára is csökkenni fog valamelyest, így egyre inkább megéri majd ezen a platformon kiköltözni.

Egri Imre

Ár/érték arányban az elsők között, ha a „közép-felső” kategóriát nézzük

AMD Athlon 64 3400+

Lépéselőnyben az AMD

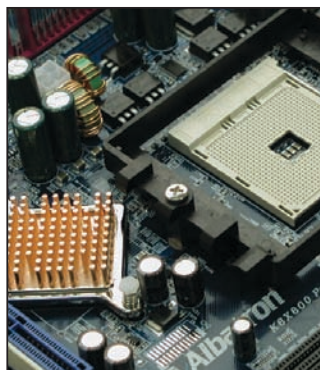
Nem sokkal lapzártánk előtt érkezett az Athlon 64 3400+, a „sima” Athlon 64 familia leggyorsabb tagja, amely 200 megahertzcel nagyobb órajelén kívül sajnos semmivel nem tud többet, mint a 3200+. Lássuk, hogyan teljesített egy VIA K8T800-as alaplapban!

Az AMD – talán a 3,4 gigahertzes Pentium 4 Extreme Edition, valamint a 3,4 gigahertzes „sima” Pentium 4 bejelentésére reagálva – mindenféle előzetes hírverés nélkül piacra dobta legújabb Athlon 64-es

processzorát. Az eddig megjelent Hammer magban semmi komolyabb változtatást nem eszközöltek, hiszen a már régóta piacon lévő Athlon 64 FX-51 ugyanezen a frekvencián üzemel. Úgy tűnik, a cég ezzel komoly lépéselőnyhöz jutott.

Megalapozott döntés

A K8T800-as, a VIA-tól megszokott módon minden modern kiegészítőt tartalmaz. Tokozástól függően támogatja az Opteron, az Athlon 64 FX-51, valamint az Athlon 64 processzorokat. Ebből következően mind a kétcsatornás, mind pedig az egycsatornás memóriakezeléssel megbirkózik, hiszen a vezérlés a CPU-magba van integrálva. Támogatja a nyolcszoros AGP-t, valamint a DDR-memóriákat. Az északi és a déli hidat 533 megabajt/másodperc sávszélességű V-Link kapcsolja össze. A lapkakészlet részét képezi a RAID0 és RAID1 technológiát hasznosító kétcsatornás soros ATA-vezérlő.

VIA K8T800 – a lapkakészlet képességeit a legmagasabb igényeknek megfelelően alakították ki

Opcióként a gyártó 5.1-es vagy 7.1-es, integrált „Vinyl” hanglapkát ajánl fel. Hogy teljes legyen a kép, a kínálatot – szintén választhatóan – gigabites, vagy „sima” 10/100-as integrált hálózati adapter szélesíti.

Az aranytojást tojó tyúk?

A cikk elején már részletezett keveske változtatás ellenére kíváncsiak voltunk, mire képes az új

processzor. A konfiguráció az előbb említett Albatron K8X800 Pro II-es alaplapból, 512 megabajt DDR400-as TwinMOS memóriából (2-6-3-3-as latencia), valamint egy Gexcube Radeon 9800 XT-ből állt. Az operációs rendszer a már megszokott, magyar nyelvű, Windows XP SP1, a lapkakészlet meghajtóprogramja a 4.51-es VIA Hyperion, a processzoré az 1.1-es AMD Athlon 64 driver, a VGA-kártyáé pedig a 3.10-es Catalyst volt.

A teszteredmények magukért beszélnek. Az FX-51 és a 3400+ csupán csak egy hajszálla vannak egymástól, s az is csak a kétcsatornás memóriavezérlőnek köszönhető.

Konklúzió

Az Albatron K8X800 Pro II-t bátran merjük ajánlani bárkinek, aki Athlon 64 processzoros rendszert kíván építeni minőségi kiegészítőkkal. A gyors és stabil működés garantált.

Cool'n'Quiet

Az AMD asztali gépeket megcélzó Athlon 64 processzorai támogatják az eredetileg azok mobil változataiba szánt technológiát; ezt a <http://www.amd.com> weboldalról letölthető Cool'n'Quiet szoftverrel lehet kihasználni. Ennek segítségével a gép másodpercenként akár harmincszor is képes megváltoztatni a CPU sebességét, illetve működési feszültségét, ezáltal az adott feladatnak megfelelően optimalizálva a fogyasztást, a hőterhelést és a zajszintet.

A CPU-t értékelve kicsit nehéz helyzetben vagyunk. Mint láthatjuk, manapság kétfajta csúcscategória létezik: az abszolút és megdönthetetlen, amelyet teljesítményben csak nagyon kevés választ el az alatta lévőől, árban viszont közel kétszeres a különbség. Nos, a 3400+ a „kicsik” legjobbjá, árfekvése azonban igen kedvező a teljesítményben hozzá igen közel fekvő FX-51-éhez képest. Azoknak ajánljuk, akik a pénztárcájukat kímélnék, de a teljesítményt is elsődleges szempontnak tartják.

Lakatos Gergely

NÉVJEGY

Termék: AMD Athlon 64 3400+
Forgalmazó: Elbatex
Ár: 417 dollár (kb. 90 ezer forint)
Web: <http://www.amd.com>

ADATOK

- K8 „Hammer” mag,
- 0,13 mikronos „Silicon-On-Insulator” (szilícium a félvezetőn) gyártástechnológia,
- 1 MB másodsztíjú gyorsítótár,
- integrált egycsatornás, pufferezés nélküli, nem ECC- (nem hibajavító) memóriavezérlő,
- x86-64 és SSE2-utasításkészlet,
- Socket754-es tokozás

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

AMD Athlon 64 3400+

ELŐNY

• Jelenleg a leggyorsabb a „felső-közép” kategóriában, nem túl magas árfekvés

HÁTRÁNY

• Semmi komoly újítás nincs a 3200+-hoz képest

TELJESÍTMÉNY	9	10
KOMPATIBILITÁS	7	10
BESZERZETHETŐSÉG	5	10
ÁR	7	10

	Athlon 64 3400+	Athlon 64 FX-51
AIDA32 memóriavetés (MB/s)	3112	5400
AIDA32 memóriairás (MB/s)	1070	1750
3DMark 2001 SE (3DMark)	21 263	21 732
3DMark03 v340 (3DMark)	6529	6579
UT2003 FlyBy (FPS)	271,3	276,8
UT2003 Botmatch (FPS)	98,9	100,5
Super Pí 1M (másodperc)	40	39

TIPPEK & TRÜKKÖK

SEGÉLYVONAL 2004. FEBRUÁR

→ WWW.PCWORLD.HU

EBBEN A HÓNAPBAN IS ALÁMERÜLTÜNK A KÉRDÉSEK FORGATAGÁBA, HOGY ÖSSZEVÁLOGASSUK A LEGÉRDEKESEBBEKET, ÉS TALÁN A LEGTANULSÁGOSABBAKAT IS. TERÍTÉKRE KERÜLT AZ INCREDIMAIL ALKALMAZÁS, ALAPOSAN VÉGÉRE JÁRUNK A TÉVÉ- ÉS VIDEOKÁRTYÁK SZAKSZERŰ TELEPÍTÉSÉNEK, DE A WINDOWS XP HOME VÁLTOZATOT HASZNÁLÓKNAK IS KELLEMES MEGLEPETÉSSSEL SZOLGÁLUNK. EGY KÜLÖN KERETBEN OLYAN HASZNOS KIS ALKALMAZÁSOK SORA KERÜL BONCKÉSÜNK ALÁ, AMELYEK SOKAT SEGÍTHETNEK MINDENNAPJAINKBAN. REMÉLJÜK, MOST IS SIKERÜLT HASZNOS ÖTLETEKET ÖSSZEVÁLOGATNUNK.

TARTALOM

HARDVER

Hol Volt, hol nem Volt 66

WINDOWS XP

Egy eltűnt sáv nyomában 66

Nem importálható címek 66

WINDOWS

Lomtár-történet 66

Régi programok emlékei 68

INTERNET

Kedvenc hivatkozásaink 68

ALKALMAZÁS

Mentsünk adatokat IncrediMailben! ... 69

Outlook IncrediMail-kiegészítővel 70

Irtó bosszantó Norton Antivirus 71

Eltűnt egy gombom! 71

Hiányzó csatornák 71

Két felirat egy lejátszóban? 72

A HÓNAP

OLVASÓI LEVELE

67. oldal

ID3 szerkesztése egyszerűen

Pár zenei CD-met lementettem MP3-ba, de csak nemrég jöttem rá arra, hogy a zene címén és az előadó névén kívül még sok egyéb adatot is el lehet tárolni ebben a formátumban. Az iránt érdeklődnék, hogy a korábban létrehozott állományokat lehet-e utólag módosítani, s ha igen, ajánlanának egy erre alkalmas programot.

A HÓNAP WINDOWS XP-TIPPJE

68. oldal

Windows XP Home Edition és a jogosultságok

A Windows XP Professional és Home közötti egyik nagy különbség, hogy az előbbiben felhasználóként be tudjuk állítani a könyvtárak és állományok hozzáférési lehetőségeit. A Home verzióban eddig ez nem volt lehetséges, mert otthonra feleslegesnek tartotta a Microsoft. Most azonban egy kiskapu segítségével mégis megoldhatjuk ezzel a szolgáltatással rendszerünket!

PROGRAMOK A CD-N!

TIPP HARDVER**HOL VOLT,
HOL NEM VOLT**

Számítógémem bekapcsolásakor egyre gyakrabban jelenik meg az a hibaüzenet, hogy: „Hardware Monitor found Error. Enter Power Setup for Details”. Ezt követően egy olyan képernyőt látok, amely tele van hőmérséklet-, fordulatszám- és feszültségadatokkal. Utóbbiak közül az egyik piroosan villog: +5V is 4.48V. Ha sikerül innen kilépnem, minden működik tovább rendesen. Nem igazán értem, hogy ez mit jelent, de egyre inkább tartok attól, hogy valamit tennem kéne, mert baj lesz.

Nos, konkrétan arról van szó, hogy a tápegység által szolgáltatott +5 volt alacsonyabb a kelletténél, amit a számítógép alaplapjába épített „örszem” nemcsak észrevesz, de ezek szerint nyomatékosan szóvá is tesz. Ha jobban megnézi a többi feszültségértéket, ott is láthat némi eltérést, ám a +5 volt esetében ez már túl van a 10 százalékos tűrőhatáron – igaz, az eltérés nagyon kicsi, csak 0,02 V. Hogy ez pontosan miért történik, arra nehéz így látatlanban választ találni, de mi mindenesetre a tápegységre gyanakodnánk. A határértéktől való minimális eltérés azonban valószínűleg nem okoz komolyabb gondot a számítógép működésében, ahogy ön is írja, a gép ettől még jól funkcionál. Azért érdemes volna alkalomadtán elvinni egy szakszervizbe, mert ott esetleg egy másik tápegységet rádugva, rögtön kiderül, hogy azzal van-e baj.

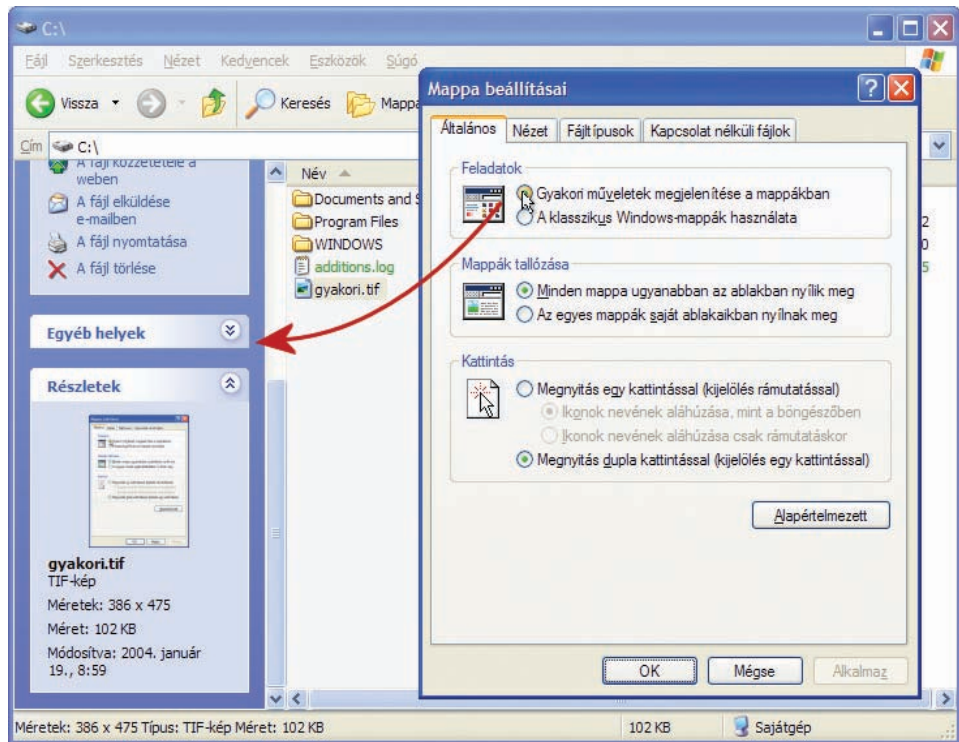
TIPP WINDOWS XP**EGY ELTÚNT SÁV
NYOMÁBAN**

Munkahelyemen eddig olyan gépen dolgoztam, amelyen a Windows ME operációs rendszer működött. Nagyon szerettem, mert a dokumentumok közötti válogatást nagyon megkönnyítette

az Intéző ablakának bal oldali sávja, ahol minden fontosabb információ megjelent a kiválasztott dokumentumról, gyakran még a miniatúrája is. A múlt héten megkaptam valaki másnak a gépét, amelyre Windows XP van telepítve, és nagy bánatomra az Intéző-

mégsem jelenik meg. Semmi ok az aggodalomra! Menjünk egy olyan mappába, ahol látszik az oldalsó sáv, majd nyissuk meg újra az *Eszközök* → *Mappa beállításai* panelt. A *Nézet* fülhöz tartozó oldalon kattintsunk a *Minden mappára érvényes* gombon.

Windows XP része, amellyel a magyar nyelvű Office-ból származó Outlook valamiért nem jut dűlőre. A problémát talán a hibás területi beállítások okozhatják. Angol Windows XP-ről lévén szó nyissuk meg tehát a *Control Panel*-t, majd abba a *Regional*

A Microsoft Gyakori műveletek „álneven” hivatkozik a mappaablak bal szélén látható sávra

ben nincs meg ez az információs sáv. Önök tudják, hogyan jeleníthetném meg?

Igen, tudjuk: nagyon egyszerűen. Egy *Intéző*-ablakban állva az *Eszközök* menüből válasszuk ki a *Mappa beállításai* funkciót, majd a megjelenő panel *Általános* fülének tetején kattintsunk rá a *Gyakori műveletek megjelenítése a mappában* sorra. A Windows XP-ben ugyan egy kicsit másképp néz ki, mint a ME-ben, de azért ugyanolyan jól használható. A különböző funkciók csoportosítva találhatók rajta, a felső két csoport után a harmadik a *Részletek*, ahol az információk, esetleg a kis képek megjelennek. Amennyiben nincs nyitva, kattintsunk a lefelé mutató kettős nyílra a jobb oldalán. Előfordulhat, hogy miután visszakapcsoltuk, bizonyos mappákban

TIPP WINDOWS XP**NEM IMPORTÁLHATÓ
CÍMEK**

Angol Windows XP-mre a Microsoft Office 2003 magyar nyelvű próbaverzióját telepíttem. Eddig az Outlook Expresset használtam, de most szeretném kipróbálni az új Outlookot; ám amikor megpróbáltam importálni a címjegyzéket, valami miatt nem engedi. Hol keresem a hiba okát?

A Microsoft nem ajánlja eltérő nyelvű programok keverését, noha ezek sok esetben tökéletesen működnek. Sajnos az Office elég kényes jószág. Feltelepedik és fut ugyan az eltérő nyelvű operációs rendszer alatt, de problémát okoz, ha annak részével kell kapcsolatba lépnie. A fenti esetben az Outlook Express az angol

and Language Settings modul. Mind a *Regional Options*, mind az *Advanced* fülhöz tartozó oldalakon az egyes nyelvi és területi listákon válasszuk ki a *Hungary* vagy a *Hungarian* sorokat. A panelről kilépve indítsuk újra számítógépünket, majd próbáljuk meg az importálást.

TIPP WINDOWS**LOMTÁR-TÖRTÉNET**

Az volna a kérdésem, hogyha egy telepakolt, sok száz megabájtos mappát frok ki CD-re, majd kitöröm a tartalmát, és végül kiürítem a Lomtárat, akkor újra felhasználható-e az a lemezterület, amely eddig el volt foglalva, vagy így szép fokozatosan betelik majd az egész merevlemez?

A merevlemez, kis jóindulattal, a végtelenségig újraírható eszköz, tehát a *Lomtár*-ból kiürített mappák

A HÓNAP OLVASÓI LEVELE

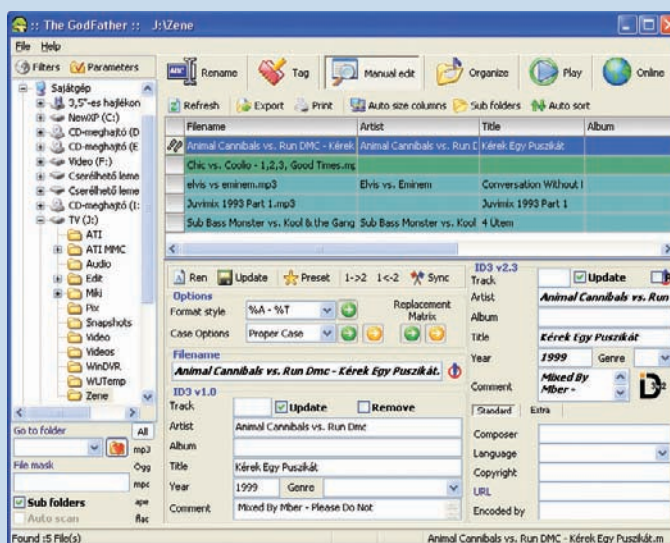
ID3 SZERKESZTÉSE EGYSZERŰEN

Pár zenei CD-met lementettem MP3-ba, de csak nemrég jöttem rá arra, hogy a zene címén és az előadó nevének kívül még sok egyéb adatot is el lehet tárolni ebben a formátumban. Az iránt érdeklődnék, hogy a korábban létrehozott állományokat lehet-e utólag módosítani, s ha igen, ajánlanának egy erre alkalmas programot.

Az MP3-ba elmentett információblokkot ID3-nak hívják. Valóban elég sokféle adat tárolható benne: a szám és az album címe, az előadó vagy együttes neve, a kiadás dátuma, a zene stílusa stb. Az ID3-nak több verziója is létezik. Az első változat csak nagyon rövid mezőkkel rendelkezett, amelybe sok adat egyszerűen nem fért bele.

Az ID3v2 orvosolta ugyan ezt a problémát, de a sok eltárolható adat jelentősen megnövelheti az MP3 méretét, továbbá számos hordozható lejátszó nem támogatja ezt a verziót. A két változat közül tehát azt érdemes használni, amelybe beleférnek a megadni kívánt adatok. A lényeg, hogy valamilyen módon megadjuk a szükséges adatokat. A lényeg, hogy valamilyen módon megadjuk a szükséges adatokat, mert ez a hasznunkra válik, például éppen hordozható lejátszóknál vagy CD-írás során.

Régebbi számaink paramétereit akár a Winampel is átszerkeszthetjük: az éppen lejátszott MP3 adatait az $\langle \text{Alt} \rangle + \langle 3 \rangle$

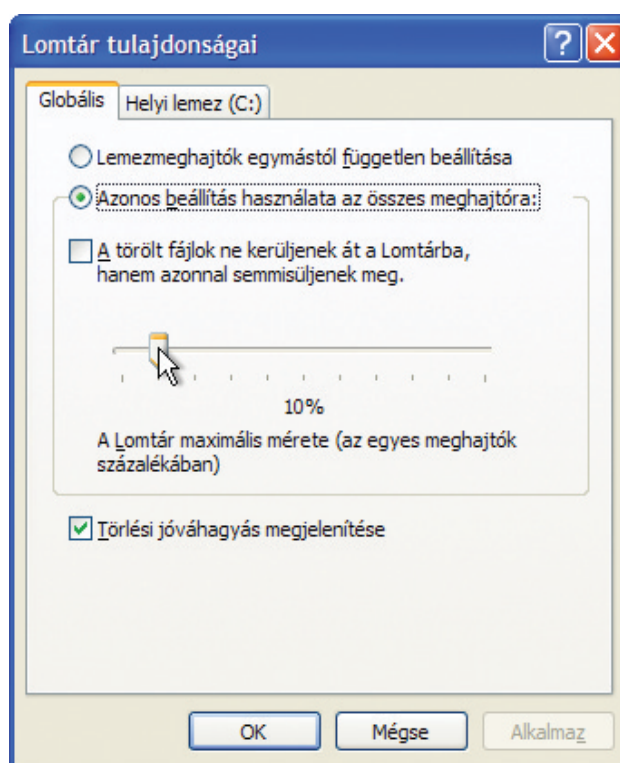
A GodFather segítségével remek eszközök között ismerhettünk meg MP3 és más zenei fájljaink karbantartására

gombok megnyomásával hívhatjuk elő. Ám meglehetősen hosszú ideig tart, és elég kényelmetlen, amíg akár csak pár CD adatainak felvitelével végzünk. Épp ezért számos olyan program született, amely megkönnyíti az ID3-ak tömeges kezelését. Ezek közül a még készülőfélben levő, de már most lenyűgöző tudású The GodFather ajánljuk olvasóink figyelmébe (<http://users.otenet.gr/~jtcliper/tgf/>; **CD-MELLÉKLET**). A „keresztapa” kellően összetett, de barátságos felületén keresztül többféle zenei állománytípus teljes körű menedzselésére vállalkozik. Megtalálhatók

benne az olyan fontos alapműveletek, mint például az állományok csoportos átnevezése vagy a tulajdonságok csoportos átirása. Lejátszási listák szerkesztésére vagy akár a különböző zenei formátumok közötti konverzióra is vállalkozik. De használhatjuk az ID3-ak egyszerűbb szerkesztésére, valamint a kétféle verzió közötti szinkronizálásra is. A program internetes eléréssel kapcsolódhat a freedb adatbázisához, és a mezők kitöltéséhez felhasználja az onnan letöltött adatokat, így sok gépeléstől kímél meg bennünket.

helye azonnal felszabadul, és máris újra felhasználható. Azonban jó tudni, hogy a *Lomtár* csak egy előre beállított méretű lemezterületen gazdálkodhat. A Windows úgy gondoskodik arról, hogy soha ne lépje túl ezt a területet, hogy időnként a legrégebbi állományokat eltávolítja belőle. Ha tehát csökkentjük a „játszóterét”, akkor akár ki sem kell üríteni túl gyakran, hiszen emiatt biztos nem fog betelni a merevlemez. Kattintsunk a jobb égergombbal a *Lomtár* ikonra, és a megjelenő menüben válasszuk ki a *Tulajdonságok* sort. Alapbeállítás szerint a Windows egy közös, globális beállítást érvényesít az összes meghajtóra (partícióra). Amennyiben ez nem felel meg nekünk, állítsuk át a panel tetején levő kapcsolót a másik állásba (*Lemezme-*

hajtók egymástól független beállítása), majd vegyük szemügyre a további fülekhez tartozó oldalakat, amelyek életre kelnek eddigi tetszalott állapotukból. Amint látható, a kívánt méretet a kiválasztott meghajtó kapacitásának bizonyos százalékában határozhatjuk meg. A csúszka akár 0 százalékra is lehúzható, de jobban járunk, ha inkább pipát rakunk az *A törölt fájlok ne kerüljenek át a Lomtárba...* kezdetű sor előtti jelölőnégyzetbe. A panel alján levő kapcsolóval a törlést követő biztonsági kérdés megjelenítéséről rendelkezhetünk. Végül még egy tipp: ha mindenáron biztosak akarunk lenni abban, hogy a törölt mappa helye felszabadult, akkor ne a *Lomtárba* töröljük! Kattintsunk a mappán az éger jobb gombjával,

A *Lomtár* testreszabásával csökkenthetjük az erre használt lemezterületet

és mielőtt aktiválnánk a menüben a *Törölés* funkciót, nyomjuk le a *(Shift)* gombot. Ha nem a menüvel, hanem a *(Delete)* gyorsbillentyűvel törölünk, akkor hasonló módon a *(Shift)*-tel együtt nyomjuk le. Mindkét esetben a mappa és teljes tartalma a *Lomtár* megkerülésével azonnal – és jóformán visszaállíthatatlanul! – letörlődik a merevlemezről, a helye felszabadul.

TIPP WINDOWS

RÉGI PROGRAMOK EMLÉKEI

Sokat ajánlgatják a rendszerleíró adatbázist. Az egyik tippjüket megfogadva belemerészkedtem én is, és nagyon óvatosan szétnéztem. Legnagyobb meglepetésemre rengeteg olyan program nevével találkoztam, amelyet már nagyon rég nem használók, és el is távolítottam a rendszertől. Az eltávolítás során miért nem töröltek ezek a bejegyzések? Vajon biztonságos, ha én most utólag kitörölöm őket?

Olvasónk először találta magát szembe a Windows talán legalattomosabb problémájával. A rendszer a mai napig képtelen rendben tartani a rendszerleíró adatbázist, azaz saját lelkét, és többek között ez az oka annak, hogy egy idő után újra kell telepíteni. Annyi felesleges bejegyzés kerül bele, illetve marad benne, hogy végül ez lassítja le vagy teszi lehetetlenné a rendszer futását.

Hogy biztonságos-e utólag eltávolítani? Nos, a szoftveriparnak egy külön kis szeglete épül arra, hogy a Windows hanyag, és pucolni kell utána a rendszerleíró adatbázist. Persze ezek a programok komoly szabályok alapján működnek, pontosan tudják, honnan szabad törölni, és honnan nem. Általában véve nem ajánljuk olvasóinknak, hogy ezt kézzel utánuk csinálják. Az adatbázis egy aknamező az óvatlan felfedező számára, túl egyszerű valami

olyat kitörölni, ami komoly problémákat okozhat a Windows működésében. Két olyan terület mégis van, ahonnan nagy biztonsággal eltávolíthatjuk a régi szoftverek bejegyzéseit: ez pedig a **HKEY_Current_User\Software**, illetve a **HKEY_Local_Machine\Software**.

TIPP INTERNET

KEDVENC HIVATKOZÁSAINK

Láttam már pár eszköztárat az Internet Explorerhez kifejlesztve, én is használom az egyiküket, a Google keresőjét. Viszont a kedvenceim között van pár oldal, amelyet elég sűrűn látogatok, ezért egy idő után kényelmetlen a menü használata. Létrehozhatok olyan eszköztárat, ahol ezeknek gombot készíthetek? Ilyen lehetőség már régóta van az Internet Explorerben, csak ritkán, esetleg egyáltalán nem használjuk. Ez a *Hivatkozások* eszköztár, és a legtöbb esetben a *Cím* mező végén, az *Ugrás* gombtól

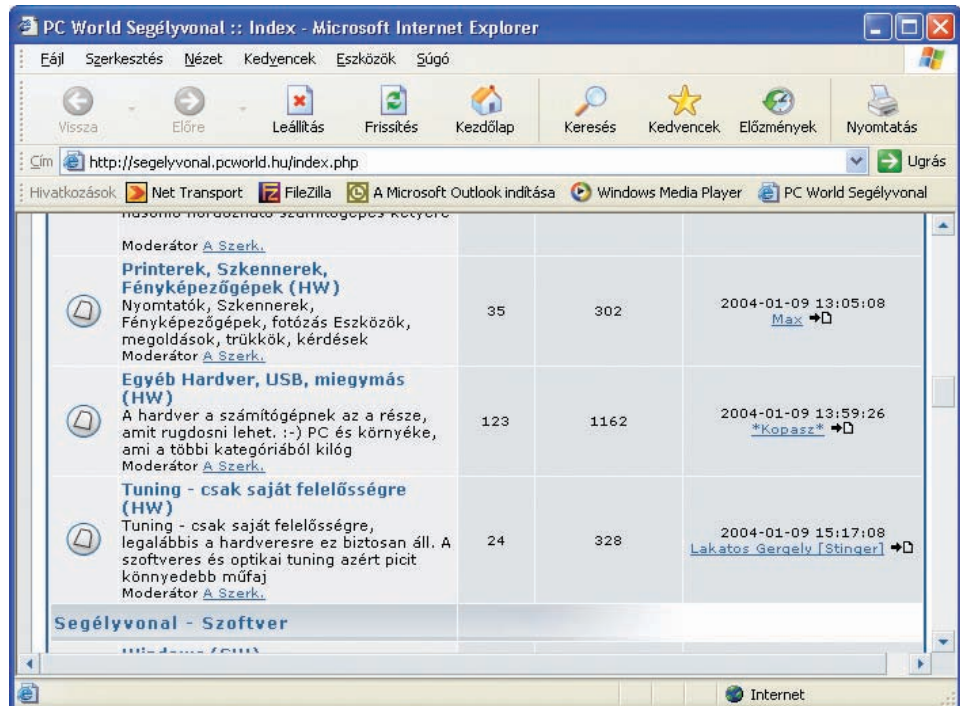
A HÓNAP WINDOWS XP-TIPPJE

A Windows XP Professional és Home közötti egyik nagy különbség, hogy az előbbiben felhasználónként be tudjuk állítani a könyvtárak és állományok hozzáférési lehetőségeit. A Home verzióban eddig ez nem volt lehetséges, mert otthonra feleslegesnek tartotta a Microsoft. Most azonban egy kiskapu segítségével mégis megtoldhatjuk ezzel a szolgáltatással rendszerünket!

Ha otthoni számítógépünket kizárólag mi használjuk, akkor tényleg semmi szükség a mappák jogosultságának beállítására. Viszont ha már nagyobb a család, akkor elképzelhető, hogy mappáinkra más is kíváncsi lehet. Ilyenkor kihasználhatnánk az XP és az NTFS lehetőségeit a megfelelő jogosultságok beállítására, de a Home verzióból sajnos kimaradt ez a személyre szabott korlátozási opció. Most mégis használhatjuk ezt a szolgáltatást, mégpedig a Windows NT 4.0 negyedik javítócsomagjához készült, úgynevezett Security Configuration Manager program segítségével. Erre sokan biztos azt gondolják: te jó ég, mit keres egy NT4-hez készült 1998-as program a Windows XP-ben? Nos, a módszert

gombbal a szokásos eszköztár egy üres területén, és a megjelenő menüben válasszuk az *Eszköztárak rögzítése* menüpontot, akkor a feliratánál fogva balra húzhatjuk a címsor rovására, vagy kicsit lefelé húzva akár betehetjük az alá is. Ekkor előbukkannak a rajta levő különböző microsoftos hivatkozások.

az egér jobb gombjára előbukkanó menü *Törölés* funkciójával könnyen törölhetjük. Ha valamelyik oldalt itt szeretnénk gomb formájában elhelyezni, akkor először menjünk el oda, majd miután betöltődött, válasszuk a *Kedvencek* → *Hozzáadás a kedvencekhez* menüpontot. Ezen belül keressük meg a *Hivatkozások* mappát,

A hasznos programok ikonjait is beépíthetjük a böngészőnkbe

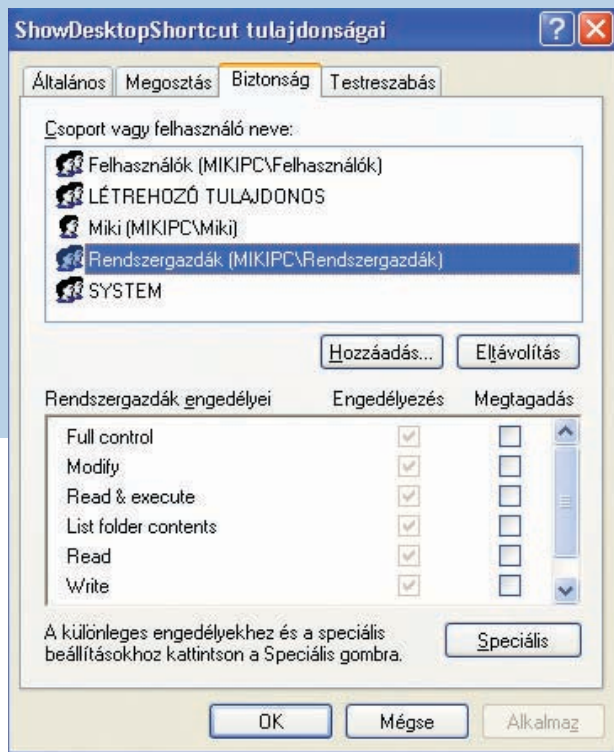
jobbra helyezkedik el. Ha feloldjuk az eszköztárak rögzítését (kattintsunk jobb egér-

Ez az eszköztár szinte teljesen testre szabható! A szükségtelen hivatkozásokat

majd vegyük fel oda az oldalt. A hivatkozás rögtön meg is jelenik az eszköztáron.

WINDOWS XP HOME EDITION ÉS A JOGOSULTSÁGOK

sokan kipróbálták, és szinte senkinél nem léptek fel káros mellékhatások, de azért tartsuk észben, hogy mindenki saját felelősségére tesz bármit is operációs rendszerével! A program weboldala az alábbi címen található:

Mivel így hamar betelik, érdemes a hivatkozásokat téma szerint mappákba csoportosítani, hiszen természetesen ezek is elhelyezhetők az eszköztáron. A mappára kattintva a benne levő webcímek legördülő menü formájában jelennek meg.

Ha elég kísérletező kedvet érzünk magunkban, akár kedvenc programjaink parancsikonját is elhelyezhetjük itt! Ehhez mindössze annyit kell tennünk, hogy lenyomjuk a <Ctrl> billentyűt, és ráhúzzuk az eszköztárra a kívánt program ikonját. Így az Internet Explorer ablakból indíthatjuk kedvenc FTP-programunkat vagy akár a Media Playert is. Amolyan minitálcává léptethetjük elő ezt az eszköztárat. Amennyiben valamely másik *Kedvencek* mappánk teljes tartalmát szeretnénk egyszerre megjeleníteni a *Hivatkozások* helyett, akkor a rendszerleíró adatbázisban keressük meg a HKEY_CURRENT_USER\

Software\Microsoft\Internet Explorer\Toolbar ágát, és a jobb oldalon megjelenő értékek közül a *Links-FolderName* értéket írjuk át a *Kedvencek* listájában szereplő másik mappa nevére. A böngésző legközelebbi indításakor ennek

<http://www.microsoft.com/ntserver/nts/downloads/recommended/scm/default.asp>; innen természetesen az internetes változatot kell letöltenünk (ez található meg a **CD-MEL-LÉKLETÜNKÖN** is). Elindítás után tartalmát ki kell csomagolni egy tetszőleges mappába. Ezután keressük meg a **setup.inf** állományt, és kattintsunk rajta a jobb egérgombbal. A megjelenő menüből válasszuk ki a *Telepítés* menüpontot. Pár másodperc alatt végez a művelettel, ezt követően indítsuk újra a számítógépet. Ezek után bármely mappa tulajdonságlapján megjelenik a *Biztonság* fül, ahol már felhasználónként és csoportonként szabhatjuk meg a jogosultságokat. A jobb, Windows 2000-szerű felhasználókezeléshez szükséges panelt is elővarázsolhatjuk, ha a *Start* menü → *Futtatás* mezőbe beírjuk a **control userpasswords2** parancsot, majd leütjük az <Enter> billentyűt. Speciális beállításokat természetesen a Home verzióban nem végezhetünk el, arra csak a Professional változatban van mód.

Windows XP Home alatt is beállíthatjuk a mappák jogait

a mappának a tartalma jelenik meg eszköztárként.

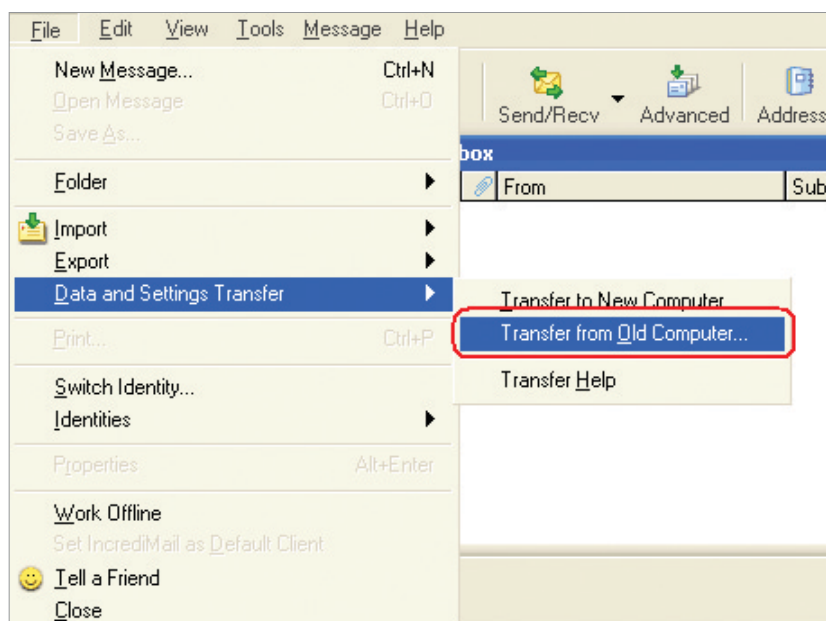
TIPP ALKALMAZÁS**MENTSÜNK ADATOKAT INCREDIMAILBEN!**

IncrediMailben tárolt levelek és az általunk készített mappák elmentéséhez, illetve az újratelepítés utáni visszaállításához érdemes kipróbálni az alábbi trükköt!

Az IncrediMail (<http://www.incredimail.com>) igazán mókás, jó sok grafikával megspékelt, de azért igazi levelezőprogram. Nos, ha valaki korábbi ajánlásunk után elkezdte használni, az jól teszi,

ha a hosszú idő alatt felgyülemlett fontos leveleiről, valamint az azokat tároló mappákról biztonsági mentést készít. Azt is megmondjuk, hogyan!

A *File* menüben válasszuk ki a *Data and Settings Transfer* funkciót, majd kattintsunk a *Transfer to New Computer* menüpontra. Adjuk meg a mentés helyét, és nyomjuk meg az *OK* gombot. Ekkor a program a megadott mappában, egy *IMData.cab* nevű állományba menti az összes mappát, benne valamennyi e-mailünkkel, s persze a program fontosabb beállításait is.

Egyszerűen visszahozhatjuk az összes beállításunkat

Így telepítsük a grafikus kártya meghajtóját!

Egyes megjelenítési gondok forrása sokszor a hibás eszközmeghajtók rossz telepítése. Nyilván a gyártók is bocsáthatnak ki hibás programot, de a helyes telepítési sorrendre mindenképpen érdemes ügyelnünk. Most ezzel kapcsolatban adunk tippeket. Manapság legtöbbször NVIDIA vagy ATI által gyártott GPU-ra épülő grafikus kártyát vásárolnak. Természetesen mindegyik mellett megtalálhatjuk a szükséges telepítő CD-t is, ám mielőtt még elkezdenénk erről feltenni a szükséges meghajtókat, először nézzünk körül az interneten újabb verziókért. A legtöbb forgalmazó ugyan átírja, kiegészíti a GPU-hoz kiadott meghajtókat, de csak ritkán frissíti. Ezért érdemes közvetlenül a GPU készítőjétől letölteni a szükséges meghajtókat. Mindkét gyártó valamilyen fantáziánévvel illeti saját meghajtókészletét, az NVIDIA esetében ez a ForceWare (korábban Detonator), az ATI-nál pedig a Catalyst. Mindkét meghajtót hasonló módon kell telepíteni, de mielőtt nekifognánk, tegyük meg a szükséges előkészületeket:

◆ A videokártya AGP-aljzata lehetőleg ne osztozzon a megszakításokon más PCI-sínnel. Amennyiben kevés kártyát használunk a számítógépben, akkor az alaplap leírása szerint nézzük meg, melyik aljzat használja még ugyanazt a megszakítást (IRQ), mint az AGP.

Ha lehetőségünk van rá, az adott PCI-aljzatot hagyjuk szabadon. ◆ Telepítsük az alaplaphoz, illetve az azon levő lapkakészlethez tartozó meghajtókat. Ez főleg a VIA lapkakészletekre épülő alaplapoknál lehet fontos, de az Intelnél sem árt.

Biztosítja az AGP-aljzat jó működését.

◆ Az új eszközmeghajtó telepítése előtt a Windows eltávolítójával (*Vezérlőpult* → *Programok telepítése és törlése*) szedjük le a régebbi verziót. Ezután indítsuk újra a számítógépet, majd az eszköz felfedezése után válasszuk a *Mégsem* gombot, így kártyánk az ismeretlen eszközök közé fog kerülni.

Ezen előkészületek után következhet a kártyához szükséges meghajtócsomag telepítése. A művelet végén gépünk újraindul, és ezt követően már az új meghajtóval jelentkezik be.

Az ATI kártyák meghajtója jó pár oldalal kiegészíti a *Megjelenítés tulajdonságai* panelt

Érdemes lehet ezt az állományt CD-re írni, hogy biztonságban tudjuk a mentést. Adataink helyreállításához indítsuk el a programot, a *File* menüben ismét válasszuk ki a *Data and Settings Transfer* funkciót, majd a *Transfer from Old Computer* menüpontot. A felbukkanó panelen adjuk meg az elmentett IMData.cab állomány helyét, és nyomjuk meg az *Open* gombot. Ezt követően varázsütésre helyreáll a program elmentett állapota, és helyükre kerülnek régi mappáink, illetve leveleink (CD-MELLÉKLET).

TIPP ALKALMAZÁS

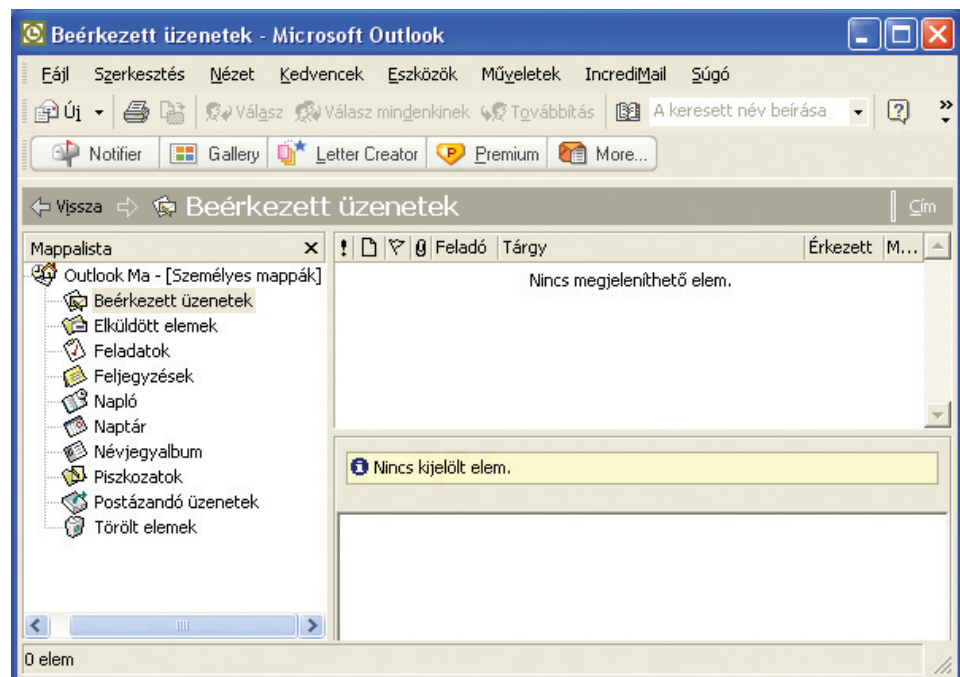
OUTLOOK INCREDI-MAIL-KIEGÉSZÍTŐVEL

Az IncrediMail új kiegészítőjének segítségével a látványos levélpapírokat, a mókás üzenetjelző animációkat, illetve a levelekbe beszúrható hangokat, mozgóképeket immár használhatjuk az Outlookban is.

Aki nem szeretne levelező-programot váltani, viszont bővíteni szeretné az Outlook által nyújtott levélpapírok szegényes választékát, annak jó megoldás lehet a két program ilyen módon való ötvö-

zése. A program használata ingyenes, letölthető a <http://www.incredimail.com/english/download.html> weboldarról (CD-MELLÉKLET). Telepítés után a különbség egyből láthatóvá válik:

az eszköztárba plusz funkciógombok épülnek be. Azok számára, akik használták már az IncrediMailt, rögtön ismerősek lesznek ezek az eltérő külsejű gombok. Új üzenet küldésekor

Az Outlook és az IncrediMail szerencsés találkozása

a beépülőmodul tudása már jobban láthatóvá válik: külön kezelőfelületen ad lehetőséget a levélhátterek beállítására, illetve a különböző animációk beszurására.

TIPP ALKALMAZÁS

IRTÓ BOSSZANTÓ NORTON ANTIVIRUS

Norton Antivirus 2002-t használók, s egy kellemetlen problémával küzdök. Minden alkalommal, amikor elindítom a levelezőprogramot, és küldök egy levelet, felbukkan egy idegesítő ablak, amely tudatja velem, hogy most éppen vírust ellenőriz. Eddig csak úgy tudtam eltüntetni ezt az ablakot, ha kikapcsoltam a kimenő levelek víruskeresését. Ezt pedig nem szeretném, mert később esetleg vírusgazdának gyanúsíthatnak engem. Mégis, mi a legjobb megoldás?

A Norton Antivirus újabb kiadásában ez az ablak már nem bukkan elő, valószínűleg a fejlesztők is rájöttek arra, hogy mennyire zavaró,

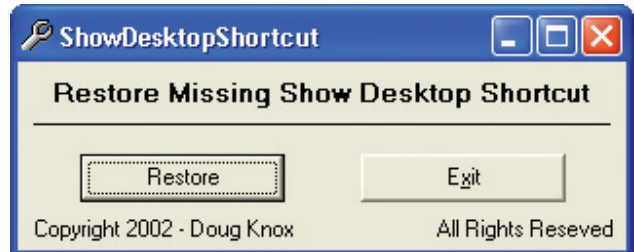
verzióban is kikapcsolhatóvá tették ezt, de a program gyári verziójában még nem találunk ilyen beállítási lehetőséget. Ezért a NAV feltelepítése után indítsuk el a LiveUpdate-et, a Norton Antivirus csoportból. Ezt amúgy is érdemes megtenni, ugyanis az automatikus vírusadatbázis-frissítéseken kívül a LiveUpdate a program egyes részeinek új változatát is letölti. Várjunk türelmesen, hisz a frissítés mérete néha túllépheti a 10 megabájtot is (szélessávú kapcsolat vagy modem esetén az éjszakai időpont használata ajánlott). A letöltés és a telepítés végzetével újra kell indítanunk a számítógépet. Ha a Windows betöltése befejeződött, akkor kattintsunk a jobb egérrel a Norton Antivirus ikonján a Tálca értesítési területén, majd válasszuk a *Configure Norton Antivirus* pontot. A megnyíló ablakban az *Email* csoportot jelöljük ki, és keressük meg alul a *Display progress indicator when sending email* opciót.

TIPP ALKALMAZÁS

ELTŰNT EGY GOMBOM!

A tálca Gyorsindítás eszköztáráról sajnos valahogy eltűnt az Asztal megjelenítése gomb. Azóta csak billentyűparanccsal tudom lekicsinyíteni az összes ablakot. Hogyan tehetném vissza ezt a hivatkozást?

Shortcut (<http://www.doug-knox.com>; **CD-MELLÉKLET**). Letöltés után csomagoljuk ki a ZIP-állományból; ezzel le is tudtuk a telepítést. Indítás után kattintsunk a *Restore* gombra, és újdonsült ikonunk máris megjelenik az eszköztáron. Kis szépség-hiba, hogy a neve *Show Desktop*, de a jobb egér-

Egy gombnyomással visszaállíthatjuk a hiányzó ikont

A probléma megoldása azért nem egyszerű, mert ez a gomb nem egy egyszerű parancsikont, hanem valójában egy aprócska program, ami rögtön kiderül, ha megnézzük a tulajdonságlapját – na persze csak akkor, ha még egyáltalán megvan az ikon.

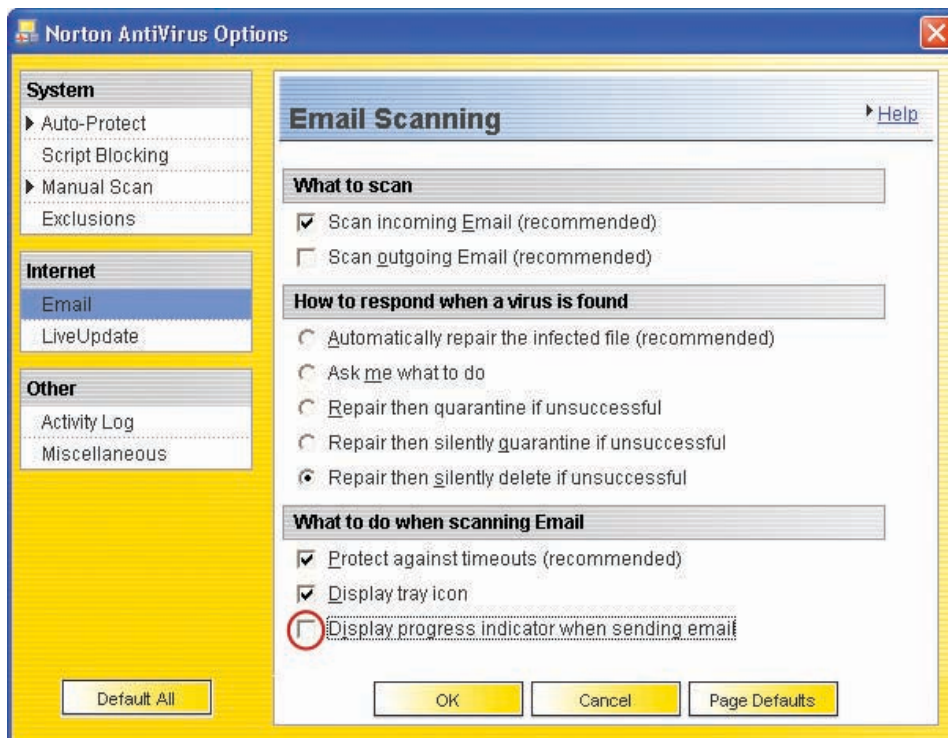
gombbal kattintva rá, és a menüből az *Átnevezés* kiválasztva visszaállíthatjuk eredeti nevét: *Asztal megjelenítése*.

TIPP ALKALMAZÁS

HIÁNYZÓ CSATORNÁK

Egy PCTV Pro kártyával rendelkezem, és most tanulom a videoszerkesztés alapjait. Telepítettem a PowerDirector alkalmazást, de sajnos az nem jegyzi meg a csatornákat, és nem is találtam ilyen opciót a programon belül. Hol lehetne mégis rávenni ezt a programot, hogy emlékezzen a tévéállomásokra?

A multimédiás programok területén tapasztalható némi káosz, főleg amióta fokozatosan összeolvadnak a digitalizáló- és szerkesztőszoftverek. Egy videoszerkesztő program általában nem tudja „megjegyezni” a csatornalistát, mert a digitális videobemenetet részesíti előnyben, a tévévevőt csak másodlagosan támogatja. Ezért erre főleg csak az előbbi csoportba tartozó szoftverek képesek. Ám az adás rögzítésére használhatunk erre készült célprogramokat, ilyen az Intervideo WinDVR vagy a Cyberlink PowerVCR II. Ezekkel nagyon egyszerűen, mégis kiváló minőségben

A kikapcsoláshoz szükséges opció csak frissítés után érhető el

ha a néha beugró ablak elvonja a figyelmet a többi alkalmazásról. A 2002-es

Töröljük előle a pipát, majd az *OK* gomb megnyomásával zárjuk be az ablakot.

Visszaállításához egy másik kis programra lesz szükségünk, a *Show Desktop*

Doug Knox segédprogramjai

E havi mellékletünkben írunk az egyik olyan segédprogramról, amellyel a tálca Gyorsindítás eszköztáráról eltűnt *Asztal megjelenítése* ikont tudtuk visszaállítani. A programot Doug Knox készítette, és weboldalán (<http://www.dougknox.com>) számos más, hasznos és ingyenes segédprogramra bukkantunk. Legtöbbjük kicsomagolás után egyből futtatható. A programokat lemez mellékletünkön is közreadjuk.

AddNero: Ezzel az üres lemez behelyezésekor megjelenő menüben tudjuk elhelyezni a Nero parancsikonzait, ha ez utóbbi írószoftvert használjuk.

ContextDefrag: A meghajtók jobb egérgombjának lenyomására előugró menüt bővíti ki a töredezettségmenetést (Defrag) elindító felirattal.

DesktopIconRename: Sokak vágyát váltja valóra a miniprogram, segítségével az asztalon található valamennyi rendszerikon neve lecserélhető. Bár ezt nagyrészt már

a Windows is megengedi, azért a *Lomtár* (Recycle Bin) kézzel nem tudnánk átnevezni, ezzel viszont igen.

FixWinXPHelp: Ha a sűgönkkal történt valami baleset, akkor érdemes kipróbálni ezt a programocskát. Amennyiben minden rendben talál, nem végez helyreállítást.

InternetTime: Ennek segítségével ütemezhetjük, hogy az XP mikor és milyen sűrűn végezze el gépünk órájának internetes szinkronizálását. Így akár nemcsak hetente, hanem naponta is történhet a frissítés.

MessengerDisable: Nevéből már kikövetkeztethető, hogy az XP-be épített Windows Messengert teszi hűvösre. Felhasználónként letilthatjuk vagy akár el is távolíthatjuk a rendszerből.

OpenWithClear: Ha egy állománytípust többféle programmal is megnyithatunk, akkor a *Megnyitás másként* menüpont is megjelenik a gyorsmenüben. Ezt a listát tudjuk e kis segédprogrammal szabályozni vagy teljesen kitörölni.

SysRestoreCalendar: Ha a rendszer-visszaállító naptárral lenne valami problémánk, futtassuk le ezt a programot, amely nagy eséllyel megoldja gondunkat.

SysRestorePoint: A neve is mutatja, hogy rendszer-visszaállító pontot hoz létre. Érdekessége, hogy mindezt felugró ablakok és felesleges kérdések nélkül teszi. Egy kattintás az ikonján, és már készülő is a biztonsági másolat!

SystemUptime: Ha csak ritkán kapcsoljuk ki gépünket, s a Windowst sem indítjuk újra túl gyakran, továbbá kíváncsiak vagyunk arra, vajon mennyi ideje működik már egyfolytában, majd ez a kis program megmondja. Elindítása után kis óra alakjában leül a tálca értesítési területére. Ha rávisszük az egérmutatót, akkor egy felugró tippben, ha duplán kattintunk rá, egy ablakban mutatja meg a bekapcsolás óta eltelt időt.

ToolbarFix: Ha eltévedt valamelyik eszköztárunk az Internet Explorerben – ezzel a segédprogrammal kijavíthatjuk ezt a problémát.

lehet a számítógépünk MPEG-formátumban rögzíteni. AVI-állományok felvételéhez használhatjuk az ingyenes VirtualDub alkalmazást, de PCTV esetében maximum csak 352x288-as felbontásban képes rögzíteni. Ha ennél nagyobb méretű videóra van szükségünk, és számítógépünk is elég erős hozzá, akkor a PCTV saját rögzítőjét vagy a ChrisTV Professionalt ajánljuk. Az elkészült felvételeket megvághatjuk a PowerDirectorban vagy más szerkesztőben.

TIPP ALKALMAZÁS

KÉT FELIRAT EGY LEJÁTSZÓBAN?

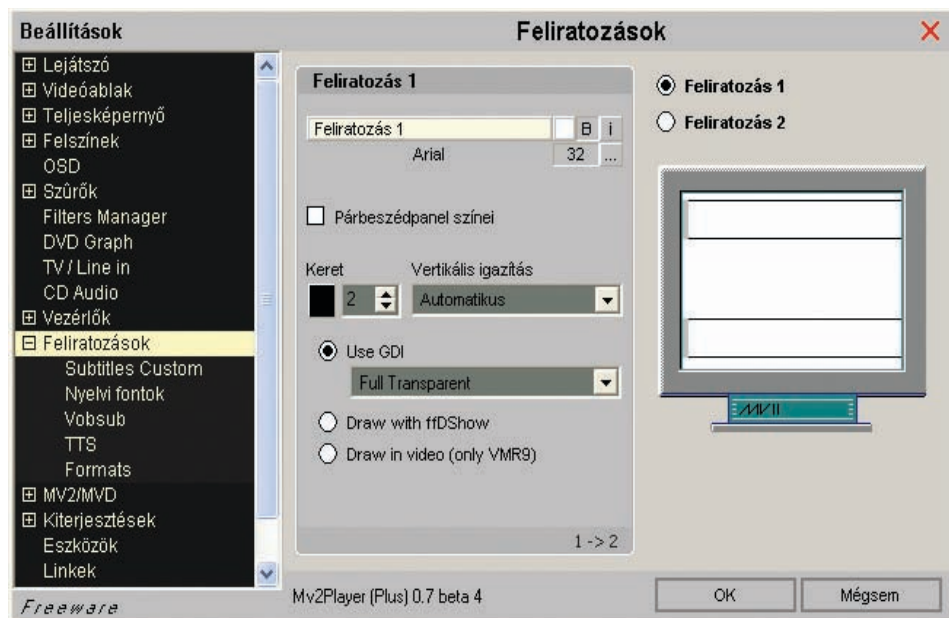
Nemrégem telepítettem pár multimédiás alkalmazást számítógépre. Ha videót nézek az MV2Playerrel, akkor a feliratok duplán jelennek meg, pedig nem állítottam be semmi extra funkciót. **Hogyan szabadulhatnék meg a felesleges soroktól?**

Az MV2Player egyik specialitása a két felirat elhelyezése a filmen. Ez jól jöhet, ha egy

angol filmet a társaságban valaki magyar, más pedig német felirattal ért meg.

láthatóak), akkor egy másik programban kell keresni a probléma megoldását.

lenhet meg az ikonja (egy kis zöld nyilacska). Kattintsunk rá, és keressük meg a beállítá-

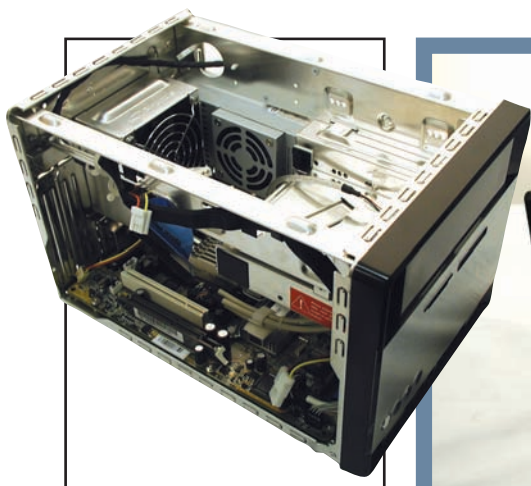
Az MV2Player érdekessége a két felirat egyidejű megjelenítése

De alapértelmezés szerint a lejátszó csak egy feliratot tesz ki, hiszen a legtöbbünknek ez is elég. Amennyiben csak egy feliratozás van bekapcsolva, de kettő jelenik meg (ráadásul egymáson

Valószínűleg a VobSub nevű (vagy más hasonló) alkalmazás is telepítve van. Amikor egy videoállományt megnyitunk, akkor ez a kis kiegészítő is betöltődik a memóriába, a tálca mellett je-

tások között a feliratozás engedélyezése vagy tiltása opciót. Ha ezt megváltoztatjuk, akkor valószínűleg már csak egy felirat lesz olvasható a kijelzőn.

Halasi Miklós

A szűkös belső ellenére minden befér az XPC-be

A szemet gyönyörködtető külső brutális teljesítményt rejt

Shuttle Spacewalker SN85G4 XPC

A barebone-király

Egy valódi minierőmű a Shuttle XP, amely nemcsak kicsi és mutatós, hanem teljes értékű nForce 3-as alaplapjába bármely 64 bites Athlon processzor betehető. Ez már döf!

Biztos van olyan olvasónk, aki szívesen viszi számítógépét játékos összejövetelekre, divatosabb néven LAN-partikra. Számukra ismerős probléma, hogyan mozgassák otthonuk és az események helyszínei között közel húszkilós, hajóbőrönd méretű gépeiket.

Jó megoldást jelenthetnek erre a barebone PC-k, ám ezek általában nem nyújtják azt a (játék)teljesítményt, amelyet tulajdonosuk elvárna tőlük. Legalábbis így volt eddig. Itt van azonban a Shuttle SN85G4 – egy olyan mini-PC, amely még egy vérbeli teljesítménymaniás játékos legvadabb igényeit is kielégíti.

A kényelmes fogantyúval ellátott csomagolást kibontva rögtön az ölnkbe hullik egy kisebb fehér doboz. Ez tartalmazza az „általános” mellékletet, a telepítőlemezről kezdve az összeszerelési útmutatót át a csavarokig, a szükséges kábelkig és a mágneses „ragacs-lapokig”. Ahogy azt már az ilyen kis gépektől megszokhattuk, az alapgép csak a házat, a tápegységet, az alaplapot és a processzorhűtőt tartalmazza, a többiről magunknak kell gondoskodnunk.

Az eddig látott XPC-k sem voltak csúnyák, ez a modell viszont ki-mondottan elegáns. A burkolat fekete-re eloxált alumínium, ugyanebben a színben pompázik az előlap felső része, míg az alsó rész ezüst-színű, még hozzá teljesen sík és tükrösen. Az egyetlen apróbb hiba az üzemelést jelző kék LED, amely megítélésünk szerint túlságosan erősen sikerült, de színben mindenképp passzol a modern külsőhöz.

A fedőlemez leszerelve láthatjuk, hogy a kis „erőgép” szűkös volta ellenére meglehetősen ren-

dezzséget mutat. Bár mindennek megvan a maga helye, a szerelés igencsak nehézkes, de szerencsére nem megoldhatatlan.

Az SN85G4 az NVIDIA nForce 3 150-es lapkakészleten alapul. Támogatja az összes Socket 754 tokozású processzort, és rendelkezik két darab „sima” DDR400-támogatású memóriával.

A négy hőelvezető csővel ellátott ICE-hűtés nagyon hatékony, és még viszonylag halk is

A megfelelő energiaellátásról egy 240 wattos, PFC-s tápegység gondoskodik.

Teszteléshez Athlon 64 3200+ típusú processzort, Sapphire Radeon 9800 XT VGA-kártyát, valamint két 256 megabájtos Kingston ValueRAM modul használtunk. Rendszerként angol nyelvű, Windows XP SP1 futott, amelyre 3.13-as ForceWare lapka-

készletet és 3.9-es ATI Catalyst meghajtót telepítettünk.

A gyárilag mellékelt „ICE” CPU-hűtőn kívül az XPC tápegysége szintén a tervezőmérnökök ötletességét dicséri, ugyanis a hőmérséklet csökkentésére remek megoldást találtak ki. A legjobban melegedő részeknél a tápegység hátlapja hozzáér a PC vázát alkotó fémmerevítőhöz, ezáltal segítve a jobb hőelvezetést. A rendszert tehát összesen két ventilátor szellőzteti: a hűtő nagy „lapátkereke”, valamint a tápegység. A szélgépek által keltett kellemetlen hangokat csökkentendő a BIOS-ban két fordulatszám-szabályozott üzemmód között váltogathatunk. Az egyik a „csendes” mód; bekapcsolásával az SN85G4 tényleg nem sok zajt csap, felveszi a versenyt napjaink legcsendesebb számítógépeivel. A hűtés ehhez képest igen hatékonyan működik, egyórás teljes terhelés után a processzor 65, a tápegység 75, a rendszer pedig 53 fokra melegedett fel.

A normál üzemmód bekapcsolásával már hallható a ventilátorok zaja, de melegedés szempontjából a legjelentősebb változás csak a rendszer éri: hőmérséklete 50 fok alá csökken, ellentétben a processzorral, amely mindössze két fokot hűl.

Az Athlon 64-vel felvértezett Shuttle SN85G4 a várakozásoknak

NÉVJEGY

Termék: Shuttle SN85G4
Forgalmazó: Juventus-Team Kft.
Ár: 245 125 Ft
Web: <http://www.juventus-team.hu>
<http://www.shuttle.com>

ADATOK

- nVIDIA nForce 3 150 lapkakészlet,
- beépített 5.1-es hang,
- integrált 10/100-as hálózati adapter,
- USB 2.0, FireWire, SATA-támogatás,
- 6-in-1 kártyaolvasó az előlapon

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Shuttle SN85G4

ELŐNY

• Athlon 64 CPU-támogatás, izléses külső, hatékony, egyszersmind csendes hűtés, jó bővíthetőség, beépített kártyaolvasó

HÁTRÁNY

• Athlon 64 processzorok egyelőre alig kaphatók

TELJESÍTMÉNY	9	10
DESIGN	9	10
ZAJ	8	10
ÁR	7	10

megfelelően szerepelt. Teljesítménye csak egy picivel volt gyengébb a 3,2 gigahertzes Pentium 4-énél, modern grafikus gyorsítóval felszerelve még az otthoni „nagy gépek” többségét is maga mögé utasítja. A számítási teljesítményen kívül a bővíthetőségre sem lehet panasz, mint ahogy a hatékony és csendes hűtésre sem.

Lakatos Gergely

Radeon 9800 XT és Radeon 9600 XT Van új a Nap alatt

Az ATI nemrégiben új termékekkel, a Radeon 9800 XT (R360), valamint a Radeon 9600 XT (RV360) lapkával bővítette palettáját. Előbbi a felső, míg utóbbi a középső kategóriát célozza meg. Az alábbiakban egy Sapphire és egy ASUS kártyát mutatunk be, amelyek már az új XT lapkákra épülnek.

Folyamatosan dúl az ATI és az NVIDIA harca, hol az előtérben, hol a színpalak mögött. Miközben mindkét cég gőzerővel dolgozik következő generációs grafikus processzorain – a bejelentések tavasszal várhatók –, a már hadrendbe állított technológia frissítésével igyekeznek újabb csapást mérni a másikra.

Az ATI új, a 9800 XT és a 9600 XT jelű lapkái tesztünkben egy Sapphire és egy ASUS kártyában öltöztek testet. A meggyőző eredmények arra engednek következtetni, hogy ismét az ATI van előnyben.

Sapphire Atlantis 9800 XT

A Sapphire zászlóshajója egy szokatlanul kicsi, csak a lényegre szorítókozó csomagban érkezett, amelyen apró betűkkel szerepel csak az Atlantis 9800 XT felirat. A tartalom is mentes mindenféle sallangtól, „mindössze” egy DVI-VGA átalakítót, egy RCA-kábelt, egy RCA-S-Videó átalakítót, valamint

A barátságos, kis szürke földönkívüli egy igen jó hatékonyságú hűtő díszje lett

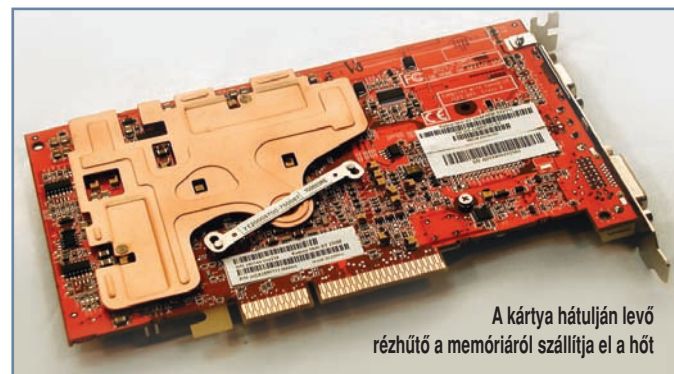
egy S-Videó kábelt kapunk hozzá a meghajtót tartalmazó CD, valamint az ingyenes Half-Life 2-játék-kupon mellett (utóbbi minden XT alapú grafikus kártyához jár). Ezeket kiszedve előkerül a videokártya is, amely a Radeon 9800 Prohoz képest rengeteg újítást hoz.

Utazás a 9800 XT körül

Lássuk, hogy az új lapka képességeit tekintve mennyivel tud többet, mint méltán híres elődje! Az R360-as kódnevű grafikus processzor továbbra is 0,15 mikronos gyártástechnológiával készül, de az R350-eshez képest az ATI mérnökeinek további finomításokkal sikerült a magfrekvenciát tovább növelni, egészen 412 megahertzre. Joggal kérdezhetjük: vajon miért éppen erre a számra esett a választás? A válasz a Dell szigorú, hőleadással kapcsolatos előírásai közt keresendő, amelynek az ATI igyekszik megfelelni, nehogy kimaradjon a legnagyobb PC-szállító kínálatából. A memória órajelét 730 megahertzre növelték, ami konkrét teljesítményadatokra fordítva másodpercenkénti 23,3 gigabájt maximális adatátviteli sebességet jelent. Ez meglehetősen nagy ugrás a Radeon 9800 Pro 680 megahertzéhez képest.

Az XT széria egy *Overdrive* nevű új funkcióval is bővült. Nevéből már sejthető, hogy valamilyen tuninggal kapcsolatos dologról van szó; erről bővebben *keretes írásunkban* olvashatnak. Végül mindehhez jár egy vadonatúj,

meglehetősen dekoratív hűtőrendszer is. A nagyméretű, csendes, fordulatszám-szabályozós ventilátor a vörösréz bordákkal sűrűn behálózott „alagúton” keresztül fújja a levegőt a processzoron és a memóriákon keresztül a kártya széle felé. A hátsó oldalon szintén

A kártya hátulján levő rézhűtő a memóriáiról szállítja el a hőt

egy nagy felületű vörösréz lap gondoskodik a hűtésről. A Sapphire kártyája az ATI-féle referenciatervekre épül, ami csak jót jelenthet.

ASUS Radeon 9600 XT

Az eddig csak és kizárólag NVIDIA grafikus lapkával szerelt kártyák gyártásával foglalkozó ASUS nemrégiben úgy döntött, hogy az ATI-termékeket is beveszi amúgy sem szűk termékpalettájába. Ennek egyik eredménye a Radeon 9600 XT lapkával szerelt 3D-gyorsító kártya. A lenge, zöld öltözékű jónő képével díszített, igencsak méretes dobozban az elmaradhatatlan Half-Life 2-kuponon kívül egy külső VIVO (Video In/Video Out) adaptert, VGA-DVI átalakítót,

Overdrive

Az új lapkák megjelenése után kiadott Catalyst meghajtóban bemutatkozó új funkció tulajdonképpen nem más, mint egy automatikus tuningrendszer. Ha aktiváljuk, a meghajtó folyamatosan figyelni kezdi a processzor hőmérsékletét – az elődökkel ellentétben az XT sorozat már erre is képes –, és ettől függően feljebb vagy lejjebb veszi a magórajelét. Természetesen a gyári specifikációjánál semmilyen esetben sem megy lejjebb. Nem hagyták figyelmen kívül korunk igényeit, amelyek között a csendes működés igen fontos helyet foglal el. A meghajtó kis kihasználtság, illetve az *Overdrive* kikapcsolása esetén alacsony fordulatszámra veszi a ventilátort, és csak szükség esetén gyorsítja be, de még így is csendesebb, mint a 9800 Pro amúgy sem túl hangos hűtése. Az ATI a nem ellenőrizhető hőmérsékletek miatt a többi típus esetében nem tervezi az *Overdrive* bevezetését.

valamint egy igencsak nehéz, ASUS logós, narancssárga színű CD-tokot találunk. Utóbbi tartalma pazar: meghajtó és ASUS-os számos segédprogram, Battle Engine, Gun Metal, CyberLink PowerDirector és Media@Show, ASUSDVD XP DVD-lejátszó, Ulead Cool3D és Photo Express, valamint öt játékdemó. Nem gyenge felhozatal.

A 9600 XT, testközelből

A lapka továbbra is 0,13 mikronos gyártástechnológiával készül, de a világon először a fogyasztás és a melegedés csökkentésére „Low-k” („alacsony-k”) dielektrikumokat használ. Ennek köszönhetően a frekvenciát sikerült tovább növelni 500 megahertzre, sajnos

NÉVJEGY

Termék: Sapphire Atlantis 9800 XT
Forgalmazó: Ramiris Kft.
Ár: 161 125 forint
Web: <http://www.ramiris.hu>
<http://www.sapphiretech.com>

ADATOK

- Radeon 9800 XT VPU,
- 256 MB 256 bites DDR memória,
- magfrekvencia: 412 MHz,
- memóriafrekvencia: 730 MHz,
- Overdrive funkció,
- fordulatszám-szabályozós ventilátor

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Sapphire Atlantis 9800 XT

ELŐNY

• Jelenleg a leggyorsabb, Overdrive-támogatás, remek hűtőrendszer, Half-Life 2-kupon

HÁTRÁNY

• Meglehetősen borsos ár

TELJESÍTMÉNY	10
HŰTÉS	9
TUNINGOLHATÓSÁG	7
MELLÉKELT EXTRÁK	7
ÁR	6

Narancssárga NYÁK és ASUS feliratot formázó, izmos hűtőbordák – a 9600 XT feltűnő jelenség

azonban a memória továbbra is csak 600 megahertzen keteg. (Itt hívnánk fel a figyelmet, hogy más gyártók – például a Powercolor – az ATI ajánlását figyelmen kívül hagyva gyorsabb memóriákat szándékoznak a 9600 XT-s kártyáira szerelni.) A 9800-ashoz hasonlóan, ez is rendelkezik az Overdrive funkcióval, de a 3.9-es Catalyst meghajtókban még nincs aktiválva.

Ez a kártya szintén új hűtőrendszerrel kapott, de az ASUS, szokásához híven, ebben a tekintetben sem követte a referenciatervezetet. Az alsó részen vasos alumínium-bordák és fordulatszám-szabályozott ventilátor található. A referenciahűtéstől eltérően ez szerencsére a memóriákat sem hagyja ki a jóból. Jópofa érdekesség, hogy a hűtőventilátor melletti alumíniumlemezek „ASUS” alakban vannak elhelyezve. Egyetlen rossz pontot írhatunk fel ezen a téren: a kártya hátsó felén lévő memóriaplakárok sajnos már nem kerültek hűtőborda.

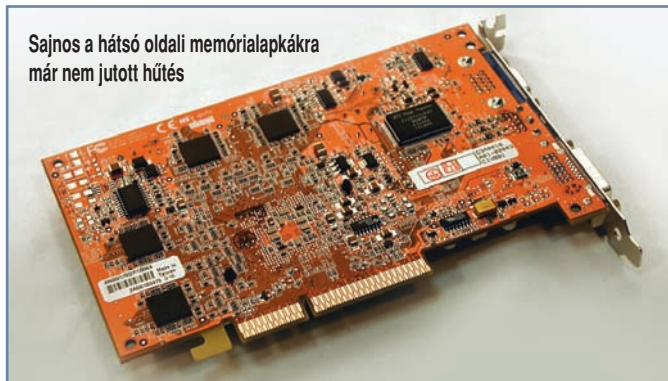
Mennyi az annyi?

A teszthez igyekeztünk a lehető leggyorsabb konfigurációt összeállítani. Választásunk egy 3,3 gigahertzen járatott Pentium 4 2.6C processzorra esett. Mindezt egy Abit IC7 alaplapban, 1:1-es, szinkronban hajtott GeIL Dual Platinum 533-as memóriával járattuk. Szoftverrészről magyar nyelvű, Windows XP SP1-et, 5.02.1003 verziójú Intel lapka-készlet-meghajtót, valamint a 3.9-es verziójú ATI Catalystet

használtunk, a 9800 XT esetében bekapcsolt Overdrive-val.

Amint azt sejtettük, az új csúcskártya tarolt a tesztekben. Még Overdrive nélkül is földbe döngöli összes korábbi versenytársát – ATI-t és NVIDIA-t egyaránt. Bátoran állíthatjuk: nincs olyan játék, amely egy Radeon 9800-as XT-n – persze csak egy kellőképpen gyors AMD- vagy Intel-konfigurációban – a legkisebb akadozással futna. Teszt közben még a Call of Duty rengeteg gépi játékos megmozgató, partraszállós küldetése

Sajnos a hátsó oldali memóriaplakákra már nem jutott hűtés

is rezzenéstelenül futott, és végrevalahára, a 9800 Pro után először lehetőség nyílt a 6-szoros élsimitás és a 16-szoros anizotropikus szűrés élvezhető sebesség mellett használatára – persze csak bizonyos játékok esetében. Akinek van pénze megfizetni a közel 150 ezer forint bruttó árat, annak egyszerűen ez a lehető legjobb választás.

A 9600 XT-nek sincs oka szégyenkezni, hiszen méltó utódja a 9600 Próznak, és komoly vetély-

„Full extra” az ASUS-tól

A cég mindig is kinosan ügyelt arra, hogy saját fejlesztésű szoftverein kívül is rengeteg alkalmazást mellékeljen termékeihez, ezzel is fenntarva a csúcsmínőség érzetét. A 9600 XT esetében ilyen például az ATI Catalystre épülő meghajtócsomag, az ASUS SmartDoctor, amely Windows alatt a fordulatszámot és a hőmérsékletet egy mutató grafikus felületen jeleníti meg. A vadonatúj GameFace segítségével játék közben figyelemmel kísérhetjük ellenfelünk méregtől vörösülő arcát, miközben jól leljük, feltéve, hogy ő is rendelkezik a szoftverrel, valamint egy webkamerával.

Ez a meglehetősen nehéz narancssárga doboz rejtja az ASUS kártyához járó megannyi szoftver telepítő CD-jét

válak, hogy addig se unatkozzunk, a papírról leolvasható kód segítségével az összes eddig megjelent Valve-szoftvert is megkapharinthatjuk, a Half-Life 1-től a Counter Strike-ig!

Lakatos Gergely

NÉVJEGY

Termék: ASUS Radeon 9600 XT
Forgalmazó: Ramiris Kft.
Ár: 57 625 Ft
Web: <http://www.ramiris.hu>
<http://www.asus.com>

ADATOK

- Radeon 9600 XT VPU,
- 128 MB 128 bites DDR-memória,
- magfrekvencia: 500 MHz,
- memóriafrekvencia: 600 MHz,
- Overdrive funkció,
- fordulatszám-szabályozós ventilátor,
- hőmérséklet-visszajelzés

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

ASUS Radeon 9600 XT

ELŐNY

☛ Kiváló ár/teljesítmény arány, Overdrive funkció, a referenciánál jobb teljesítményű hűtés, irdatlan mennyiségű CD, Half-Life 2-kupon

HÁTRÁNY

☛ A hátsó oldalon nincsenek hűtőbordák

	Sapphire Atlantis 9800 XT 256 MB	Asus Radeon 9600 XT 128 MB
3DMark 2001SE build 330	19 868 3DMark	13 809 3DMark
3DMark 2001SE build 330 (2xAA, 8xAF)	16 696 3DMark	10 276 3DMark
3DMark03 build 340	6327 3DMark	3 841 3DMark
3DMark03 build 340 (2xAA 8xAF)	5076 3DMark	2 878 3DMark
UT2003 Flyby	255,5 FPS	191,2 FPS
UT2003 Flyby (2xAA 8xAF)	223,1 FPS	127,1 FPS
UT2003 Botmatch	87,2 FPS	86,8 FPS
UT2003 Botmatch (2xAA 8xAF)	87,3 FPS	82,2 FPS

TELEJESÍTMÉNY	7	10
HŰTÉS	8	10
TUNINGOLHATÓSÁG	8	10
MELLÉKELT EXTRÁK	10	10
ÁR	8	10

Mini Manó – Ősz

A Profi-Média közkedvelt Mini Manó sorozatának legújabb darabja az előző részekben már bevált sémát követi. A világ rendje felborult – konkrétan: a gonosz Északi boszorkány falevelekkel fújta tele az állatkertet, ahová a kedves évszaktündérek látogatába érkeztek –, és a játékosnak kell kiszabadítania az avarban fuldokló állatokat.

A feladatok az évszakhoz és a megcélzott korosztály képességeihez igazodnak: leveleket kell az őket lehullató fákkal, befőtteket az őket tartalmazó üvegekkel összepárosítani, fecskét dróton elrendezni, óvodai cipőspolcon rendet tenni stb.: az egyszerű feladatok sikerélményt adnak, fejlesztik a koncentrációkészséget, továbbá segítik az analízis-szintézis, a csoportosítás és a fogalomalkotás alapjainak kialakulását.

Ha sikerül megoldani egy feladatot, kiszabadul az egyik állat, és boldog mordulással, brummogással köszöni meg a segítséget. Ezenkívül jutalomfélének tekinthető a mese is, amelyet a gyerek a feladatoktól függetlenül is elindíthat. A feladatok maguk kedvesek, grafikailag pontosan annyira cizelláltak, amennyire azt egy ilyen korú gyerek igényli: az egyetlen baj velük, hogy

Az egyszerű keretjáték szerint a gonosz boszorka avar alá temette az állatkert lakóit, és a játékosnak kell kiszabadítania őket

viszonylag hamar elfogynak, egy élesebb elméjű óvodás elég gyorsan elbánik az egész feladatsorral. Ezzel együtt a lemez tartalmaz szórakozást nyújt,

és nem fog csalódást okozni azoknak a szülőknek, akik megismerték és megszerették a sorozat korábbi részeit.

Móray Gábor

➤ NÉVJEGY

Kiadó: Profi-Média Kft.

Forgalmazó: KimSoft Kft.

Ár: 3490 Ft

Web: <http://www.profi-media.com>
<http://www.kimsoft.hu>

Hangyácska és a logikai készlet

A kiadvány címében szereplő „logikai készlet” bizonyára minden olyan szülő számára ismerős, akinek óvodás vagy kisiskolás gyermeke van. Olyan, sokféle célra használható oktatási segédeszközről van szó, amely különböző méretű és színű körökből, háromszögekből

az előre megrajzolt keretbe, hanem a kurzormozgató billentyűvel be is kell forgatni őket, hogy pontosan illeszkedjenek. A precíz beforgatás nem egyszerű feladat a picinyke gyermeknek számára, de a tűrés-határ módosításával a szülő lazíthat a szigoron.

A feladatsor a viszonylag egyszerűbb alakzatoktól halad a bonyolult ábrák felé

és négyzetekből áll: a Profi-Média új, játékos oktatóprogramjának feladataiban ezekből kell a kisgyerekeknek változatos formákat kiraknia.

A feladatsor az idomok egyszerű rendezésével kezdődik, innen haladunk az egyre bonyolultabb ábrák (vonat, virág, fagyi stb.) felé. Az idomokat nem elég hozzávetőlegesen behúzni

A gyakorlás monotonitását oldja, hogy mindegyik feladat köré kis mesét kerekít a lemez házigazdája, Hangyácska, aki végigkalauzolja a játékosat a teljes feladatsoron, és hangosan elmagyarázza a teendőket. A sikerrel teljesített próbák után jutalom jár: a játékos együtt tornázhat egy képzeletbeli óvoda kedves kis figuráival.

A lemez jól felépített és összehangolt feladatai hatékonyan fejlesztik a gyerek kézügyességét, koncentrációs képességét, és elősegítik az alapvető matematikai készségek kialakulását. És teszik mindezt úgy, hogy az ifjú (öt-hat éves) felhasználó közben remekül szórakozik – ez a játékoság az oktató-foglalkoztató program legnagyobb erénye.

Móray Gábor

➔ NÉVJEGY

Kiadó: Profi-Média Kft.

Forgalmazó: KimSoft Kft.

Ár: 3490 Ft

Web: <http://www.profi-media.com>

<http://www.kimsoft.hu>

ALAPLAPOK

JÓ VÁLASZTÁS

> Soltek SL-75FRN2-RL

Forgalmazó: LS Computer Kft.
Ár: 29 975 Ft
Web: <http://www.lscomputer.hu>
<http://www.soltek.com.tw>

Azoknak ajánljuk a Soltek SL-75FRN2-RL alaplapt, akiknek fontos, hogy kedvező áron maximális teljesítményt hozzanak ki AMD-platformra ültetett gépükből. Ehhez ideális alapot nyújt ez a modell, amelyről bátran kijelenthetjük, hogy felszereltségéhez képest az egyik legjobb ár-érték aránnyal rendelkezik ebben a kategóriában. A kellő teljesítmény érdekében NForce 2 Ultra 400-as lapkával lett felszerelve, és támogatja a 8-szoros AGP-alizatot használó VGA-kártyákat is, valamint a 400 megahertzes DDR-memóriamodulokat. BIOS-frissítéssel egyéb trükkökre is megtanítható, ráadásul az igen alacsony ár ellenére rengeteg hasznos szolgáltatást nyújt.

MEMÓRIAMODULOK

JÓ VÁLASZTÁS

> Kingston HyperX 256 MB DDR 466

Forgalmazó: Alien Computers Kft.
Ár: 19 000 Ft
Web: <http://www.aliencomputers.hu>
<http://www.kingston.com>

Számítógépünknek összesen három olyan eleme létezik, amelyen nem érdemes spórolni! Az egyik a „nyers erő” felelős processzor, a másik a grafikai megjelenítésért felelős VGA-kártya, a harmadik pedig a memória. Ez utóbbira nagyobb hangsúlyt kell fektetnünk, mint gondolnánk, ugyanis az első kettő semmit nem ér a megbízható és gyors memóriamodulok nélkül. A sebesség megszállottjainak ajánljuk a sokat bizonyított Kingston memóriák közül a CAS 3-as osztályba sorolt HyperX RAM-okat. A maximálisan 466 megahertzen működő DDR-modulok nagyon megbízhatóak, és rettentően gyorsak, egyetlen hátlütőjük az igen borsos ár.

OPTIKAI MEGHAJTÓK

JÓ VÁLASZTÁS

> Toshiba 5112 DVD RW (4x)

Forgalmazó: Bluefish Kft.
Ár: 25 615 Ft
Web: <http://www.bluefish.hu>
<http://www.toshiba.com>

Ebben a hónapban ismét a Toshiba egyik legnépszerűbb, olcsó DVD-íróját ajánljuk. Az 5112-es ára folyamatosan mérséklődik, így jelenleg ez a modell uralja a legolcsóbb DVD-írókártyák piacát. Természetesen nem veszi fel a versenyt a jóval drágább kategóriába tartozó készülékekkel, ám otthoni felhasználásra kétségtelenül minden igényt kielégít. Ami a főbb paramétereket illeti, 2 megabájtos ideiglenes tárral rendelkezik, maximális sebessége pedig a különböző nyersanyagokkal az alábbiak szerint alakul: 4xDVD-R, 2xDVD-RW, 16xCD-R és 10xCD-RW. Érdemes arra is odafigyelni, hogy csak a „-R” típusú DVD-nyersanyagokat képes megírni. A kedvező árhoz társul a Toshiba legendás csendessége: írás közben is csak igen diszkrét „duruzsol”.

> ASUS P4P800 Gold

Forgalmazó: PC Direct Kft.
Ár: 34 320 Ft
Web: <http://www.pcdirect.hu>

> Gigabyte GA8IG1000

Forgalmazó: Mikland Computer Kft.
Ár: 30 240 Ft
Web: <http://www.mikland.hu>

> EPoX 8RDA3G

Forgalmazó: Bluefish Kft.
Ár: 29 740 Ft
Web: <http://www.bluefish.hu>

> Abit IS7-E

Forgalmazó: AMP Computers Kft.
Ár: 22 525 Ft
Web: <http://www.amp.hu>

> Samsung 512 MB DDR 400 MHz

Forgalmazó: AMP Computers Kft.
Ár: 18 550 Ft
Web: <http://www.amp.hu>

> Hyundai 512 MB DDR 400 MHz

Forgalmazó: Integral Computer Kft.
Ár: 17 846 Ft
Web: <http://www.integral95.hu>

> Infineon 512 MB PC3200

Forgalmazó: Mikland Computer Kft.
Ár: 22 400 Ft
Web: <http://www.mikland.hu>

> Kingmax 256 MB 400 MHz DDR RAM

Forgalmazó: Aqua Computer Kft.
Ár: 9625 Ft
Web: <http://www.aqua.hu>

> Dell Combo DVD/CD-RW

Forgalmazó: Humansoft Kft.
Ár: 15 750 Ft
Web: <http://www.humansoft.hu>

> Combo Samsung 52/24/52 16x DVD OEM

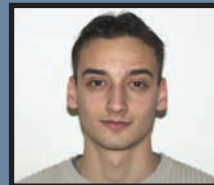
Forgalmazó: HRP Hungary Kft.
Ár: 11 200 Ft
Web: <http://www.hrp.hu>

> LG 52x/24x/52x CD-RW

Forgalmazó: Four Trend Kft.
Ár: 10 387 Ft
Web: <http://www.fourtrend.hu>

> CD-RW Plextor 52x24x52x BOX

Forgalmazó: Alien Computers Kft.
Ár: 17 750 Ft
Web: <http://www.aliencomputers.hu>

GRAFIKUS KÁRTYÁK

JÓ VÁLASZTÁS

> ATI Radeon 9800

Forgalmazó: Extreme Digital Online
Ár: 51 774 Ft
Web: <http://www.edigital.hu>
<http://www.ati.com>

Megtörni látszik a hónapok óta tartó Radeon 9600 Pro-uralom, ugyanis a sokkal erőteljesebb Radeon 9800-as lapkával szerelt videokártya-családot már elérhető áron vásárolhatjuk meg. A megfelelő grafikai teljesítmény érdekében a nyolcszoros AGP-támogatás mellett 128 megabájt DDR-memória került a kártyára, és DVI-, valamint tévékimenettel is ellátták. A szolgáltatások között a megszokott DirectX 9 és az OpenGL mellett megtalálható a Vertex Shader 2.0, illetve a Pixel Shader 2.0 is. Kijelenthetjük: a kártya remekül helytáll, legyen szó a legújabb 3D-s effektusokat felvonultató játékokról vagy komoly számítást igénylő multimédiás alkalmazásokról egyaránt.

> Connect3D ATI Radeon 9200 128 MB DDR

Forgalmazó: Pixel Multimédia Kft.
Ár: 22 375 Ft
Web: <http://www.pixel.hu>

> Abit Siluro GF 4 Ti4200 128 MB TV-Out

Forgalmazó: E-Connect Online Shop
Ár: 34 750 Ft
Web: <http://www.e-connect.hu>

> Leadtek WinFast GeForce FX5600 128 MB TD

Forgalmazó: 3 Testőr Bt.
Ár: 41 500 Ft
Web: <http://www.3t.hu>

MEREVLEMEZEK

JÓ VÁLASZTÁS

> Western Digital Caviar Special Edition

Forgalmazó: Integral Computer Kft.
Ár: 27 496 Ft
Web: <http://www.integral95.hu>
<http://www.westerndigital.com>

Bátran ajánlhatjuk a Western Digital 120 gigabájtos merevlemezét minden helyhiánnyal küszködőnek. A WD Caviar Special Edition nemcsak méretével, hanem gazdag szolgáltatásválasztékával is szeretné elnyerni a felhasználók bizalmát. Noha 7200 fordulat/perces sebességű, nagyon halk: a 8 megabájtos átmeneti tárnak köszönhetően pedig mérhetetlenül gyors. A fejet olvasáskor átlagosan 8,9 ms, íráskor 10,9 ms alatt pozicionálja a kellő állapotba, a sávok között 2 ms alatt vált. Ennek köszönhetően adatátviteli sebessége megközelíti a 100 megabájt per másodpercet. Remek teljesítményével, csendes működésével és a még elfogadhatónak nevezhető árával igazán jó vételnek minősíthető.

> Maxtor DiamondMax Plus9 6Y160P0 160 GB

Forgalmazó: PCLand
Ár: 32 575 Ft
Web: <http://www.pcland.hu>

> Maxtor 80 GB 7200

Forgalmazó: Bluefish Kft.
Ár: 21 865 Ft
Web: <http://www.bluefish.hu>

> Seagate Barracuda 80 GB 7200

Forgalmazó: Four Trend Kft.
Ár: 18 070 Ft
Web: <http://www.fourtrend.hu>

> Samsung 120 GB

Forgalmazó: AMP Computers Kft.
Ár: 28 288 Ft
Web: <http://www.amp.hu>

NOTESZGÉPEK

JÓ VÁLASZTÁS

> HP Compaq nx9010

Forgalmazó: Notebook Store Kft.
Ár: 337 400 Ft
Web: <http://www.notebookstore.hu>
<http://www.hp.com>

A HP Compaq nx család egyik modellje már szerepelt egyszer a TOP 5 hasábjain. Barátságos árának és gazdag szolgáltatásainak köszönhetően az itthoni piacon is közkedvelté vált ez a széria. Az nx9010 minden vetélytársát felülmúlja. Alig több mint 330 ezer forintot árértékért egy 15 hüvelykes, XGA-felbontású (1024×768 képpont) TFT LCD-kijelzőt és egy Intel Pentium 4-es processzorcsaládból származó 2,6 gigahertzes processzort is magában foglal. A grafikai megjelenítésről egy ATI Mobility Radeon IGP VGA-vezérlő gondoskodik, amely nem jön zavarba, ha néha 3D-s alkalmazásokat vagy játékokat futtatunk. Emellett 30 gigabájtos merevlemez, 10/100-as hálókártya, CD-író/DVD-olvasó kombó meghajtóval és 256 megabájt memóriával van felszerelve. A 4400 mAh teljesítményű akkumulátor segítségével hosszabb utakra is magunkkal vihetjük, ráadásul tömege is csak alig 3 kg körüli.

> Gericom Beetle II

Forgalmazó: Acomp Kft.
Ár: 273 750 Ft
Web: <http://www.acomp.hu>

> Fujitsu-Siemens Amilo D

Forgalmazó: Extreme Digital Online
Ár: 369 875 Ft
Web: <http://www.edigital.hu>

> Dell Inspiron 1100

Forgalmazó: Integral Computer Kft.
Ár: 373 650 Ft
Web: <http://www.integral95.hu>

> Clevo D400V

Forgalmazó: Notebook.hu Kft.
Ár: 374 999 Ft
Web: <http://www.notebook.hu>

PROCESSZOROK

JÓ VÁLASZTÁS

› Intel Celeron 2,4 GHz

Forgalmazó: Humansoft Kft.
 Ár: 23 900 Ft
 Web: <http://www.humansoft.hu>
<http://www.intel.com>

A processzorok piacán nem sokat változott a helyzet. Az Intel kedvező árpolitikájának köszönhetően a Celeron processzorcsalád legmagasabb órajellel rendelkező tagjai is egyre elérhetőbb áron kerülnek a boltok polcaira. Ezzel ellentétben a Pentium 4-es familia viszont tartja magas árát, ezért ár/teljesítmény érték tekintetében nem jelent annyira szerencsés megoldást. A 2,4 gigaherzes Celeron már a multimédiás feladatok és a játékok terén is kellő teljesítményt képes leadni, ráadásul mivel Northwood magra épül, a hőleadása is kedvezőbb. Ennek ellenére érdemes komolyabb hűtést felszerelni rá, kis finomhangolással kihozhatjuk belőle a benne rejlő pluszmegahertzeket is. Ezért bátran kijelenthetjük: manapság ez a processzor számít az egyik legkedvezőbb és legkifizetődőbb vételnek!

› AMD Athlon XP 2200+

Forgalmazó: Comp-Depo Kft.
 Ár: 20 000 Ft
 Web: <http://www.compdepo.hu>

› AMD Athlon XP 2600+

Forgalmazó: FEFO Kft.
 Ár: 35 900 Ft
 Web: <http://www.fefo.hu>

› Intel Pentium 4 2,4 GHz

Forgalmazó: Tigra Kft.
 Ár: 47 500 Ft
 Web: <http://www.tigra.hu>

› Intel Pentium 4 2,6 GHz

Forgalmazó: PC Direct Kft.
 Ár: 51 600 Ft
 Web: <http://www.pcdirect.hu>

OPTIKAI MEGHAJTÓK

JÓ VÁLASZTÁS

› LG GCC-4480B

Ár: 17 488 Ft
 Forgalmazó: Alien Computers Kft.
 Web: <http://www.aliencomputers.hu>

Ha nem szeretnénk, hogy külön DVD- és CD-olvasó foglalja a drága helyet gépünkben, érdemes helyettük egy kombó meghajtót választanunk, hiszen ár szempontjából is kedvezőbb, mint ha külön kéne megvennünk a kettőt. Az LG GCC-4480B ideális választás azok számára, akik kedvező árú és megbízható meghajtót keresnek. Szolgáltatásait tekintve maximálisan 48-szorosan képes megírni a korongokat, újírás sebessége pedig ennek pont fele, azaz 24-szeres. Magában foglal egy 16-szoros DVD-olvasót is, amelyet ráadásul két megbabájos ideiglenes tárral is elláttak a kellő gyorsaság érdekében. Dicséretes, hogy támogatja a ma használatos legtöbb formátumot, ráadásul működés közben sem kelt túl nagy zajt, szinte észrevehetetlen.

› Pioneer106D 4× DVD±RW

Forgalmazó: HRP Hungary Kft.
 Ár: 40 900 Ft
 Web: <http://www.hrp.hu>

› Sony CRX300A, 48/24/48/16× Combo

Forgalmazó: PC-NET-WORK.HU Kft.
 Ár: 18 490 Ft
 Web: <http://www.pc-net-work.hu>

› MSI 52/32 R/52× CD-RW

Forgalmazó: Tigra Kft.
 Ár: 12 700 Ft
 Web: <http://www.tigra.hu>

› LG COMBO GCC-4520B

Forgalmazó: Albacomp Rt.
 Ár: 19 900 Ft
 Web: <http://www.albacomp.hu>

MONITOROK

JÓ VÁLASZTÁS

› Samsung S152v

Forgalmazó: Alien Computers Kft.
 Ár: 98 6890 Ft
 Web: <http://www.aliencomputers.hu>
<http://www.samsung.com>

Sokan cserélik le mostanság katódcsőcsöves monitorukat kisebb, vékonyabb és élesebb képet biztosító TFT-monitorra. Az ok nagyon különböző – van, aki úgy véli, sokkal kedvezőbb a szemnek, és van, aki csupán értékes helyet szeretne megtakarítani az íróasztalán. Egy biztos: a 15 hüvelykes, úgynevezett „otthoni” kategóriába egyre több gyártó kínál elfogadható árú minőségi modellt, amely gyors reakcióideje miatt már nemcsak szövegszerkesztésre, hanem multimédiás feladatokra is kompromisszumok nélkül használható. A Samsung Syncmaster 152v modellje pont ilyen: színeiben gazdag, élénk képpel és teljesen megfelelő fényerővel rendelkezik. Százezer forint körüli árával az egyik legolcsóbb 15 hüvelykes TFT-monitornak számít.

› Samsung 763 MB

Forgalmazó: FEFO Kft.
 Ár: 40 900 Ft
 Web: <http://www.fefo.hu>

› LG MONITOR T710B

Forgalmazó: Comp-Depo Kft.
 Ár: 38 500 Ft
 Web: <http://www.compdepo.hu>

› 17" C700 Scaleo

Forgalmazó: Users Computer Kft.
 Ár: 34 990 Ft
 Web: <http://www.users.hu>

› Dell E772P 17"

Forgalmazó: HRP Hungary Kft.
 Ár: 48 440 Ft
 Web: <http://www.hrp.hu>

NYOMTATÓK

JÓ VÁLASZTÁS

> HP 5150

Forgalmazó: Comp-Depo Kft.
Ár: 31 990 Ft
Web: <http://www.compdepo.hu>
<http://www.hp.com>

Az elfogadható árkategóriába tartozó HP 5150-es minőségi nyomtatást kínál. A PhotoREt III technológiának köszönhetően a fotópapírra nyomtatott képek még élethűbbek és színgazdagabbak. Kínálatában a maximális 4800 dpi felbontás mellett számos olyan szolgáltatást fedezhetünk fel, amely eddig csak a drágább modellekre volt jellemző. Az sem elhanyagolható tény, hogy egy nyomtató mennyire gazdaságos. Ezen a téren sem kell szégyenkeznie az 5150-esnek, ugyanis egy fekete patron körülbelül 450-460 lapra elegendő, színes patron esetén pedig ez az érték alig több mint tíz százalékot esik (390-400 lap). Az alacsony zajszint ellenére sebessége is meggyőző: leggyorsabb módban 19, minőségi módban 4-5 lap percenként.

> Lexmark Z35

Forgalmazó: Bluefish Kft.
Ár: 15 600 Ft
Web: <http://www.bluefish.hu>

> Epson Photo 830u

Forgalmazó: HRP Hungary Kft.
Ár: 30 500 Ft
Web: <http://www.hrp.hu>

> HP DeskJet 3520c

Forgalmazó: eBolt Kft.
Ár: 14 990 Ft
Web: <http://www.ebolt.hu>

> Canon i450

Forgalmazó: Users Computer Kft.
Ár: 22 900 Ft
Web: <http://www.users.hu>

NOTESZGÉPEK

JÓ VÁLASZTÁS

> Acer TravelMate 243XCE

Ár: 338 900 Ft
Forgalmazó: CHS Kft.
Web: <http://www.chs.hu>
<http://www.acer.com>

Az Acer TravelMate 243XCE ideális megoldást jelent azok számára, akik irodai PC-jüket szeretnék kiváltani egy elfogadható árú, mégis nagy tudású, minőségi noteszgéppel. Teljesítménye megfelel a kor egyre növekvő igényeinek: 2,5 gigahertzes Celeron processzorral és 256 megabájt DDR-memóriával rendelkezik, amelyet természetesen igény szerint bővíthetünk. Adatainkat egy 20 gigabájtos merevlemezben tárolhatjuk, illetve gyárilag beépített CD-író/DVD-olvasó kombó segítségével archiválhatjuk is. Az 56k-s modemmel, valamint a 10/100-as hálózati kártyával könnyedén csatlakozhatunk a világhálóra, illetve a munkahelyi hálózatra. Opcionális lehetőségként kérhető Wi-Fi és Bluetooth-szal is. A 14 hüvelykes, XGA-felbontású TFT-kijelző élénk, dinamikus megjelenítésre képes, jól kiaknázható vele a DVD-ROM kínálat multimédiás lehetőségeit. Az akkumulátor élettartama lehetővé teszi, hogy akár több óra is elszakadhassunk a tápellátástól.

> HP Compaq nx9005

Forgalmazó: Comp-Dep Kft.
Ár: 369 990 Ft
Web: <http://www.compdepo.hu>

> Compaq Evo N1020v

Forgalmazó: Tigra Kft.
Ár: 374 300 Ft
Web: <http://www.tigra.hu>

> Albacomp Activa Mobil 111

Forgalmazó: Albacomp Rt.
Ár: 327 140 Ft
Web: <http://www.albacomp.hu>

> FEFO Scienic-M A5G

Forgalmazó: FEFO Kft.
Ár: 349 900 Ft
Web: <http://www.fefo.hu>

PC-KONFIGURÁCIÓ

JÓ VÁLASZTÁS

> ANSYS Merkur SX PC

Forgalmazó: Ansys Informatika Kft.
Ár: 154 990 Ft
Web: <http://www.ansys.hu>

Az Ansys Merkur SX PC fantázianévre keresztelt konfigurációt azoknak ajánljuk, akik a Sulinet Expressz keretében egy olcsó és megbízható géphez szeretnének hozzájutni. A gép szíve egy AMD XP 2200+ processzor, amely a 256 megabájt DDR-memórián kívül tévékimenettel is ellátott GeForce FX 5200-as videokártyával egészül ki. Adatainkat egy 40 gigabájt kapacitású merevlemezben tárolhatjuk, archiválásra pedig a beépített LG CD-írórt használhatjuk. A konfiguráció tartalmaz továbbá egy hatsatornás hangkártyát, 56k-s modemet és a Windows XP Home operációs rendszert. Érdemes megemlíteni a Sulinet Expressz nélkülözhetetlen ajándékát, a 32 megabájtos pen-drive-ot is.

> Albacomp Activa Expressz 032

Forgalmazó: Albacomp Kft.
Ár: 271 990 Ft
Web: <http://www.albacomp.hu>

> Cyber Active

Forgalmazó: eBolt Kft.
Ár: 219 000 Ft
Web: <http://www.ebolt.hu>

> CEO Profi

Forgalmazó: CEO Számítástechnikai Kft.
Ár: 204 900 Ft
Web: <http://www.ceokft.hu>

> Sulinet Graphic Top 4

Forgalmazó: PC Direct Kft.
Ár: 214 900 Ft
Web: <http://www.pcdirect.hu>

Egységben az erő

Tekintettel a hazánkban egy főre jutó átlagosan harminc négyzetméteres lakóterületre, komoly szempont a helytakarékosság. Ebben segíthetnek az egyre népszerűbb kombinált, más szóval többfunkciós nyomtató-lapolvasó-másoló készülékek. Nagy előrelépésnek lehettünk tanúi ezen a területen is az elmúlt években: az árak barátságosabbak lettek, javult a sebesség és a minőség is. Tesztünk szereplői valamennyien képesek legalább megközelítően fotóminőségben nyomtatni és másolni, többségük memóriakártya-olvasási lehetőséget is kínál.

A tintasugaras nyomtatás forradalmával egy időben jelentek meg a lapolvasót és nyomtatót egyaránt magukba foglaló készülékek, amelyek évekig a magasabb ár és a gyengébb teljesítmény nem épp vonzó ötvözetét nyújtották. Ezzel együtt kezdettől megvolt az az előnyük, hogy egy miniiroda minden feladatára – nyomtatás, lapolvasás, másolás, esetleg faxolás – kínáltak megoldást.

Napjainkban, az irodákban fontosabb szerepet játszik a PC, ezért tesztalanyainkat egyrészt mint általánosan használható mindenes perifériákat vettük szemügyre, nem elhanyagolva a fotónyomtatás és -másolás lehetőségét. Másrészt mint a számítógéptől független, digitális házikedvcenet vizsgáltuk: vajon a gyakorlatlanabb felhasználók is elboldogulnak-e velük – azaz mennyire képes a mai digitális nyomtató-technológia észrevétlenül kiszolgálni az igényeket?

HP PSC 2175

77

HP PSC 2510

77

Canon SmartBase MP700 Photo

78

Lexmark X5150

78

Epson CX5400

79

Szakterülete a PC periféria. Négy éve tesztel a *PC World* számára monitorokat, nyomtatókat, lapolvasókat és egyéb kiegészítőket

HP PSC 2175

Az egyik legjobban eltalált szolgáltatáscsomaggal rendelkező többfunkciós készülék.

Ezüstös és sötétkék műanyag burkolat védi a közepes méretű PSC 2175-öt. Kétsoros kvarckijelzője és kezelőfelülete egyaránt magyar nyelvű, ami a perifériák körében kevéssé járatos felhasználók számára igencsak bátorító lehet.

A 4800×1200 dpi maximális felbontású nyomtatómű alapkiépítésben négy színnel dolgozik. Kontrasztos fekete szövegeket és jó ábrákat, fotókat produkál, sebessége közepes. Weboldalnyomatásnál a mezőny legjobbjá volt, egyébként is élen járt a minőségben.

Az 1200×2400 dpi felbontású lapolvasó igen gyors, csak 600 dpi felett fékez be kissé. A készülékhez mellékelt, saját fejlesztésű szoftver magyar nyelvű, és kiváló alapbeállításokkal rendelkezik. Nagyon jól működik a szövegfelismerés; a beolvasott anyagok PDF-formátumban is elmenthetők. Sajnos a TWAIN-modul – amelyet nem nagyüzemi munkára terveztek – kényszeresen bezárul minden egyes kép beolvasásánál. Ez zavaró lehet a hozzáfértek számára, ugyanakkor kedvező a kezdő felhasználóknak. A HP Emléklemez szoftverrel a beolvasott fotókat digitális formában, asztali lejátszón és számítógépen egyaránt használható Video CD-n is megőrizhetjük.

Természetesen önállóan, PC nélkül is képes ellátni az otthoni-irodai másoló és fotónyomtató feladatait. Érdemes megemlíteni az általában felüli színűséget: a másolás alig-alig változtat az árnyalatokon,

az összhatás nagyon kedvező, speciális fotópapíron a legjobb volt tesztünk résztvevői közül. A memóriakártyák tartalmából nehézkes a kinyomtatandókat a kezelőpanelen válogatni, érdemes bélyegképes digitális megrendelőlapot nyomtatni, amelyet kitöltve a készülék automatikusan értelmez.

Négy memóriakártya-aljzattal öt alaptípust kezel a készülék, a Sony MemoryStick Pro és a Picture xD kártyákkal még nem használható. A négy rés egyetlen, közös betűjelet foglal el a számítógépen, közülük mindig a legutóbb behelyezett számít aktívnak.

Közelről szemlélve derül ki, hogy nyomtatásnál és másolásnál egyaránt felfedezhető némi pöttyözés a bőrszíneknél és a finom árnyalatoknál. Ezek már csak akkor szűnnek meg, ha az opcionális fotópatronnal hat színű PhotoREt 4-nyomtatásra váltunk: a kiegészítő világosabb cian és bíbor, valamint a fotófekete eltüntet a szemcsészettséget.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

HP PSC 2175

ELŐNY

☛ Kiválóan integrált magyar nyelvű szoftvercsomag, minősége fotókazettával tovább javítható

HÁTRÁNY

☛ Alapkiépítésben helyenként kissé szemcsés árnyalatok

MINŐSÉG	34	40
SZOLGÁLTATÁSOK	18	20
GAZDASÁGOSÁG	17	20
SEBESSÉG	7	10
ÁR	7	10
ÖSSZESEN		83

HP PSC 2510

Színes, szinkronizált TFT-rostélyon tekint a világra a Wi-Fivel felvértezett sötét lovag.

Nemcsak sötétebb burkolata és rendezettebb kezelőfelülete miatt komolyabb gép a PSC 2510-es, de képességeivel igyekszik megvalósítani mindent, amit tintasugaras hálózati nyomtatókkal érdemes lehet. Mivel irodában ez általában szükséges, asztali fax-készülékként vagy hálózati fax-modemként is működik. Irodai viszonylatban egyedül a duplex modulnak van híján. Nemcsak USB-, hanem vezetékes (Ethernet) és vezeték nélküli (Wi-Fi, IEEE 802.11b) hálózati csatlakozással is felszerelték, így szolgáltatásai könnyebben elérhetők. Helyenként – főleg noteszgéphasználóknak – nagy előnyt jelenthet, hogy nem kell kábelezést kiépíteni, a hálózat és a nyomtató mindig rendelkezésre áll az éter hullámain.

Alapkiépítésben négy színnel dolgozik, maximális felbontása 4800×1200 dpi. A fotóknál tapasztalható némi szemcsészettség, emellett ha nem fotópapírra dolgozunk, kiütözik a készülék irodai volta is. Talán a keményebb papírtovábbító rendszer miatt a nagyobb képekben előfordulnak hajsza- és diffúzióhibák is. Éppen emiatt – nagyon gyors – sok minőségi versenyszámban lemaradt a készülék. Opcionális fotókazetta beszerzésével a hat alapszín révén várhatunk e téren némi javulást.

Lapolvasó modulja elég gyors, és felbontására sem lehet panasz, viszont a megújított kezelőfelületet

szigorúan csak irodába ajánljuk. Akik hozzászoktak az „előnézet, beállítások, mehet” munkamenethez, nagyon bosszantónak találják majd, hogy már az előnézet is 200 dpi-vel készül, és felbontás váltásánál új nézet képződik az egész oldalról. Alapértelmezésben, ha többen dolgoznak a készülékkel, minden munkafázis előtt megerősítő kérdést tesz fel a meghajtóprogram.

Az ismert memóriakártyák közül egyedül a Sony Memory Stick Prót nem olvassa, még a Picture xD és a Microdrive is szerepel a listán. Kártyáról történő nyomtatáshoz nem kell szöveges menüben tévelyegnünk, sem megrendelőlapot nyomtatnunk, mert a beépített, színes TFT-panelen jól látható, milyen képekkel dolgozunk éppen.

Hálózati képességei és nagy sebessége okán szinte mindenre kapható irodai megoldás a PSC 2510-es, ám magán-fotószolgáltatóra már csak magasabb ára miatt sem igazán ideális.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

HP PSC 2510

ELŐNY

☛ TFT-képernyős szerkesztés és vezeték nélküli hálózat

HÁTRÁNY

☛ Nem kifejezetten fotónyomtatáshoz készült, drága

MINŐSÉG	30	40
SZOLGÁLTATÁSOK	18	20
GAZDASÁGOSÁG	17	20
SEBESSÉG	7	10
ÁR	1	10
ÖSSZESEN		74

Canon SmartBase MP700 Photo

Minőségben és sebességben élen járt a Canon készüléke, de egyéb területeken még lenne hova fejlődnie.

A mezőnyátlagnál nagyobb területet foglal a SmartBase MP700 Photo, ezt azonban mérsékli kialakítása: gépháza a talp felé haladva keskenyedik. A kezelőpanel jobb oldala az alapváltozatban üres, ide kerülhetnek az opcionális faxmodul nyomógombjai, amelyhez automatikus dokumentumadagolóval ellátott fedőlap is jár. Sajnos vastagabb papírokhoz manuálisan kell átállítani a gépet, és az erre szolgáló kar csak a gépház felnyitásával válik hozzáférhetővé.

Másoláskor a kezelőpanelről, nyomtatáskor a meghajtó paneljéről állítható a papír típusa, a beolvasás felbontása és a kontraszt. Automatikus papírtípus-felismerést nem építettek a készülékbe, így ügyelnünk kell arra, mire nyomtunk éppen.

Maximális felbontása 4800x1200 dpi, nyomtatóműve 2 pikoliteres cseppecskékből építkezik, a festéket négy önálló kazetta biztosítja. Ez elég volt ahhoz, hogy a legtöbb versenyszámban a legszebb nyomtatot produkálja: csíkozás normál módban sem látszik a fotókon (ez általában sem jellemző a legtöbb nyomtatóra). Sebességére sem lehet panasz, ebben a versenyszámban szintén jó helyet vívott ki magának. Normál beállítás mellett tapasztalható egy kis gyengeség: az oldalba ágyazott képek túl kis felbontással kerülnek papírra, illetve a fekete nem túl mély.

A lapolvasó modul 2400x2400 dpi felbontású, ám nem túl gyors, és 600 dpi felett aránytalanul

veszít sebességéből. Szoftvere viszont képes az üvegre helyezett több képet automatikusan külön állományokba menteni. A mellékelt alkalmazáscsomag sokoldalúan használható, ám összeválogatott szoftvekből áll, és alapállapotban nincs mindig kényelmesre beállítva. Automatikus szövegfelismeréshez például csak monokróm lapolvasást társíthatunk, azaz a színes dokumentumok feldolgozása és mentése nem megy gombnyomásra. A mellékelt Omnipage SE kiadása ismeri ugyan a magyar nyelvet, ám rengeteg hibát követ el a felismerés során, tucatnyi szóra kénytelen rákérdezni.

Ötféle elterjedt memóriatípust kezel a beépített olvasó, az újabb Memory Stickkel és az xD-vel viszont nem használható. Főleg azoknak kínál testhez álló alternatívát a gyors és minőségi munkára alkalmas készülék, akik megszokták az analóg fénymásolókat, különösen a hagyományos Canon-masínák kezelőszerveit.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Canon SmartBase MP700 Photo

ELŐNY

☺ Jó minőségben és gyorsan nyomtat

HÁTRÁNY

☹ Kártyaolvasója nem kapcsolódik a számítógéphez, lassú lapolvasó, barátságtalan OCR-szoftverbeállítások

MINŐSÉG	36	40
SZOLGÁLTATÁSOK	13	
GAZDASÁGOSSÁG	15	20
SEBESSÉG	10	
ÁR	6	10
ÖSSZESEN		80

Lexmark X5150

A mezőny egyik legbarátságosabb kezelőfelületével dicsekedhet a Lexmark készüléke, ám nincs kártyaolvasója.

V iszonylag nagy méretű, kombinált ezüst-fekete burkolatba bújtatták a fotónyomtatásra is használható modellt. A meghajtóprogramok magyar nyelvűek, ám a készülék kezelőfelületéig még nem jutott el a honosítás. A jól rendszerezett panelen mindössze 16 gombot találunk.

Nyomtatófeje négy alapszínből és két kazettából – fekete és színes – gazdálkodik, maximális felbontása 4800x1200 dpi. Szövegnyomtatáskor gyors, színes weboldalakkal azonban jócskán lelassul. Normálpapíron átlagos fényképeket nyomtat, fotóalapanyagra azonban szépen dolgozik, de itt is felfedeztünk apróbb árnyalási hibákat. Másoláskor a legjobb beállítással elég jó színűséget és közel homogén árnyalatképzést produkál, különösen prospektusoknál remekel. Ellenpontként említendő, hogy a lap alja, az utolsó centimétere hiányzik a másolatról. Sajnos a minőségi munkához aránytalanul sok időre van szüksége, több fronton is sereghajtó volt. Minőségértékeléskor összességében jó eredményeket hozott. Nyomtatóprogramja nemcsak „ír”, de beszél is magyarul – szerencsére ez utóbbi kikapcsolható.

Nagy kapacitású, így drága patronok kaphatók a készülékhez, viszont ezek sokáig szolgálnak. A gazdaságosság fokozható dupla méretű színes kazetta beszerzésével, színes nyomtatónál további mintegy 15 százalék megtakarítás érhető el így.

A magyar lapolvasó felület (TWIN) a kezdő felhasználóknak kedvez. Sajnos nem enged közvetlen hozzáférést a számszerű értékekhez, a felbontást – és egyebet is – egy almenüben elrejtve állíthatjuk be. Nem tekinthető át az összes beállítás, illetve csak akkor, ha a beépített (kis felbontású) sablonokból dolgozunk. A lapolvasás használati korlátaitól eltekintve a szoftver megnyerő kialakítású, például felajánlja a számítógép modemének faxként való integrálását is. A beolvasás sebességében jócskán elől jár az X5150-es, még nagy felbontásnál is. Sajnos semmilyen memóriakártya-olvasót nem tartalmaz.

Olyan helyekre ajánlott, ahol gyors és jó minőségű dokumentumnyomtatásra, illetve alkalmi fotómunkákra van szükség. Alacsony ára és gazdaságos üzemeltetése miatt valószínűleg sok személyi irodában találkozhatunk majd vele.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Lexmark X5150

ELŐNY

☺ Gazdaságos, olcsó, gyors lapolvasás, barátságos felület

HÁTRÁNY

☹ Minőségi beállításokkal lassú, nincs kártyaolvasó

MINŐSÉG	33	40
SZOLGÁLTATÁSOK	14	
GAZDASÁGOSSÁG	18	20
SEBESSÉG	10	
ÁR	10	
ÖSSZESEN		81

Epson CX5400

Minőségi irodai feladatokra alkalmas, főleg normálpapíron nyújt jó eredményeket.

V iszonylag nagy helyet foglal az otthoni használatra szánt, divatos ezüst-fekete burkolatú készülék. Kezelőfelülete egyszerű, ám – legalábbis a korai teszt példány esetében – nem honosított. Mindössze kilenc nyomógombbal sikerült megoldani a kezelést, számbillentyűzet nem található rajta.

Az Epson irodai készülékeiben alkalmazott DURABrite festékrendszere normálpapíron is viszonylag élénk színeket és főleg jó kontrasztot ad. Némi takarékosságra ad lehetőséget a négy külön cserélhető tintapatron. Megfelelő (DURABrite-kompatibilis) fotópapíron 5760 dpi-ig növelhető a felbontás, így jó eredmények érhetők el a négy alapszínnel. Ugyanakkor ezt a tintát nem kifejezetten fotókhoz fejlesztették ki, e téren elmarad a gyártó fotómodelljeihez képest. Szövegnyomatáskor, webes dokumentumoknál kimagasló minőséget nyújtott. Nem egy sebességőrült, de normálpapíros fotómásológó maga mögé utasította a mezőnyt. Fényképek fotópapírra történő nyomtatásakor azonban utolsó lett. Másolásakor, legjobb beállítással, prospektusok esetében dolgozott a legszebben. Ezeknél különösen jól jön az A/4-es szegélymentes nyomtatás.

A CCD alapú lapolvasó felbontása (1200×2400 dpi) kellően nagy, és ha nem is a leggyorsabb, de jó minőségben dolgozik. Érdekes megemlékezni a gyártó saját

fejlesztésű Perfection Scan moduljáról, amely a mezőny legjobbja. Három üzemmódban is dolgozhatunk vele, az „egy gombnyomástól” a profiknak ajánlott aprólékosig minden könnyen beállítható. Sajnos szövegfelismerő szoftvert nem mellékeltek a készülékhez, így azt – ha igényeljük – külön kell megvásárolnunk. Kapunk viszont szoftvereket webes nyomtatáshoz, fotónyomatáshoz, és képernyőre alkalmaztak egy kezelőpanelt is. Sajnos mindezeket nem honosították, ami kezdőknek nehézséget okozhat.

Összességében szoftvermelléklete a készülék leggyengébb pontja, ez alól kivétel a lapolvasó modul. Az alkalmazott tintatípus leginkább minőségi irodai feladatokra „kárhóztatja”, de jól megválasztott papírral fotóknál sem kell szégyenkeznie.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Epson CX5400

ELŐNY

• Jó minőség normálpapíron, nagyon tartós nyomatok, jó lapolvasó kezelőfelület (TWIN)

HÁTRÁNY

• Nincs OCR-alkalmazás, sem kártyaolvasó, csak DURABrite fotópapíron remekel igazán

MINŐSÉG	35	40
SZOLGÁLTATÁSOK	11	
GAZDASÁGSSÁG	10	20
SEBESSÉG		10
ÁR		9
ÖSSZESEN		69

Hogy működik?

Tesztalanyaink gyakorlatilag ugyanazt a feladatot látják el színesben, mint a hagyományos irodai fénymásológók – ugyanakkor gyökeresen máshogy működnek. A régi fénymásológók erős fényel, tükrökkel és a mai lézernyomatókéhoz hasonló nyomtatási elven, szilárd festékekkel hozták létre a másolatokat. A jelen mezőny viszont a tintasugaras vonalat képviseli, tehát folyékony festékekkel dolgozik. Leginkább egy lapolvasó és egy tintasugaras nyomtató egységként képzelhetők el. A két modul működését mini-célszámitógép fogja össze, ezért PC hiányában is használhatók másolásra. Belsőjükben tükrörendszert sem találunk; a lapolvasó által beolvasott kép – némi feldolgozás után – digitális jelként továbbítódik a számítógép vagy a nyomtató felé. Többségükben ma már memóriakártya-olvasót is tartalmaznak, lehetőséget kínálva digitális fényképezőgépekkel készült képek közvetlen kinyomtatására vagy PC felé való továbbítására.

➤ MEGTEKINTHETŐ A PC STUDIÓBAN

PC

Kinek, és kinek nem?

Mikor érdemes többfunkciós készüléket választani, melyek az előnyei, és mikor éri meg jobban több önálló eszköz beszerzése?

Már említettük a helytakarékosságot, ami otthoni munkahely vagy kisebb irodák esetében is meghatározó lehet. Gyakran talán ennél is fontosabb szempont a számítógéptől független működés. Az irodai dolgozók általában nem számítógépes szakemberek, így sokkal könnyebben és szívesebben használnak egy magyarul is tudó, „színes fénymásológót”, mintsem hogy megtanuljanak kezelni egy számítógépet, valamint az arra kötött, esetleg különböző cégektől származó lapolvasót és nyomtatót.

Kelléktakarékosság tekintetében nincs nagy különbség tesztalanyaink és a hasonló, hagyományos nyomtatók között, hiszen ugyanazokat az alapszerkezeteket tartalmazzák vezérléssel egybeépítve. Árban – ha az adott márkánál és teljesítménynél maradunk – általában jobban járunk különálló nyomtató és lapolvasó beszerzésével. Ha tehát bővében vagyunk a helynek, szívesen használjuk a számítógépet, akkor nem nekünk találták ki ezeket a kombinált megoldásokat. Ha viszont kis irodában tevékenykedünk, ahol nem mindenki számítógép-szakértő, esetleg egy lap lemásolásáért nem kívánjuk kívárni a helynek, szívesen használjuk a helynek, szívesen használjuk a számítógépet, akkor nem nekünk találták ki ezeket a kombinált megoldásokat. Ha viszont kis irodában tevékenykedünk, ahol nem mindenki számítógép-szakértő, esetleg egy lap lemásolásáért nem kívánjuk kívárni

MINISZÓTÁR

Alapszín, komponens: a kevert színek előállításához a ciánkék, bíbor és sárga alapszíneket vegyíti minden nyomtató. Nyomatónként eltérő, hogy egymásra is lő-e cseppeket, vagy csak egymás mellé, illetve hány variációt képes előállítani egy címezhető ponton belül

DPOF: Digital Print Order Format, azaz digitális nyomatmegrendelő formátum. A DPOF-kompatibilis digitális fényképezőgépeken kijelölhetjük, hogy mely képekről hány másolatot szeretnénk, majd a megfelelő nyomtatókba helyezve a megrendelés egy gombnyomásra elkészíthetők

Elemi képpont: a kép legkisebb, további egységekre már nem bontható alkotóeleme. Ezek sűrű összességéből épül fel a nyomtatás. Tintasugaras, színes nyomtatásnál egy elemi képpont valójában további színösszetevőkből áll (lásd: Alapszín, komponens). Ezek már nem címezhetőek, a kívánt szín előállításához használja fel őket a készülék

Felbontás: nyomtatásnál és lapolvasásnál – vagy általában a digitális képalkotásnál – használatos jellemző. Meghatározza a képinformációk feldolgozásának részletességét. Általában az egy hüvelykre – 2,54 centiméterre – eső elemi képpontok számával adják meg (dpi: dot per inch; képpont per hüvelyk). Minél nagyobb ez az érték, annál részletesebb lehet a beolvasott vagy az épp kinyomtatott kép

Színmélység: a felbontás mellett az elemi pontok színmélysége határozza meg a kép minőségét. Lapolvasók esetében az egy képpont színárnyalatának tárolásához felhasznált bitek számával adják meg (legalább 24, legfeljebb 48 bit)

Tintasugaras nyomtató: olyan, szöveg, illetve grafika előállítására alkalmas számítógép-periféria, amely mikroszkopikus tintacseppecskéket lő a papírra, így állítja elő pontról pontra a nyomtatást

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Így teszteltünk...

Az egyes készülékek összesen száz pontot érhetnek el, amely a részterületek fontosságának arányában volt felosztva.

Legtöbbet (40 pont) a nyomtatásminőség és beolvasás (szkenelés), valamint a másolás minősége ért. Természetesen jó minőségű szöveget és weboldal-nyomatokat vártunk, és ezt hozta is mindegyik versenyző. Négy alapszínű nyomtatásról lévén szó, nem számítottunk tökéletes fotóminőségre, de legalább azt megközelítőre. Ellenőriztük az alapbeállításokkal és kiemelt (legjobb, best stb.) opciókkal készült nyomatokat is.

Szolgáltatások, kezelhetőség címszó alatt 20 pontot hasítottunk ki a tortából. Lényegesnek tartottuk a honosított kezelőfelületet és meghajtóprogramokat. Fontos volt a barátságosság, nemkülönben, hogy az alapbeállításokkal is jól lehessen dolgozni. E pontszámában tükröződik tehát az is, hogy mennyire használható a készülék számítógépes előképzettség nélkül.

A gazdaságosság (kellékanyag-takarékosság) további 20 pontot ért, erről részletesen *Takarékos-e a takarékos?* című keretes írásunkban olvashatnak. A sebesség kevésbé fontos az otthoni területen, legfeljebb 10 pontot kapott, csakúgy, mint az ár.

TESZTGÉP: **ABACUS** FAMILY www.flaxcom.hu

DÍSZSZEMLÉ

Nagy örömmel tapasztalhattuk: a tintasugaras nyomtatás eljutott odáig, hogy a négy alapszínből megkapó fotókat tud alkotni. Ráadásul ehhez a legtöbb gyártó esetében nem kell ismernünk idegen szavakat, hisz legalább a meghajtóprogram magyarul ír, sőt van, hogy beszél is. Mindez tetszetős kivitelben áll rendelkezésünkre, nem kell a készüléket a sarokba rejtenünk, ha irodánkat igényesebben próbáljuk berendezni. Összemerve a teljesítménnyel, az árak sem igazán ijesztőek.

Az a gyanúnk, hogy beköszöntött a többfunkciós nyomtatók kora: barátságos köntösbe bújva egy újabb számítástechnikai készülékcsoport költözik be új „családtagként” az otthoni digitális irodákba.

Legjobb Vétel

HP PSC 2175

Tesztgyőztesünk teljes körű honosítással dicsekedhet, s övé a legjobban összeválogatott szoftverkészlet is. Kezelése kézenfekvő, kényelmes, alapbeállításai jól használhatók. Minőségben és sebességben is szépen teljesít, gazdaságosságban is jó helyet ért el. Kissé magas árérték arányú, de igen jól kiegyensúlyozott, akár hatszínű nyomtatásra is könnyen kibővíthető készüléket vihetünk haza.

Forgalmazó: HP Magyarország
Web: <http://www.hp.hu>

TECHNIKAI ADATOK	HP PSC 2175	HP PSC 2510	Canon SmartBase MP700 Photo	Lexmark X5150
Nyomatómű és lapolvasó adatai				
Maximális fekete-fehér felbontás nyomtatáskor (DPI)	1200×1200	1200×1200	1200×1200	2400×1200
Maximális színes felbontás nyomtatáskor (DPI)	4800×1200	4800×1200	4800×1200	4800×1200
Maximális fekete-fehér felbontás másolásakor (DPI)	1200×600	1200×600	600×600	nincs adat
Maximális színes felbontás másolásakor (DPI)	1200×1200	1200×1200	1200×1200	nincs adat
Névleges fekete-fehér nyomtatási sebesség (A/4 oldal/perc)	18	21	22	19
Névleges színes nyomtatási sebesség (A/4 oldal/perc)	13	14	13	14
Alapszínék száma	4 (opc. 6)	4 (opc. 6)	4	4
Kazetták száma	2	2	4	2
Bemeneti papírkapacitás (80 g/m ² -es A/4 lap)	nincs adat	150	150	100
Kimeneti papírkapacitás (80 g/m ² -es A/4 lap)	nincs adata	50	nincs adat	nincs adat
Kompozit fekete vésznyomtatás	lehetséges	lehetséges	nincs adat	nincs
Nyomatási technológia	Photoret III, opc. Photoret IV	Photoret III, opc. Photoret IV	Advanced Microfine Droplet Technology	tintasugaras
Nyomatónyelvek	továbbfejlesztett HP PCL 3	továbbfejlesztett HP PCL 3	nincs adat	nincs adat
Térhelhetőség havonta (oldal)	2000	5000	nincs adat	3000
Csatlakozás	USB	USB, Ethernet, WLAN 802.11b	USB	USB 2.0
Lapolvasás fizikai felbontása	1200×2400	1200×2400	1200×2400	600×2400
Lapolvasás maximális színmélysége	48 bit	48 bit	48 bit	48 bit
Méreték (mm)	463×370×220	483×390×237	439×578×340	240×469×395
Tömeg (kg)	8,14	8,7	10,9	6,57
Kiegészítők	nincs	Duplex modul	faxmodul és ADF	nincs
Operációs rendszer	MS Win98 vagy újabb, Mac OS 9 vagy újabb	MS Win98 vagy újabb, Mac OS 9 vagy újabb	MS Win98 vagy újabb	MS Win98 vagy újabb, Mac OS 9 vagy újabb
Kezelőfelület				
Kezelőpanel nyelve	magyar	magyar	magyar	angol
Kijelző típusa	kétsoros kvarc	6,4 cm-es színes LCD	kétsoros kvarc	kétsoros kvarc
Kezelőgombok száma	23	30	30	16
Másológörbe alkalmazható	méretezés (50–400%), színintenzitás, szöveg-, kép- vagy vegyes optimalizálás	méretezés (50–400%), színintenzitás, szöveg-, kép- vagy vegyes optimalizálás	méretezés (50–400%), két oldalt egyre	méretezés (50–400%)
Memóriacsatlakozások	CompactFlash Type 1, Secure Digital, MultiMedia, SmartMedia, Sony Memory Stick	CompactFlash Type I/II, IBM® MicroDrive, SmartMedia, Secure Digital, MultiMedia, Secure Multimedia, xD, Sony Memory Stick	CompactFlash Type 1, Secure Digital, MultiMedia, SmartMedia, Sony Memory Stick	nem támogatott
DPOF nyomtatás	igen	igen	igen	nem
Közvetlen fotónyomtatás memóriakártyáról	megrendelőlap-nyomtatás, beolvasás	közvetlen szerkesztés TFT képernyőn, megrendelőlap-nyomtatás, beolvasás	indexkép alapján sorszám szerint	nem támogatott
Keret nélküli nyomtatás	HP Premium Plus fotópapíron (10×15 cm)	HP Premium Plus fotópapíron (10×15 cm)	Plus fotópapíron (A/4, 10×15 cm)	speciális perforált papírokra (A/4, 4×6 hüvelyk)
Kereskedelmi adatok				
Forgalmazó	HP Magyarország	HP Magyarország	Canon Magyarország	CEEmark Hungary
Ár (Ft)	86 990	172 990	96 125	47 648

A PC World Ajánlata Lexmark X5150

Az X5150-es a mezőny leg-gazdaságosabb készüléke, amely egyben a legolcsóbbnak is bizonyult. Ismerve a hazai viszonyokat, talán már ez is indokolná a díjat. Emellett igényes „irodai dolgozó” – kártyaalvasásra ugyan nincs felkészítve, de alkalmi fotóminőségű nyomtatásra is kapható. Mivel mindez magyar szoftverfelülettel párosul, valószínűleg sok irodában választják majd digitális „mindenesnek”.

Forgalmazó: CEEmark Hungary
Web: <http://www.lexmark.co.hu>

Epson CX5400

5760

5760

nincs adat

nincs adat

22

11

4

4

nincs adat

nincs adat

nincs adat

Epson Micro Piezo DURABrite

nincs adat

nincs adat

USB 1.1

1200×2400

48 bit

453×434×254

9

nincs

MS Win98 vagy újabb,

Mac OS 8.6 vagy újabb

angol

kétsoros kvarc

9

mérétezés (50–400%)

nem támogatott

nem

nem támogatott

A/4 (nem perforált papírra is)

Epson Deutschland GmbH
59 900

Takarékos-e a takarékos?

Talán akad, aki megbotránkoztatónak találja, hogy *táblázatunkban* egy olyan nyomtató tűnik a leggazdaságosabbnak, amely egy kazettában kezeli a három alapszint, holott mások három külön kazettát alkalmaznak erre a célra (plusz egyet a feketének). Ránézésre is biztosan takarékosabb a szétválogatott megoldás, hiszen az egyes színkomponensek nem egy időben fogynak el. Az egykazettás megoldásnál a kukába dobott tartozék sosem teljesen üres, mindig marad benne egy kis maradék két színalkotóból is, tehát ez pazarlás. Ne feledjük azonban, hogy a gyártók sokéves tapasztalataik alapján lövik be a cían, bíbor és sárga festék mennyiségét, így a maradék minimális. Mi történik, ha külön kazettákat alkalmazunk? Mivel nem egyszerre, de szinte napokon belül egymás után fogynak ki, rövid időn belül amúgy is átessünk mindhárom színre. A három patron tehát közel egy időben kell megvinnünk, s bár egyesével nem kerülnek sokba, együttesen már valamivel meghaladják a háromszínű kazetták árát. Mivel a négykazettás készülékek esetében a fej nem a patronokkal cserélődik, hanem a nyomtatóban marad, szükség van a tintarendszer légmentesítésére és ellenőrzésére is. Ez nem elhanyagolható festékmennyiséget emészt fel minden csere alkalmával, így amit a vámon nyertünk, a révsznek fizetjük ki.

Nem számottevően érezhető tehát a moduláris tintarendszerek takarékos volta, sőt használatuk kényelmetlenebb a három csere miatt. Valóban környezetvédebb megoldást jelentenek, hiszen kevesebb műanyagot kell kidobni, de nagy megtakarításra nem adnak lehetőséget. Nagyobb, irodai és grafikai célú megoldásoknál már megéri ezeket alkalmazni, tesztünk szereplői viszont még épp a határvonalra esnek.

	HP PSC 2175	HP PSC 2510	Canon SmartBase MP700 Photo	Lexmark X5150	Epson CX5400
Fekete patron	HP no. 56	HP no. 56	BCI-3eBk	0018L0032	T0321
Ára (Ft)	4950	4950	4000	7038	10990
Kapacitása (oldal)	450	450	460	600	868
Számított oldalköltség (Ft/oldal)	11	11	9	12	13
Színes patron(ok)	HP no. 57	HP no. 57	BCI-3eC, BCI-3eM, BCI-3eY	0018L0042	T0422, T0423, T0424
Ára (Ft)	8500	8500	9600	8188	13470
Kapacitása (oldal)	400	400	330	450	420
Számított oldalköltség (Ft/oldal)	21	21	29	18	32

Az árak hozzávetőleges, bruttó értékek

A kapacitások A/4-es oldalra vonatkoznak, színenként 5%-os telítettség mellett

Különböző színkazettákkal dolgozó készülékeknél a cían, bíbor és sárga festék együttes ára szerepel

Típus feladatok végrehajtási ideje (perc:másodperc)

	HP PSC 2175	HP PSC 2510	Canon SmartBase MP700 Photo	Lexmark X5150	Epson CX5400
Nyomatás					
Normál papír, szöveg 10 oldal, normál beállítás	02:25	02:06	01:29	01:30	01:51
Normál papír, fotó, normál beállítás	01:16	00:59	00:39	01:35	03:10
Normál papír, weboldal, normál beállítás	01:14	00:57	00:33	01:26	00:47
Fotópapír, legjobb minőség	04:42	04:14	01:41	08:31	06:52
Másolás					
Színes fotó, normál beállítás	01:06	00:53	01:29	01:21	00:47
Színes fotó fotópapírra, legjobb beállítás	07:20	06:04	03:37	04:56	07:56
Prospektus, normál	01:20	01:06	01:07	01:38	00:54
Lapolvasás					
Szöveg, szürkeárnyalatos, 300 DPI	00:20	01:21	00:17	00:20	00:24
Fotó, 176×125 mm, 600 DPI	00:51	01:15	01:57	00:50	01:04
Preview	00:10	00:28	00:19	00:09	00:09

Méréseink A/4-es kiterjedésű oldaltartalomra vonatkoznak, az ettől való eltérést külön említjük

Képmínőség-értékelés (1–10-es skálán)

	HP PSC 2175	HP PSC 2510	Canon SmartBase MP700 Photo	Lexmark X5150	Epson CX5400
Nyomatás					
Normál papír, szöveg, normál beállítás	8	10	10	9	10
Normál papír, fotó, normál beállítás	7	6	9	8	9
Normál papír, weboldal, normál beállítás	10	7	8	8	9
Fotópapír, fotó, legjobb minőség	9	7	10	8	8
Másolás					
Színes fotók, normál beállítás	6	5	8	7	7
Színes fotók, legjobb beállítás, fotópapírra	10	7	9	8	8
Prospektus, normál	7	6	8	7	7
Prospektus, legjobb	9	8	10	9	10
Lapolvasás					
Szöveg, szürkeárnyalatos, 300 DPI	10	10	10	10	10
Fotó 600 DPI	9	9	10	9	10

OTTHONI VETÍTŐK

Öt projektor

A kivetítők mindig is a méregdrága luxuscikkek közé tartoztak – legalábbis ami az otthoni felhasználásukat illeti. Áruk ugyan még mindig borsos, de fokozatosan a megfizethető tartományba süllyed, és remélhetőleg azt is megérjük, hogy néhány év múlva bárki megengedhet magának egy ilyen. Mi most a „legolcsóbb”, belépőszintű modellek közül mutatunk be ötöt.

bemutatója

Egyre többször halljuk és használjuk a „házi-mozi” kifejezést, amelyet elsősorban a DVD-lejátszóval és sok hangszóróval ellátott rendszerekre értünk. Pedig az igazi otthoni mozihangulat megteremtéséhez ennyi nem elég: óriási méretű képre is szükségünk van, ezt pedig

leginkább egy kivetítővel lehet elérni. Mostani írásunkban öt „belépőszintű” modellt vizsgálunk meg egy kicsit részletesebben, és táblázatban foglaljuk össze legfontosabb paramétereiket, hogy megkönnyítsük a választást.

Benq DS650

84

Panasonic PT-AE200E

84

Toshiba TLP-ET1E

85

Sanyo PLV-Z1

85

Sony VPL-ES1

86

Benq DS650

A Benq kivetítője „klasszikus” formájú, átlagos tömegű és méretű, de a legnagyobb fényerővel rendelkezik a mezőnyben. Tervezői ezüst-fekete színű borítással látták el, elején és hátulján pedig rácsok kaptak helyet a minél jobb szellőzés érdekében. Bal oldalán megtalálható az összes fontosabb ki- és bemenet – VGA, Video, S-Video és HDTV –, továbbá két hangcsatlakozó. A VGA-kivezetés lehetővé teszi, hogy az érkező jelet továbbvezethessük egy monitorra – ennek akkor van jelentősége, ha olyan számítógépről vetítünk, amelyen csak egy VGA-csatlakozó van, de egy külön monitoron is követni szeretnénk a vetítést. A másik érdekesség az USB-csatlakozó, amellyel a kivetítőt összeköthetjük számítógépünkkel, majd a távirányítóval vezérelhetjük az egérkurzort, amelynek elsősorban előadásoknál vehetjük hasznát. Ilyenkor szintén jól jöhet az egy gombnyomással aktiválható, távirányítóba épített lézermutató.

SVGA-felbontással (800×600 képpont) rendelkezik, de természetesen ennél nagyobb, maximum 1280×1024 képpont méretű állóképet is fogad. Grafikus menüjében öt kategóriában állíthatjuk be működését. A hagyományos – kontraszt-, fényerő-, trapézkorrekciós – beállítások mellett jó pár érdekességre is képes. Ilyen például a kép a képen üzemmód: ha PC-ről jövő VGA-jelet vetítünk, akkor közben egy kisebb ablakban megjeleníthető a Video vagy S-Video forrásból érkező kép is. A hozzá adott tartozékokat vizsgálva nagyra értékeltük, hogy a gyártó az összes szóba jöhető kábelt mellékelte a készülékhez, sőt egy bőr hordtáska is lapul a dobozban, amelyben a kivetítő mellett a kábelek és a távirányító is elférnek. Emiatt nemcsak otthoni használatra, hanem előadások tartására is ajánlható. Fényerejének köszönhetően világosabb helyiségekben szintén jól megállja a helyét.

Panasonic PT-AE200E

A z ezüst borítású Panasonic tükröződő előlapot kapott, amely igen elegáns megjelenést kölcsönöz a készüléknek. A szellőzőrács és a foglalatok a projektor hátulján kaptak helyet, utóbbiak között minden fontosabb megtalálható: VGA, Video, S-Video, HDTV és Scart, továbbá még egy RCA-hangbemenet is. Tovább vizsgálva a készülék külsejét, egy érdekességet is felfedezhetünk rajta: nevezetesen egy SD-kártyaolvasót. Ez azt jelenti, hogy egy ilyen memóriakártyáról JPG-formátumú képeket és ASF-formátumú videókat vetíthetünk, így egy előadásnál megspórolhatjuk a noteszgép cipelését. Valós felbontása 858×484 képpont, természetesen ennél nagyobb, maximum 1920×1080-as képpont méretű képet is megjeleníthet. Menüje egyszerű, könnyen áttekinthető; ha végigbogarászuk a pontokat, pár különlegesebb lehetőség hívja fel magára a figyelmünket. A szokásos fényerő-, kontraszt- stb. beál-

lítások mellett, ha nem tudtuk a vetítőt közvetlenül a vászonnal szemben elhelyezni, használhatunk trapézkorrekciót, illetve az apróbb hibákat függőleges és vízszintes képmozgatással korrigálhatjuk. A készülék a kézi képbeállítás három különböző állapotát is meg tudja jegyezni, és bármikor előhívni, de ezeken kívül az éppen vetített tartalomtól függően használhatunk előre beállított képmódokat is. Van dinamikus mód, kétféle mozi mód, külön beállítás koncertekhez, sőt sportprogramokhoz is más és más kontraszt-, fényerő-, valamint élességértékek tartoznak. A csomagolást vizsgálva egyrészt szomorú, hogy a hálózati kábel mellett csak egy videokábel található a csomagban, másrészt örvendetes, hogy egy hordtáska és egy háttérvilágításal rendelkező távirányító is jár a készülékhez. E két kiegészítő miatt előadások tartásához is ajánlott – különösen ha figyelembe vesszük, hogy tömege kevesebb mint három kilogramm.

Toshiba TLP-ET1E

Igazán formabontó külsejű a Toshiba kivetítője; kollégáival ellentétben nem hasáb alakú, hanem leginkább egy tortára emlékeztet. Ez a forma alapvetően meghatározza felhasználási területét is: az egész mezőnyben a legnehezebb lévén, a hordozhatóságról akár el is feledkezhetünk vele kapcsolatban. „Hátulján” található meg a szokásos bemenetek: VGA, Video, S-Video, HDTV és Scart, s emellett még egy sztereó hangbemenet is felfedezhető rajta. Ez utóbbival kapcsolatban érdemes kiemelni, hogy a vizsgált mezőnyben a Toshiba készüléke rendelkezett a legfejlettebb hangkeltő képességekkel, köszönhetően többek között az 5 wattos hangszóróknak és a különleges beállítási lehetőségeknek is: úgy mint a magas és mély hangok kiemelése, a bal és a jobb csatorna felcserélése, sőt akár „térhangzásra” is rávehető.

Natív felbontása 854x480 képpont, de a Faroudja DCDi képátméretező eljárásnak köszönhetően ennél jóval nagyobb, akár 1920x1440 képpontos jeleket is

fogadhat, és megjeleníthet. Szép, grafikus menüjében böklészva a szokásos képbeállítási funkciók mellett számos érdekességre bukkanhatunk. A már említett hangopciók mellett ilyen az „energiatakarékos” mód, amelynek használatával meghosszabbíthatjuk a lámpa élettartamát és csökkenthetjük a készülék hőtermelését – természetesen a fényerő rovására. A manuális vetítési beállítások mellett – amelyek közül hármat tárolhatunk a készülék memóriájában – három előre beállított mód (normál, mozi, játék) közül is választhatunk. A készülék fényerejéről nincs adatunk, sem a kézikönyv, sem a termék internetes oldala nem közöl erre vonatkozó információkat, de a vetített képpel nappali fényvel megvilágított szobában is jól látható volt. Meléklete viszont igen szegényes: egy hálózati és egy videokábel mellett csak egy megvilágítással rendelkező távirányító kapott helyet a csomagolásban. A készülék leginkább otthoni vetítésre ajánlható, „fültre” ez volt a legkevésbé zajos a mezőnyben.

Sanyo PLV-Z1

ASanyo készüléke egy hátrafelé keskenyedő téglatestet formáz, oldala ezüst-, teteje pedig sötétszürke színű. Érdekessége, hogy nem „sima” lencsevédője van, hanem az egész első része lehajtható, ilyenkor bukkan elő a lencse, a mellette található méretes szellőzőnyílásokkal egyetemben. Ha egy kicsit jobban megvizsgáljuk a készülék elejét, akkor feltűnik, hogy két tekerővel fizikailag mozgathatjuk a lencsét, bizonyos határokon belül vízszintesen és függőlegesen. Ez némi szabadságot jelent, hiszen nem kell pontosan a vászonnal szemben elhelyezni a vetítőt, mégis tökéletes, téglalap alakú képet kaphatunk. Hátról találjuk a bemeneteket: VGA, Video, S-Video, HDTV. Mivel nincs beépített hangszórója, ezért hangcsatlakozó nincs is rajta. Natív felbontása 964x544, VGA esetén 1280x1024, HDTV esetén pedig maximum 1920x1080 képpont felbontású jelet fogad. A grafikus menü a szokásos elemek mellett rengeteg érdekességgel szolgál. Itt is van gyengített fényerejű, az izzó élettartamát növelő energiatakarékos üzemmód, amelynek

további előnye, hogy ilyenkor csökken a készülék kibocsátotta zaj. A színbeállítások (kontraszt, fényerő stb.) elmenthetők a négy különböző memóriahely egyikére, és onnan bármikor előhívhatók. Számítógépről jövő jelnél automatikus és kézi konfigurálásra is lehetőségünk van; előbbinél a készülék maga lövi be a paramétereket, utóbbinál nekünk kell ezt megtennünk, majd az öt különböző memóriahely valamelyikére elmentenünk. A menü további érdekessége, hogy a Sanyo modellje nem adja tudtunkra, mennyit vetítettünk már az izzóval, így megítélni sem tudjuk, hogy mennyi ideig fog még kitarítani. Dobozában egy megvilágítással rendelkező távirányító mellett csupán egy vékonyka videokábel kapott helyet. Mivel táská nem jár hozzá, ezért hordozása kissé nehézkes, de otthoni vetítésre kiválóan használható. Annak ellenére, hogy a készülék „mindössze” 700 ANSI lumen fényerejű, meglepően jól látható a képe, már nappali megvilágítás mellett is.

➔ LÁSD A PC STUDIÓBAN!

Sony VPL-ES1

A Sony kivetítője a mezőny legkisebb, legkönnyebb és talán legszebb tagja. Külsője világosszürkés-ezüstös színű. A csatlakozók a jobb oldalán kaptak helyet; ezeket vizsgálva érdekességként egy VGA-kivezetést is felfedezhetünk, amelynek segítségével – a Benq modelljéhez hasonlóan – olyan számítógépről is vetíthetünk, amely csak egy monitorkivezetéssel rendelkezik. A másik különlegesség, hogy a lencsevédőt nem kézzel kell eltávolítanunk, hanem az a vetítő bekapcsolásakor automatikusan félrehúzódik. Így biztos, hogy nem felejtjük el visszatenni, és nem porosodik a lencse feleslegesen. További kényelmi funkció, hogy a vetítő magasságát sem kézzel kell állítanunk, az is motorikusan történhet – vagy menüből, vagy a készülék tetején lévő gomb segítségével.

A vetítő SVGA (800×600 képpontos) natív felbontással rendelkezik, de maximálisan 1280×1024 képpont méretű jel fogadására képes. Repertoárjában szerepel a trapéztorzítás korrigálása, amire nemcsak „kézi vezér-

léssel”, hanem akár automatikusan is hajlandó. Hiába nagyon szép a grafikus menüje, ha a színbeállítások között csak a funkciók szükséges minimumára bukkanhatunk: fényerő, kontraszt, színhőmérséklet (alacsony vagy magas) és gamma (szöveg és grafika). Sajnos az RGB-színkomponensek nem állíthatók külön-külön, és a beállításokat sem tudjuk elmenteni. Ez különösen akkor fájó, ha egyszerre több funkcióra is szeretnénk használni a készüléket, mert nyilván más beállításokra volna szükség számítógépes diavetítéssel egybekötött előadásokhoz, és megint másra filmnézéshez. Extra szolgáltatásként jelszóval is védhetjük a masinát, megakadályozandó az illetéktelen vetítéseket.

Az 1500 ANSI lumenes fényerő meggyőző, a vetítő még energiatakarékos módban is nagyon jól látható képet produkál, akár nappali fényviszonyok mellett. A hozzá adott hordtáskának, valamint csekély súlyának köszönhetően nemcsak otthoni mozizáshoz, hanem előadások tartására is ajánlott.

Technológiai háttér

Vetítési technikák

A projektorok piacán elképesztő kínálat kápráztatja el a vásárlót. A különféle elven működő készülékek legelterjedtebb képességekkel rendelkező típusait teszik elénk a szakkereskedők. Ilyenkor persze azt sem ússzuk meg, hogy egy-két olyan szak kifejezés is szóba kerüljön, mint az LCD, DLP vagy CRT. De valójában melyik technika mit is takar, és melyek ezek legfőbb előnyei, illetve hátrányai? Erről lebbentjük fel a fátylat az alábbiakban.

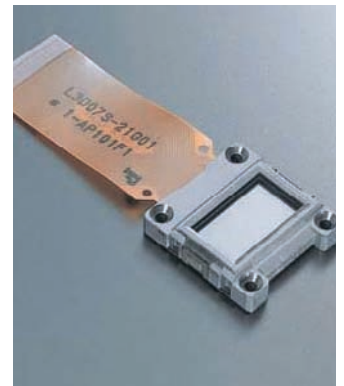
CRT (katódsugárcsöves)

Az egyik legrégebbi kivetítési elv már 1929-ben ismert volt, és azóta lényegében változatlan. Az ilyen vetítők gyakorlatilag hagyományos katódsugárcsővet tartalmaznak, amelyek lencserendszeren keresztül állítják elő a képet. A monitorokban megszokott RGB-katódsugárcső helyett azonban három „képcsővet” alkalmaznak, az egyes alapszíneknek megfelelően. Képmínőségük nagyon jó, de sok probléma van velük. Hátrányuk a jelentős méret, mivel a kép és a fényerő növekedésével a tömegük és a térfogatuk is jelentősen megnő. A profi képminőséget adó változatok nem ritkán a 100–150 kilót is elérik, s ez már a legnagyobb jóindulattal sem nevezhető hordozhatónak.

ziók működéséhez; a fényerő növeléséhez emelni kell az elektronok energiáját. Egy bizonyos energiaszint felett ez az út már nem járható, mivel a képfelület foszforrétege beég. Beállításuk is körülményes, hiszen a helyes színvisztaadást, konvergenciát, geometriát kalibrálni kell. Ezt rendszerint csak szakszervizzel érdemes végeztetni. Mindezek ellenére, szép képüknek köszönhetően sokak számára ma is e készülékek jelentik a referenciaszintet.

LCD (folyadékkristályos)

Szerencsére az idők során több olyan megoldás is született, amely kisméretű, hordozható projektorokat eredményezett. Az egyik legnépszerűbb technológia az LCD (Liquid Crystal Display; folyadékkristályos kijelző)

LCD-lapka

A projektor nagy teljesítményű fényforrása

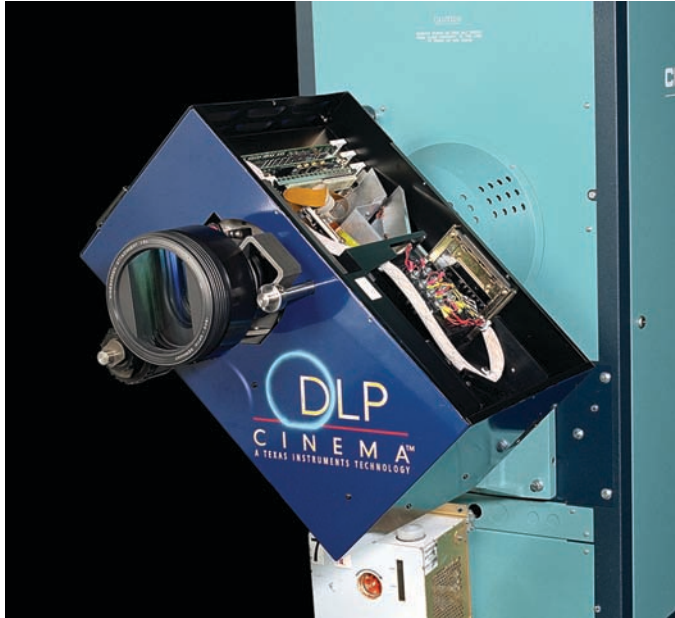
A másik lényeges probléma a korlátozott fényerő. A technológia nagyon hasonló a televí-

alkalmazása, amely korábban már forradalmasította a kép megjelenítést, és lehetővé tette

a mobil eszközök gyártását.

Bármilyen hihetetlen, de az LCD alapjait jelentő folyadékkristály már a XIX. században ismert volt; felfedezői között Friedrich Reinitzert, az osztrák botanikust tartják számon, míg

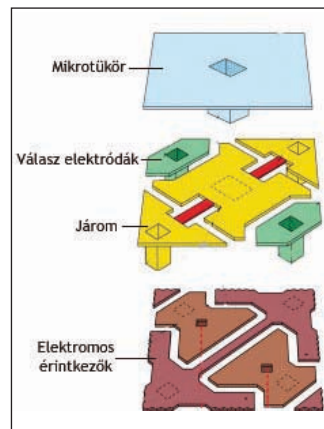
kerülnek. Ekkor a fény fázisfordulás nélkül haladhat át rajta. A rétegek előtt polarizációs szűrőket helyeznek el, és a folyadékkristály a két szűrő között változtatja helyzetét. A második polarizációs szűrő csak az azo-

DLP projektor felboncolva

az elnevezés Otto Lehmann német fizikustól származik. Ez egy átlátszó anyag, amely egyaránt hordozza bizonyos folyékony és szilárd anyagok jellemzőit. A 60-as években fedezték fel azt a tulajdonságát, hogy elektromos töltés hatására megváltozik a molekulák elhelyezkedése, és ennek következtében a fényáteresztő képessége is módosul. 1971 óta használatos a kijelzőkben: videokamerákban, miniatűr televíziókban és számítógépes monitorokban, kivetítőkben.

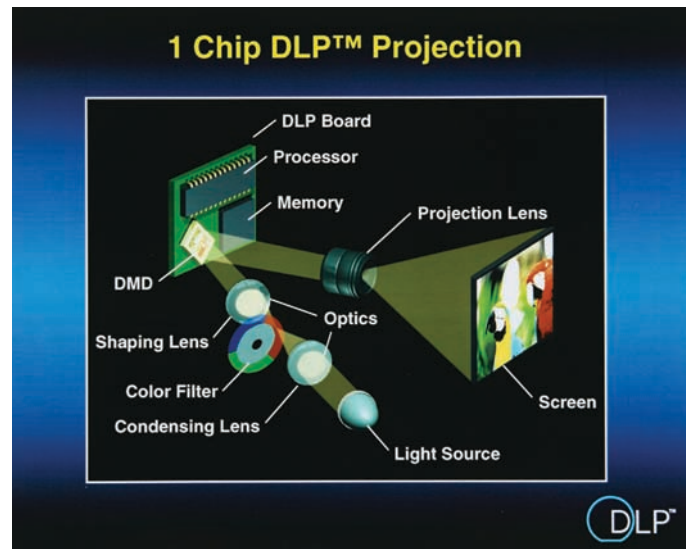
Az LCD-technika alapjai a következők. A panelek fix intenzitású, nagy fényerejű háttérvilágítást kapnak. A beáramló fehér fényt prizma segítségével három alapszínre bontják, és egy-egy LCD-panelt világítanak meg vele. A folyadékkristály két finoman barázdált felületű „filmréteg” között kap helyet. A két felület barázdái egymással 90 fokban zárják be. Az egyik rétegen észak-dél, míg a másikon kelet-nyugat irányú a molekulák elhelyezkedése. Éppen ezért a rajta áthaladó fény 90 fokot elfordul. Az RCA Co. felfedezése volt, hogy amennyiben áramot vezetnek a folyadékkristályba, a molekulák újrendeződnek, és függőleges irányba

A DLP felépítése

nos fázisban érkező fénysugarakat engedi át. Ez lehet eleve párhuzamosan érkező fényhullám, illetve olyan, amely elektromos áram hatására elfordul. Így a kristályok csak a feszültségvezérelt fényt engedik át – azokat a sugarakat nem, amelyeket elektromos árammal nem szabályoznak. Az így kapott, színekre bontott és gyakorlatilag megszürt fényt az objektívbe tükrözik, így jön létre a fókuszált kép.

A technika hátránya, hogy a fényerő növelése rontja a kontrasztot. Hűtés nélkül túlmelegedhet, és elveszti a folyadékkristály tulajdonságait. Gyártástechnológiai problémát jelent

Egylapkás DLP-kivetítés

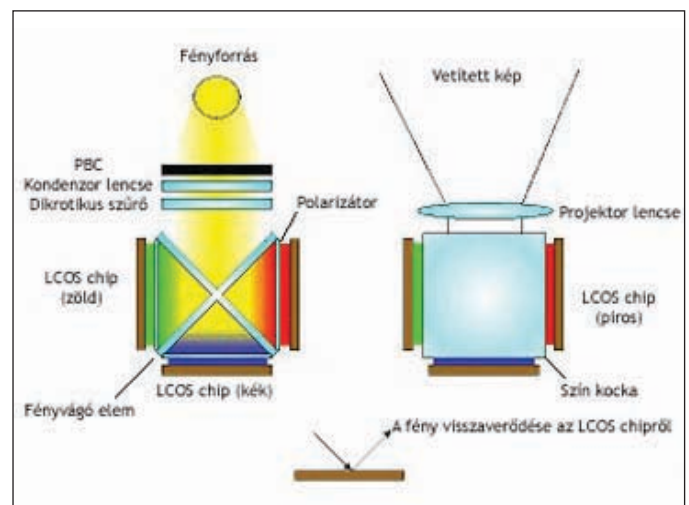
továbbá a panelek illesztése, amely a helyes képkonvergencia alapját képezi.

DLP (digitális fényfeldolgozás)

A korábban említett két eljárás mellett igen népszerűvé vált a DLP (Digital Light Processing; digitális fényfeldolgozás). A Dr. Larry Hornback, a Texas Instruments mérnöke által 1987-ben kifejlesztett módszerrel a fény egy DMD- (Digital Micromirror Device; digitális mikrotükör eszköz) lapkán keresztül kerül az objektívbe. (A DLP tehát maga a művelet, míg a DMD a képfeldolgozó processzor.) A lapkán akár milliónál is több apró tükör helyezkedik el, amelyek a tengelyükönél fogva a lapka síkjához képest 10 fokban elfordulhatnak.

mikrométer. Ez már önmagában is figyelemre méltó teljesítmény. Minden tükör külön-külön vezérelhető, és összesen két állása van: a normál és a 10 fokkal elfordított. A különböző állások más irányban verik vissza a fényt, ami csak a 10 fokkal elfordított tükörről kerül az objektívbe, így állítható elő a nyers kép.

A képet ekkor még finomítani kell, mivel az árnyalatokat ez még nem adja vissza. Ennek nyitja a gyors kapcsolástechnika: a képpont-megjelenítéshez 2 milliomod másodperc szükséges, míg a mechanikai mozgáshoz, a stabil helyzetbe történő visszaállításához 15 milliomod másodperc. A gyors mozgásból adódik, hogy az adott képpont mennyi ideig kap teljes meg-

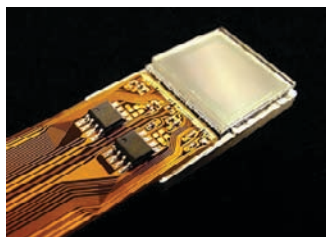

Háromlapkás LCOS-projektor

A tükrök száma megegyezik a képpontok számával. A méretük 16x16 mikrométer, és a köztük lévő távolság is csupán egy

világítást, amitől a szemben kialakul az árnyalatok érzete. Az árnyalatok száma 256 (8 bit) vagy 1024 (10 bit) lehet.

A színek előállítását szintén a szem tehetetlenségét használják ki. Összesen három eljárás létezik a színviszáadásra. Az első esetben a DMD-lapkát egy erős fényforrással világítják meg, de közbeiktatnak egy forgó

LCOS-lapka

RGB-tárcsát is. A tükrök vezérlése összhangban van a tárcsa mozgásával, így egy adott alapszínnél mindig csak az annak megfelelő tükrök mozognak. A három alapszínnel rajzolt kép kialakítja az agyban az összetett színérzetet. Ehhez egyszerűen előállítható, kiegyenlített színhőmérsékletű fényforrás szükséges.

A második megoldás során két DMD-lapkát használnak: az egyiket kizárólag a vörös, míg a másikat a zöld és a kék szín

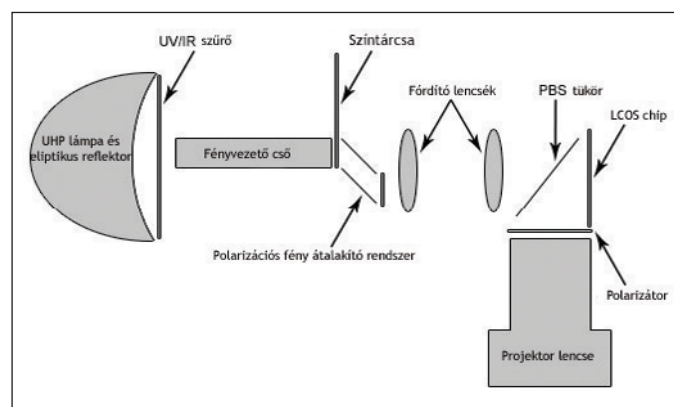
feldolgozására. Az alkalmazott színszűrő két félkörből áll, ezek közül az egyik a vörös és zöld, míg a másik a vörös és a kék színeket hivatott átengedni. A szűrt fényt színszűrő prizma-val a két DMD-procészorra vezetik. Tehetetlensége folytán az emberi szem nem veszi észre, hogy mindig csak két-két színből álló képet lát.

A harmadik és legjobb megoldás esetén nem alkalmaznak mozgó színszűrőket. A fényforrás fényét színszűrő prizma-val három alapszínre bontják, és mindegyik fénynyalábát egy-egy DMD-lapkára vezetik.

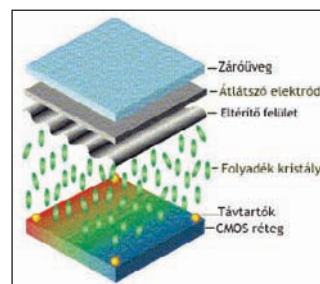
A konvergencia miatt ugyan illesztésre van szükség, de ez szolgáltatja a legmegbízhatóbb, legnagyobb fényerejű képet.

LCOS, az új megoldás

Jelenleg még kevésbé elterjedt, de komoly eséllyel induló képmegjelenítési megoldás az LCOS (Liquid Crystal on Silicon; szilíciumba ágyazott folyadékkristály), amely egyesíti az LCD és a DLP előnyös tulajdonságait. Reflexiós technológiát takar;

Egylapkás LCOS-projektor felépítése

LCOS-lapka felépítése

ez a képpontok megjelenítéséhez folyadékkristályt használ, amelyet egy fényviszaverő alap és egy fényáteresztő felület kö-

zött helyeznek el. Elektromos árammal történő modulálás hatására a folyadékkristály fényáteresztővé, illetve fényelnyelővé válhat. Az egy- vagy kétlapkás rendszerek esetén a színek forgó színtárcsák segítségével állíthatók elő. A háromlapkás LCOS-projektoroknál – értelemszerűen – nincs szükség színszűrőre. Előnyük a képpontmentes, kiváló felbontás. Hátrányuk a jelenleg még alacsony kontrasztarány – de ez csak múlt gyerekbetegség.

Klinger Zoltán

	Benq DS650	Toshiba TLP-ET1E	Sanyo PLV-Z1
Technológia	DLP	LCD	LCD
Natív felbontás	SVGA (800×600)	854×480	964×544
Maximális felbontás, amit fogadni tud	1280×1024	1920×1440	1920×1080
Képtorzítás-korrekción	van	van	van
Fényerő	1600 ANSI lumen	nincs adat	700 ANSI lumen
Kontraszt	600	800	800
Zaj (dB)	34	28	29
Vetítési távolság (m)	1–10	0,74–3,04	1,1–6
Képátló (m)	0,55–7,62	0,76–3	0,76–5
Bemenetek	VGA, Video, S-Video, HDTV (Y/Pb/Pr), 2 audio	VGA, Video, S-Video, HDTV (Y/Pb/Pr), Scart, audio	VGA, Video, S-Video, HDTV (Y/Pb/Pr)
Kimenetek	VGA, USB	nincs	nincs
Támogatott videoszabványok	NTSC, PAL, SECAM	NTSC, PAL, SECAM	NTSC, PAL, SECAM
Támogatott HDTV-felbontások	480i, 480p, 720p, 1080i	480i, 480p, 576i, 576p, 720p, 1080i	480i, 480p, 575i, 575p, 720p, 1035i, 1080i
Távírányító	van	van	van
Beépített hangszóró	van (2×1 watt)	van (2×5 watt)	nincs
Méret (mm)	308×95×238	320×131×320	333×108,5×246,5
Tömeg (kg)	3,1	3,5	3,4
Mennyezetre szerelhető?	igen	igen	igen
Hátulról történő vetítésre alkalmas?	igen	igen	igen
Extrák	Lézermutató a távirányítóban, kép a képen funkció, P-Scan technológia	Energiatakarékos üzemmód, három vetítési mód (normál, film, játék), térhangzás	Lencseeltolás, energiatkarékos üzemmód, 4 eltárolható képbeállítás, 5 eltárolható VGA üzemmód
Hozzáadott tartozékok	Bőr hordtáska, VGA-kábel, hálózati kábel, USB-kábel, video + audio kábel, S-Video kábel, HDTV-kábel	Hálózati kábel, video + audio kábel	Hálózati kábel, videokábel
Forgalmazó	Rack Computer Elektronikai Kft.	Technotrade Kft.	Guards Rt.
Weboldal	http://www.rce.hu	http://www.technotrade.hu	http://www.guards.hu
Ár (Ft)	410 000	510 000	499 000

Mit érdemes tudni és megfontolni

Vásárlási tanácsok

Az alábbiakban megpróbálunk segítséget nyújtani a megfelelő projektor kiválasztásában. Áttekintjük a lehetséges technológiákat, és kiemeljük, mire kell figyelni a vásárlás során.

A projektorok mint képmegjelenítő eszközök egyre keresettebbé váltak, holott egyáltalán nem tartoznak a tömegcikk kategóriába. Manapság viszont már érezhető pozitív tendencia az árakban, mivel akár 400 ezer forint alatt is hozzájuthatunk ilyen eszközökhöz. Meglehetősen sokoldalú készülékekről van szó: hiszen minden olyan műsorforrás jelét képesek megjeleníteni, amely hétköznapi környezetünkben előfordul (számítógép, DVD, videó stb.). A korszerű vetítők esetében gyakran találkozhatunk olyan képességekkel, mint például a HDTV-formátumok feldolgozása. Aki látott már ilyen felbontású képeket, bizonyára erősen fíntorog egy hagyományos DVD-forrásból származó videofelvétel minőségén.

Mit szeretnénk?

Projektorválasztás előtt mindig el kell döntenünk, milyen célra szeretnénk készüléket vásárolni: „házimozis” szempontok szerint választunk, vagy inkább adatkivetítőt veszünk. Nincs lényeges különbség e két felhasználási terület képminőségének tekintetében, de vannak olyan modellek, amelyeket kimondottan az otthoni mozizás céljaira fejlesztettek ki. Amennyiben ez utóbbit helyezük előtérbe, a 16:9-es képformátumú megjelenítésre is alkalmas projektorok között érdemes válogatni. Ha a mozizás mellett számítógépünket is gyakrabban csatlakoztatnánk a vetítőkhöz, érdemes egy jó felbontású típusot választani – ez még mindig hasz-

nálható filmlejátszásra is. Jó tudni, hogy az olcsóbb készülékek és főleg a különleges házimozis-projektorok csak SVGA-felbontást (800×600 képpontos) képesek megjeleníteni. A számítógépes világban ez ma már kevés, de ne felejtjük el: videóról van szó. Amennyiben adatkivetítőt választunk, legalább XGA-felbontású (1024×768 képpontos) projektort vásároljunk. Az árkülönbség még nagy, de a képminőségben szintén lényeges eltérés tapasztalható.

Vetítési távolság és pozíció

A megfelelő típus kiválasztásánál azonban sok egyéb tényező is figyelembe kell venni. A kivetített kép mérete a projektor és a vetítésre használt felület távolságától függ; a maximális képméret elérésére meglehetősen távolra kell helyezni a készüléket. Egyes típusok nagy látószögű optikával rendelkeznek, így viszonylag közel lehet menni a vászonhoz vagy a fehér falfelülethez, akár 2 méterről is megfelelő méretű képet kapunk. Egy professzionális gép többféle cserélhető objektívet kínál, így bármilyen körülmények között is optimálisan használható.

A készüléket minden esetben igyekezzünk úgy elhelyezni, hogy a vetített felülettel szemben, arra merőlegesen helyezkedjék el. A valóságban azonban szinte sosem ideális pozíció, ezért a jobb modellek már kiterjedt korrekciós lehetőségekkel rendelkeznek a probléma orvoslására. Az egyik, a *Lens Shift*, a lencserendszer – és ezzel egyidejűleg a vetített kép – függőleges irányú mozgatását teszi lehetővé, anélkül hogy a készüléket megmozdítanánk. A másik megoldás az oldalirányú pozícióból, valamint a merőlegestől eltérő vetítésnél keletkező képbírák javítására szolgáló *keystone*, más néven trapézkorrekció. Segítségével megszüntethető a kép függőleges széleinek dőlése.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Nincs könnyű helyzetben az, aki otthonra szeretne kivetítőt vásárolni. Minden bemutatott készüléknek van olyan egyedi tulajdonsága, amely a többire nem jellemző. Mielőtt döntenénk, gondoljuk végig, hogy milyen szempontok fontosak számunkra. Ha világos helyen is szeretnénk vetíteni, akkor a két erősebb fényerejű modellt válasszuk. Ha fontos a hordozhatóság, akkor olyan mellett döntünk, amelyhez adnak hordtáskát. Ha Scart bemenetre vagy HDTV-támogatásra van szükségünk, akkor a Sony vetítője nem jöhet szóba; ha szükségünk van beépített hangszóróra, akkor a Sanyo készüléke nem megfelelő számunkra. Rengeteg ilyen szempont létezik, reméljük, a leírások és a mellékelt táblázat adatai megfelelő támpontot adnak a választáshoz. Nekünk legjobban a Benq kivetítője tetszett: egyrészt kiváló fényereje és képminősége, másrészt pedig a hozzá adott tartozékok sokasága, valamint kedvező ára okán.

Fényerő és kontraszt

A fényerőről azt kell tudnunk, hogy minél nagyobb, annál jobban látható, s így akár világos környezetben is élvezhető a vetített kép. Ez a triviális állítás azonban jelentős ártóbbletet takar: az extra lumenekért igen mélyen kell a zsebünkbe nyúlnunk. Mielőtt azonban beleesnénk abba a hibába, hogy csak a több ezer ANSI lumen fényerejű készüléket tekintenénk jónak, nem árt, ha tudjuk, hogy már 1000–1500 ANSI lumennel is kiváló eredményeket érhetünk el. Ráadásul a gyártók – tiszteltek a kivételnek – rendszeresen nagyobbat mondanak, mint amire a készülék valóban képes, úgy-hogy legyünk egy kicsit gyanakvók a reklámszövegekbe kerülő többezés értékekkel szemben.

A másik fontos tényező a kontrasztarány, azaz a sötét és világos részek egymáshoz viszonyított fényessége. A projektorok gyenge pontja a fekete szín előállítása; a nagy kontrasztarányú vetítőknél ténylegesen közelít az elvárt értékekhez, nem válik szürkévé. A kontrasztértéket is szeretik kozmetikázni a cégek; ezt onnan lehet felismerni, hogy

Panasonic PT-AE200E	Sony VPL-ES1
LCD	LCD
858×484	SVGA (800×600)
1920×1080	1280×1024
van	van
700 ANSI lumen	1500 ANSI lumen
700	400
28	39
1,2–7,4	1,2–4,5
1–5	1–3,8
VGA, Video, S-Video, HDTV (Y/Pb/Pr), Scart, audio, SD kártyaolvasó	VGA, Video, S-Video, audio
nincs	VGA
NTSC, PAL, SECAM	NTSC, PAL, SECAM
480i, 480p, 625i, 720p, 1080i	nincs
van	van
van (2 watt)	van (1 watt)
280×80×279	280×70×220
2,9	2,8
igen	igen
igen	igen
3 eltárolható képbeállítás, vetítés SD kártyáról	Energiatakarékos üzemmód, automatikus képtorzítás-korrekció, motoros lencsevédő és magasságállítás
Hordtáska, hálózati kábel, video + audio kábel	Hordtáska, hálózati kábel, VGA-kábel
Panasonic Magyarország Kft.	Floppyland Kft.
http://www.panasonic.hu	http://www.floppyland.hu
399 990	423 750

MINISZÓTÁR

ANSI lumen: Az iparágban általánosan elfogadott, amerikai szabványon alapuló mértékegység, a projektorok által vetített kép fényerősségének meghatározásához

DLP (Digital Light Processing): A Texas Instruments cég kép-előállítás technológiája, ahol a lámpa fénye elfordul mikrotükrökről verődik vissza az optikai egységre

DMD (Digital Micromirror Device): A DLP-technológiában alkalmazott digitális mikrotükröket tartalmazó lapka

D-sub: A legáltalánosabb analóg jelcsatlakozó felület számítógép illesztéséhez

DVI: Digitális jelcsatlakozó felület számítógép illesztéséhez

DVI-I: Analóg és digitális jeleket is képes fogadni

DVI-D: Digitális bemenet

ECO mode: Energiatakarékos üzemmód (hosszabb lámpaélettartam, kisebb ventilátorzaj, alacsonyabb fényerő)

F lencsejellemző: A vetített kép szélessége és a vetítési távolság közötti szorzószám

Fényerő: A vetített képen érzékelt fény erőssége

Gain: A vetítőlámpával kapcsolatban használt fogalom, amely a fényerősítés mértékét adja meg. Például az 1,5-ös érték azt jelenti, hogy a vászon a fehér falhoz képest másfélszeres erősséggel tudja visszaverni a fényt

HDTV (High Definition TV): Nagy felbontású videojel, amelyben a szám a kép sorainak számát adja meg

Keystone: Lásd trapéztorzítás-korrektúra.

Kontraszt: A világos és a sötét képpontösszetevők egymáshoz viszonyított fényességét fejezi ki

LCD (Liquid Crystal Display): Folyadék-kristályos elven működő kép megjelenítő. A ma használatos projektorok legtöbbször poliszilikon alapú, TFT-technológiájú LCD-panelek vannak

Lencseeltolás: A lencse mozgásával a vetített kép torzításmentesen pozícionálható

Lumen: A lámpából kiáramló fény mértékegysége

Natív felbontás: Az eszköz fizikai felbontása. Vetítők esetén megegyezik az LCD képpontszámával vagy a DMD tükrőszámával

Nézési szög: A képernyőre állított merőleges és a nézőtől a képernyő középpontjág húzott egyenes által bezárt szög

Trapéztorzítás-korrektúra: A vetítési felületre nem merőleges vetítési szögből eredően a kép oldalélei nem függőlegesek (szabályos téglalap helyett trapéz alakú kép látszik); ez javítható a trapéztorzítás-korrektúrával

YUV: Olyan nagy sávszélességű videojel, ahol a képet három jel alkotja; világosságjel + szinkron, illetve két színkülönbségi jel, például R-Y, B-Y

a kép középpontjában mért eredményeket adják meg. A vetített képmérettel arányosan ugyanis a kép szélein már nem kapunk olyan jó értékeket (ez egyébként igaz a fényerőre is), ezért minden esetben fontos a személyes teszt és az összehasonlítás.

Rejtett költségek

Természetesen a nagyobb fényerő nagyobb teljesítményű lámpákat kíván. Ezek élettartama rendszerint 2000–3000 óra, amit rendszeres használatnál elég hamar el lehet érni, a cseréjük viszont elég sokba kerül. Ezért ma még sajnos luxusnak számít például közönséges tévéadásokat projektorral nézni. A fejlesztések

ezen a téren is nagyon kedvező irányba mozdultak, így ma már találhatunk 5000–6000 óra kapacitású izzóval szerelt készülékeket is.

Bemenetek és csatlakozások

A kivetítők sokoldalúságát a többféle csatlakozási mód biztosítja. Az analóg lehetőségek között a legjobb minőséget a komponensenkénti bemenet kínálja. Kötelező alapkellék az RGB-bemenet – a drágább modelleken ezekből többet is találunk. Szinte minden készüléken van S-Video, illetve kompozit videobemenet, de ezeket – gyengébb képminősége miatt – csak a legszükségesebb esetben szabad használni.

Meg kell még említeni a mostanában elterjedt digitális DVIBemenetet, amelynek legnagyobb előnye, hogy a képinformáció az analóg–digitális átalakítót kikerülve, közvetlenül jut a készülékbe. Természetesen csak akkor ér valamit, ha a képet szolgáltató forrás rendelkezik ilyen kimenettel, s egyelőre ez sokkal inkább jellemző a számítógépek grafikus kártyáira, mint az asztali DVD-lejátszókra. Érdekes tapasztalati tény, hogy bár elméletileg ez az összeköttetés biztosítaná a legjobb képminőséget, sok esetben az analóg komponensbemenetről kapott képet sokkal tisztábbnak érezzük.

Vásznak

Nagyon nem mindegy, hogy mire vetítjük ki a projektor képét. Sokan azt gondolják, a megfelelő készülék megvásárlásával megpróbáltatásaik végére értek, és csak később jönnek rá, hogy kéne valami, amire vetíthetnének. Kicsit furcsa, és szakemberek szemében talán neveltséges, de a legegyszerűbb megoldás egy közönséges, fehér fal felület. Ha nincs jobb, vagy az anyagiak végesek, akkor ez is megteszi. Ez az egyszerű megoldás azonban nem veheti fel a versenyt a profi, előlről vagy hátulról vetíthető vászonnal.

VÁSZNÓTÍPUSOK

A legerterjedtebbek az előlről vetíthető, diffúz szerkezeti felépítésű vetítőlámpának, amelyek elsősorban olcsóságuknak és egyszerű felépítésüknek köszönhetően népszerűek. Kétféle – rolós, illetve keretre feszített – kivitelben kaphatók. A rolós egy rúdra tekeri fel a vásznat, a vetítéshez innen kell kihúzni. Számos előnye közül kiemelhető az elrejtettség, valamint a viszonylag kis helyigény. Hátránya a felcsavarás miatti gyűrődés, amely leeresztett állapotban hullámként jelentkezhet, és néha – rossz esetben – a képminőséget negatívan befolyásolja. Kapható luxuskivitelű, távvezérelhető motoros változatban is.

Ha teljesen sík, gyűrődésmentes felületet akarunk kapni, merre fémvázra rögzített vászonra van szükségünk. Ez a módszer szinte mindig jó képminőséget

eredményez. Használata azonban csak akkor javallott, ha állandó jelenléte nem zavaró.

ERŐSÍTÉS

Az előlről vetíthető vásznak esetén a képminőséget alapvetően befolyásolja a felület anyaga. Az egyik fontos paraméter az erősítési tényező; ez megadja, hogy egy etalonhoz képest – amely leginkább a fehérre meszelt falhoz hasonlítható – a felület milyen arányban veri vissza a fényt. Az érték a legtöbb esetben 1 és 3 közé esik, bár kísérleteznek nagyobb fényviszszaverésű anyagokkal is. Minél nagyobb az erősítés, annál több a szemünkbe jutó fény, ami jelentősen javítja a kontraszt- és – ki gondolná? – a színtelítettség-érzésünket.

FOKUSZÁLÁS, LÁTHATÓSÁG

A projektorból kilépő fény mennyiség adott, a vászon ehhez nyilván nem tud hozzáadni, tehát a 800 ANSI lumenes projektor fényerejét nem növeli 2–3 ezerre. Amit a vászon tehet, az a beérkező fény fókuszálása, amitől a közepén ülő néző fényesebbnek látja a képet, mint a szélen rekedt szemlélő.

Fontos paraméter a láthatósági szög. Ez a fokokban megadott szám azt mutatja meg, hogy milyen szögállásnál lesz a visszavert fény mennyiség a vászon közepén mértnek a fele (50 százaléka). Ez az érték általában 160 és 90 fok között változik. Minél nagyobb a vászon erősítése, annál kisebb a láthatósági szöge.

A fentiekből következik: vásárlás előtt elég sok tényezőt kell figyelembe vennünk. Előre tudnunk kell, hogy hol helyezkedik majd el a projektor, hol lesz a vászon, hol és hogyan ülnek majd a nézők, és vajon lesz-e külső zavaró fény. Mindezek tisztázása után kell megvonnunk a megfelelő tulajdonságokkal rendelkező kivetítőt.

Érdemes egy vázlatos alaprajzot készíteni, és az ezzel foglalkozó cég segítségét vagy véleményét kikérni a megfelelő készülék kiválasztásához. Mivel a vásznak ára meglehetősen borsos, a végleges döntés előtt alaposan gondoljuk át, mire van szükségünk.

Klinger Zoltán

FÓKUSZ

VEZETÉK NÉLKÜLI BILLENTYŰZET-EGÉR KOMBINÁCIÓK TESZTJE

Kötöttségek

nélkül

Vezeték nélküli billentyűzet-egér kombinációk tesztje

Érdemes elgondolkodni azon, hogy a számítógépnek melyik a legfontosabb alkotóeleme. Sokak szerint a processzor, az alaplap vagy a memória. A billentyűzet vagy éppen az egér valószínűleg csak a sor végén kapna helyet. Valójában ez a két eszköz éppen olyan kitüntetett figyelmet igényel, mint a többi alkotórész, hiszen ezek nélkül hogyan kommunikálnánk a számítógéppel?

Néhány évvel ezelőtt szinte teljesen természetes volt, hogy az alaplap megfelelő csatlakozójához közvetlenül kapcsolódik egy egér és egy billentyűzet. A legszembe-tűnőbb különbség csupán az angol vagy magyar kiosztásban volt, és ezzel nagyjából be is fejeződött a „különlegességek” felsorolása. Manapság ez szerencsére nem ilyen egyszerű. A billentyűzeteknek és egereknek olyan gazdag kínálatával találjuk magunkat szemben, még a legkisebb számítástechnikai üzletben is, hogy alig tudunk választani.

A kábelekkal mindig baj van. Egy egyszerű, otthoni számítógép háza mögött is ott kígyóznak, hiszen számtalan eszközt csatlakoztatunk hozzájuk: monitort, nyomtatót, modemet, lapolvasót, kártyaolvasót, hangrendszert, botkormányt stb., és ezek jó részéhez még az áramot is el kell vinnünk. Ezzel mindaddig nem foglalkozunk, míg

a nagytakarítás során nem szembesülünk az átláthatatlanság és kezelhetetlenség kilátástalan helyzetével. Munka közben viszont gyakran tapasztaljuk, hogy egy kábel soha nem lehet elég hosszú.

Némi javulást eredményezhetnek a vezeték nélküli billentyűzetek és egerek. Ma már egyáltalán nem számítanak kuriózumnak, a kínálat is bőséges belőlük. Az árak ma még csak közelednek az elfogadható szinthez, úgyhogy ha valakinek ilyen luxusra fáj a foga, kicsit mélyebben kell a zsebébe nyúlnia.

Tesztünkben összesen kilenc vezeték nélküli billentyűzet-egér készletet vizsgáltunk meg. Az egerek minden esetben optikai technológiával működtek, amelynek előnyei a korábbi golyós változatokhoz képest ma már közismertek, így erre külön nem tértünk ki.

Logitech Cordless Desktop Comfort

94

Logitech Cordless Desktop MX

94

Microsoft Wireless Multimedia

95

Genius Wireless Optical Office Kit

95

Genius TwinTouch

96

Creative Desktop Wireless 6000

96

Creative Desktop Wireless

97

Benq Cordless Joyboard 805

98

Chicony Cordless Fun Touch

98

Logitech Cordless Desktop Comfort

Formatervezett, elegáns, felépítése folytán jól használható, gyors íráshoz ideális billentyűzet, régebbi típusú Logitech-egérrel.

A Logitech Comfort billentyűzet teljesen fekete. A középben megtört gombsor azok számára kedvez, akik jól tudnak gépelni. Az ergonomikus kialakításnak köszönhetően a csuklótámasszal együtt minden kézműrethez jól igazodik, így hosszabb szövegek is kényelmesen gépellhetők vele. Az egér a Logitech régebbi drót nélküli optikai családjából való, elegáns fekete-ezüst színösszeállítású jól megy a billentyűzethez. A gyári csomagolásban ezeken kívül még a vevőkészüléket, elemeket és egy telepítőlemezt találunk. A közös vevőegység PS/2 vagy USB-összeköttetést biztosít, tehát akár régebbi számítógépekkel is használható. Mindkét eszközhöz egyedi szoftver tartozik, amellyel minden gomb funkciója beállítható, átdefiniálható. A kommunikációs rádiókapcsolat a vevőkészüléken található gomb megnyomásával hozható létre.

→ A billentyűzet

Elsősorban irodai használatra tervezték, azok számára, akik sokat gépelnek. Hosszabb időtartamú munkához is ideális, mivel a megtört billentyűsor jól illeszkedik kéztartásunkhoz. Kialakítása miatt a jobb oldali <Home>, <End>, <Insert> stb. billentyűket kicsit szokatlan elrendezésben találjuk. A numerikus pad fölül kiegészült egy extra gombsorral: ide került a <Print Screen>-<Scroll Lock>-<Pause> trió. A klaviatúra felső

résén több extra billentyű sorakozik. Ezek segítségével közvetlenül elérhetjük a levelezőprogramot, nagyíthatjuk a kívánt képernyőfelületet, kezelhetjük a médialejátszót, állíthatjuk a hangerőt. A gombok közepesen puhán működnek, nem túl megterhelő rajtuk az írás.

→ Az egér

Kialakítása formatervezett, tökéletesen illeszkedik tenyerünkbe. A megszokott görgetőkerék mellett három vezérlőgomb található rajta, ezek közül az egyik a hüvelykujjunkkal kapcsolható, kényelmesen kezelhető. A kamera elhelyezkedése aszimmetrikus, az egér „talpának” szélére került. Emellett kapott helyet az elemtároló. Működése stabil, gyorsan reagál a legkisebb mozdulatra is.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Logitech Cordless Desktop Comfort

ELŐNY	HÁTRÁNY
☛ Kifinomult működés, ergonomikus formatervezés, nem kopog	☛ A <Home>-<End>, <Ins>-, <PgUp>-<PgDn> átrendezett kialakítását elég nehéz megszokni

KÉNYELEM	16	20
SZOLGÁLTATÁSOK	13	20
ERGONÓMIA	17	20
ÁR/ÉRTÉK	20	40
ÖSSZESEN		66

Logitech Cordless Desktop MX

Multimédiás és irodai célokra egyaránt megfelelő billentyűzet, valamint a világ egyik legjobb egere. Vevőegysége egyidejűleg az akkutöltő szerepét is betölti.

Kiváló minőségű, 105 gombos magyar billentyűzet, tetszés szerint használható csuklótámasszal, valamint a Logitech csúcstechnikájú MX 700-as egere található a látványosan díszített dobozban. Utóbbit gyárilag beépített akkumulátorokkal szállítják, a töltést pedig a különleges kialakítású rádióvevő végzi, amelybe a használaton kívüli egér egyszerűen beilleszthető. Ehhez persze önálló tápellátás szükséges; a külső adapter az USB-csatlakozón lévő aljzatba dugható. Mindkét eszköz használható a mellékelt szoftver nélkül, de a multimédiás és más, extra szolgáltatások csak annak telepítése után aknázhatók ki teljeskörűen.

→ A billentyűzet

A nagyon átgondolt formatervezésű billentyűzet alapvetően fekete felületű nagyméretű, ezüstsínű extra billentyűk egészítik ki, amelyekkel összesen 20 funkciót érhetünk el közvetlenül. Megtalálható közöttük az internetezés összes kelléke: a látványos kialakítású, forgó hangerőszabályzótól a médialejátszót működtető gombokig. Szintén figyelemfelkeltő elem a billentyűzet bal oldalán elhelyezkedő, programozható görgetőkerék. A billentyűk egyébként nagyon puhán és szinte hangtalanul működnek. A klaviatúra egyetlen hátrányaként a kétállapotú funkcióbillentyűket róhatjuk fel. Az ikonok által jelzett

pluszfunkciók és a megszokott működés között a bal felső sarokban látható, ezüstsínű <F-Lock> gombbal válthatunk, ami olykor rettenetesen idegesítő tud lenni.

→ Az egér

A Logitech MX 700-as egere különleges formatervezésű, jól illeszkedik tenyerünkhöz, még a nagyobb kézméretűek is kényelmesen használhatják. Extra gombjaival internetböngészés közben minden lényeges művelet elvégezhető. Az MX optikai motor másfél éves fennállása óta nem talált legyőzőre; jól kalibrálható, rendkívül pontos, a mozdulatokra gyorsan reagál, élmény vele dolgozni.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Logitech Cordless Desktop MX

ELŐNY	HÁTRÁNY
☛ Rengeteg extra billentyű, közvetlen médialejátszóvezérlés, akkutöltős vevőegység, puhán működő gombok	☛ Viszonylag nagy helyigény, kétállapotú funkcióbillentyűk

KÉNYELEM	19	20
SZOLGÁLTATÁSOK	19	20
ERGONÓMIA	19	20
ÁR/ÉRTÉK	35	40
ÖSSZESEN		92

Microsoft Wireless Multimedia Keyboard

Egyszerű felépítésű egér és kissé szokatlan kiosztású billentyűzet, amely különleges gombjainak köszönhetően otthoni és irodai munkára egyaránt alkalmas.

A puritán csomag a Microsoft tavalyelőtti hardverkollekciónak származó billentyűzet és egeret rejt. Színvilágukban ezúttal is a fekete és az ezüst dominál, elegáns hatást kölcsönözve mindkettőnek. A billentyűzethez viszonylag egyszerűen felrakható-lecsatolható csuklótámasz is jár. Ezekon kívül a PS/2 vagy USB-kapura csatlakoztatható vevőegységet, a meghajtó-programokat tartalmazó CD-t, valamint a működéshez szükséges elemeket találjuk a csomagban. Nem tartalmaz viszont magyar nyelvű leírást.

→ A billentyűzet

A gyár ajánlása szerint ez a periféria multimédiás felhasználásra a legalkalmasabb, de az extra gomboknak köszönhetően irodai célokra is megfelel. Sajnos amerikai kialakítású, ezért hiányzik róla a (I) betű, így jobbra csak a 101 gombos magyar kiosztást beállítva használható (a normál 102-esen csak az (Alt Gr)-kombinációkkal hívható elő az í betű).

Összesen 17 különféle, a médialejátszó vezérlésére, a fontosabb mappák megjelenítésére, illetve az internetes programok (böngésző, levelező, csevegő) és a számítógép előhívására is használható extra billentyűvel látták el. A funkcióbillentyűk ez esetben is kettős feladatot látnak el, amelyek között a nem programozható (F Lock) billentyűvel válthatunk. Sajnos más gombokat is megbolondítottak: például

a képlapához általunk gyakran használt (Print Screen) eléréséhez vissza kell váltani az (F Lock)-ot a normál állapotból.

A Microsoft áttervezte a kurzorozó billentyűk fölött levő megszokott hatost: a ritkán használt (Insert) gomb eltávolításával dupla magasra nőtt a (Delete), e fölé költözött a vízszintes elhelyezkedésű (Home) és (End), illetve melléje az egymás alatt levő (Page Up) és (Page Down). Logikus elrendezés, ám elég nehéz hozzászokni, és ha sikerült, akkor pedig a szabványos billentyűzetek használata okoz majd gondot.

→ Az egér

Egyszerű felépítésű, kétgombos egér, átlátszó, hernyóra hasonlító görgetőkerékkel. Kialakítása kézbe simuló, de nem annyira látványosan ergonomikus, mint például a Logitech egerei. Működése biztos és gyors, a halk kattintás kicsit tompa érzést kelt.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Microsoft Wireless Multimedia Keyboard

ELŐNY

☛ Halk működés, könnyen, puhán leüthető gombok

HÁTRÁNY

☛ Amerikai kialakítás (I) gomb nélkül, kétállapotú funkcióbillentyűk, nem programozható (F Lock), egyszerű egér

KÉNYELEM	12	20
SZOLGÁLTATÁSOK	14	20
ERGONÓMIA	13	20
ÁR/ÉRTÉK	25	40
ÖSSZESEN		64

Genius Wireless Optical Office Kit

Sokoldalú összeállítás, amely nemcsak egeret és billentyűzetet, hanem akkukészletet és akkutöltőt is magában foglal.

A Genius billentyűzet-egér készlete már az első pillanatban megnyerte tetszésünket. A dobozból egy tetszetős irodai billentyűzet és egy formatervezett egér került elő. Mindemellett összesen hat darab 1300 mAh kapacitású GP-akkumulátort is kapunk a perifériához, ami több mint dicséretes. A vevőegység szintén tartogat számunkra egy kis meglepetést. Azon túl, hogy kizárólag USB-összekötéssel működik, az akkumulátorokat is képes tölteni. Az energiát a bekapcsolt számítógép USB-kapuja szolgáltatja – arra azonban ne számítsunk, hogy nagyon gyorsan feltölti akkumulátorainkat, mivel a töltőáram nagyon kicsi. Az egér és a billentyűzet működéséhez összesen csak négy AA akku kell, így mindig van két tartalék. A rádiócsatorna beállítása viszont nem a legegyszerűbb, néhány percet mindenképpen igényel.

→ A billentyűzet

A Genius jól eltalálta a magyar kiosztású billentyűzet felépítését. Bár a nevében irodai felhasználási célt jelöltek meg, az összes lényeges internetes program egy gombnyomással elérhető, de előhívható vele a médialejátszó (vagy valamilyen DVD-lejátszó-program), és szabályozható a hangerő is. Az irodai funkciók közül kiemelendő a Word és az Excel, valamint a számítógép és a *Sajátgép* közvetlen elérése.

Baloldalt görgetőkeréket is találunk, amely – meglepő módon – elsősorban a futó programok közötti váltásra szolgál, de természetesen hosszabb szövegekkel való mozgásra is alkalmas. A billentyűk nem túl hangosak, nem kopognak, és nagyon könnyen reagálnak egy-egy leütésre. Gyors írásra kimonodottan alkalmas.

→ Az egér

Az egerre is jellemző a különleges kialakítás: kényelmesen fogható, jól illeszkedik a tenyérbe. Baloldalt két kiegészítő gomb is van, amely dokumentumokban történő lapozást, nagyítást és kicsinyítést tesz lehetővé. Nagyon ötletes, hogy egy gombnyomásra megjeleníthetjük a legfontosabb szolgáltatásokat, és nekünk csak választani kell közülük. Érdekes, hogy érzékeny a vevőegység elhelyezésére: nem szereti a számítógép közelségét.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Genius Wireless Optical Office Kit

ELŐNY

☛ Halk működés, praktikus funkciógombok és görgő, a vevőegység akkutöltő is, ötletes szoftverfunkciók

HÁTRÁNY

☛ Az egér kényes a vevőegység elhelyezésére, és csak gombnyomásra aktiválódik

KÉNYELEM	18	20
SZOLGÁLTATÁSOK	18	20
ERGONÓMIA	17	20
ÁR/ÉRTÉK	32	40
ÖSSZESEN		85

Genius TwinTouch

Az Office billentyűzet egyszerűsített, de továbbra is jól kezelhető változata, akkukészlettel, töltővel és egy nagyon egyszerű egérrel, elsődlegesen otthoni felhasználásra.

A tesztben szereplő másik Genius-modell az Office billentyűzet egyszerűbb kivitelű változata. Kiválóan kiszolgálja egy otthoni felhasználó igényeit, de akár irodákban is használható, noha hiányzik róla a másikon meglévő legtöbb extra gomb. A csuklótámasz állandó tartozék: nagyon ötletesen oldották meg, mivel kihajtható, így mindig kéznél van. A rádiós vezérlőrendszer ugyanaz, a vevőegység itt is egyszerre kommunikál és tölti az akkumulátorokat is. A dobozban levő hat akkuból a két eszköz csak négyet használ, kettő tartalék. A kommunikációt a számítógéppel USB-kapun keresztül bonyolítja le, így a telepítés pillanatok műve.

→ A billentyűzet

A felépítését tekintve elég vastag klaviatúra a csuklótámasszal kényelmesebbé tehető. A gombok kicsit kopognak, halknak semmiképpen nem mondhatók. Ez annak fényében is érdekes, hogy első látásra azonosnak is mondhatnánk a tesztben szereplő másik Genius modellel. Ennek ellenére ez a billentyűzet nem túl kemény, ezért minden megérintés nélkül lehet vele írni, akár hosszabb időn át is. Karaktérkiosztása magyar. Különleges billentyűkben is bővelkedik – valamivel kevesebbel rendelkezik ugyan, mint a nagyobb Genius, de még így is vezérelhető a médialejátszó, elérhető a legfontosabb internetes prog-

ramok, illetve szabályozható a hangerő. Hiányzik a görgetőkerék és az Excel, Word programokat előhívó gomb. Kezelése egyértelmű és kényelmes, szolgáltatásai átlagosak.

→ Az egér

Az egér nagyon elegáns, de épp ennyire egyszerű is, már-már túlságosan is az. A görgőn és a szokásos gombokon kívül más nem található rajta. Kárpót-lásul gyorsan és pontosan működik. Mérete alapján kisebb kezűek, nők számára is ideális.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS	
Genius TwinTouch	
ELŐNY	HÁTRÁNY
↳ Egyszerű felépítés, internetes programok és médialejátszó közvetlen elérése, hat akku, a vevőegység egyben akkutöltő is	↳ Kicsit kopogós, túl egyszerű egér
KÉNYELEM	15 / 20
SZOLGÁLTATÁSOK	14 / 20
ERGONÓMIA	14 / 20
ÁR/ÉRTÉK	30 / 40
ÖSSZESEN	73

Creative Desktop Wireless 6000

Egyszerűen és gyorsan telepíthető, megbízható működésű, sokféle közvetlen funkciógombbal szerelt billentyűzet.

A hangkártyáiról elhíresült gyártó kényelmes multimédiás billentyűzetet tervezett. A készlet nagyon egyszerű: mivel egy teljesen jól átgondolt, de valójában nem túl különleges klaviatúrát és egy gyors optikai egeret tartalmaz. A fekete-ezüst színösszeállítás elegáns hatást kölcsönöz, amelyet kicsit leront a speciális gombok erőltetett elkülönítése.

Hasonló elképzelések alapján készült a vevőegység is, USB-csatolón keresztül kapcsolódik a számítógéphez. A kommunikációt egyetlen gombnyomással létrehozhatjuk. A teszt során ezt a duót sikerült a leggyorsabban elfogadtatni a számítógéppel, szinte azonnal működött. A mellékelt gyári program nem túl látványos, sokkal jobban is megoldhatták volna. Elsősorban az extra billentyűk kiosztása változtatható tetszés szerint. A billentyűzethez tartozó csuklótámasz a klaviatúra aljára kerül, ahonnan bármikor kihajtható.

→ A billentyűzet

A billentyűk minimális erővel könnyedén lenyomhatók, minden gomb finoman működik, hosszabb gépelés esetén sem fásaszt, maximum az elkerülhetetlen enyhe kopogás lehet zavaró. Az európai kivitelű billentyűzet angol feliratozású, de ettől még tökéletesen használható mindkét magyar kiostással. Tetején tekintélyes számú extra billentyű található.

Funkcióikra nem lehet panaszkodunk, mivel az internetes programok előhívásától a dokumentumkezelésig mindent elérhetünk velük. Hibaként talán csak azt lehetne felróni, hogy valamennyi gomb azonos méretű, és nincsenek kellőképpen csoportosítva. A szoftver elég egyszerűre sikerült, és nem mondható túl felhasználóbarátnak sem. Egyetlen felirat sem látható rajta, csupán az egérrel csalthatunk ki magyarázó szövegeket.

→ Az egér

A létező legegyszerűbb egértípus. Csak a görgetőkerék és a megszokott gombok kaptak helyet rajta. Extra szolgáltatásokat nem nyújt, de kellően gyors és pontos.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS	
Creative Desktop Wireless 6000	
ELŐNY	HÁTRÁNY
↳ Érzékeny billentyűk, sok extra gomb	↳ Nem csoportosított extra gombok, barátatlan szoftver, egyszerű egér
KÉNYELEM	15 / 20
SZOLGÁLTATÁSOK	16 / 20
ERGONÓMIA	15 / 20
ÁR/ÉRTÉK	28 / 40
ÖSSZESEN	74

Creative Desktop Wireless

Az otthoni felhasználásra szánt billentyűzet kényelmes és jól kezelhető, de az egér egy kissé alultervezett.

A Creative másik, tesztünkbe bevont modellje egyszerűbb a 6000-es változatnál, de komfortosság szempontjából nagyon hasonló teljesítményt nyújt. Színvilágában a régi „vajkrém” dominál, éles kontrasztban a tetején elhelyezkedő extra billentyűket kiemelő sötét-kék alappal, ám ehhez a párosításhoz nem nagyon passzol a többi funkcióbillentyű sötétszürke színe. A ránézésre egyszerű, USB-s vevőegység csak színben tér el az előzőleg bemutatottól, de pontosan ugyanolyan jól működik: a kommunikációs kapcsolatot ezúttal is egy gombnyomással létrehozta.

→ A billentyűzet

Teljesen átlagos tudású, angol feliratozású billentyűzet. Jól használható, gombjai érzékenyek, nagyon finom leütésekre is jól reagálnak. Az írás nem megterhelő, hosszú távon is kényelmes. A különálló, felcsatolható csuklótámasz az utóbbi érzést tovább erősíti.

Érdekes, hogy bár 16 különleges gombot helyeztek el a tetején, mégis hiányzik közülük például a számológép vagy a *Sajátgép* közvetlen elérése, sőt az irodai használatot támogató funkciókat sem nagyon találtunk. Inkább a médialejátszó vezérlésére és az internetezés megkönnyítésére helyezték a hangsúlyt. A csoportosítás sem túl szerencsés; első ránézésre azt hihetnénk, hogy a sötétkék

hátterén kiemelt gombok együvé tartoznak, pedig nem: egyik felük multimédiás, a másik internetes. Közel egyforma, kis méretük folytán használatuk odafigyelést igényel.

→ Az egér

Egyszerű tervezésű, kétgombos egér, középen görgetőkerékkel. Formatervezése a 90-es évek közepét idézi. Csak az alapfunkciók elérését teszi lehetővé, különleges szolgáltatásai nincsenek. Érzékenysége jó, a görgetőkerék is könnyen mozog. Szoftveresen jól testre szabható.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Creative Desktop Wireless

ELŐNY

☛ Kényelmes billentyűzet, számos extra gomb, kiterjedt multimédia- és internettámogatás

HÁTRÁNY

☛ Furán csoportosított gombok, egyszerű, nem túl formatervezett egér

KÉNYELEM	14	20
SZOLGÁLTATÁSOK	11	20
ERGONÓMIA	10	20
ÁR/ÉRTÉK	22	40
ÖSSZESEN		57

Európa kontra Amerika

B illentyűzet tekintetében már jó ideje csatlakoztunk Európához. Mint ismeretes, kétféle magyar billentyűzetkiosztás létezik; az egyik a 102 gombos (QWERTZ), a másik a 101 gombos (QWERTY). A két kiosztás azonban nemcsak a ⟨Z⟩ és az ⟨Y⟩ gombok pozíciójában tér el egymástól, hanem – mint nevükből kiderül – az előbbi egy gombbal többet tartalmaz, és ez a gomb az ⟨Í⟩. És itt jön a képbe jó öreg kontinensünk, ugyanis az ⟨Í⟩ csak az európai szabványú billentyűzeteken található meg, az amerikaiokról hiányzik. A legtöbb gyártó mindkét területre állít elő billentyűzetet, a baj csak az, hogy sok forgalmazó nincs tisztában a két szabvánnyal, és téves rendelések folytán kerülnek az országba olyan modellek, amelyeken a 102 gombos normál magyar kiosztás csak nagy kínok között, az ⟨Alt Gr⟩ gyakori nyomkodásával használható. Tesztünkben is szerepelt néhány.

Pedig a két szabvány nagyon jól megkülönböztethető egymástól: teljesen eltérő az ⟨Enter⟩ alakja, és ehhez képest változik a ⟨Ű⟩ helyzete. Az amerikai klaviatúrán az ⟨Enter⟩ egy csík a harmadik gombsor szélén, az ⟨Ű⟩ pedig felette helyezkedik el, míg az európain az ⟨Enter⟩ a második és a harmadik gombsoron átfelől, feje tetejére állított L betűre hasonlít, az ⟨Ű⟩ pedig balról bújik be mellé és alá. Érdeemes erre is odafigyelni billentyűzetvásárláskor!

Az amerikai szabványú billentyűzet a vízszintes ⟨Enter⟩ gombról ismerhető fel

Az európai szabvány szerinti billentyűzeten a fordított L alakú ⟨Enter⟩ bal oldalán üldögél az ⟨Ű⟩ gomb

Benq Cordless Joyboard 805

Szokatlan felépítésű, de annál kényelmesebben kezelhető, elegáns billentyűzet és hasonlóan szép, de egyszerű egér.

Az igazán különleges típusok közé tartozik a Benq billentyűzete. Teljesen fekete, azonban a kerete inkább matt, míg a gombok sötétebb, csillogóbb színűek, s ez a kettő együtt rendkívül elegáns kinézetet kölcsönöz neki, egyszerűen jó ránézni. A kivitel minőségére sem lehet panaszunk.

A vevőegység USB- és PS/2 kapun át kommunikálhat a számítógéppel. A kapcsolat egyetlen gombnyomással felépíthető. A fentiekén kívül a csomag része még a működéshez szükséges elemkészlet, egy felpattintható csuklótámasz, valamint egy telepítő CD.

→ A billentyűzet

Felépítésére jellemző, hogy enyhén domború, így illeszkedik a kéztartáshoz. A gombok útja nagyon rövid, szinte alig kell lenyomni őket, és máris reagálnak (kismértékben kopognak, egyáltalán nem zavaró). Asztali elhelyezését egy különleges támaszték segíti. Ha azonban mind a négy rugós talpat használjuk, gyakorlatilag ismét vízszintes helyzetbe kerül. Kezelését könnyen meg lehet szokni, hosszabb távon is kényelmes gépelést tesz lehetővé.

A felső részen szép számban találunk funkciógombokat, amelyek internetezésre, illetve a DVD- vagy médialejátszó vezérlésére szolgálnak. Elhelyezkedésük viszont már nem annyira kedvező, gépelés közben

túlágoston mélyen ülnek találtk őket. Cserébe olyan különlegességet is kapunk, mint a csúsztatható hangerő-szabályozó.

Egyik nagy hátránya, hogy amerikai szabványú, tehát nem felel a meg a normál 102 gombos magyar kiosztásnak, teljeskörűen csak a 101-essel használható. Másrészt sajnos a Benq is behódolt a kétállapotú funkcióbillentyűk őrült divatjának, ezúttal egy (FnLock) felíratú gombbal válthatunk a speciális és az alpműködés között.

→ Az egér

Nagyon elegáns, de egyszerű kétgombos, görgőkerekes optikai egér. Minden alapfunkciót jól kiszolgál, de semmi pluszt nem nyújt. Kezelése pontos, gyors, ám inkább kisebb kezűeknek, így nőknek ideális. Balkezesek is jól használhatják.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Benq Cordless Joyboard 805

ELŐNY

☛ Különlegesen elegáns kivitel, érzékeny billentyűk, kényelmes gépelés

HÁTRÁNY

☛ Amerikai szabványú, kétállapotú funkciógombok, egyszerű egér

KÉNYELEM	17	20
SZOLGÁLTATÁSOK	16	20
ERGONÓMIA	17	20
ÁR/ÉRTÉK	27	40
ÖSSZESEN	77	

Chicony Cordless Fun Touch

Elegáns és kényelmesen, nagyon jól használható billentyűzet, jól csoportosított extra gombokkal, valamint a minimális követelményeknek megfelelő egyszerű egér.

A diszkrét grafit-szürke uralja a Chicony billentyűzet-egér kettősének színvilágát. A sötétebb, fekete billentyűk, valamint az ezüstsínű extra gombok kontrasztja eleganciát sugároz. A dobozban még felpattintható csuklótámasz és a működéshez szükséges elemek kaptak helyet. A hasonló alapszínű vevőegység az USB-kapura csatlakozik, a kapcsolat egy gombnyomással létrehozható.

→ A billentyűzet

Ezzel a billentyűzettel igazán élvezetes volt dolgozni. Minden a helyén van rajta, nincs semmi túlbonyolítva, vagy vevőcsalagató módon feltupírozva. Pontosan és halkán működik, a gombok puhán, megerőltetés nélkül nyomhatók le. Az egyes sorok között nincsenek komoly szintbeli eltérések, így gyorsan és kényelmesen lehet gépelni.

A közvetlen szolgáltatásokat kínáló extra billentyűk jó csoportosításúak, ránézésre igényes kialakításúak, de némelyik lötyög a helyén, nem illeszkednek szorosan a műanyag vázhoz. Külön érdekesség, hogy a bal szélen a vágólap-műveletek – másolás, kivágás és beillesztés – is külön gombot kaptak. A médialejátszó fontosabb funkcióit előhívó billentyűk méretes ellipszist imitáló elrendezésben kerültek középtájjra. Közvetlenül mellettük található a hangerőszabályzó

és az elnémító, jobbra távolabb pedig az internetezés támogató gombok.

→ Az egér

Az egér ezúttal is a megszokott, egyszerű, kétgombos, görgőkerekes változat, amely remekül ellátja az alapfeladatokat, extrákat azonban senki ne várjon tőle. Működése pontos, kialakítása révén balkezesek is használhatják. Kissé érzékenynek bizonyult a vevő és a számítógép közelségére.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Chicony Cordless Fun Touch

ELŐNY

☛ Érzékeny gombok, jól csoportosított extra billentyűk, vágólap-műveletek támogatása

HÁTRÁNY

☛ Zörgő internetes billentyűk, egyszerű egér

KÉNYELEM	18	20
SZOLGÁLTATÁSOK	18	20
ERGONÓMIA	17	20
ÁR/ÉRTÉK	34	40
ÖSSZESEN	87	

TECHNIKAI HÁTTÉR

A billentyűzet az egyik legfontosabb beviteli eszköz. Egyéb utasítás hiányában a számítógép innen várja a bemenő információkat, adatokat, parancsokat. A hardver szempontjából a billentyűzet egy szinkron kommunikációs kapu. Az adatforgalom kétirányú is lehet, mert a gép küldhet vezérlőparancsokat a billentyűzetnek,

anyagigényes. Célszerűbb egy mátrixba rendezni a billentyűket. A billentyűzetben lévő mikroprocesszor a mátrix oszlopaira egyenként jeleket küld, s figyelni, hogy mikor melyik soron jelenik meg a megfelelő kimenőjel. Ennek alapján megállapítja a lenyomott billentyű kódját, valamint rögzíti a lenyomás vagy felengedés tényét.

esetén egy FAh, paritáshiba fellépésekor pedig FEh kóddal kell nyugtáznia. Ez utóbbi hatására a billentyűzet az utolsó bájtot újra elküldi.

A billentyűzet egy reset után folyamatosan hibás paritással AAh bájtokat továbbít a számítógép felé. Amikor a számítógép a POST-rutin során elér a billentyűzet teszteléséhez, észleli a hibát, és egy FEh bájtot küld a billentyűzetnek,

lizálásra a számítógép és a billentyűzet resetjének aszinkronitása miatt van szükség, ugyanis egy lassabb POST-rutin könnyen „lemaradhatna” a „csak úgy”, közvetlenül a belső reset után elküldött öntesztkódról.

Optikai egerek

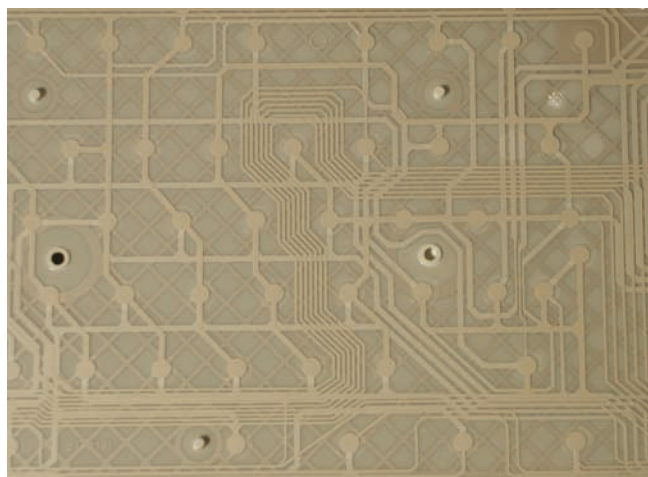
Az optikai egerek lényege, hogy a régi golyót egy nagy felbontású (általában 600–1500 dpi-s) kamera helyettesíti.

Tájkép csata után: így néz ki egy darabjaira szedett billentyűzet

de a legtöbb esetben a billentyűzet felől érkeznek az adatok a számítógépbe. A kétirányú

Ez a kód továbbítódik a számítógéphez, ahol az éppen futó program eldönti, hogyan

A gombnyomásokat érzékelő mátrix

kérvén az utolsó bájtot újraküldését. Ekkor a billentyűzet abbahagyja a hibás AAh bájtok kül-

Az erősen megvilágított fényvisszaverő felületről érkező fény sugarak alapján egy mikro-

A billentyűzet lelke, a processzor olvassa a mátrix jeleit, és továbbítja a kódot a számítógépnek

adatforgalom képes jelezni az esetleges hibákat, és megismételni az átvitelt.

Nyomjuk le!

Mi történik, ha megnyomunk egy billentyűt? Honnan ismeri fel a gép, hogy éppen melyik van lenyomva? Az első, kézenfekvő megoldás, hogy minden gombhoz egy-egy érzékelőt kell rendelni – ez viszont elég

reagáljon arra az információra, hogy lenyomták az adott kódú billentyűt. A billentyűzet áramkörei megakadályozzák, hogy több gomb egyidejű lenyomásakor felismerhetetlen kód képződjék.

Egy kis mélyvíz

A számítógép billentyűzetkezelő rutinjának minden gomb lenyomását hibátlan átvitel

A gombok és a mátrix között vékony hátrtyaként feszül a kopásgátló gumitappancs

dését, és az öntesztnek megfelelően AAh (OK), FCh vagy FDh (hiba) kódot küld vissza az illetzőnek. Erre az első látásra bonyolultnak tűnő inicia-

processzor határozza meg az elmozdulást. A pontos működés érdekében kerülni kell a tükröződő, illetve a matt fekete felületeket.

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

Így teszteltünk

A teszt során összesen négyféle értékelési szempontot vettünk figyelembe. Ezek alapján született meg a végeredmény, és osztottuk ki a díjakat. Zárójelben a súlyozás mértéke látható.

Kényelem (20%): a hosszú munka egyik alapfeltétele. A legtöbbet használt perifériától elvárhatjuk, hogy lehetőleg megkönnyítse, de semmiképpen ne nehezítse a kommunikációt a számítógéppel. További kritérium, hogy a gombok ne legyenek túl kemények, gyorsan és pontosan reagáljanak.

Szolgáltatások (20%): mivel rendszerint multimédiás, illetve irodai célú billentyűzetekkel találkozunk mindennapi munkánk során, nem közömbös, hogy egy-egy gyakrabban használt funkciót közvetlenül elérhetünk-e. Emellett olyan praktikus megoldásokat is díjaztunk, amelyek tovább egyszerűsítik a felhasználó dolgát.

Ergonómia (20%): olyan tervezési sajátosságokat fed, amelyek szorosan összefüggenek a kényelemérzettel. Mellőzve a tudományosságot, úgy lehetne megfogalmazni: ez biztosítja, hogy a billentyűzet és az egér a lehető legjobban illeszkedjen az ember elvárásaihoz, a kéztartáshoz vagy a tenyér alakjához.

Ár/érték (40%): ez erősen szubjektív, voltaképpen azt mutatja, hogy adott szolgáltatáscsomag kinek mennyit ér. Az értékelésben viszont a legnagyobb hangsúlyt kapta, mivel a végső döntést az ár jelentősen befolyásolja.

Legjobb Vétel

Logitech Cordless Desktop MX

A Legjobb Vétel címet a Logitech Desktop MX készlete érdemelte ki. Annak ellenére, hogy a legdrágább összeállítás volt a tesztben, kezelés és teljesítmény tekintetében ideálisnak tekinthető. Az egértöltőként is működő vevőegység helytakarékos és ötletes megoldás. Multimédiás és irodai használatra egyaránt nagyon jó választás.

	Benq Cordless Joyboard 805	Chicony Cordless Fun Touch	Creative Desktop Wireless	Creative Desktop Wireless 6000	Genius TwinTouch	Genius Wireless Optical Office kit
Billentyűzet						
Gombok feliratozása	angol	magyar	angol	angol	magyar	magyar
Ergonomikusan megtört	nem	nem	nem	nem	nem	nem
Böngésző közvetlen elérése	van	van	van	van	van	van
Levelező közvetlen elérése	van	van	van	van	van	van
Médialejátszó vezérlése	van	van	van	van	van	van
Görgetőgomb	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	van
Irodai programok elérése	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	van
Számológép közvetlen elérése	nincs	nincs	nincs	van	nincs	van
Vágólapműveletek	nincs	van	nincs	nincs	nincs	nincs
Egér						
Különleges funkciógomb	nincs	nincs	nincs	nincs	nincs	van (2 db)
Egyéb jellemzők						
Akkutöltő a vevőegységben	nincs	nincs	nincs	nincs	van	van
Akkukészlet	nincs	nincs	nincs	nincs	6 darab	6 darab
Tartozék elemek	van	van	van	van	nincs	nincs
Forgalmazó	Ramiris Rubin Rt.	Ramiris Rubin Rt.	Ramiris Rubin Rt.	Ramiris Rubin Rt.	Fan-It Kft.	Fan-It Kft.
A gyártó weboldala	www.benq.com	www.chicony.com	www.creative.com	www.creative.com	www.genius.hu	www.genius.hu
Bruttó fogyasztói ár (Ft)	16 563	15 156	17 173	16 094	19 837	21 375

A PC World ajánlata Chicony Cordless Fun Touch

Egyszerű felépítésű, könnyen kezelhető, elegáns billentyűzet, kimondottan jó volt vele dolgozni. Multimédiás és internetes speciális gombjai jó csoportosításúak, kellemes meglepetés, hogy az igen gyakran használt vágólap is külön billentyűkről vezérelhető. Ergonomikus felépítését könnyű megszokni, ráadásul ára is nagyon kedvező.

A PC World ajánlata Genius Wireless Optical Office Kit

A Genius Wireless Optical Office Kit billentyűzet-egér összeállítást nyugodt szívvel ajánljuk mindenkinek. Kényelmes billentyűzet, amelyet kedvező áron vásárolhatunk meg. A gyári GP-akkucsomag, valamint a vevő/töltő kombináció hasznos és költségkímélő megoldás.

Mire figyeljünk?

A vezeték nélküli készülékek esetén figyelembe kell venni egy-két olyan tényezőt, amellyel a hagyományos eszközök esetében nem számolunk. A számítógép és a periféria közötti kommunikációt egy adó-vevő rendszer biztosítja. Az adattovábbítás vagy infravörös, vagy rádiófrekvenciás átvitelrel történik. Az előbbi kevésbé jó megoldás, mivel a vevő és az adó között fizikai rálátás szükséges. Érthető okokból a rádiós megoldású készülékek terjedtek el jobban, mivel ezek néhány méteres távolságból gond nélkül működnek. A hatótávolság azonban nagyban függ az elemek állapotától is. Ezzel már el is árultuk, hogy működtetésükhöz önálló áramforrás szükséges, rendszerint két vagy négy ceruzaelem. A gyártó általában alaptartozékként ad elemeket a készülékhez, de célszerű akkumulátorokra cserélni őket. A működési időtartam nagyon változó, az egy-két hónaptól néha akár fél évig is terjedhet.

A másik problémát a vezeték nélküli optikai egerek felbontása és frissítése jelentheti. Ezek gyakran elmaradnak hagyományos társaikhoz képest, illetve sok esetben – épp az elemek tartósságát megőrzendő – nagyon hamar energiatakarékos módba kapcsolnak, ahonnan a legközelebbi használatba vételkor csak pár másodperc elteltével térnek magukhoz, és ez a kihagyás sok esetben nagyon zavaró lehet. Sajnos ez néhány billentyűzetre is jellemző.

A rádiós eszközöknél gondot okozhat még az interferencia. Legtöbbjük ugyanis ugyanazt a 27 megahertzes frekvenciát használja, amelyen sok egyéb háztartási eszköz is kommunikál (például a vezeték nélküli telefonok). Ügyelni kell arra, hogy a vevőegység közelében más ilyen jellegű készülék ne legyen, így csökkenthető a hibás működés esélye. Az előbbi problémára megoldást nyújthat a többcsatornás információtovábbítás, ám ezt nem minden eszközbe építették be.

Kellemetlen meglepetés lehet, ha a megvásárolt vezeték nélküli optikai egér felbontása és frissítése gyengébb hagyományos társaikhoz képest, ráadásul ez jobbára csak használat közben derül ki. A billentyűzetek komfortfokozata is eltérő. Egyiket irodai, másikat otthoni használatra szánják. Jobbára mindegyik támogatja valamilyen formában a médialejátszást és az internetezést, de kevés az olyan, amelyik ennél tovább megy, és közvetlenül elérhetővé tesz irodai programokat vagy más, gyakran használt műveleteket. Érdeemes még szemügyre venni a gombok „keménységét”, illetve azt, hogy megtört gombsorú vagy hagyományos elrendezésű klaviatúrával van-e dolgunk. Az előbbi kimondottan kézkímélő és előnyös azok számára, akik nagyon jól tudnak gépelni, persze egy kis hozzászokást igényel.

Logitech Cordless Desktop Comfort

Logitech Cordless Desktop MX

Microsoft Wireless Multimedia Keyboard

angol	magyar	angol
igen	nem	nem
van	igen	van
van	nem	van
van	igen	nincs
nincs	van (hangerő)	nincs
nincs	nincs	nincs
nincs	nincs	van
nincs	nincs	nincs
nincs	van (5 db)	nincs
nincs	van	nincs
nincs	2 darab (egérben)	nincs
van	van	van
Logitech Magyarország	Logitech Magyarország	Sved Rt.
www.logitech.hu	www.logitech.hu	www.microsoft.hu
30 775	37 450	19 112

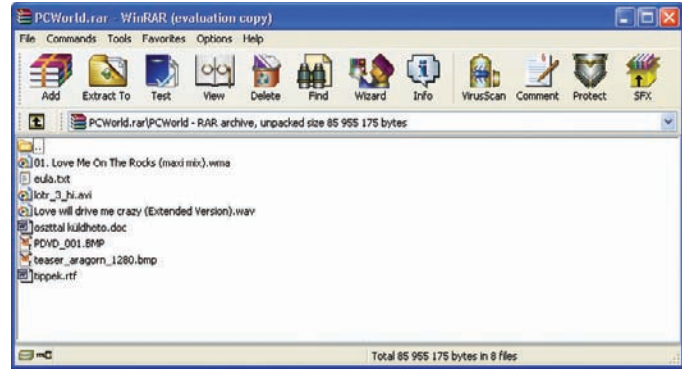
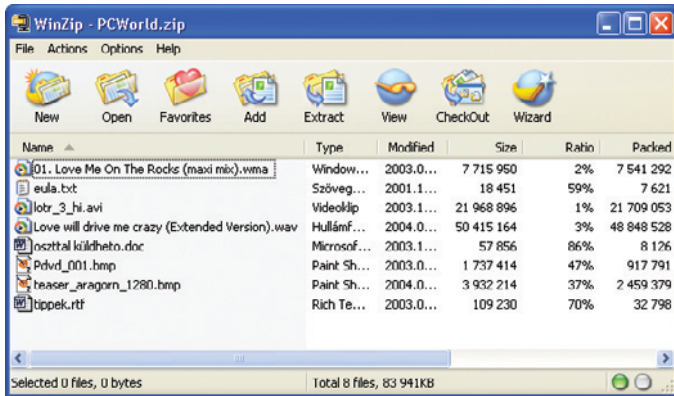

TÖMÖRÜLJÜNK, KÉREM!

A tömörítőprogramoknak régi múltjuk van, a kilencvenes évek elején találkozhattunk velük először. Annak idején a Windows még gyerekcipőben járt, a merevlemezek mérete akkora volt, mint amennyi memória van bármelyik mai gépben. Bár a fájlok sem voltak akkorák, mint ma, a hordozóeszközök – az 1,2 megabájtos nagy és az 1,4-es kis floppy – szerény kapacitása miatt szükség volt valamilyen megoldásra, ha nagyobb adatmennyiséget szeretnénk volna átvinni egyik PC-ről a másikra. Ma a háttértárak átlépték a 100 gigabájtot, és szinte minden gépben van legalább egy CD-író, az újraírható CD-k pedig valószínűleg végleg pontot tesznek a floppykorszak végére. Ma másra használjuk a tömörítőprogramokat: még a szélessávú internetelérésünk is lassúnak bizonyulhat, ezért van szükség rájuk, amikor letöltünk, vagy akkor, ha néhány fájlt akarunk „átadni” egy üzenetküldő program barátunknak. Az alábbiakban a legismertebb tömörítőket mutatjuk be tesztünkben a hatékonyság és kezelhetőség szempontjából.

Több éve társszerzője az újság Tippek és Trükkök rovatának, az internetes Segélyvonal szoftveres oldalainak szakértője

WinZip

A szakma nagy öregje a WinZip, amelynek már a Windows 3.1-es verziójára is készült 16 bites kiadása, így jóval több mint tízéves múltra tekinthet vissza, s talán innen ered máig töretlen népszerűsége.

Kétféle módban is el tudjuk indítani: varázslóként vagy ablakos megjelenítésben. Utóbbi esetén mindig egy hasznos tippet kapunk a program használatára vonatkozólag, amelyet kikapcsolhatunk, vagy ismert állomány megnyitásakor elrejtethetünk. Felületén talán a szépen kidolgozott, színes ikonok tűnhetnek fel először. Az ablak felépítése amúgy nagyon egyszerű, felül a menü és az ikon-sor, alul a tömörített fájl tartalma látható, így használata könnyedén elsajátítható. Összesen tizennyolc fájltypust képes olvasni és kicsomagolni, de nincs ezek között a RAR és az ACE; illetve az ARJ, LHA és ARC kiterjesztésekhez külső kitömörítőt kell megadnunk a számára. Csomagolni csak ZIP állományba hajlandó, ráadásul nem fukarkodik a helytel sem: teszt-fájljainkat majdnem hetvennyolc megabájtra tömörítette össze, ami alig tíz megabájttal több, mint a WinRAR-é. Ám ezt ellensúlyozta a tömörítési idő, ugyanis mindezt fél perc alatt hajtotta végre.

Szolgáltatásai között megtalálhatjuk az önkicsomagoló állomány készítésének lehetőségét, valamint a gépünkre telepített víruskereső használatát. Egy tömörített állományban lévő fájl

a teljes csomag kibontása nélkül is megtekinthetünk az általunk megadott nézőke segítségével. A fontos fájlokat elláthatjuk jelszóval, és le is tesztelhetjük a program segítségével. Érdekes szolgáltatás, hogy egy ideiglenes összecsomagolás után képes a levelezőprogramunkat felhasználni egyből e-mailbe helyezni a kész fájlt. A gyorsabb munka érdekében ezt az *Intézőben*, a jobb egérgomb lenyomására előugró menüből is megtehetjük, a WinZip megnyitása nélkül. Egy másik hasznos funkciója segítségével a csomag ideiglenes kibontása után egyből telepíthetjük az alkalmazást, amennyiben van benne install.exe vagy setup.exe nevű állomány. A telepítés után a kicsomagolt fájlok törlésre kerülnek, ezt a műveletet megspórolja nekünk a program.

Magyarul sajnos nem tud, nem támogatja a többnyelvű felület használatát. Harminc napig használhatjuk ingyen, utána huszonkilenc dollárba kerül a sorozatszám megvásárlása.

➤ NÉVJEGY

Termék: WinZip
Fejlesztő: WinZip Computing, Inc.
Ár: 29 dollár
Web: <http://www.rarlabs.com/>

KEZELHETŐSÉG	20
HATÉKONYSÁG	5 30
GYORSASÁG	30
SZOLGÁLTATÁSOK	15 20
ÖSSZESEN	70

WinRAR

A WinRAR is elég régóta megtalálható a tömörítők piacán, megbízható és hasznos szolgáltatásai miatt az egyik legkedveltebb csomagoló a felhasználók körében.

A felület itt is ugyanolyan jól áttekinthető és könnyen használható, maximum az róható fel a szám-lábjára, hogy az ikonok kevésbé szépen kidolgozottak, mint mondjuk a WinZipnél. Ugyanabban az ablakban tudunk ki- és betömöríteni, valamint a tömörített állományokba betekinteni. Tizenkét fájltypussal birkózik meg, többek között a CAB, az ARJ, a ZIP, az ACE és az ISO kiterjesztésű csomagokkal (természetesen a saját formátumán kívül). Ezeket a fájlokat csak kicsomagolni tudjuk, tömörítésre csak a ZIP és a RAR formátum használható. Utóbbiban nagyon jól tömörít: a tesztfájlokból egy hatvannyolc megabájtos csomagot készített, így ebben a versenyben a harmadik legjobb lett. Nagyon jó sebességgel tette mindezt, mert kicsivel több mint másfél perc alatt készült el a művelettel. Természetesen ezek az értékek erősen függenek a program beállításaitól, amelyekkel elkényeztet bennünket: állíthatjuk a tömörítési erősséget, valamint önállóan is indítható kicsomagolót állíthatunk elő.

Több olyan hasznos funkció is helyet kapott benne, mint a tömörített állományfajták konvertálása RAR-ra, vagy a szabadon állítható tömörítési profilok, ahol testreszabhatjuk a szükséges paramétereket és elmenthetjük őket későbbi felhasználás céljára. Bár indításkor nem jelent meg varázsló, a csomagolás elkészítésében mégis igénybe

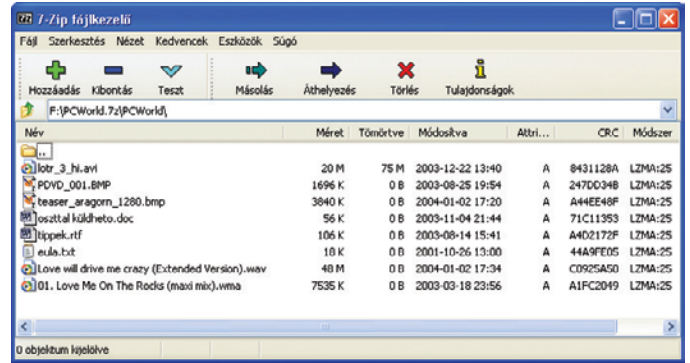
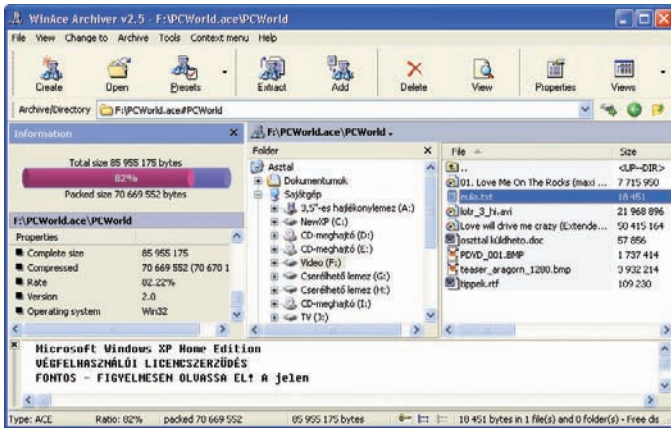
vehetjük ezt a szolgáltatást, és lépésről lépésre igyekeznek a segítségünkre. A mai világban elég sok helyről tölthetünk le RAR csomagokat, így ezek megnyitásakor nem árthat egy vírusellenőrzés. Ezzel is szolgál a program, ha megadjuk neki a telepített víruskeresőnket. Ha nagyméretű állományt töltötünk le, akkor ennek kicsomagolása több percig is eltarthat, ilyenkor lehetőségünk nyílik mindezt a háttérben megtenni: a szükséges gomb megnyomása után a tálcán egy kis ikon jelzi a művelet folyamatát. Amennyiben fontos dokumentumok vannak a fájlban, akkor jelszóval is védhetjük őket. Az archívumhoz kommentárt, esetleg utasításokat fűzhetünk, valamint speciális védelemmel láthatjuk el, ami a fájl sérülése esetén sokat segíthet. A többi speciális funkció közül még kiemelendő az NTFS jogosultságok figyelembevétele fájlkészítéskor, a csomagok javítási lehetősége, valamint a tömörített állomány előzetes tesztelése.

A program magyarul is elérhető, ingyenesen negyven napig használhatjuk, utána huszonkilenc dollárt kell fizetnünk a teljes verzióért.

➤ NÉVJEGY

Termék: WinRAR
Fejlesztő: Rarlabs
Ár: 29 dollár
Web: <http://www.rarlabs.com/>

KEZELHETŐSÉG	20
HATÉKONYSÁG	20 30
GYORSASÁG	20 30
SZOLGÁLTATÁSOK	18 20
ÖSSZESEN	78

WinAce

A WinAce pályafutása 1997-től töretlenül ível felfelé, köszönhetően a sok funkciónak és a hatékony tömörítésének. Tanult az elődök hibáiból, és hasonló tudással felszerelve indult versenybe. Mára felzárkózott a WinZip és a WinRAR mellé, ezzel is nagy próbatétel elé állítva a másik két programot.

Megnyitásakor érdekes külső fogad bennünket: a szokásos könyvtárlista mellett egy szabadon testreszabható ablakot és egy gyűjtőterületet láthatunk. Némi nézelődés után kiderül, hogy még jó pár kellemes meglepetést tartogathat számunkra a program. Tizenhatféle fájlt nyithatunk és tömöríthetünk ki a segítségével, többek között a ZIP, ARJ, RAR, ISO, CAB formátumúakat. Figyelemre méltó, hogy a saját formátumán kívül még hét másféle fájltypusba is képes tömöríteni, köztük a ZIP és CAB állományokba. A tömörítési hatékonysága kiemelkedő: a tesztünkben szereplő fájlokat kicsivel több mint hatvanhét megabájtra tömörítette össze. Sebességben viszont alulmaradt a WinRAR-hoz képest, mert csak két perc tizenhét másodperc alatt végezte el ezt a műveletet, tehát majdnem egy perccel tovább tartott, mint versenytársánál.

Hasznos funkciói között megtalálhatjuk a megszokott víruskeresést, valamint a külön kitömörítőt nem igénylő, önállóan futtatható fájlok készítését. Érdekesképpen ez utóbbi állományokat később akár vissza is állíthatjuk ACE típusúra. De olyan szolgáltatások is fellelhetők itt, amelyekkel eddig csak a WinRAR rendelkezett:

az NTFS fájlrendszer információinak mentése, vagy a háttérben történő kicsomagolás. De találhatunk olyan hasznos kiegészítőket, amelyekkel akár egy mini-telepítőt is létrehozhatunk a tömörített fájlunkból. A program, akárcsak a két nagy vetélytárs, képes egy nagy tömörített állomány helyett több kisebbre csomagolni. A létrehozott fájl nemcsak a hagyományos teszttel ellenőrizhetjük le, hanem fejlettebb módszerek is rendelkezésünkre állnak (CRC hibakeresés). Az adatok védelmében nemcsak jelszót adhatunk az elkészült állományhoz, hanem bizonyítványt is, benne a készítő adataival. Aki pedig minden bitet ki szeretne sajtolni az elkészült fájlból, annak még egy optimalizálót is beépítettek a szerzők. A fentebb említett bedobóablak segítségével több mappából összeválogathatjuk a szükséges fájlokat, így azokat nem kell a tömörítés előtt egy helyre gyűjteni.

Magyarul utójára a 2.04-es változatot használhattuk. A program harminc napig használható ingyen, utána a szokásos huszonkilenc dollárt kell kifizetnünk érte.

➔ NÉVJEGY

Termék: WinAce
Fejlesztő: e-merge GmbH
Ár: 29 dollár
Web: <http://www.winace.com/>

KEZELHETŐSÉG	20
HATÉKONYSÁG	25
GYORSASÁG	15
SZOLGÁLTATÁSOK	20
ÖSSZESEN	80

7-Zip

Ez a program nagyon fiatal, első változatát az ezredforduló előtt egy évvel adták ki. Azóta nehezen jut be a nagyok közé, ami talán egyéni formátumának és csekély szolgáltatásainak tudható be.

Felülete puritán, talán túl egyszerű is, mert csak a ki- és becsomagoláshoz, valamint a fájl mozgathatásához szükséges gombokat találjuk meg rajta. Tizenkét fájltypust ismer és csomagol ki, köztük az ARJ, RAR, ZIP, CAB formátumúakat. A sajátján (7z) kívül TAR és ZIP formátumba tud tömöríteni. Az elkészült tesztfájl mérete hetvenhat megabájt körül volt. Ezzel tömörítésben valamivel a WinZIP előtt jár, mégis három és fél percre volt szüksége a művelet elvégzésére, ami elég sok, ha összehasonlítjuk a nagy elődeivel.

Szolgáltatásokban is elég kezdetleges a program, de azért már megtalálhatjuk az önállóan kicsomagolható fájl létrehozását vagy a jelszóval biztosított védelmet. Utóbbit a fájlnevek titkosításával fokozhatjuk, így a külső szemlélődőnek teljesen ismeretlen lehet a fájl tartalma. A tömörítésnél nemcsak a kívánt formátumot, hanem annak különböző módjait is megadhatjuk. Természetesen megjegyzéseket is fűzhetünk a készítő fájlhoz, és le is tesztelhetjük. Kellemes meglepetés volt, hogy a legtöbbet használt mappáinkat kedvencekbe sorolhatjuk, így gyorsabban tudunk navigálni a mappák rengetegében. A gyorsabb keresést támogatja az akár két panelre felosztható felület is.

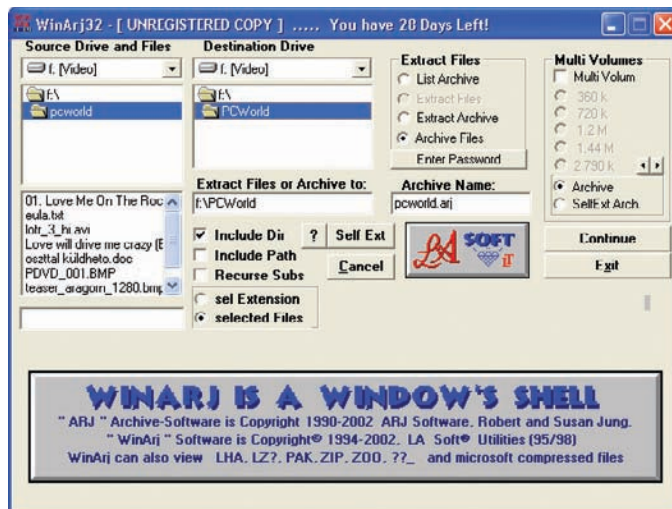
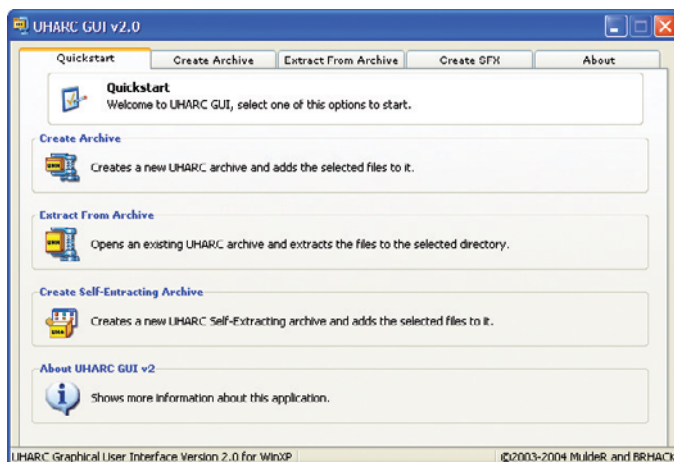
A program hatékonyságának méréséhez a menüpontok között még egy teljesítménymérőt is fellelhetünk. A hatékonyabb használat érdekében az *Intéző* jobb egérgombos menüjében is elhelyezhetjük a legszükségesebb műveleteket, de a szoftver FAR managerbe épülő kiegészítővel is rendelkeznek.

A program nyolcnyelven képes társalogni, a magyar is kiválaszthatjuk közülük. A szoftver ingyenesen használható, de ha megtetszik, húsz dollárral támogathatjuk a fejlesztőt.

➔ NÉVJEGY

Termék: 7-Zip
Fejlesztő: Igor Pavlov
Ár: Ingyenes
Web: <http://www.7-zip.org>

KEZELHETŐSÉG	10
HATÉKONYSÁG	7
GYORSASÁG	10
SZOLGÁLTATÁSOK	10
ÖSSZESEN	37

UHARC GUI

Az UHARC egy speciális tömörítő; amilyen gyorsan jött, úgy tűnt el a forgatagban. Eredetileg (a többi tömörítőhöz hasonlóan) DOS-alapú programként kezdte pályafutását, még 1997-ben. Valamilyen oknál fogva a fejlesztése megállt 2001-ben, azóta csak egyes fórumokon bukkan fel a következő változat híre. Népszerűségét annak köszönheti, hogy a jelenlegi tömörítők között ez a leghatékonyabb. Mivel sokan nem szeretik a karakteres megjelenítést, ezért pár ügyes programozó készített egy windowsos felületet hozzá – innen a GUI (Graphical User Interface; grafikus felhasználói felület) utótag a nevében.

Megnyitáskor egy varázsló-szerű ablak fogad minket; választhatunk a becsomagolás, a kicsomagolás, és az önállóan futtatható fájl készítése között. Csak a saját formátumát képes olvasni és létrehozni, más formátumot nem támogat. Ha a tömörítést választjuk, akkor figyeljünk arra, hogy forrásként csak könyvtárat fogad el, tehát érdemes előtte összegyűjteni a tömörítendő fájlakat. A tömörítési hatékonyságot a multimédiás fájlknál vesszük észre igazán, mert az UHA formátumot ebbe az irányba fejlesztették ki. Talán ezért szerepelt tesztünkben a legjobban, hiszen a kész fájl mérete nem volt nagyobb hatvanhét megabájtánál. Ez ugyan elég kis különbség a többi tömörítőhöz képest, de ha több médiafájl tömörítünk, ennél is jobb eredményre képes. Sajnos a jó

munkához idő kell, na de ennyi?! Kilenc és fél percen át tömörítette a tesztfájlokat!

Szolgáltatásokban nem bővelkedik a program, mégis érdemes kiemelni a tömörítési módok szabályozását, valamint a jelszóval védett fájl létrehozását. A másik érdekessége az önállóan futtatható állomány készítése, ugyanis itt nemcsak egy egyszerű konvertálásról van szó, hanem egy komplett telepítőprogramot hozhatunk vele létre. Szabályozhatjuk a kicsomagolás előtti és utáni műveleteket, a parancsikont létrehozását, valamint a kicsomagolási könyvtárakat is sokkal részletesebben állíthatjuk be, mint a versenytársainál.

Sajnos a felület nem tud magyarul, de a funkciók és a menüpontok a varázslónak köszönhetően könnyen kezelhetők. A GUI és az UHARC otthoni használatra, illetve tesztelésre ingyenes.

➤ NÉVJEGY

Termék: UHARC GUI 2.0

Fejlesztő: Uwe Herklotz

Ár: Ingyenes (otthoni felhasználásra)

Web: <http://www.brhack.thisbelongsto.us/>

KEZELHETŐSÉG	10	20
HATÉKONYSÁG	5	30
GYORSASÁG	5	30
SZOLGÁLTATÁSOK	10	20
ÖSSZESEN		55

WinArj

A ZIP-et leszámítva az ARJ a legrégebbi formátum az összes közül. Már 1990 óta a piacon van, hajdanán számos szolgáltatásával és jobb hatékonyságával könnyen kiütötte a ZIP-et a nyeregből. Mára kissé megfakult a tekintélye, köszönhetően többek között az időközben megjelent RAR-nak, és annak, hogy nem készült hozzá igazán jól kezelhető grafikus felület. A mai világban kevesen szánják rá magukat a karakteres felületű programok használatára (ráadásul nem is egy ingyenes szoftverről van szó). Ezt ismerte fel egy cég, és gyorsan készített egy windowsos kezelőfelületet hozzá. A háttérben viszont továbbra is a DOS-alapú program áll.

Bár a külső nem éppen mai kivitelezésű, sőt, valószínűleg a 94-es (!) megjelenése óta nem is változtattak rajta túl sokat. Nagyon régmódi ablakok és panelek fogadnak minket, ráadásul a kezelésük sem túl egyszerű. Érdemes az ablak közepén, a feladat kiválasztásával kezdeni, különben furcsa meglepetések érhetnek. Hétféle fájltypusba tud belenézni, de ki- és betömöríteni csak a saját formátumát képes. A háttérben a 3.10a verziójú ARJ32-t használja. A tömörítési hatékonysága a WinZippel vetekszik: szinte bite pontosan ugyanannyi, majdnem hetvennyolc megabájt lett az elkészített fájl mérete. Az időeredménye is hasonló a régi versenytárséhoz, hiszen

a csomag elkészítése alig haladta meg a fél percut.

Speciális szolgáltatásokban kissé elmarad a többiekétől. Önállóan kicsomagolható fájl létre tud hozni, de azt tesztelni már nem képes. A nagyobb állományok meghatározott méretű egységekre bonthatók, de kicsomagoláskor is jelezni kell a program számára, hogy ilyenekkel van dolga. A fájl kiválasztásánál hasznos lehet a típusok szerinti kijelölés lehetősége. Sajnos több szolgáltatással nem is rendelkezik a felület, ezért érdemes inkább valamelyik újabb kiadású vetélytársát választani.

A program magyarul nem beszél, csak az angolul tudókat célozza meg. A grafikus felületért és az ARJ programért majdnem 27 dollárt kérnek el, ennek hiányában legálisan csak harminc napig használhatjuk.

➤ NÉVJEGY

Termék: WinARJ 8.00.123

Fejlesztő: LA Soft

Ár: 27 dollár

Web: <http://members.ozemail.com.au/~lasoft/>

KEZELHETŐSÉG	7	20
HATÉKONYSÁG	5	30
GYORSASÁG	5	30
SZOLGÁLTATÁSOK	5	20
ÖSSZESEN		44

PC WORLD ÉRTÉKELÉS

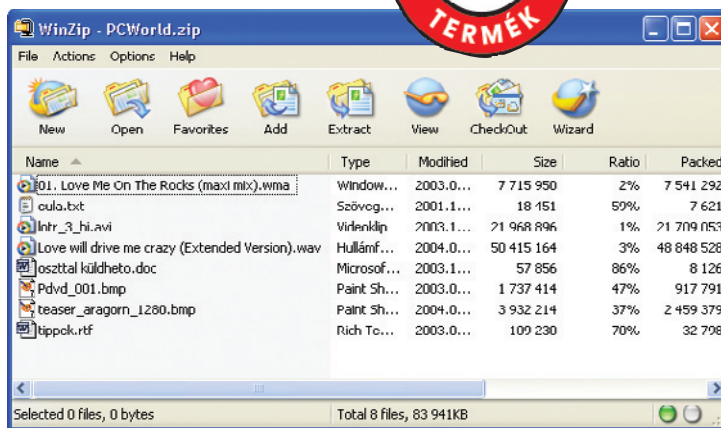
Hogyan értékeltünk?

A tömörítőket egy 1 gigahertzes Pentium III alapú, 512 megabájt memóriával rendelkező számítógépen teszteltük. A csomagoláshoz szükséges időt vagy a program szerint számolt érték alapján, vagy stopperrel mértük. A tesztcsomagot több különböző típusú fájlból állítottuk össze, akadt köztük BMP, WAV, WMA, DivX AVI, DOC, RTF és TXT állomány, s összesen 82 megabájt foglaltak a merevlemezen.

A programok kezelésénél szempont volt az egyszerű, áttekinthető, könnyen használható felület. A tömörítési idő és hatékonyság méréséhez mindenhol a lehető legjobb tömörítési módot választottuk, a többi beállítás alapértelmezés szerinti értéken maradt. A magyar nyelv használata most nem volt kiemelkedő fontosságú, csakúgy, mint az árak, ezért ezeket a paramétereiket most nem pontoztuk.

A PC World ajánlata

WinZip

A WinZip elég régóta uralja a piacot, és gyorsaságban ma is első. Sajnos a tömörítési teljesítménye elmarad a többi versenytársától, de talán a nemsokára megjelenő kilences kiadás majd ezen a téren is javítani fog. A többkötetes fájlok létrehozása, kényelmes használata teszi igazán vonzóvá a többiekkel szemben. A közvetlen e-mail küldési lehetőség segítségével az interneten keresztül még hatékonyabban tudunk fájlokat átvinni. Aki a ZIP formátum megszallottja, annak mindenképpen ezt a programot ajánljuk.

A PC World ajánlata

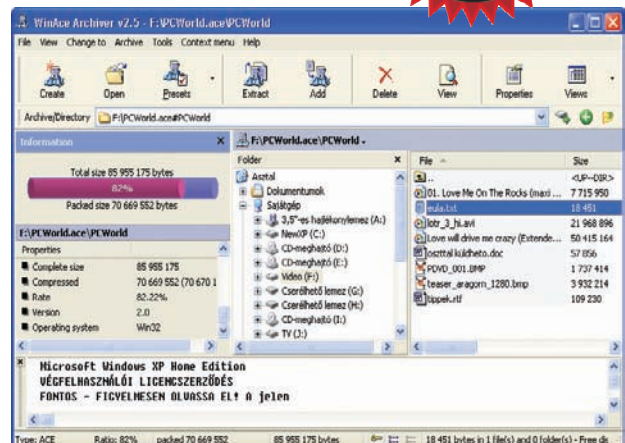
WinRAR

A WinRAR volt az egyik leghatékonyabb tömörítő, mégis nagyon gyorsan csomagolt. Ráadásul megbízható fájlokat állíthatunk vele elő. A sok szolgáltatás, az ismertebb fájlok támogatása mind-mind a program erőseit mutatja. Az ACE típusok megnyitását magabiztosan kezeli, még a legutóbbi verziókkal is képes az együttműködésre. Másik érdekessége a csomagolás közben szabályozható tömörítési hatékonyság. Több nyelven is elérhető, így akár magyarul is használhatjuk. Hatékony és gyors tömörítő.

Legjobb Vétel

WinAce 2.5

Az abszolút mindenek. Alig van olyan fájltypus, amit ne ismerne, ráadásul a becsomagoláskor is többféle közül választhatunk. Az egyik legjobb ötletet is ebben a programban láttuk: a bedobóablakba összeválogathatjuk a tömöríteni kívánt fájlokat, és egy gombnyomással csomagolhatunk. A biztonságot az aláírás növeli, ráadásul minitelepítőt is előállíthatunk vele. A legújabb WinRAR formátumot is probléma nélkül kezeli. A beépített nézőke a TXT és BMP fájlokat is megjelenítette. Mivel ugyanannyiba kerül, mint a nagy versenytársak, de bármelyiküknél sokkal többet tud, ezért mindenképpen ez a program a legjobb vétel.

A legszükségesebb programok toplistája

A KÖTELEZŐ TÍZ

A karácsony alaposan megtépázta a számítástechnikai szaküzletek árukínálatát is. Sok boltban csak üresen tátongó polcok és álmos tekintetű eladók fogadják a betévedőket. Minden bizonnyal nagyon sok új PC is a karácsonyfák alá került az elmúlt évben. Nem haszontalan talán, ha áttekintjük, melyik az a tíz legfontosabb szoftver, amelyekhez akár az interneten is hozzájuthatunk, s amelyekkel gépünket felvértezve, azt a legjobb formájában, de főleg biztonságban tudhatjuk.

A lapvetően programtípusokban érdemes gondolkodni. Minden itt említendő csoport esetében több lehetőségünk is adódik. Így az alábbiakban nem is tíz konkrét programot mutatunk be, hanem inkább tíz ajánlatot teszünk – ha úgy tetszik, ötletet adunk, mivel érdemes felszerelni számítógépünket. A legtöbb kategóriában jól használható ingyenes megoldás áll a felhasználók rendelkezésére, más esetekben sajnos a pénztárcánkba kell nyúlni.

TOP 1 VÍRUSIRTÓ

Remélhetőleg nem kell senki számára túlságosan kiemelni, miféle támadások érhetnek egy gépet az internet világában. Minden percben újabb vírusok és férgék látnak napvilágot, nem hangsúlyozható eléggé a véde-

kezés fontossága. Természetesen egy, a világhálóval közvetlen kapcsolatban nem álló gép is veszélyben van, hiszen elég egy floppy a gépünkre került fertőzött dokumentum ahhoz, hogy komoly károkat szenvedjünk. Szerencsére több olyan jól használható vírusellenes segédprogramhoz is könnyedén hozzájuthatunk, amelyek nem üzleti célúak, otthoni használatra ingyenesek.

A cseh Grisoft szoftvercég AVG Anti-Virus alkalmazása az első, amelyet a figyelem középpontjába helyezünk. A szerzők weboldalán természetesen a szoftver kereskedelmi verziói viszik a prímet. Kutakodó kedvű felhasználók azonban a *Download* menü *Products* pontja alatt igen kellemes meglepetésre is lelhetnek: több kipróbálható verzió társaságában itt lapul

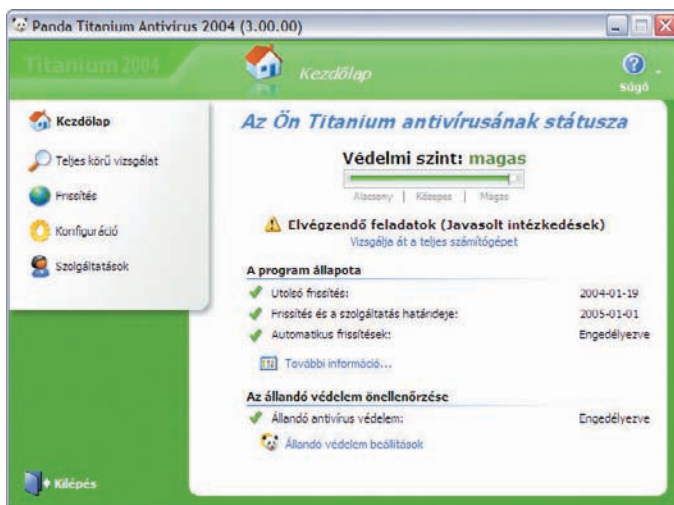
van, ugyanis a letöltendő telepítőhöz szükséges kulcsot erre a megadott elektronikus levél-címre postázzák számunkra. Szerencsére az e-mail cím kiadása nem vonja maga után töménytelen mennyiségű kéréstlen levél érkezését.

Az AVG rezidens pajzsa gondoskodik gépünk folyamatos védelméről. Webes frissítési

Titanium Antivirus 2004, amely a *PC World* olvasói számára idén ingyenesen rendelkezésre áll (lásd CD-tartalom).

TOP 2 TÚZFAL

Biztonságos életünk másik alapköve egy megbízható tűzfal. Ez azok számára nélkülözhetetlen, akik a világhálóra is

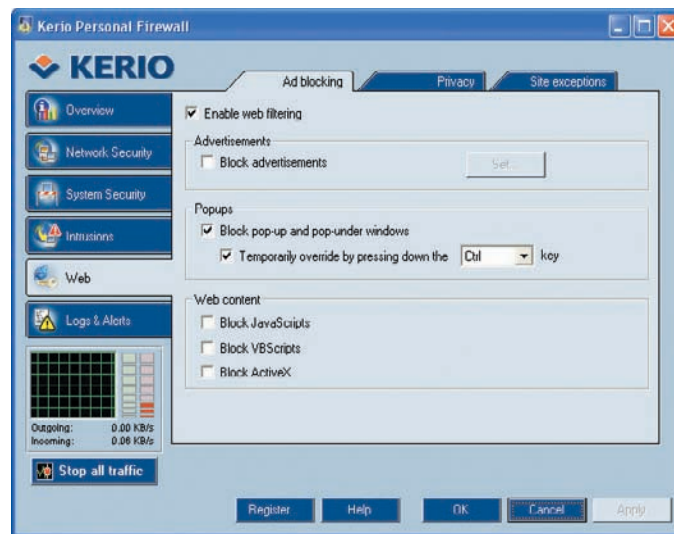

A Panda Antivirus Titanium 2004 teljes változata minden hónapban megtalálható újságunk CD-mellékletén

NÉVJEGY

Név: AVG Anti-Virus
Fejlesztő: Grisoft
Ár: Ingyenes
Web: <http://www.grisoft.com>

ugyanis az **AVG Anti-Virus Free Edition**, egy kipróbálásra igazán érdemes vírusirtó alkalmazás. Letöltéséért mindössze meg kell adnunk egy működő e-mail címet. Erre feltétlenül szükség

Kerio Personal Firewall 4 – profik is elégedettek lehetnek vele

lehetőséggel rendelkezik, amely gombnyomásra vagy automatizáltan tölti le a legújabb vírusinformációt. Felvértezték e-mail ellenőrző képességgel, továbbá hangolható időzítővel is rendelkezik, amellyel előre tervezhetünk ellenőrzési időpontokat. A program igen barátságos, használata senkinek nem okozhat gondot.

Alternatív megoldásként érdemes visszamenőleg tanulmányozni a vírusirtó programok tesztjét tavalyi számainkban, és az ott leszűrt tanulságok alapján akár egy komoly, fizetős vírusvédelmi rendszert választani. Egy másik lehetőség a CD-mellékletünkön elérhető Panda

csatlakoztatják gépüket. Annak dzsungelében bizony sok veszély fenyegeti a szűrőzött, és a vírusok ezeknek csak egyetlen csoportját jelentik. Más jellegű támadásra is fel kell készülnünk: az illetéktelen behatoló kihatással lehet a biztonságára, bejuthat gépünkre, átveheti az irányítást, és jelentős károkat okozhat. Erre a problémára kínálnak megoldást az egyszerű, személyes, szoftveres tűzfalak. Segítségükkel jogosultságokat oszthatunk programjaink számára, figyelemmel kísérhetjük gépünk különböző kapujait, megtilthatunk bizonyos kommunikációs lehetőségeket szoftverre vagy protokollra lebontva.

Igen jól ismert biztonsági segédprogram a **ZoneAlarm**, amely három különböző verzióban is hozzáférhető. A Pro és Plus kereskedelmi termékek, az alapkiszérelés azonban ingyenesen használható. Képességeiben ugyan némileg elmarad fizetős társaitól, ám így is kellő biztonságot nyújt egy otthoni számítógép számára. Minden bizonnyal az egyik legismertebb alkalmazás, s ezt egyszerűségének, könnyű használhatóságának köszönheti. Az a program, amelyet egy kezdő bátran feltelepíthet, aztán megfélekedezhet róla, mégis biztonságban érezheti magát. Persze ha a mélyére nézünk, igen sokrétűen hangolhatjuk a webes kommunikációt.

Összetettebb és némileg bonyolultabb megoldás a **Kerio Personal Firewall**. Ez a szoftver mindenképpen nagyobb hozzáértést igényel, pontosabb finomhangolásra szorul. Korábbi, 2.1.5-ös verziója ingyenesen használható, míg az új, 4-es változat sajnálatos módon kereskedelmi termék. A korábbi kiadás is minden igényt kielégít, de kezelőfelülete spártaibb, nehezebb, míg ifjabb testvére ablakokra és fülekre osztott felületén sokkal könnyebb eligazodni. A biztonsági szolgáltatások mellett felugró ablak és hirdetés-elhárítási lehetőségek is aktiválhatók. Ezekre érdemes odafigyelni, hiszen sokszor olyan oldalak, grafikák is letöltésre kerülnek, amelyek amúgy nem okoznának problémát. A védelem mellett személyes adataink őrzése szintén a tűzfalak kompetenciájába tartozik. Erre ugyancsak érdemes odafigyelni, mert bekapcsolt állapotában néhány kedvelt netes szolgáltatás nem vehető igénybe, így több csevegőforum is működésképtelenné válhat.

➤ NÉVJEGY

Termék: ZoneAlarm
Fejlesztő: Zonelabs
Licenc: Ingyenes
Web: <http://www.zonelabs.com>

➤ NÉVJEGY

Termék: Kerio Personal Firewall
Fejlesztő: Kerio Technologies Inc.
Licenc: Kipróbálható verzió
Ár: 45 dollár
Web: <http://www.kerio.com>

TOP 3 TÖMÖRÍTŐ-PROGRAM

A mai merevlemez-kapacitások mellett a helyi tömörített tárolás jelentősége fokozatosan csökken. Ám még mindig fontos szerepe van az internet esetében, ahol a letölthető állományokat szinte kivétel nélkül valamilyen tömörített formában találjuk meg, hogy a kisebb sebességű átvitelrel rendelkezők is viszonylag könnyen hozzájuthassanak. Hasonlóan, elektronikus levél küldése során sem mindegy, hogy a levelünkhöz „ragasztott” csatolmányunk mekkora a mérete, illetve ha sok kis fájlt akarunk átküldeni, azt is inkább egy tömörített állományba tesszük, mert így egyszerűbb.

Megállapítható tehát, hogy szinte minden személyi számítógépre kell tömörítőprogram. Ezt maga a Microsoft is felismeri, ezért a Windows XP – még

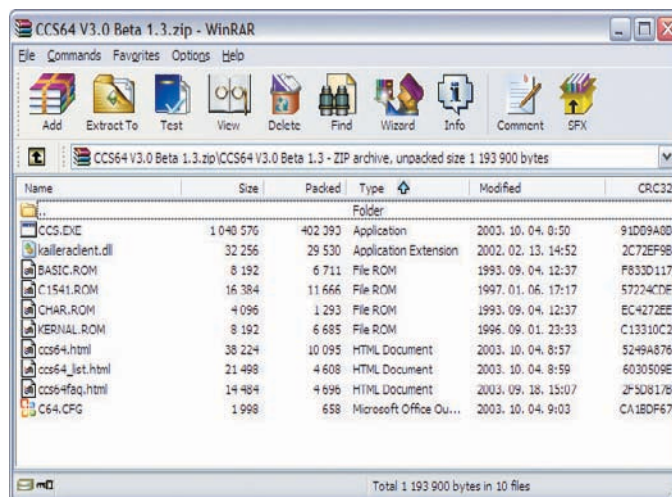
elbaldogul a ZIP-állományokkal is. Shareware verziója ideig-óráig használható, de hosszú távú alkalmazásához regisztrálni kell – ezt a fejlesztők weboldalán könnyedén megtehetjük. Alternatív megoldásként a szintén remek WinACE tömörítő ajánlható, amely a kicsomagolás szintjén sok más mellett a RAR- és ZIP-állományokkal egyaránt elbaldogul.

➤ NÉVJEGY

Termék: WinRAR
Fejlesztő: Eugene Roshal
Licenc: Shareware
Ár: 29 dollár
Web: <http://www.rarlab.com>

➤ NÉVJEGY

Termék: WinACE
Fejlesztő: e-merge GmbH
Ár: 29 dollár
Web: <http://www.winace.com/>

WinRAR – a kicsit szegényes felület mögött hasznos funkciók tucatját találjuk

ha csak alapszinten is, de – kezeli a talán legelterjedtebb formátumot, a ZIP-et. Azok számára azonban, akik az egyszerű kicsomagolásnál és tömörítésnél többre vágnak, az ingyenes EasyZIP 2000-et vagy a viszonylag olcsó, de nagy tudású WinZipet ajánljuk.

Az internetről letölthető állományok között egyre gyakrabban találkozunk a RAR formátummal. Gondot jelent, hogy a ZIP-tömörítők nem ismerik a RAR-t, nem tudnak vele mit kezdeni. Szerencsére fordítva működik a dolog. A méltán népszerű WinRAR tömörítő egy tucat különböző tömörített formátumot ismer, így tökéletesen

TOP 4 KÉPESSEGEK BŐVÍTÉSE

A Windows XP-nek képességek terén nincs semmi szegényeznivalója – de hát nincs olyan rárcsonyfa, amelyre még néhány dísz vagy szaloncukrot ne lehetne felhelyezni. A Microsoft maga gondoskodott rendszere tudásának kiaknázásáról, illetve bővítéséről. Az ingyen letölthető PowerToys csomag összesen tíz alkalmazást foglal magában.

☑ Open Command Window Here: Az Intéző jobb egérgombos menüjét egészíti ki egy olyan funkcióval, amellyel az éppen aktuális mappában nyithatunk parancssoros ablakot.

☑ Intelligensebb (Alt)-(Tab) kezelő: Az (Alt)-(Tab) billentyűkre megvalósuló programváltást egészíti ki (és lassítja le!) a programok kis előnézeti képének megjelenítésével.

☑ TweakUI: A csomag legfontosabb szoftvere, szinte nincs is olyan hónap, hogy ne szerepelne lapunk valamelyik cikkében. A Windows XP és az Internet Explorer számtalan rejtett beállítási lehetőségét aknázhatjuk ki vele. Vigyázat, az új verzió csak az első javítócsomagot tartalmazó Windows XP-re tehető fel!

☑ Power Calculator: Ügyesebb, fejlettebb számológép.

☑ Image resizer: A jobb egérgombos kattintás segítségével képállományokat méretezhetünk át.

☑ CD Slide Show Generator: CD-n tárolt képállományokat nézhetünk a segítségével, egyfajta diavetítés formájában.

☑ Virtual Desktop Manager: Ha nem elég a Windows által kínált egyetlen *asztal*, ezzel a kis programmal megnégyszerezhetjük. Azon csak elférünk már valahogy!

☑ Taskbar Magnifier: A képernyő egyes részeinek nagyítását teszi lehetővé a *tálcáról*.

☑ HTML Slide Show Wizard: Képállományokból HTML alapú bemutatót készít.

☑ Webcam Timershot: Webkameránk segítségével meghatározott időszakonként képeket készíthetünk, amelyet akár az internetre is feltölthetünk. Kiváló lehetőség például arra, hogy megfigyeljük, mit csinál a család otthon, amíg mi dolgozunk.

➤ NÉVJEGY

Termék: PowerToys programcsomag
Fejlesztő: Microsoft
Licenc: Ingyenes
Web: <http://www.microsoft.com>

TOP 5 LETÖLTÉS-VEZÉRLŐ

Az Internet Explorer sajnálatos tulajdonsága, hogy letöltéseinket meglehetősen mostohán kezeli. Nem tartja számon egy elindított letöltésnél az állomány méretét, nem figyel, hogy végigment-e a folyamat. Esélyünk nincs arra, hogy egy félbeszakadt letöltést

folytassunk vagy menedzseljünk, esetleg időzítve hajtassuk végre azokat. Fontos képesség lenne az is – különösen modem-tulajdonosok számára –, hogy befejezett letöltés után meg tudja szakítani a kapcsolatot, esetleg le tudja kapcsolni az egész gépet.

Szerencsére legalább tucatnyi ingyenesen használható letöltésvezérlő létezik ezen igények kielégítésére. Nyugodt szívvel ajánlhatjuk például a sokoldalú Download Accelerator Plus, amelynek barátságos kezelőfelülete az éppen letöltött állományról minden információt megoszt velünk, egy előnézeti ablakban betekintést enged az épp letöltött médiaállományokba, s még a feltöltésekben is segít. Másik kedvencünk a szintén ingyenes, de rengeteget tudó Net Transport, amelyet éppen ebben a számunkban teszteltünk.

NÉVJEGY

Termék: Download Accelerator Plus
Fejlesztő: SpeedBit Ltd.
Licenc: Ingyenes
Web: <http://www.speedbit.com/DAP/>

NÉVJEGY

Termék: Net Transport
Fejlesztő: Xi-Soft
Licenc: Ingyenes
Web: <http://www.xi-soft.com>

TOP 6 RENDSZERHANGOLÓ PROGRAMOK

A Windows XP rengeteg látható, valamint a felhasználó elől elrejtett beállítási lehetőséggel rendelkezik. Ezeket hivatottak felszínre hozni a rendszerhangoló programok. Sokan esnek abba a tévedésbe, hogy azt gondolják: az ilyen programok használatával és a legkülönbözőbb kapcsolók átállítgatásával gyorsabbá varázsolható a Windows. Ez az esetek 99 százalékában nem így van, sőt – a rendszerhangoló programok használatát főleg azoknak ajánljuk, akik pontosan értik, mi van a képernyőre írva, és tudják, mit miért tesznek.

Az egyik legkézenfekvőbb alkalmazás ebben a kategóriában a már korábban is említett kedvencünk, a TweakUI, amelyet maga a Microsoft bocsát rendelkezésünkre, hogy a Windows,

illetve az Internet Explorer néhány lehetőségét kiaknázhassuk.

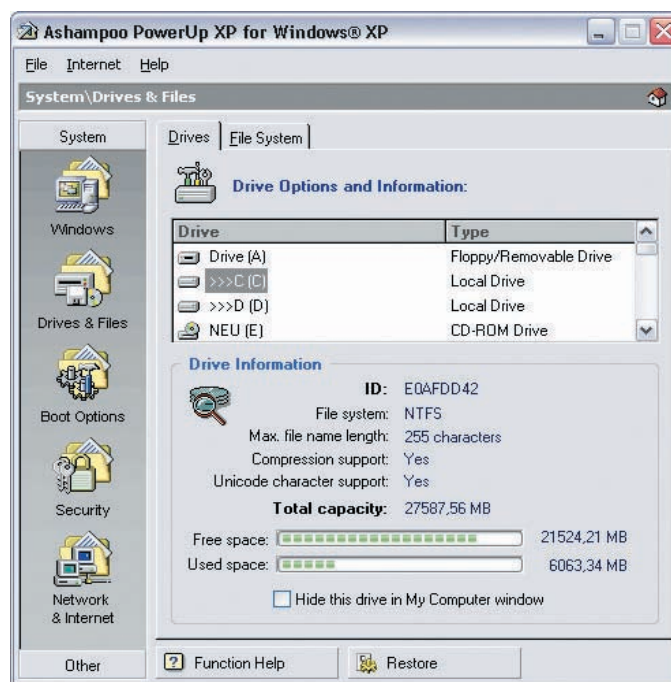
Persze a komolyabb finomhangoló programok ennél jóval többre képesek. Ezek piaca meglehetősen széles, sok olyat találhatunk, amelyik barátságos és megbízható. Legnagyobb bánatunkra az igazán alkalmas versenyzők egytől egyig kereskedelmi szoftverek – tartósan csak néhány dollár kifizetése esetén használhatjuk őket.

Olvasóink a *PC World* 2003. októberi számának lemez-mellékleteként hozzájuthattak az Ashampoo PowerUp XP szoftver teljes verziójához. Ez az alkalmazás tucatnyi lehetőséget nyit meg felhasználói előtt. Hasonlóan ajánlható

sehez szükségtelen állományokat, hangolhatjuk hardverelemeink működését, belepiskálhatunk operációs rendszerünk kinézetébe stb.

TOP 7 RENDSZER-KARBANTARTÓ SEGÉDPROGRAMOK

Sajnos a Windows hajlamos arra, hogy feleslegesen életteret, rendtelenséget hagyjon maga után. Ez a folyamat akár pár hét alatt is olyan méreteket képes öltetni, hogy negatív kihatással van saját maga működésére. Erre nyújthatnak megoldást a karbantartó segédprogramok. Szükségünk lehet egy alkalmazásra a rendszerleíró adatbázis

Ashampoo PowerUp XP – tömértelen lehetőség

a Tweak-XP segédprogram. Segítségükkel hathatunk a Windows gyorsítótárméretére, eltávolíthatjuk a rendszer működé-

NÉVJEGY

Termék: Ashampoo PowerUp XP
Fejlesztő: Ashampoo
Licenc: Kipróbálható változat
Ár: 39,99 dollár
Web: <http://www.ashampoo.com>

NÉVJEGY

Termék: Tweak-XP Pro 3
Fejlesztő: Totalidea Software
Licenc: Kipróbálható változat
Ár: 34,95 dollár
Web: <http://www.totalidea.com>

programokat, valamint az azokhoz tartozó állományokat a rendszerből kitakarító Norton Cleansweep; valamint az internetről összeszedett szemét eltávolítására hivatott WebTools.

Hasonló feladatok ellátására képes az Ashampoo WinOptimizer Suite csomag is. Tény, hogy ezek olyan átfogó csomagok, amelyek csak kereskedelmi termékek formájában érhetők el, ingyen még nem csinált ilyen senki. Ugyanakkor érdemes rá áldozni, mert rendszerünk hosszabb élettartammal, gördülékenyebb működéssel hálálja meg a gondoskodást.

NÉVJEGY

Termék: Symantec SystemWorks 2004
Forgalmazó: KimSoft Kft.
Ár: 36 750 Ft
Web: <http://www.kimsoft.hu>
<http://www.symantec.com>

NÉVJEGY

Termék: Ashampoo WinOptimizer Suite
Fejlesztő: Ashampoo
Ár: 39,99 dollár
Web: <http://www.ashampoo.com>

TOP 8 HIRDETŐS ÉS KÉMPROGRAMOK ELTÁVOLÍTÁSA

Az utóbbi pár évben nagyon elszaporodtak a bosszantásunkra készülő programok. Egyre gyakoribbak a hirdetéseket megjelenítő, böngészési és egyéb szokásaink után kutató, rejtve információkat kijuttató alkalmazások. Egy részük a tudtunkkal és hozzájárulásunkkal kerül fel a gépre, például egy hirdetéssel támogatott shareware program telepítése során. A többi viszont sunyi módon, titokban, böngészés közben vagy a rendszer biztonsági réseit kihasználva férkőzik be. Szerencsére van elleneszer, mégpedig kiváló. Több remek program is van a piacon, amely vállalkozik a kiirtásukra, de a kategória koronázatlan királya továbbra is a méltán népszerű Ad-aware. Átfésüli regisztrációs adatbázisunkat, eltávolítja a kémkedésre alkalmas bejegyzéseket, végigböngészi gépünk szoftverparkját, és onnan is eltakarítja az árulkodó spyware programokat. Igen hasznos

Ad-aware 6 – minden reklámozós és kémprogram réme

NÉVJEGY

Termék: Ad-aware
Fejlesztő: Lavasoft
Licenc: Ingyenes
Web: <http://www.lavasoft.de>

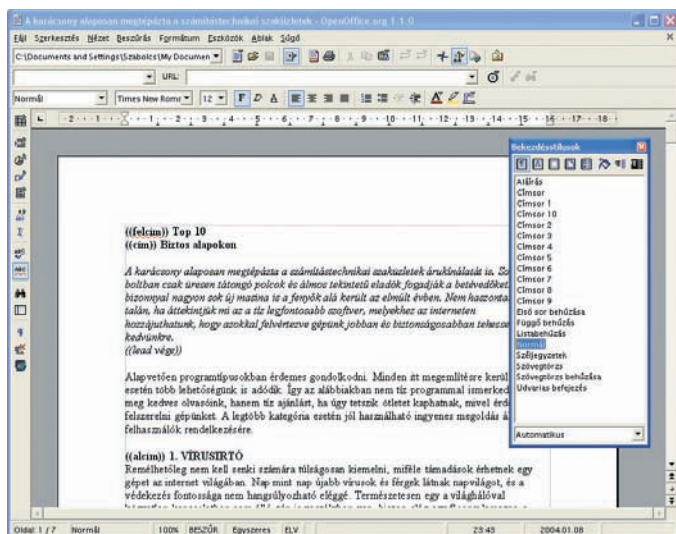
segédprogram, hiszen sokszor úgy képes kiiktatni egy besúgót, hogy az alkalmazás, amelyhez tartozott, továbbra is működőképes marad. Több változatban is elérhető, de már az ingyenes is megbízhatóan működik. A fizetős verziók további szolgáltatásokat kínálnak.

TOP 9 IRODAI ALKALMAZÁS

Előbb-utóbb mindenki szembe-sül azzal, hogy el kell készítenie valamilyen szöveges dokumen-

a feladatokra a legjobb megoldás egy irodai programcsomag. Persze nem feltétlenül kell a boltba rohanni, és megvásárolni a Microsoft Office-t nem kevés pénztért – vannak olyan ingyenes megoldások, amelyek egyszerűbb otthoni munkára is kiválóan alkalmazhatók.

Az egyik ilyen teljes körű programcsomag az OpenOffice.org. Találhatunk benne szövegszerkesztőt, táblázatkezelőt, bemutató- és diagramkészítőt, valamint adatbázis-kezelőt is. Legnagyobb örömünkre immár magyar változatban is elérhető, s hogy igazán jól használható legyen, magyar helyesírás-ellenőrzéssel is rendelkezik. Örömteli, hogy Microsoft Office-dokumentumok importálására jól felkészült, ezzel nemcsak használhatósága nő, de segíti

OpenOffice.org – egyszerűbb feladatokhoz tökéletes választás ez az ingyenes teljes körű irodai programcsomag

tumot, vagy ki kell számítani valami bonyolultabb dolgot, esetleg bemutatót kell tartania valamilyen témában. Ezekre

az átállást is, például ha munkahelyünkön a redmondi cég termékét használjuk, otthon viszont az OpenOffice.org-ot. Természe-

NÉVJEGY

Termék: OpenOffice.org
Fejlesztő: OpenOffice.org
Licenc: Ingyenes
Web: <http://www.openoffice.org>

tesen a „Nagy Testvér” néhány kifinomult képessége hiányzik belőle, de a mindennapi igényeknek teljességgel megfelel, sőt meglehetősen bonyolult dokumentumok szerkesztésére is tökéletesen alkalmas.

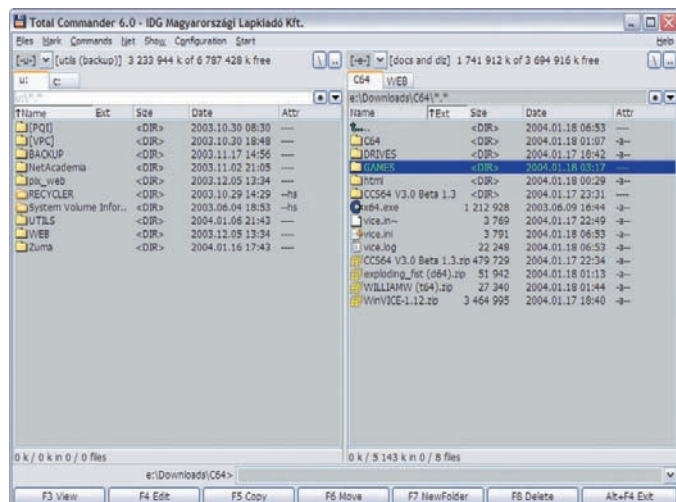
TOP 10 ÁLLOMÁNY-KEZELŐ

Rengeteg kritika érte az elmúlt években a Windows állománykezelési megoldásait – külö-

mint az egérorientált grafikus felületen. Épp ezért rendkívül sikeresek az ilyen jellegű szoftverek. Valószínűleg a legnépszerűbb közülük a roppant sokoldalú Total Commander (régábban Windows Commander), amely nem csak fájlmenedzsernek kiváló, de FTP-kliensként is megállja a helyét, továbbá számos tömörített állományformátumot ismer és kezel. Immár több éve

NÉVJEGY

Termék: Total Commander 6.01
Fejlesztő: Christian Ghisler
Licenc: Shareware
Ár: 11 625 Ft
Web: <http://www.totalcommander.hu>
<http://www.ghisler.com>

Total Commander 6.01 – átmentette a DOS-os idők fájlkezelésének egyszerűségét és hatékonyságát

nösen azok irányából, akik DOS-on nőttek fel, és ott megszokták a Norton Commander kéttablakos világát. Tény, hogy egy ilyen szövegválasztó állománykezelő segítségével sokkal hatékonyabban lehet dolgozni,

Magyarországon is megvásárolható, a magyar felület és súgó pedig szinte az új verzió megjelenésével egy időben tölthető le a hazai honlapról.

CD-MELLÉKLET 2

EGYÉB HASZNOS KINCSEK

A legfontosabb tízen túl érdemes csokorba kötni egyéb hasznos alkalmazástípusokat is.

A Windows XP rendelkezik ugyan beépített képnézegetési lehetőséggel, és a legnépszerűbb állománytípusok támogatása is meg van oldva benne, de egy jó képnézegető szoftver azért ráférne rendszerünkre. Magáncélú használatra ajánlható az ingyenes IrfanView, a kereskedelmi termékek közül pedig az ACDSee.

DivX, XviD, illetve más, MPEG-4 alapú tömörítővel készített videók lejátszását könnyíti meg az ffdshow kodek. A feliratok megjelenítésén kívül utólagos képjavító algoritmusok alkalmazását is megengedi, és képes a megjelenített film lejátszási minőségét a gép kapacitásához igazítani. Így gyengébb gépen is elfogadható minőségben nézhetünk filmet.

Jakab Szabolcs

Exact Audio Copy & LAME

Kiváló minőségű MP3-ak készítése – 2.

Az előző részben bemutattuk az Exact Audio Copy programot (röviden: EAC), áttekintettük a telepítését, a képernyő felépítését és főbb funkcióit. Ezúttal a számos konfigurációs lehetőségen küzdjük át magunkat.

Sűrű nyolc oldal várja az olvasót, ha elmerül velünk az EAC beállításainak útvesztőjében. Pedig mindösszesen négy panelről lesz szó, de azoknak számos oldaláról, és az ott található opciókról. Túránkat végig az MP3 fájlok elkészítésének célja vezérli, ezért az ezzel kevésbé kapcsolatos dolgokat éppen csak megemlítjük. Egyetlen kivétel ez alól talán az ofszetkorrekciós beállítások, de eredeti terveinkkel szemben ennek részletes magyarázata végül kimaradt a cikkből – nem tartozik ide. Ugyanakkor külön keretes írásban próbálunk rávilágítani, miért olyan bonyolult zenei CD-kről a hanganyag pontos leolvasása. Reméljük, hogy olvasóink közelebb jutnak az EAC lelkéhez, és megszeretik a programot. Felhívjuk a figyelmet, hogy az egyszerűség kedvéért a szövegben végig a *CD-olvasó* vagy *-meghajtó* kifejezést használjuk. Ez természetesen minden, CD olvasására alkalmas eszközt jelölhet, tehát CD/DVD-írókat és DVD-olvasókat egyaránt.

Az EAC beállításai

Konfigurációs túránkat kezdjük a program működésére vonatkozó beállításokkal. Az EAC menüből válasszuk ki az *EAC Options* menüpontot, de ugyanide juthatunk az (F9) megnyomásával is. Az alábbiakban végigszaladunk a panel fontosabb oldalain és beállításain. Az egyes kapcsolók javasolt állapotát vagy a mezők megfelelő értékét a képernyőképek mutatják.

1 Extraction

Ezen az oldalon találjuk a zenei anyagok lementésével kapcsolatos beállításokat.

Fill up missing offset samples with silence: az ofszetkorrekció használata során előfordulhat, hogy a lemez olyan területéről kéne adatot olvasni, amelyre sok meghajtó nem képes, s így elvesznek hangminták, amelyeket a program, kérésünkre, csenddel pótol, vagy nem foglalkozik vele.

No use of null samples for CRC calculations: itt állíthatjuk be, hogy az ellenőrző összeg kiszámításánál kihagyja-e a program az üres mintákat (azaz a csendet). Nincs túl sok jelentősége, nem befolyásolja a hanganyag minőségét, csak az arról készült CRC ellenőrző összegét.

Synchronize between tracks: kívánságunkra az egymást követő zeneszámoknál az EAC szinkronizálással biztosítja, hogy a számváltásnál ne kerüljön a hanganyagba zaj, vagy ne vesszen el hangminta.

Delete leading and trailing silent blocks: beállíthatjuk, hogy a program automatikusan levágja a számok elején és végén levő hangtalan részeket. Mivel a célunk a számok pontos leolvasása, hagyjuk

elhárítására, hogy sok esetben nem lesz hallható sérülés a számban (ami könnyen ellenőrizhető a művelet végén).

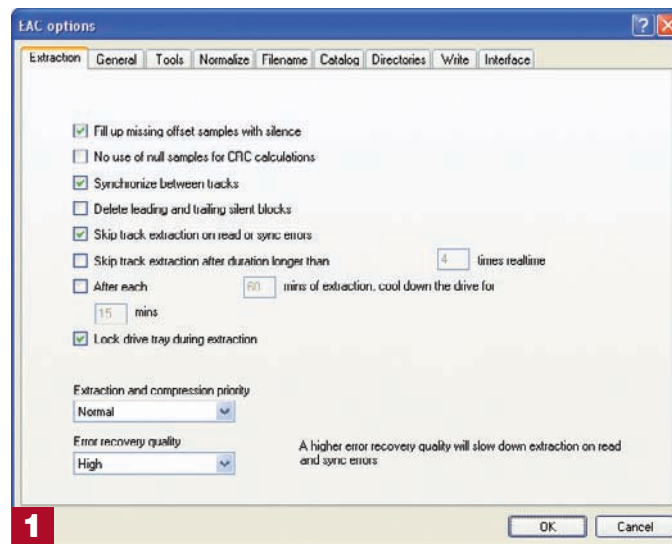
Skip track extraction after duration longer than n times: az EAC nagyon szigorú az olvasási hibákkal szemben, és ha ilyenre bukkan, akkor kitartóan próbálja korrigálni, amíg egész biztos benne, hogy a megfelelő hanganyag van a birtokában. Ez azonban néha rettentő sokáig eltarthat, ezért korlátozhatjuk a művelet időtartamát, mégpedig az adott zeneszám hosszának valahányszorosára. Ha ez lejár, az EAC kihagyja a számot, és a következőt kezdi elmenteni. Hasonlóan, mint a fenti esetben, itt is érdemes elgondolkodni, hogy ha például egy ritka, érté-

a megadott idő elteltével néhány percig pihenjen a meghajtó.

Lock drive tray during extraction: a hanganyag elmentése alatt blokkolja a tálcát, tehát az nem nyitható ki a meghajtón található kezelőgombokkal. Veszélytelen beállítás, azonban néha előfordul, hogy az EAC belefeleledkezik (belefagy) egy nagyon karcos vagy sérült lemez olvasásába, és ilyenkor, ha erőszakkal leállítjuk, a számítógép legközelebbi újraindításáig a meghajtó lakat alatt maradhat.

Extraction and compression priority: beállíthatjuk, hogy az operációs rendszer milyen prioritással futtassa a zenék mentését és a tömörítést. Nagyobb prioritás mellett az EAC zavartalanul dolgozhat, de ennek a háttérben futó többi program látja a kárát, és ha probléma lép fel, nehezen tudunk közbeavatkozni.

Error recovery quality: a hibajavítás minőségét három fokozatban állíthatjuk. Olvasási vagy szinkronhibák esetén EAC ennek megfelelő számú próbálkozást tesz a helyes hanganyag kiolvasására.

üresen ezt a jelölőnégyzetet, hiszen ezáltal megcsönkítanánk a hanganyagot.

Skip track extraction on read or sync errors: ha szigorúan a tökéletes másolatra törekszünk, akkor ezzel a mezővel utasíthatjuk a programot, hogy az első szinkron- vagy olvasási hibánál hagyja abba az adott szám olvasását, és ugorjon a következőre. Érdemes azonban megfontolni a hibás szám megtartását, mert az EAC olyan fejlett eljárással rendelkezik az olvasási és szinkronhibák

kes, de már nem túl jó állapotban levő CD-ről van szó, jobban járunk, ha órákon keresztül tartó szenvedéssel, de végül sikerül megkaparintani a számokat.

After each n mins of extraction, cool down the drive for n mins: a mai nagy sebességű meghajtók a hosszan tartó igénybevétel alatt rendkívül felmelegedhetnek, amely nem tesz jót sem a mechanikának, sem a bennük lévő lemeznek. Ezért ha éppen dömpingszerűen konvertáljuk CD-inket MP3-ba, beállíthatjuk, hogy

2 General

Ezen az oldalon a program általános működését befolyásoló beállításokat találjuk.

Use alternate CD play routines: az EAC beépített CD-játszó rutinja fel van készítve mindkét közismert zenelejátszási módszerre: ha üresen hagyjuk, akkor az analóg kimeneten keresztül játsza le a számot – hogy ezt meghalljuk, a meghajtót össze kell kötnünk a hangkárttyával. Ha viszont kipi-páljuk a mezőt, a zene digitálisan kerül a hangkárttyára, s ehhez nincs szükség külön összekötésre.

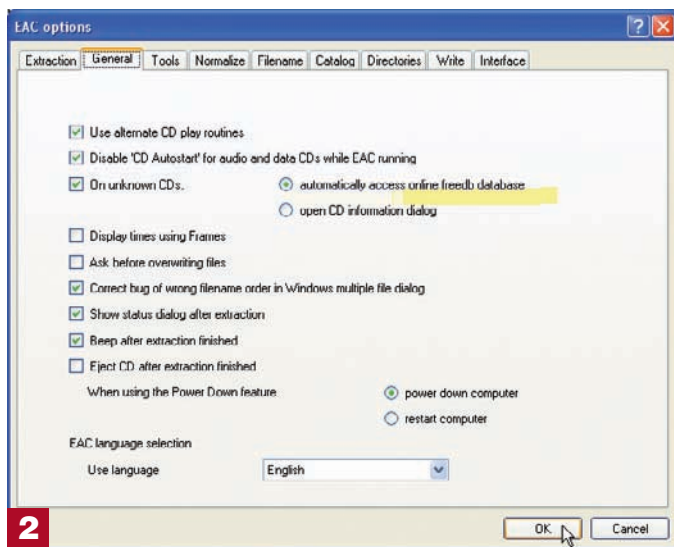
Disable 'CD Autostart' for audio and data CDs while EAC running: az EAC futása alatt átmenetileg kikapcsolja a Windows automatikus CD-indítási mániáját. Tapasztalataink szerint azonban nem mindig sikerül neki.

On unknown CDs: ha olyan CD-t teszünk a meghajtóba, amelyet az EAC még nem „látott”, akkor

kérhetjük, hogy annak adatait automatikusan töltsse le a freedb adatbázisból (*automatically access online freedb databases*) vagy nyissa meg a CD-információs panelt, ahol mi adhatjuk meg az adatokat (*open CD information dialog*).

Display times using Frames:

az EAC főablakában az egyes időértékek utolsó számjegye az adott zene hosszának a másodpercnél rövidebb tört részét mutatja századmásodpercben. A jelölőnégyzet kipipálásával átválthatunk

2

a *frame* vagy szektor szerinti számolásra. Ez az adattárolás alapegysége a CD-n, egy másodpercet 75 szektor tesz ki. Ilyenkor tehát az látszik, hogy a zene hosszának másodpercnél rövidebb tört része hány szektorból áll.

Ask before overwriting files: ha a zenei anyag lementése során felül kell írni egy korábban létrehozott állományt, beállíthatjuk, hogy az EAC előbb kérdezze meg tőlünk, biztosak vagyunk-e a dolgunkban.

Correct bug of wrong filename order in Windows multiple file dialog: ha fájlok kijelölésénél az elsőtől az utolsóig végezzük a kijelölést, a Windows egy furcsa hiba folytán hajlamos felcserélni az első és az utolsó elemet! Ha bekapcsoljuk ezt a lehetőséget, az EAC magától korrigálja ezt a hibát.

Show status dialog after extraction: a zenei anyag lementésének végzetével az EAC megjeleníti, milyen hibák történtek a művelet elvégzése során, milyen minőségben sikerült elmenteni az egyes számokat, és hol lehetnek olyan gyanús helyek, ahol talán sérült a hanganyag. Ha tökéletességre törekszünk, fontos, hogy ellenőrizzük a művelet végeredményét!

Beep after extraction finished: beállíthatjuk, hogy a számok lementésének végét a program sípszóval jelelje.

Eject CD after extraction finished: ha bekapcsoljuk, akkor a számok lementésének végzetével a program kiadja a CD-t a meghajtóból.

When using the Power Down feature: az EAC kívánságra képes lekapcsolni a rendszert a mentési művelet elvégzése után. Eldönthetjük, hogy ténylegesen ki akarjuk-e kapcsolni a gépet (*power*

down computer) vagy csak újra akarjuk-e indítani (*restart computer*).

Use language: itt állíthatjuk be az EAC felületének nyelvét.

3 Tools

A következő oldal neve eszközök (*Tools*), habár itt inkább a különböző kiegészítő szolgáltatásokról és azok beállításairól van szó.

Retrieve UPC/ISRC codes in CUE sheet generation: azokon a meghajtókon, amelyek ezt támogatják, az EAC kívánságra kiolvassa az UPC, illetve az ISRC kódot (ezek azonosítják a CD-t, illetve a kiadót), és BIN/CUE formátumú képfájl készítésekor ezeket a CD-leíró CUE fájlba helyezi el.

Use CD-Text information in CUE sheet generation: hasonlóan a fenti lehetőséghez, itt arra utasíthatjuk a programot, hogy ha a meghajtó képes kiolvasni a lemezről a CD-TEXT információkat – azaz az előadó nevét, a CD és az egyes számok címét stb. –, akkor azokat rakja bele a CD szerkezetét leíró CUE-fájlba.

Create '.m3u' playlist on extraction: amennyiben MP3-akat készítünk egy CD-n található hang-

anyagból, és azokat a későbbiekben Winamppal vagy azzal kompatibilis lejátszóval kívánjuk meghallgatni, kívánságra az EAC elkészíti az összes számot tartalmazó, M3U formátumú lejátszási listát. A fájlnévet a CD címe alapján generálja.

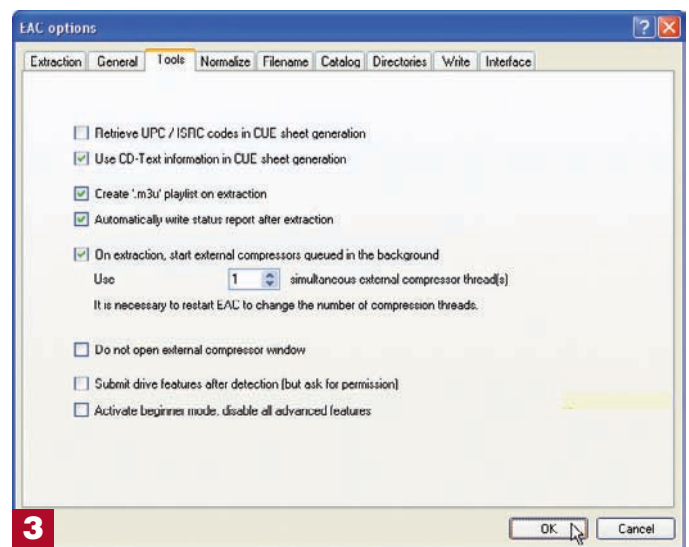
Automatically write status report after extraction: korábban már felhívtuk a figyelmet arra, milyen fontos a hanganyag elmentése után lekérni a művelet végeredményéről tájékoztató állapotpanelt. Nos, ugyanez az információ (előforduló hibák, számok állapota, sérülésponatok) automatikusan naplófájlba is menthető, és így később, a programon kívül is megvizsgálható.

On extraction, start external compressors queued in the background: alaphelyzetben az EAC egy szám beolvasása után átadja azt a tömörítőprogramnak (esetünkben ez a LAME), megvárja, míg elkészül az MP3, és csak utána folytatja

sabban kész lehetünk az egész CD átalakításával, de ehhez már végképp rengeteg erőforrásra lesz szükségünk (nem ajánljuk).

Do not open external compressor window: ha bekapcsoljuk, az EAC elrejtí előlünk a LAME parancssoros ablakát, amelyben az MP3-kódolás aktuális állapotát láthatnánk. Túl sok gyakorlati haszna nincs, kivéve, ha zavarnak minket a folyamatosan fel-felbukkanó ablakok.

Submit drive features after detection (but ask for permission): új CD-olvasó használatkor előfordulhat, hogy az EAC még nem ismeri ezt a típust, nincs benn az adatbázisában. Ha segíteni akarunk a későbbi felhasználóknak, akkor a konfigurációs varázslóval felismert fontos tulajdonságokat átküldhetjük a fejlesztőnek, aki gondos mérlegelés és megerősítés után beteszi az új adatokat a következő verzió adatbázisába. Ha élünk ezzel a lehető-

3

a CD-feldolgozását a következő számmal. Egy kellő erőforrással rendelkező gépen a két folyamat futhat párhuzamosan is: míg az EAC olvassa a CD-t, a háttérben a LAME tömöríti a már elkészült WAV fájlokat. Így némi időt takaríthatunk meg, cserébe ilyenkor egy rövid ideig biztosítanunk kell a teljes CD tömörítetlen hanganyagának tárolásához szükséges üres merevlemez-kapacitást (500–700 megabájt).

Use n simultaneous external compressor thread(s): ha élünk a fenti lehetőséggel, akkor az is beállítható, hogy az EAC egyszerre hány példányban futtassa a LAME tömörítőt. Ha egynél többre állítjuk, elvileg még gyors-

séggel, az EAC mindig rákérdez, hogy elküldheti-e a megszerzett információt.

Activate beginner mode, disable all advanced features: itt válthatunk a kezdő és a haladó felhasználói mód között.

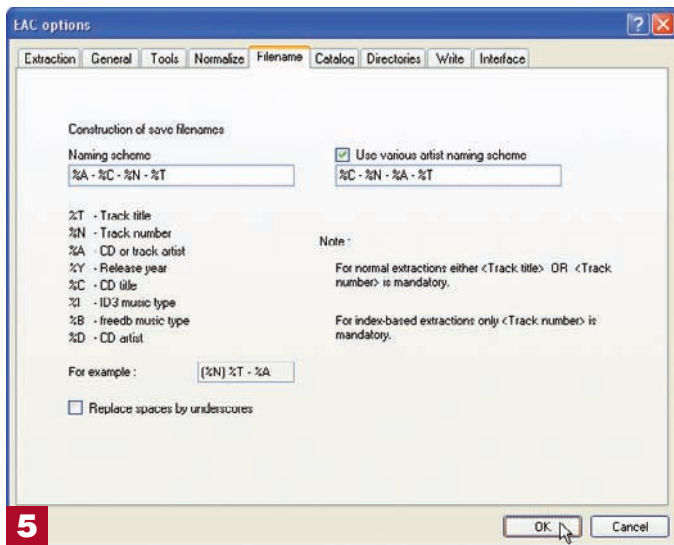
4 Normalize

A normalizálás az EAC legritkábban használt funkciója. Ez a művelet drasztikusan avatkozik bele a CD-ről beolvasott hanganyagba, hogy annak a hangerejét megváltoztassa. Elvileg arra volna jó, hogy a különböző számok eltérő maximális hangerejét azonos szintre hozza, ám ezzel búcsút is mondhatunk a tökéletes másolatnak, és sok esetben a hangminő-

ségnek is. Nyilván a teljesség kedvéért került be ez a funkció, de nem fogunk találni egyetlen weboldalt vagy fórumot, ahol ne tiltanák meg használatát. Kerüljük messzire!

5 Filename

Ezen a panelen állíthatjuk be, hogy a program hogyan használja a freedb adatbázisból szerzett információkat az egyes MP3 fájlok nevének kialakításához. Kétféle elnevezési sémát állíthatunk be:

az elsőt egy együttes vagy előadó normál CD-jéhez, a második az úgynevezett összeállítások vagy válogatásalbumokhoz, amelyen több előadó is szerepel. Az adatokra a mezők alatt szereplő százalékos betűjelekkel hivatkozhatunk, például a %T jelenti egy szám címét, a %N a sorszámát, %A az előadót és így tovább. Ezen kívül használhatunk mindenféle más jelet is, amely egy fájlnevében megengedett, így például kötőjelet, különböző zárójeleket stb. A képernyőképen látható két beállítás kicsit maximalista hozzáállást mutat, hiszen mindkét esetben az összes fájlnevébe bekerül az előadó, az album neve, a szám sorszáma a CD-n, és a szám címe (csak más-más sorrendben a két külön sémánál). Ennél jóval egyszerűbb a %N. %T, azaz csak a sorszám és a szám címe, illetve az összeállításoknál ezt még megtoldhatjuk egy (%A)-val, azaz az előadó nevével.

6 Directories

A Catalog fület átugorva a Directories oldalon kiválaszthatjuk, hogy az EAC hova mentse a CD-ről leszedett hanganyagot.

Hacsak nem gyűjtjük az összes CD-nkről készült MP3-at egyetlen mappába, ami nem volna túl okos dolog, hagyjuk az alapértelmezett beállításon, azaz majd minden alkalommal megmondjuk, éppen hova mentse a fájlokat (Ask every time).

7 Write

A Write oldalon levő beállításoknak nincs köze sem a hanganyag lementéséhez, sem az MP3-ak készítéséhez. Itt arról rendelke-

hetünk, hogy az EAC CD-írói funkciói hogyan kezeljék a CD-TEXT információkat és a másolásvédelmi jelet.

8 Interface

Nagyon fontos, hogy az EAC minden CD-olvasót az SCSI/IDE programozói felületen, az ASPI rétegen keresztül kezel. A telepítés után a program általában a Windows natív megoldásába „kapaszkodik” (Native Win32 interface for WinNT/2000/XP), de nem véletlenül választható a külső ASPI felület (Installed external ASPI interface), azzal ugyanis jóval stabilabb teljesítményt nyújt. Ahogy a magyarúratban olvasható, a Windows 9x sorozatban az utóbbi is alpból megtalálható, azonban az NT alapú Windows rendszerekhez le kell tölteni. Az első hely, ami szóba jöhet, az SCSI szabvány atyja, az Adaptec (<http://www.adaptec.com>), de használhatjuk a Nero CD-író program saját ASPI felületét is, amit az alábbi címről kell az EAC könyvtárba letöltenünk: <http://www.chrismyden.com/nuke/modules/MP3DB/wnspi32.dll>. Az új verzió fel-

kínál egy harmadik lehetőséget – Installed external ASPI interface from VOB Software –, amelyhez a <http://www.vob.com> címről tölthetjük le a megfelelő modult.

A CD-meghajtó beállításai

Az EAC beállításai után lássuk a CD-olvasó működését befolyásoló tényezőket, azaz a Drive Options menüpontot. Ezek alapvetően meghatározzák az eredményül kapott hanganyagunk minőségét, ahogy erre egy felugró panel is figyelmeztet. Eszerint: csak a biztonságos módot (Secure mode) használva kaphatunk tökéletes eredményt, minden más esetben hibák kerülhetnek a hanganyagba. A figyelmeztetés kikapcsolható az alján látható pipa eltávolításával. A Drive Options elérhető az (F10) megnyomásával is.

1 Extraction method

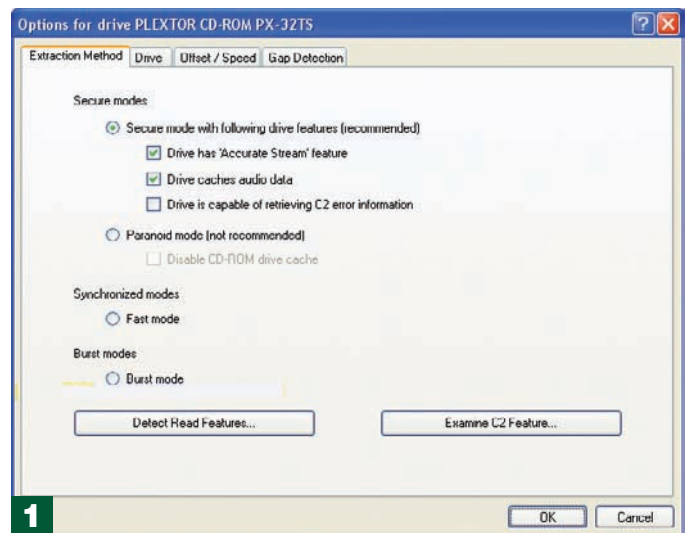
Az EAC háromféle módon képes lementeni a hanganyagot egy CD-ről. Ha komolyan a tökéletességre törekszünk, elfelejtjük, hogy a biztonságos módon (Secure mode) kívül bármilyen

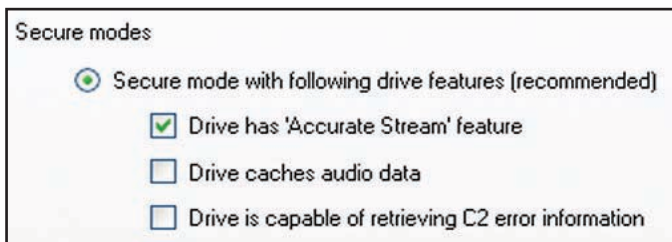
más választási lehetőségünk is volna, a teljesség kedvéért azonban az összeset felsoroljuk.

Secure mode with following drive features (recommended): ez az olvasási mód kínálja a CD-n levő zenei anyag tökéletes másolatát. A program minden szektort kétszer olvas be, majd összehasonlítja őket. Ha ennek során bármilyen hiba lépne fel, vagy a két beolvasott minta nem egyezik, az EAC addig olvassa újra és újra a szektort, amíg 16 mintából 8 megegyezik, és ezt a beállított hibajavítási értéknek megfelelően megismétli háromszor vagy ötször. Így legrosszabb esetben akár 82-szer (!) is beolvasásra kerülhet egy szektor.

A biztonságos mód működését a CD-ROM olvasó három fontos tulajdonsága befolyásolja. Mint azt már a cikk előző részében láthattuk, ezeket az EAC a telepítés utáni első futtatáskor ismeri fel. A három tulajdonság, amely természetesen a beállító panelen is megjelenik, a következő: az Accurate Stream visszaadásának képessége, a beolvasott hanganyag gyorsítótárazása, és a C2 hibajavító információ beolvasásának képessége. Az első a legfontosabb, legpozitívabb tulajdonság, a második kimondottan negatív, míg a harmadik teljesen semleges.

A panel azt mutatja, amit a varázsló tapasztalt a vizsgálat során, de nem biztos, hogy ez a jó beállítás! Például hiába képes a meghajtónk a C2 hibainformációk visszaadására, az EAC fejlesztője is elismeri, hogy ennek kiolvasása és felhasználása még nem teljesen kiforrott, ezért nem tanácsolja a használatát (Drive is capable of retrieving C2 error information).

A gyorsítótár gyilkos dolog, hiszen megakadályozza, hogy az EAC újraolvasson egy szektort: álnokul mindig az először beolvasott adatot adja vissza, s ezzel azt a láttszatot kelti, mintha az első olvasás rögtön tökéletesen sikerült volna. Ez ellen egyféleképpen lehet csak védekezni: ki kell üríteni a tárat minden olvasás után, még ha ezzel veszítünk is az olvasási sebességéből. Szakértők azt vallják, hogy ez amúgy sem löversony, és azt javasolják, hogy akkor is pipáljuk ki a *Drive caches audio data* sor előtt látható jelölőnégyzetet, ha a varázsló szerint a meghajtó nem használ gyorsítótárat, mert ez nagyságrendekkel megnöveli a tökéletes hanganyag visszakapásának esélyeit.

Nos, mi kipróbáltuk. Egy elvileg nem gyorsítótárazó Plextor CD-olvasóval mind a kétféleképpen elmentettünk ugyanazt a számot egy CD-ről. Az eredmény a várakozásainkat igazolta: a Plextor mindkét esetben méretre azonos WAV-ot készített. A naplójájl szerint a CRC értékek is megegyeztek, ami már jelezte, hogy a tartalmuk is azonos, de azért a *Tools* menü *Compare WAV files* funkcióját használva összehasonlítottuk őket, s persze nem volt eltérés. A különbség csak az olvasás sebességében volt: ha csak az *Accurate Streamet* kapcsoltuk be, akkor az olvasó 5,8-ról indulva 6,2-szeres sebességig jutott el. A másik esetben a sebesség visszaesett 3,9 és 4,1 közé – ennyibe kerül a tár folyamatos ürítése, de úgy tűnik, ez egy jó meghajtó esetleges felesleges áldozat.

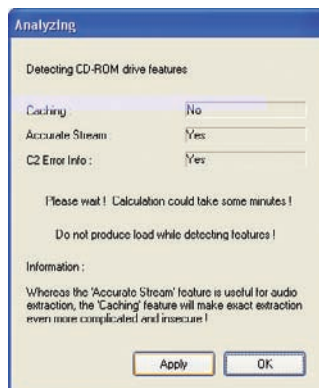
Paranoid mode: ezzel kapcsolatban a legfontosabb tudnivaló, hogy NE HASZNÁLJUK! Még a fejlesztő sem ajánlja, és valószínűleg csak nosztalgikus okok miatt van még mindig a programban. Ez egy korai változat olvasási módja, amely körülményes, lassú, és az sem kizárt, hogy nem tesz jót egyáltalán a meghajtónak. Felejtsük el!

Synchronized modes / Fast mode: ez az a gyorsolvasásos üzemmód,

amelyet a legtöbb hasonló programban is megtalálunk, ez azonban nem képes a tökéletes hanganyag visszaadására. Az EAC olyan meghajtóknak tartja fent ezt a lehetőséget, amelyek nem rendelkeznek az *Accurate Stream* tulajdonsággal, tehát önmaguktól nem képesek a korrekt olvasásra, ezért szoftveres segítségre szorulnak.

Burst mode: hívhatjuk turbónak is, bár a visszakapott hanganyag szempontjából inkább a kamikázé volna a megfelelő kifejezés. Ezt választva az EAC csak olvassa, ami a meghajtóról jön – nincs hibaészlelés, nincs javítás, viszont cserébe jó gyors. Bár a magyarázat szerint sérült, nagyon karcos CD-knél ez az olvasási mód néhány esetben jobb eredményt adhat, mint a biztonságos, azért inkább tartuk magunkat távol tőle. A próba kedvéért megpróbáltuk a fent leírt kísérletet elvégezni ugyanazzal a Plextor olvasóval, CD-vel és számmal, de ezúttal *Fast* és *Burst* módban. Nos, az előbbi egyáltalán nem működött, az EAC hibaüzenet kíséretében eltávozott a futó programok sorából – ne felejtjük el, ez még béta-verzió! *Burst* módban azonban 12-szeres sebesség felett olvasott, és pár másodpercen belül el is készült a WAV fájl – ami ismét bájtra pontosan megegyezett a korábban elmentett változatokkal! Vigyázat, nehogy téves következtetésre jussunk mindebből! Nem arról van szó, hogy felesleges óvatoskodni a biztonságos móddal, a *Burst* ugyanolyan jó, hanem arról, hogy a Plextor kiváló CD-olvasókat készít, amelyek hardveresen támogatják a zenék leolvasását, s ezért egy új, karcmentes CD-vel *Burst* módban is kiválóan teljesít!

Detect Read Features: a gomb megnyomása után ugyanaz a kis panel jelenik meg, amelyet már a telepítés utáni varázslónál is láthattunk. Az EAC megpróbálja kideríteni, hogy a fent leírt három fontos tulajdonság közül a meghajtónk melyikkel rendelkezik.

Examine C2 Feature: egy külön funkciót szenteltek a C2 hibajavító információk visszanyerésének vizsgálatára. A gomb megnyomása előtt helyezzünk egy régi, karcos lemezt a meghajtóba, így a program jó eséllyel fel tudja deríteni, hogy CD-olvasónk hogyan teljesít ezen a téren. Nincs igazán jelentősége, hiszen, mint azt korábban már említettük, a C2 információk felhasználása még gyerekcipőben jár, és nem biztonságos, ezért nem javasoljuk a használatát.

2 Drive

A második fülhöz tartozó oldalon a meghajtó működésével kapcsolatos funkciókat találjuk.

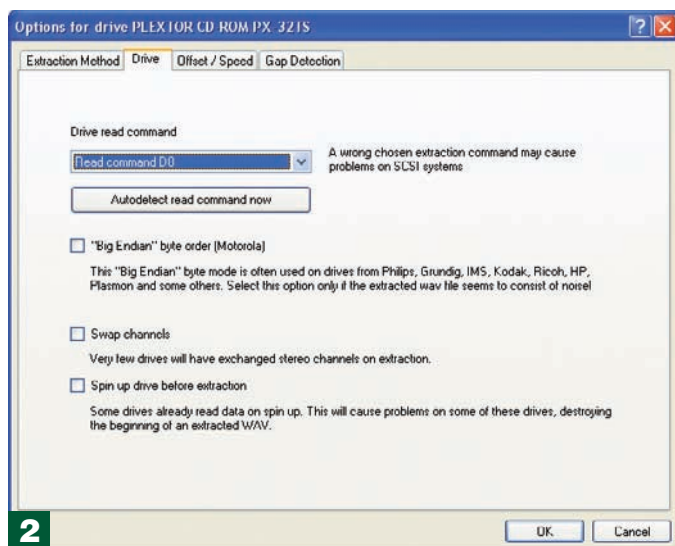
Drive read command: mivel a zenei CD-k adatként történő olvasása

helyezzünk egy CD-t a meghajtóba, és kattintsunk az *Autodetect read command now* gombon. Rövid időn belül a helyes parancs megjelenik a mezőben.

"Big Endian" byte order (Motorola): egyes, valószínűleg inkább régi típusú meghajtók eltérnek a 16 bites, azaz 2 bájtós hangminiták kezelésében, ugyanis ezeket a szokásostól eltérő sorrendben adják vissza, aminek eredményeképpen a lementett WAV stabil zajt tartalmaz, nem pedig a remélt zenét. Hagyjuk üresen a jelölőnégyzetet, majd az első hanganyag elkészülte után, ha szükséges, próbálkozunk a bekapcsolásával.

Swap channels: néhány, szintén inkább régebbi típusú meghajtó felcseréli a sztereó hang két csatornáját a hang visszaadásakor. Erre is ugyanaz vonatkozik, mint a fenti kapcsolóra: először hagyjuk üresen a négyzetet, és ha furcsán szól a visszakapott zene (fejhallgatóval viszonylag egyszerűen megállapítható), akkor próbálkozunk a bekapcsolásával.

Spin up drive before extraction: néhány meghajtó már a CD felpergetése közben megpróbál olvasni a lemezről, ám ez téves adatokhoz vezet, és teljesen tönkreteszi a hangállomány elejét. Ha azt tapasztaljuk, hogy a le-

sosem volt hivatalosan támogatott, ezért szabvány híján a gyártók különböző módon építették be készülékeikbe ezt a funkciót. Ha legördítjük a listát, láthatjuk, hogy az EAC elég sok különböző olvasási parancsot ismer, szemben velünk, nem lévén fogalmunk arról, hogy meghajtónkhoz vajon melyik lesz jó. Épp ezért ahelyett, hogy a listából választanánk,

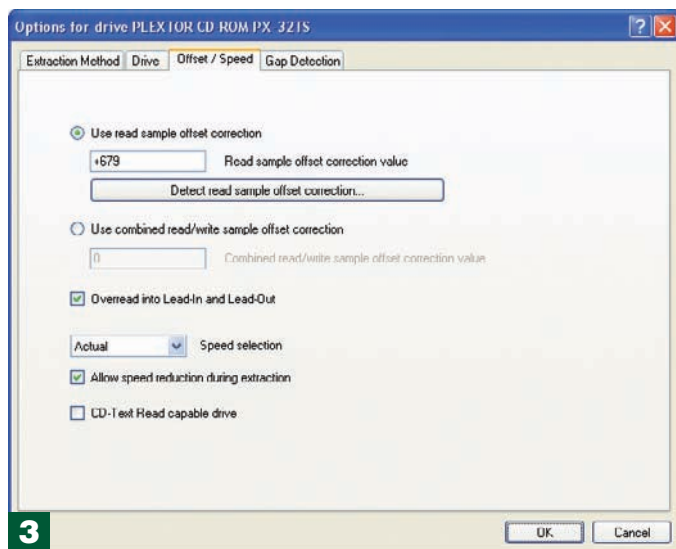
mentett zenék eleje furcsán zajos, tegyük pipát a jelölőnégyzetbe. Ekkor az EAC előbb csak akkor kezdi el az olvasást, ha a CD már a kellő sebességgel pörög.

3 Offset/Speed

Megdöböntő, de nem létezik olyan CD-meghajtó, amely teljesen korrekt módon tudná pozicionálni az olvasó- vagy írófejet, egy kis

eltérés mindig adódik. Ez nem ugyanaz a probléma, mint amit az EAC olvasási módjánál ismertettünk, mert itt nem szektorny

kezdjen olvasni. Természetesen ezt sem tudhatjuk fejből, de az EAC hajlandó kiszámolni nekünk az alábbi módon.

tévedésekről van szó, hanem hangminták elvesztéséről. Egy CD-szabvány szerinti hangminta 1/44 100 másodpercnyi hangot hordoz, tehát még ha néhány száz elveszik is belőle, akkor is csak ezred másodpercnyi kiesésről beszélhetünk. Legyünk őszinték, ettől még kiváló MP3-fájlok készíthetők, azonban vannak olyan megrögzött maximumlisták, akiknek mániája a CD tökéletes másolatának elkészítése, és számukra már egy ilyen kis eltolódás is végzetes hibát jelent. Épp ezért az EAC kitüntetett figyelmet szentel a problémának, de mi nem tesszük ezt.

Először is keressük meg az *Intézőben* azt a mappát, ahova a programot telepítettük, majd a *Documentation* almappából nyissuk meg az *EAC.txt* szövegfájlt a *Jegyzetömbben*. Görgessünk lefelé a fájlban, egészen addig, amíg meg nem találjuk az úgynevezett referencia CD-k listáját (*List of Included Reference CDs*). Ezek azok a CD-k, amelyek alapján az EAC képes felismerni egy meghajtó ofszetkorrekciós értékét. Nézzük át a listát abban a reményben, hogy legalább egy, de inkább két olyan CD is van a birtokunkban, amely szerepel a listában. (A biztonság kedvéért

CD-t a meghajtóba, és kattintsunk a *Detect read sample offset correction* gombra. Egy új panel jelenik meg, amelyen láthatjuk, hogy a program először ellenőrzi, hogy ez a valóban referencia CD-e, majd megpróbálja kideríteni, hogy a meghajtónk képes-e beleolvasni a CD bevezető (lead-in) és kifutó (lead-out) részébe, erre ugyanis szükség lehet a korrekció során. Ezt követően némi adat beolvasásával megállapítja a szükséges ofszetkorrekciós értékét.

Use combined read/write sample offset correction: amennyiben a jelenleg CD-olvasó szerepben működő készülékünk amúgy CD-írásra is alkalmas, készíthetünk saját referencia CD-t (lásd később), s annak segítségével megállapíthatjuk a kombinált olvasási és írási korrekciós értéket. Ez egyetlen dologra használható: egy CD-író írási ofszetkorrekciójának kiszámítására, de ehhez tudnunk kell a fent leírt módszerrel megkapott olvasási korrekciót. Onnan már csak egy kivonás.

Overread into Lead-In and Lead-Out: itt állítható be, hogy a meghajtó képes-e beleolvasni a CD bevezető (lead-in) és kifutó (lead-out) részébe. Ha fenti módon egy

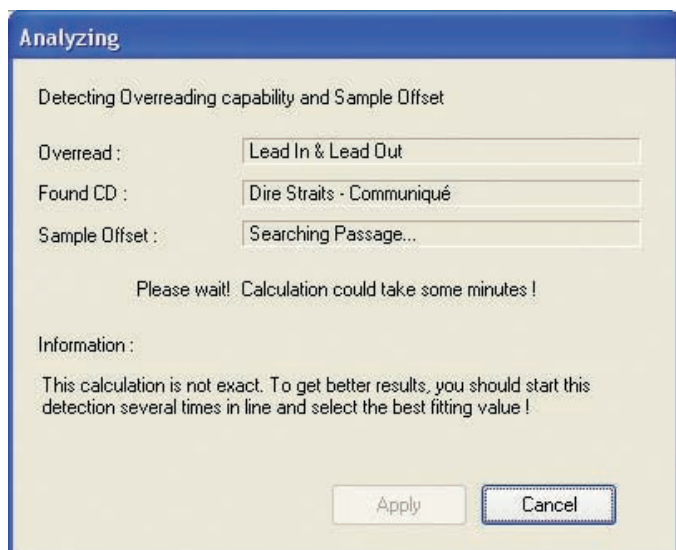
hasznos, ha egy sérült, karcos CD-t kell beolvasnunk. Ha nem ez volna a helyzet, hagyjuk az *Actual* értéken.

Allow speed reduction during extraction: ha az EAC problémába ütközik egy karcos, sérült CD olvasása során, az olvasási sebesség csökkentésével megnő a valószínűsége a pontos hanganyag leolvasásának. Érdemes ezt engedélyezni számára, ugyanis ha túljut a kérdéses szakaszon, megpróbálja visszaállítani a korábbi gyorsabb sebességet.

CD-Text Read capable drive: itt azt kell beállítanunk, hogy meghajtónk támogatja-e a CD-TEXT információk leolvasását a lemezekről. Inkább a mostani, az elmúlt 2-3 évben megjelent meghajtók képesek erre, a régebbi CD-olvasók nem igazán. Sajnos nincs mód a tulajdonság automatikus észlelésére, ezért nekünk kell utánanéznünk, hogy szerepel-e ez az olvasónk repertoárjában, és annak megfelelően kipipálni vagy üresen hagyni a négyzetet.

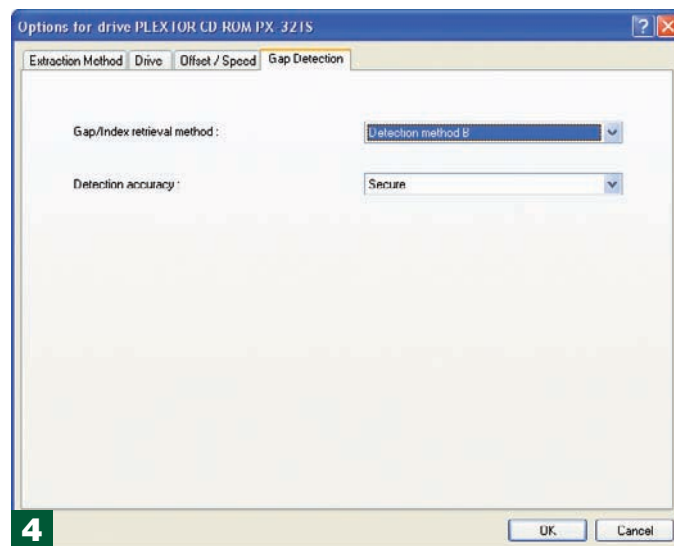
4 Gap Detection

Az EAC képes a számok közötti szünetek érzékelésére, de ez sem működik ugyanúgy minden

Use read sample offset correction: ebben a mezőben állíthatjuk be, hogy mennyivel kell korrigálnunk az olvasófejet, hogy pontosan az első szám első hangmintájától

érdemes leellenőrizni egy másik CD-vel, hogy ugyanazt az értéket kapjuk-e vissza.) Ha sikerrel jártunk, térjünk vissza az EAC-hoz. Helyezzük az egyik

referencia CD segítségével megállapítjuk az olvasó ofszetértékét, az EAC automatikusan érzékeli, hogy a meghajtó képes-e erre a műveletre, és annak megfelelően állítja be ezt a mezőt. Ezután nem érdemes kézzel elállítani.

Speed selection: ebben a legördülő listában állíthatjuk be a kívánt olvasási sebességet. Ez természetesen nem a folyamat gyorsítására, hanem épp ellenkezőleg, a lassítására szolgál, és különösen akkor

meghajtó esetében, ezért a program lehetőséget kínál a megfelelő módszer kiválasztásához.

A szünetérzékelés azonban nem befolyásolja sem a lementett hanganyagok, sem az azokból készült MP3 fájlok minőségét, ez is főleg a CD-írásnál kap nagyobb hangsúlyt.

Gap/Index retrieval method: háromféle szünetérzékelési eljárás közül választhatunk, amelyek főleg gyorsaságukban különböznek

Accurate Stream – avagy az én meghajtóm jobb, mint a tiéd

Nyilván sokakban felmerült már a kérdés, hogy miért kell ekkora cirksuzt csinálni egy zenei CD olvasásával. Miért nem lehet a zenét egy az egyben ugyanúgy leolvasni, mint bármelyik adat CD-ről egy fájlt?

Nos a válasz magukban a CD-kben rejlik. A CD-n az adatot 2352 bájtos szektoronként tárolják, ez 1/75 másodpercnyi információ, azaz egy másodperc 75 szektorból áll. A zenei CD és az adat CD között a szektorok felhasználásában van a különbség: az előbbinél mind a 2352 bájtot a hanganyag tárolására fordítják, míg az utóbbinál csak 2048 bájtban (azaz két kilobájtban) tárolják a tényleges adatot, a maradék bájtokat pozicionálásra, hibaészlelésre és -javításra használják. Miért van erre szükség? Meglepő, de az olvasáshoz használt lézer pozicionálása nem teljesen pontos. Ez a zenei CD-knél nem jelent túl nagy gondot, mert ha

véletlenül kimarad is néhány szektor, az csak néhányszor 1/75 másodperc hanganyagot jelent, amit meg sem hallunk. Ha azonban ez a CD-ROM-ok olvasásakor történne, belátható, hogy végzetes volna az éppen beolvasott fájlra. Ezért van szükség a pozicionáló bájtkra, hogy a lézer mindig a megfelelő szektorokat olvassa, s így a tárolt fájl tartalma tökéletesen összeálljon. A hibaérzékelő és -javító bájtok a CD felületi sérüléseit igyekeznek kompenzálni. Nos tehát amikor egy zenei CD-ről próbálunk hanganyagokat menteni, azaz úgy kezeljük, mintha az egy adat CD volna, akkor baj van: nincsenek pozicionáló bájtok. A probléma akkor jelentkezik, amikor a leolvasó program puffere megtelt, és azt ki kell írnia a merevlemezre, majd ugyanonnan kéne folytatnia az olvasást, ahonnan abbahagyta. Azonban semmi sem biztosítja, hogy a lézer „vissza-

talál” ugyanarra a pozícióra, így előfordulhat, hogy bizonyos szektorokat többször olvas be a program, vagy a másik eset, ha szektorok elvesznek a téves pozicionálás során. Ezt a jelenséget hívják idegen szóval *jitternek*, és ezek kezelésében különbözhetnek a CD-ROM olvasók.

Ma már egyre több gyártó hardveres megoldást kínál erre a problémára, tehát a korrekciót maga a CD-meghajtó végzi el, így vizsgaadott hanganyagban nem lehet ismétlődés, illetve hiány. Az EAC ezt hívja „*Accurate Stream*” tulajdonságnak. Azokon a CD-ROM-olvasókon, ahol ez nem megoldott – ami elég ritka manapság, főleg a régebbi 5-6 évesnél idősebb típusokra jellemző –, ott szoftveresen kell a korrekciót végrehajtani. Az EAC képes erre, ez a *Fast* olvasási módja, de a fejlesztő ezt nem sorolja a biztonságos üzemmódok közé.

egymástól. Az „A” a leggyorsabb, azonban nem minden meghajtó képes ezzel visszaadni a szünetek hosszát, így kénytelenek lehetünk egy lassabbat választani.

Detection accuracy: itt is három érték közül választhatunk, amelyek a szünetérzékelés pontosságát határozzák meg. Az *Inaccurate* érték azt jelenti, hogy az EAC a korábban kiválasztott módszert használva egyszer próbálja meg kitalálni a szünetek hosszát, és ezt végeredménynek tekinti, míg az *Accurate* és *Secure* értékek esetén több mérést végez, és azokat összevetve ellenőrzi, hogy helyes-e az értékek.

5 Write

Amennyiben a kiválasztott meghajtó CD-író, akkor a *Drive Options* egy ötödik oldallal is rendelkezik, amelyen az író tulajdonságait állíthatjuk be (írásifszetkorrekció, mi történjen a CD megírása után, UPC/ISRC kódok és CD-TEXT információk kiírásának képessége – utóbbiak érzékelésére külön funkció is szolgál). Szintén ugyanezen az oldalon készíthetünk magunknak referenciát a *Create Offset Test CD* gombra kattintással.

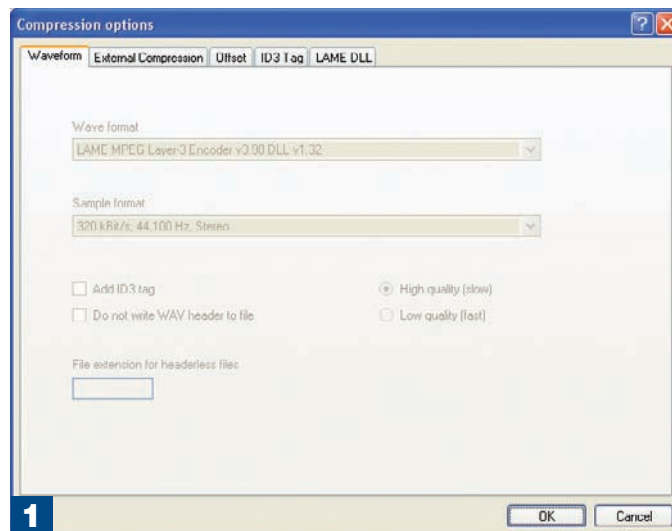
A tömörítés beállításai

Az EAC menü *Compression Options* funkciójával a beolvasott hanganyag sorsáról dönthetünk, de főleg azt adhatjuk meg, hogy milyen tömörítési eljárást használva szeretnénk tárolni. A program

támogatja a rendszerben már korábban meglevő hangkodekeket is, de használhatunk külső tömörítőt, mint amilyen például a LAME vagy az Ogg Vorbis stb. A panel az (F11) gomb megnyomásával is előhozható.

1 Waveform

Ha a telepítés után sikerült a varázslóval megbeszélni, hogy a LAME MP3-tömörítőt fogjuk használni az MP3 fájlok előállításához, akkor a *Waveform* fülön minden szürke, és egyetlen mezőhöz vagy kapcsolóhoz sem férhetünk hozzá. Elvileg itt találjuk a Windows által tartalmazott vagy korábban feltelepített hangkodeket (*Wave format*), és beállíthatjuk, hogy milyen paraméterek szerint kívánunk kódolni (*Sample format*). Ha életet akarunk varázsolni az oldalba, lépünk át a következő fülre, és ott vegyük ki a pipát a *Use external program for compression* sor elől.

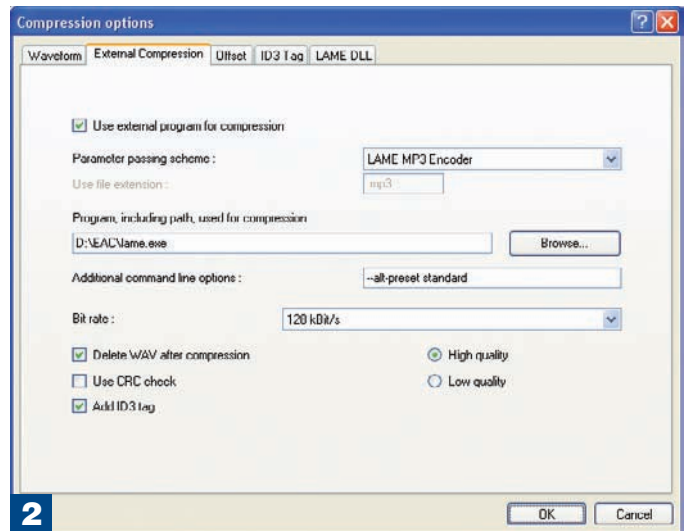
2 External Compression

Ha a telepítés után sikerült a varázslóval zöld ágra vergődnünk, akkor ezen az oldalon a LAME működőképes beállításai fogadnak. Ha mégsem így volna, akkor az alábbiakból kiderül, mit ho-

gyan kell beállítanunk a tökéletes MP3 létrehozásának érdekében.

Use external program for compression: mivel a LAME egy külső tömörítőprogram, a jelölőnégyzet legyen kipipálva.

Parameter passing scheme: az

EAC számos más külső tömörítőprogram paraméterezését is támogatja, de nekünk ezúttal a *LAME MP3 Encoder* sort kell kiválasztanunk a listáról.

Use file extension: a fájl kiterjesztése ebben az esetben nem is lehet más, mint „.MP3”.

Program, including path, used for compression: ebben a mezőben látható a LAME teljes elérési útja, de ha mégsem, akkor a *Browse* gombra kattintva keressük meg a *lame.exe* fájlt gépünkön.

Additional command line options: itt adhatjuk meg a kódolási paramétereket. A LAME számtalan kapcsolóval rendelkezik, ám hogy

megkönnyítsék használatát, a fejlesztők olyan összefoglaló, „beszédés” paramétereket készítettek, amelyeket viszonylag könnyű megjegyezni, és minden fontos beállítást tartalmaznak. Az általunk javasolt paraméter az **–alt preset standard**. Ez olyan változó bitrátájú tömörítést használ, amelynek átlagos értéke 192 kilobit/másodperc. Akik ennél jobb minőségre vágnak, használhatják az **–alt preset extreme** paramétert, amelynek átlagos értéke 256 kilobit/másodperc, ám jóval nagyobb fájl méretet produkál. Az igazán igényeseknek készült az **–alt preset insane**, amely konstans 320 kilobit/másodperces bitrátával tömöríti a fájlt, és bár a minőség valóban kiváló, a nagy fájl méret miatt megkérdőjelezhető, hogy van-e ennek egyáltalán értelme (talán erre utal a paraméter nevében az *insane*, azaz őrült szó is).

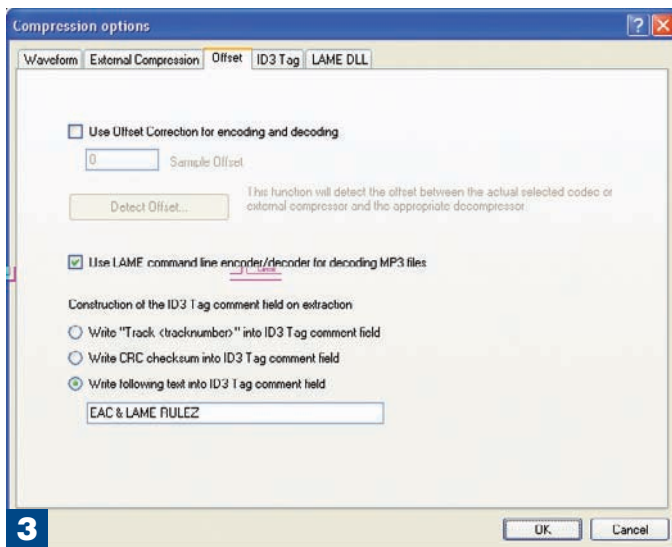
Bit rate: itt adhatjuk meg, hogy a kiválasztott tömörítő milyen bit-

a különböző hordozható lejátszókra, amelyek szintén ezek alapján jelenítik meg a szám címét, előadóját stb. Ha már kitűnő minőségű MP3-akat készíthetünk, ne hagyjuk el belőle a megfelelő adatokat sem!

High/Low quality: főleg a régebbi MP3-tömörítőknél volt még egy további paraméter, ami arra utasította a programot, hogy hosszabb idő árán, de még jobb minőségű fájlt hozzon létre (*High quality*), míg ezzel szemben az alacsonyabb minőségű tömörítés a gyorsabban elkészülő végeredménnyel kecsegtetett (*Low quality*). A LAME esetében ennek nincs jelentősége.

3 Offset

Némelyik külső tömörítő hibás működésének kompenzálására is tartalmaz funkciót az EAC, valamint itt rendelkezhetünk az MP3-fájlok visszakódolásáról, és hogy mi kerüljön az ID3 megjegyzés mezőbe.

rátával dolgozzon. A LAME esetében ennek nincs jelentősége, mert a beállított paraméter tartalmazza a bitráta-beállítást, és nem veszi figyelembe az itt megadott értéket. **Delete WAV after compression:** eldönthetjük, hogy a tömörítés után letöröljük-e az eredeti hanganyagot tartalmazó WAV fájlt, nem kevés merevlemez-területet szabadítva fel ezzel.

Use CRC check: néhány kódoló képes ellenőrző összeget készíteni a hangállományról, és azt benne elhelyezni, ám ennek szinte semmi gyakorlati haszna nincs.

Add ID3 tag: egy MP3 fájl akkor igazán jól használható, ha az ID3 információs mezők pontosan ki vannak töltve, gondoljunk csak

Use Offset Correction for encoding and decoding: néhány tömörítőnél is azt tapasztalták, hogy rosszul kezeli a fájlokat, és így üres részek kerülnek a betömörített hangfájlba, a vége meg néha lemarad. Ennek kiküszöbölésére itt is be lehet állítani egy ofszetkorrekciós értéket, amelyet a kiválasztott tömörítő felhasználásával a *Detect Offset* gombra kattintva rögtön ki is számít a program. A LAME-et megvizsgálva egy szép kerek nullát kapunk eredményül, azaz semmiféle ofszet hibát nem tartalmaz. Rögtön ki is vehetjük a pipát a sor előtti jelölőnégyzetből.

Use LAME command line encoder/decoder for decoding MP3 files:

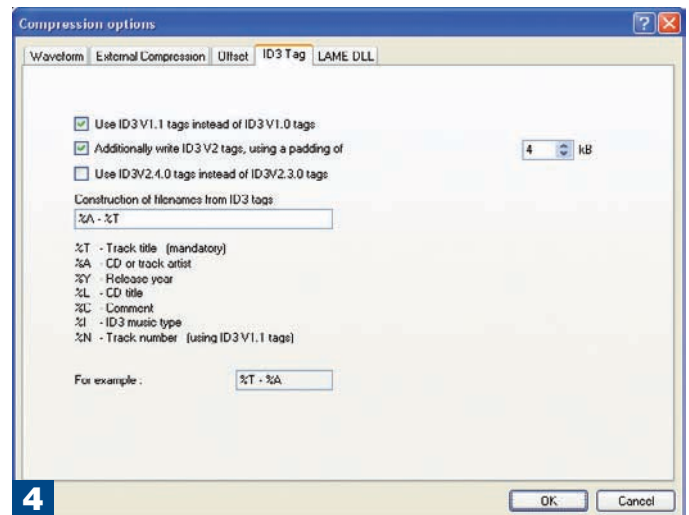
ez a kapcsoló azt állítja be, hogy ha MP3 fájlokat szeretnénk kikódolni, azaz WAV formátumba visszaalakítani, akkor a program melyik tömörítőt használja erre a feladatra. Az EAC alapesetben a Fraunhofer Intézet kodekjét választja, de ha az nem elérhető, vagy ha kipipáljuk a jelölőnégyzetet, és pontosan megadjuk az előző fülhöz tartozó oldalon a LAME elérési útját, akkor ez is használható a visszaalakításhoz.

Construction of the ID3 Tag comment field on extraction:

az ID3 mezők nem csak egy adott szám címét, előadóját stb. tárolják, de van ezek között egy megjegyzés mező is. Ennek tartalmáról rendelkezhetünk ebben az eltevétt beállításban. A három lehetőség a következő: az adott zene CD-n elfoglalt sorszáma kerüljön a mezőbe [*Write "Track (tracknumber)" into ID3 Tag comment field*], vagy a kiszámolt ellenőrző összeg [*Write CRC checksum into ID3 Tag comment field*], vagy az a szöveg, amit alul begépelünk.

4 ID3 Tag

Ezen az oldalon találjuk a további ID3 mezőkkel kapcsolatos beállításokat.

Use ID3 V1.1 tags instead of ID3 V1.0 tags: az ID3 formátum 1.1 változatában a szokásos mezők kiegészültek az egyes zeneszámok CD-n elfoglalt sorszámaival. A legtöbb lejátszó ismeri ezt a változatot.

Additionally write ID3 V2 tags, using a padding of: a jelölőnégyzet kipipálásával arra utasítjuk a programot, hogy az 1.x verziójú ID3 mezőkön kívül töltsen ki, s írja hozzá az ID3v2 formátumú mezőket is

az MP3 fájlhoz. A v2-es mezők jóval több karakter tárolására képesek, így hosszabb nevű előadók, szám-és lemez címek is tárolhatók, és elvileg mindenféleképpen kiegészíthetők: például a lemez borítójával, a szám szövegével stb. Azonban ez komolyan megnöveli a szám hosszát, és így sokan bojkottálják is a 2-es verzió használatát! Rádásul ezek a mezők az MP3 fájl elejére kerülnek, így ha egyszer kiírtuk őket, utólag csak elég nehézkesen bővíthetők. Ezért az EAC felajánlja, hogy egy általunk megadott méretű, alaphelyzetben 4 kilobájtos üres területet hagy a további adatoknak.

Use ID3V2.4.0 tags instead of ID3V2.3.0 tags: ismét egy verzió-állítási lehetőség. Mi sem igazán tudjuk, mi a különbség a 2.3-as és a 2.4-es ID3 változat között, de az EAC szerint legyünk óvatosak, mert ez kompatibilitási problémákat szülhet.

Construction of filenames from ID3 tags: a *Tools* menü *Rename from ID3 Tags* funkciójával már meglévő, ID3 információs mezőkkel rendelkező zenefájlokat tudunk átnevezni. Természetesen megadhatjuk, hogy mely mezőket szeretnénk felhasználni az átnevezés során – ezeket itt is egy

százalékkal és egy betű jelölő, s ebből rakhatjuk össze a kívánt karakterekkel kiegészített fájlnevstruktúrát. Nagyon hasonlít az EAC beállításainál korábban már látott fájlnev-definíciókhoz.

5 LAME DLL

A fül neve arra utal, hogy a LAME kódolónak létezik DLL változata is, amelyet szintén támogat az EAC, azonban ajánlatosabb inkább a külső futtatható programot

használni a korábban beállított paraméterek szerint, ezért ennek az oldalnak az ismertetésétől ezúttal eltekintünk.

freedb/Database Options

A telepítés után a varázslóval történő beszélgetés folyamán szóba kerül, hogy szeretnénk-e használni az internetes freedb adatbázist, amely rengeteg CD adatait tartalmazza (számos magyart is!), így megkímél minket a gyötrelmes gépelésektől. Az adatbázis elérésével, helyi változatának létrehozásával, illetve az adatok exportálásával kapcsolatos beállításokat találunk az EAC menüben levő, az (F12) gombbal is elérhető *freedb/Database Options* funkció paneljén.

freedb

A freedb használatához két dolog szükséges, egy e-mail cím és egy kiszolgáló. Ezek, illetve az adatbázis eléréséhez szükséges egyéb

kiszolgálók jönnek-mennek, érdemes néha frissíteni a listát a *Get active freedb server list* feliratú gombra kattintva.

Use Proxy Server for HTTP access:

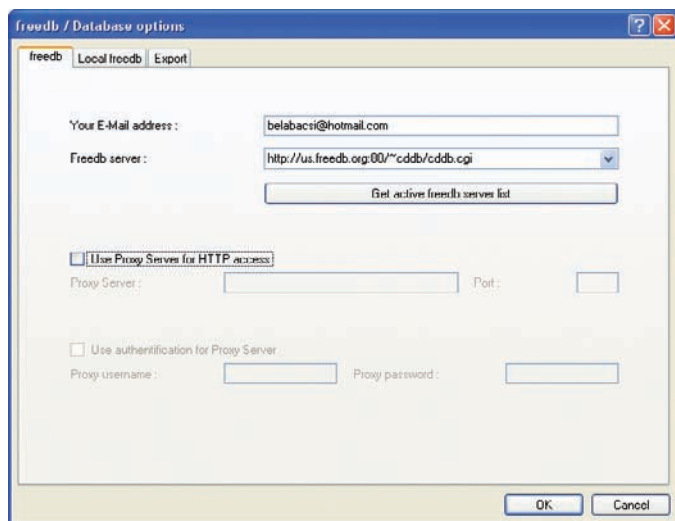
ha a programot vállalati környezetben használjuk, és az internet elérése proxy kiszolgálón keresztül történik, akkor annak adatait itt adhatjuk meg.

Local freedb / Export

Az EAC lehetőséget kínál saját lokális freedb adatbázis működtetésére, és ezt a *Database* menüben számos funkcióval is támogatja. Töredelmesen bevalljuk, hogy sosem vetemedtünk ennek kipróbálására, és az MP3-fájl készítéséhez is csak elég marginálisan kapcsolódik, úgy hogy aki kedvet érez, nyugodtan próbálja ki, de ez minden, amit elmondhatunk róla.

Kimerítő túránk végére értünk.

Most, hogy minden beállítás remélhetőleg a helyére került, az *EAC* → *Profiles* → *Save Profile* használatával mentsük el mindet

beállítások találhatóak a *freedb* feliratú fülhöz tartozó oldalon.

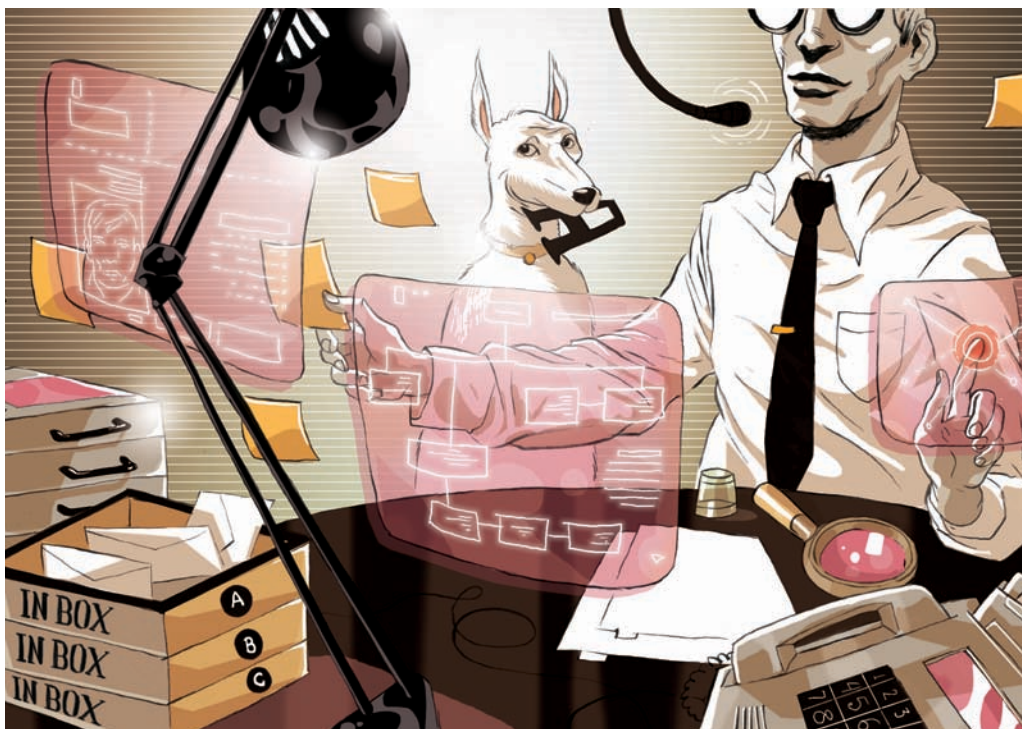
Your E-Mail address: tetszőleges e-mail címet megadhatunk, akár nem létezőt is. Tudjuk, hogy ez nem szép dolog, de ha valaki napi 80–100 spamet kap, az bolond lesz a rendes e-mail címét ilyen célokra használni.

Freedb server: a legördülő listából kiválaszthatjuk, hogy melyik freedb kiszolgálóról szeretnénk elérni az adatbázist. Magyarországon működőről nem tudunk, de számos európai található a listában (német, angol, finn vagy osztrák), amelyek talán gyorsabban válaszolnak, mint a távoli amerikaiak vagy kanadaiak. Mivel

egy szövegfájlba, hogy később bármikor rendelkezésünkre álljanak, ha elpiszkálnánk valamit. Sorozatunk jövője jelenleg bizonytalan. *André Wiethoff*, az EAC fejlesztője januárra ígerte a program jelentős újdonságokkal megjelentő következő verzióját, ám a kézirat leadásakor ez még nem elérhető. Ha nem is a következő számunkban, esetleg egy későbbi alkalommal visszatérhetünk a program egyéb érdekes funkcióira, és megfejthetjük a tökéletes másolat titkát is.

Spányik Balázs

25 program, amelyet a kutya sem ismer

KALLÓDÓ TEHETSÉGEK

Itt az ideje, hogy kilépjünk a mindennapjainkban használt szoftverek szűkre szabott világából, és új eszközökkel tágítsuk látókörünket. Összeállításunkban 25 méltatlanul elhanyagolt szoftvert ajánlunk munkához, szórakozáshoz, kikapcsolódáshoz.

Iroda, munkahely

Párhuzamos fiókok ★★★★★

Fájhat a feje annak, aki egyszerre több elektronikus postafiókot tart fenn: mire a levelek lekérdezésében elér az utolsó fiókig, szinte biztos, hogy valamelyik előzőbe új küldemény érkezett, és kezdheti előlről az egész procedúrát. Igazi gordiuszi csomó ez, amit a Tiburon Technology EPrompter azzal vág át, hogy egy ingyenes klienssel több (maximum 16) fiókot ellenőriz párhuzamosan. Az elektronikus leveleket egyszerű szöveggé teszi, és közös helyre gyűjti össze, de különböző fiókokhoz továbbra is fenntarthatunk különálló „beérkezett üzenetek” és „kimenő üzenetek” mappákat. Az EPrompter egyetlen hátránya, hogy teljesen lecsontozott szoftver, a beágyazott képeket vagy mellékleteket nem lehet vele megnézni.

Termék: EPrompter
Licenc: ingyenes
Web: <http://www.eprompter.com>

Glédában tartott adatok ★★★★★

Aki nem akar az Outlook telepítésével bajlódni, vagy bosszantják a program hibái, annak ajánlhatjuk a Golden Labs barátságos és könnyen használható adatkezelőjét. A WinOrganizer nemcsak neveket és címeket tart nyilván, hanem

fényképeket, listákat, sőt még jelszavakat (amelyeket egy fő jelszóval védhetünk) is. A program intuitív fastruktúráján gyerekjáték eligazodni.

Termék: WinOrganizer
Licenc: kipróbálható változat
Ár: 40 dollár (kb. 8400 forint)
Web: <http://find.pcworld.com/37142>

Visszaigazolt levelek ★★★★★

Néha létfontosságú, hogy tudjuk: elküldött levelünk célba ért,

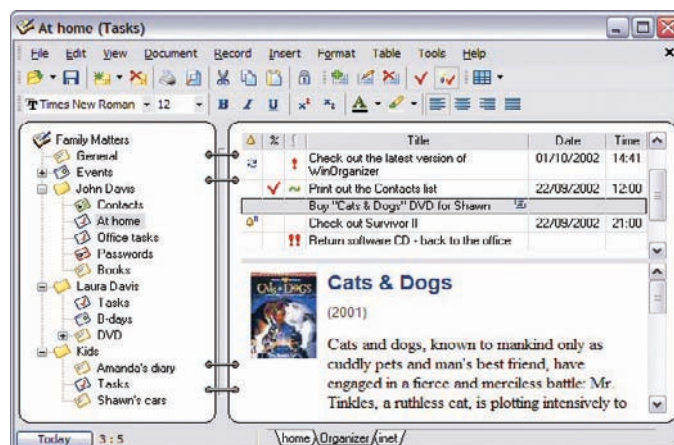
és a címzett elolvasta. A legtöbb elektronikus levelezőprogram nyújt is valamilyen lehetőséget erre a célra: a levél fogadójának általában egy beugró üzeneten kell kattintania, és a program automatikusan elküld számunkra egy visszaigazolást. De mi van, ha a címzett ezt zaklatásnak veszi, és fűtyül a visszaigazolásra vonatkozó kérésünkre? A Fisher Young Group MSGTAG Status nevű programja nem engedi, hogy figyelmen kívül hagyják visszaigazolási igényünket. Ez az alkalmazás együttműködik levelezőprogramunkkal, és figyeli az SMTP forgalmat (ha web alapú fiókról küldjük az üzenetet, akkor nem működik). A szokásos visszaigazolási rendszereket azzal cselezi ki, hogy a címzett tudta nélkül küld jelzést az üzenet célba éréséről. Igaz, van ebben valami kis alumszág, de a cél szentesíti az eszközt. (A programnak létezik csökkentett tudású olcsóbb és ingyenes változata is.)

Termék: MSGTAG Status
Licenc: megvásárolható teljes változat
Ár: 60 dollár (kb. 13 200 forint)
Web: <http://www.msgtag.com>

Elektronikus cédulák ★★★★★

Ha monitorunk kávéja már ki sem látszik a felragasztott kis emlékeztetőtől, ideje áttérni a módszer korszerűbb változatára, a 3M ingyenes Post-it Software Notes Lite-jára. Ha rákattintunk a programablakra, azonnal létrehozhatunk egy kis digitális cetlit, amit „felragaszthatunk” számítógépes asztalunkra. Módosíthatjuk az emlékeztető betűtípusát és színét, kinyomtathatjuk, vagy elküldhetjük e-mailben, és szemébe dobhatjuk, ha már nincs szükségünk rá. A megőrzött cédulák, a rendszer újraindítása után újból megjelennek az asztalon. Beállítható, hogy a program bizonyos idő után figyelmeztessen: ilyenkor egy kis vekkeróra jelenik meg, és csengő hangot hallat. A 20 dolláros Standard és a 25 dolláros Office változat fejlettebb szolgáltatásokat is tartalmaz, például hálózaton keresztül is elküldhetünk velük emlékeztetőket, de a többség számára az ingyenes változat is tökéletesen megfelel.

Termék: 3M Post-it Software Notes Lite
Licenc: ingyenes
Web: <http://find.pcworld.com/37148>

Ismerőseink, üzletfeleink fontosabb adatait, eseményeket, jelentős dátumokat, megjegyzéseket tárolhatunk a sokoldalú WinOrganizerben

Olcsó számítógépes fax ★★★

A legtöbb ember úgy faxol, hogy számítógépen megírja a levelet, kinyomatja, aztán begyömöszöli a faxgépbe – nem mintha nem hallott volna a számítógépes faxolásról, de a Microsoft beépített segédprogramja csigalassú, a Symantec százdolláros Win-Faxa pedig hajlamos felzabálni a memóriát. Az Enter RKS Software olcsó Mighty Fax című szoftverével többféle állomány-

Termék: Advanced Excel Find

Licenc: kipróbálható változat

Ár: 20 dollár (kb. 4200 forint)

Web: <http://find.pcworld.com/37091>

Feljavított bemutatók ★★★★★

A Microsoft ingyenes beépülő moduljával, a Producerrel még meggyőzőbbé tehetjük prezentációinkat. A program lehetővé teszi, hogy narrációt tartalmazó hang- és/vagy videosávval egészítsük ki a diasorozatot.

Termék: OpenOffice.org

Licenc: ingyenes

Web: <http://www.openoffice.org>

Szövegszerkesztés egyszerűen ★★★★★

A filléres Word-alternatívák egyik legkellemesebbike a WordPlace által kifejlesztett Yeah, Write. A felülete színpompás (nem kell az elmebénítően fehér papírt bámulnunk a képernyőn a munka megkezdésekor), és nagyszerű lehetőségeket nyújt a mappák megszerzésére, valamint a mappákhoz tartozó egyedi

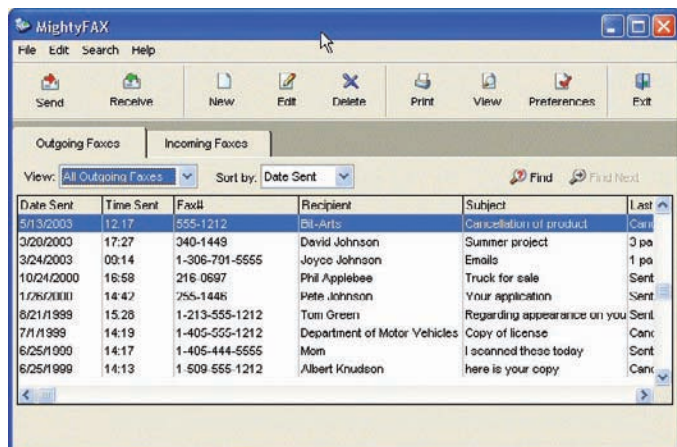
nyomtatóbeállítások kialakítására (létrehozhatunk például levél-, címke- vagy dokumentummappát). A Microsoft Worddel az RTF fájlformátumon keresztül tudjuk tartani a kapcsolatot: ezt a formátumot hibátlanul olvassa be a program. Az ára is kedvező, és aki még ezt is sokallja, választhatja az ingyenes verziót, amely majdnem ugyanannyit tud, mint a fizetős változat.

Termék: Yeah, Write

Licenc: kipróbálható változat

Ár: 29 dollár (kb. 6100 forint)

Web: <http://www.yeahwrite.com>

A PC-s faxolás olcsó és elegáns megoldása a Mighty Fax

típust tudunk faxformátumban küldeni és fogadni – ehhez természetesen egy közönséges faxmodemre és persze telefonvonalra van szükség. Az alkalmazást – a WinFaxszal ellentétben – nem integrálták az Outlook címjegyzékével, de az alapszolgáltatásokat megbízhatóan nyújtja.

Termék: Mighty Fax

Licenc: kipróbálható változat

Ár: 20 dollár (kb. 4200 forint)

Web: <http://find.pcworld.com/37088>

Aki keres, az talál ★★★

Tegyük fel, hogy az elmúlt három évben létrehozott pénzügyi nyilvántartásunkban szeretnénk megkeresni az „árleszállítás” szót. Az Excel Keresés eszközével évekig tart, míg a Következő gombon kattogtatva megtaláljuk az összes előfordulást, az Excelt kiegészítő Advanced Excel Find viszont lehetővé teszi, hogy a keresést egyetlen műveletben lezavarjuk. A program valamennyi megnyitott dokumentumra vonatkozóan listát készít az összes előfordulásról, feltüntetve azok helyét is. Ha a lista bármelyik elemén kattintunk, már ott is vagyunk a vonatkozó rubrikában. A programnak egyetlen gyengéje van: csak keresni tud, cserélni nem.

Az eredmény egy érdekes, kettéosztott demonstráció: egyik oldalon egy beszélő fej vagy más videó látható, a másikon maga a prezentáció. A két részt sokféleképpen szinkronizálhatjuk, a bemutatót kommentáló hangot, illetve képet közvetlenül, más segédprogramok igénybevétele nélkül rögzíthetjük. A Producer eredetileg a PowerPoint 2002-höz jelent meg, de az Office 2003 őszi debütálásával egy időben használható változata is.

Termék: Microsoft Producer

Licenc: ingyenes

Web: <http://find.pcworld.com/37151>

Olcsó iroda ★★★★★

Akit nem ijeszt el az OpenOffice.org kicsit szokatlan felülete, az ezzel az ingyenes irodai készlettel leváltathatja régi változatú Wordjét, Exceljét és PowerPointjét. Kompatibilitási problémáktól nem kell tartani, a szoftverben lényegében hibátlanul megnyílnak nem csak a Word-, hanem a bonyolultabb Excel-állományok is, és átjönnek a táblázatok és képletek is. Az egyes programok kezelésének furcsaságai eleinte sok bosszúságot okoznak, de az „ár” mindenért kárpótol.

PC-nk háza tája

Teljes adatmegsemmisítés

★★★★

Mielőtt jótékony célra továbbadnánk számítógépünket, gondoskodjunk róla, hogy ne maradjon rajta semmilyen bizalmas vagy privát adat. A szerelmi levelezésünk egyszerű áthúzása a *Lomtárba* nem igazán megnyugtató megoldás. Miután töröltük az összes állományt, tisztára kell radíroznunk a felszabadult tárterületet a merevlemezen, majd még egyszer újra elvégeznünk ezt a radírozást, hogy írmagja se maradjon a kitörölt adatoknak.

A Jetico BCWipe 3 az egyik leghatékonyabb adatmegsemmisítő eszköz. Kézzel is elindíthatjuk a megürit tártérület planírozását, de meghatározott időközönként automatikus megsemmisítést is előírhatunk.

Termék: BCWipe

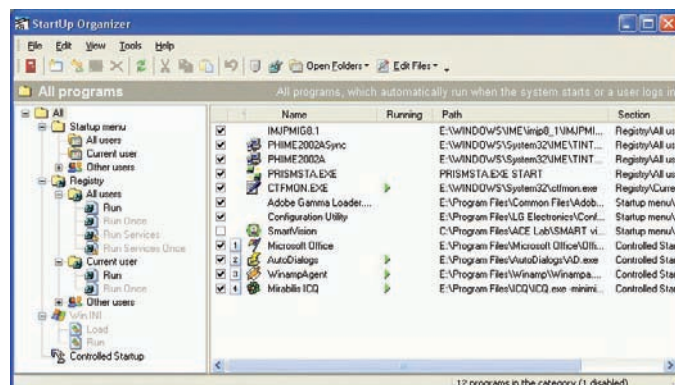
Licenc: kipróbálható változat

Ár: 40 dollár (kb. 8400 forint)

Web: <http://www.jetico.com>

Repülőrajt ★★★★★

Elegendő van azokból a programokból, amelyek indításkor hivatlanul odapofátlankodnak rendszerünkre? A Startup Organizerrel rendet vághatunk a *Tálca* értesítési területére települő, de másfajta memória-rezidens szoftverek között is, és beállíthatjuk, pontosan melyek induljanak el a rendszer

A Startup Organizerrel megadhatjuk, hogy rendszerindításkor milyen programok induljanak el automatikusan

elindulásakor. A programmal azt is megnézhetjük, hogy a rendszerleíró adatbázisban nem bújik-e meg valamilyen trójai fájl vagy egyéb kártékony kód.

Termék: Startup Organizer

Licenc: kipróbálható változat

Ár: 25 dollár (kb. 5250 Ft)

Web: <http://find.pcworld.com/37178>

Webhazsólás ★★

Ez a program csak egy trükköt tud, de azok számára, akik több tucat webhelyet látogatnak meg egy nap, nagyon hasznos lehet. A Groupk 1Tabview egy Internet Explorer-beépülő modul, amellyel megadhatjuk, melyek legyenek azok a weboldalak, amelyek az 1Tabview ablakában egyetlen kattintásra megnyílnak. Az oldalak között az ablak alján lévő fülekkel mozoghatunk. Így egy pillanat alatt átnézhetjük a híreket, és nem kell az IE Kedvencek listáján kattogatnunk.

Termék: 1Tabview

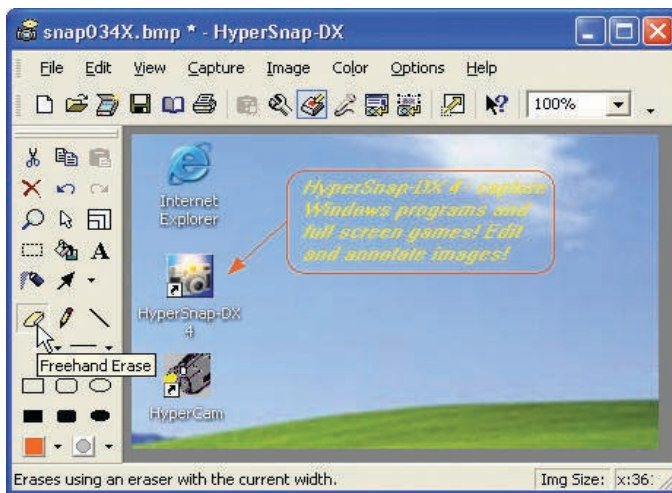
Licenc: kipróbálható változat

Ár: 10 dollár (kb. 2100 forint)

Web: <http://1tabview.com>

Keresők keresője ★★

Most őszintén, miért használ-nánk egy különálló keresőprogramot, amikor ott a zseniális Google? Azért, mert a Copernic Agent Professional 6.1-gyel automatizálhatjuk a gyakori kere-

A HyperSnap-DX a világ egyik legjobb képlőpója, amelyen videolejátsszók és DirectX-es játékok sem fognak ki

séseket, elmenthetjük és archíválhatjuk az eredményeket, illetve összegezhethetjük az oldalakat, hogy csak a lényeg maradjon meg. A Copernic több tucat keresőhelyre küldi el kérésünket, és az eredményeket rangsorolja. Lehetővé teszi továbbá, hogy speciális kereséseket indítsunk elektronikus postacímekre, könyvkritikákra, hang- és videófájlokra. A program egyetlen hibája, hogy pénzbe kerül: nyolcvan dollárba. De fejlett szolgáltatásai miatt mégis megéri azoknak, akik a keresés fanatikusai, vagy munkájukhoz sok információt kell begyűjteniük a webről.

(A programnak létezik olcsóbb és ingyenes változata is, tesztünket lásd a 2003. októberi számban.)

Termék: Copernic Agent Professional

Licenc: megvásárolható teljes változat

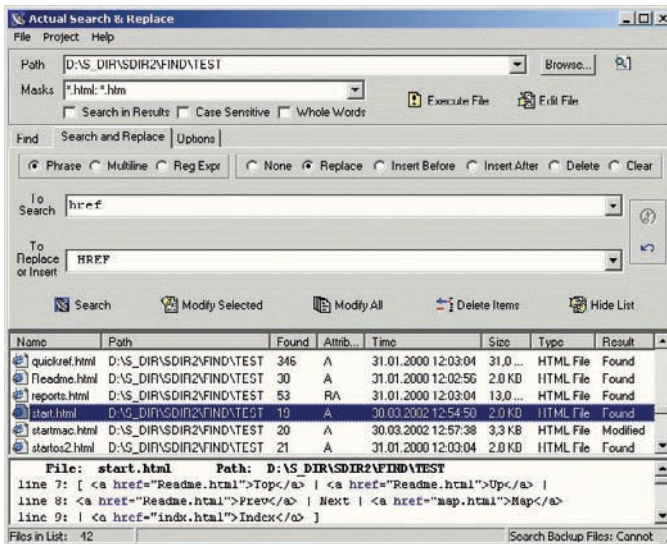
Ár: 80 dollár (kb. 16 800 forint)

Web: <http://www.copernic.com>

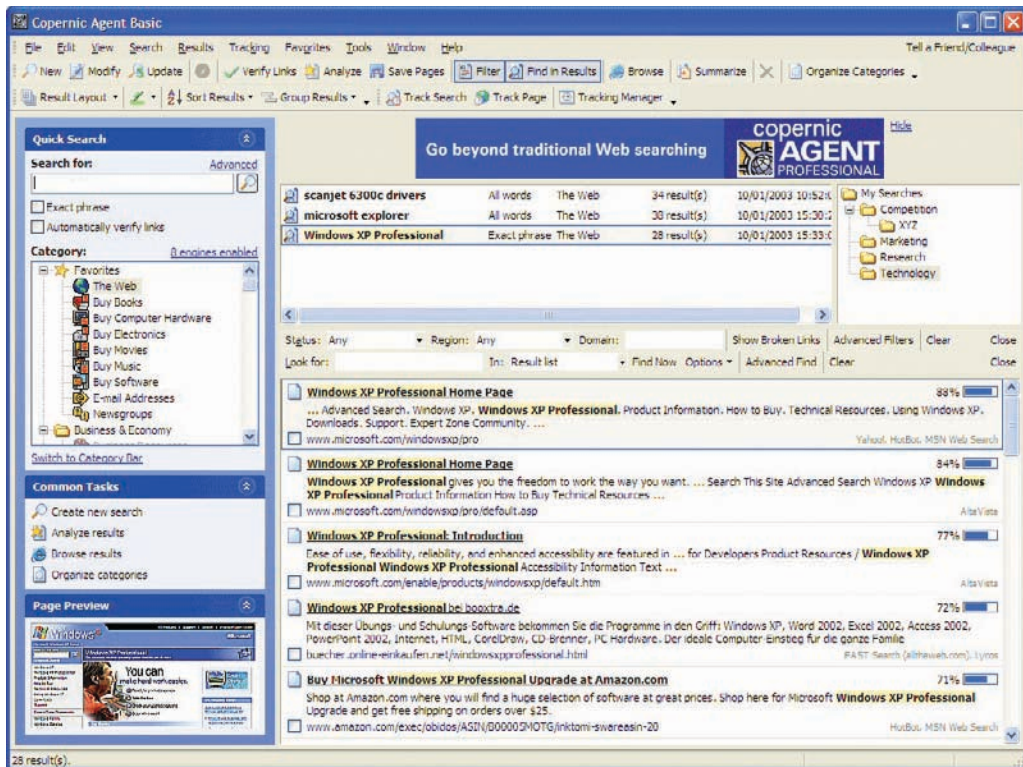
Digitális pillanattfelvétel

★★★★

A képlőpó programok egyik legjobbjika a Hyperionics HyperSnap-DX 5. A háttérben fut, és egy gombnyomással gyorsfényképet készít a képernyő aktuális tartalmáról. Beállítható, ha csak az éppen aktív ablakra, vagy annak részeire vagyunk kíváncsiak, de lehetőséget kínál

Sok-sok szövegfájl végignézni, és egy adott szót kicserélni nem egy szívemengető munka, kivéve, ha az Actual Search & Replace-t használva ezt egy mozdulattal elvégezzük

A Copernic Agent egy felület alá vonja az összes közismert internetes keresőt, nincs is jobb eszköz, ha valamit nagyon meg szeretnénk találni

arra is, hogy mi jelölhessük ki a képernyő elmenteni kívánt területét. Automatikusan görgetéssel hosszú weboldalakat egyetlen képfájlba menthetünk. Különlegessége, hogy a DirectX-alapú játékokból is tud képet rögzíteni. A program eszközeivel az elmentett képeken alapszintű szerkesztéseket is végezhetünk.

Termék: HyperSnap-DX

Licenc: kipróbálható változat

Ár: 35 dollár (kb. 7350 forint)

Web: <http://www.hyperionics.com>

Csereszabatos program ★★

Megváltozott valamilyen személyes adatunk (például cégnev, cím, e-mail cím), és most tömredék webes dokumentumban kéne rákeresnünk a régi névre, hogy kicseréljük az újra? A feladat őrlítő, de nem annak, aki

rendelkezik a DivlocSoft Actual Search & Replace termékével. A program a keresések és cserék nagymestere: megkereshetünk, kicserélhetünk vagy kitörölhetünk vele dokumentumainkban egy vagy több szót. Az egyetlen bibi, hogy csak HTML és szöveges állományokkal működik.

Termék: Actual Search & Replace
Licenc: kipróbálható változat
Ár: 30 dollár (kb. 6300 forint)
Web: <http://www.divlocsoft.com>

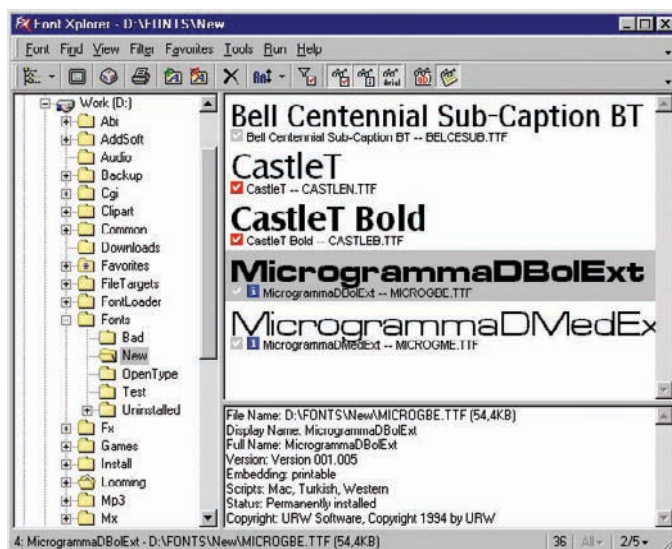
Ez fontasztikus! ★★★

A rendszerünkön valószínűleg rengeteg olyan betűtípus van telepítve, amelyről fogalmunk sincs, hogy néz ki. A Microsoft Office

A Font Xplorerrel áttekinthetjük, rendszerezhetjük a számítógépünkön levő betűtípusokat, vagy akár katalógust is nyomtathatunk

ugyan meg tudja jeleníteni a betűkészleteket (a Wordben kattintásunk a *Formátum* → *Betűtípus* parancsokon), de ez a kép távolról sem tökéletes. A Moon Software által készített Font Xplorer nagyméretű, éles, és egyszerűen kezelhető listát ad a telepített betűtípusokról. Segít, hogy megkeressük a kétszer szereplő fontokat, és kijavítsuk a sérült hivatkozásokat.

Termék: Font Xplorer
Licenc: kipróbálható változat
Ár: 20 dollár (kb. 4200 forint)
Web: <http://find.pcworld.com/37175>

Pihenés, szórakozás

Gyorstüzelő miniatúrák ★★★

A Windows XP, 2000 és Me miniatúra-rendszere végtelenül lassú, beleöszülünk, mire egy normális méretű mappa képei megjelennek a képernyőn. A Cerious ThumbsPlus 6-a valóságos megváltás azoknak, akiknek sok száz vagy sok ezer képállományt kell kezelniük. Nemcsak megjeleníthetjük a miniatúrákat, de diabemutatót is készíthetünk a kedvenceinkből, és a program makróvezérelt átalakító eljárásával egy menetben végezhetjük el nagy tömegű kép fájlkonverzióját.

Termék: ThumbsPlus
Licenc: kipróbálható változat
Ár: 90 dollár (kb. 18 900 forint)
Web: <http://www.cerious.com/>

Szegény ember Photoshopja ★★★

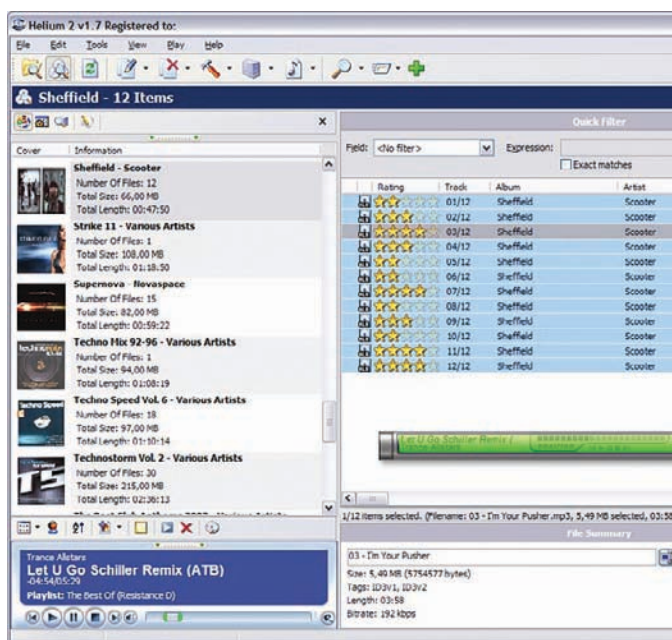
Olcsó képszerkesztőt keresünk? Közel s távol az egyik legjobb program az LView 2002, amelyik töredékáron nyújtja (majdnem

ugyanazt, mint a drága programok. Az MMedia Research 37 dolláros szoftverének egyik kiváló eszközével egy menetben tudjuk forgatni és levágni a képeket. A szín és fényerő szabályozásához hisztogramot használhatunk, de a szövegek és a vektorgrafika kezelése terén is komoly lehetőségeket nyújt a program. A felület és a súgó nem a legtekélyesebb, emiatt a betanulás kicsit hosszúra nyúlik, de a hatalmas árkülönbőség miatt még így is nagyon megéri.

Termék: LView 2002
Licenc: kipróbálható változat
Ár: 37 dollár (kb. 7770 forint)
Web: <http://www.lview.com>

A szférák zenéje ★★★

Az igazat megvallva a Helium 2 sokkal jobban hasonlít egy adatbázis-kezelőre, mint egy zenei programra. Az MP3-rajongók milliói számára kifejlesztett szoftverrel számos szempont, sőt, ezek kombinációi alapján is rendszerezhetjük zenéinket. A számok átnevezése, átcímkeztése és rendezése pofon egyszerű, és a programhoz tartozó Radon lejátszó hibátlanul működik. A felület ugyan egy

Ha rengeteg az MP3 fájlunk, és rendet szeretnénk vágni közöttünk, a viszonylag olcsó Helium 2 kiváló eszköz erre a feladatra

kicsit nyakatekert, és ennél fogva programon kiismerhető, de ami mögötte van, az nagyszerű.

Termék: Helium 2
Licenc: kipróbálható változat
Ár: 35 dollár (kb. 7350 forint)
Web: <http://find.pcworld.com/37184>

Megfaragott hangjegyek ★★★

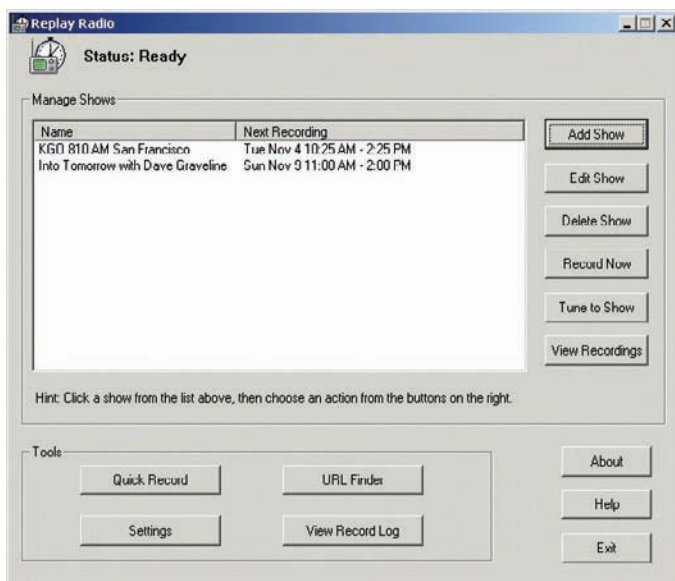
A Diamond Cut 5 annyit tud, hogy a profi zenészek is megnyalják utána a tíz ujjukat. De nemcsak ők használhatják, hanem bárki, aki szeret a hangokkal és dallamokkal játszani. A pattogások és zörejek eltávolításától a torzítások kiszűréséig (vagy hozzáadásáig) mindent tud, tökéletesen megdolgozhatjuk és átgúrhatjuk vele házi felvételeinket, és kedvenc MP3

formátumú anyagainkat. A programból közvetlenül tudunk felvenni (maximum 192 kilohertz mintavételi frekvencián), de be is hozhatunk a legkülönbözőbb formátumú (például WAV vagy MP3) zenei fájlokat. A módosításokat a végleges alkalmazás előtt meghallgathatjuk, és ha valami nem tetszik, visszavonhatjuk. Aki az árat sokallja, próbálja ki a régebbi, olcsóbb változatokat.

Termék: Diamond Cut
Licenc: kipróbálható változat
Ár: 294 dollár (kb. 61 700 forint)
Web: <http://find.pcworld.com/37190>

Szól a rádió ★★★

Vége találtunk egy kedvünkre való rádióadót, jobbnál jobb műsorokkal és zenékkal, de nincs

Ha rákattanunk egy internetes rádióadásra, a Replay Radióval rögzíthetjük a műsorokat, így sosem maradunk le semmiről

időnk állandóan a PC előtt ülni, hogy ezt hallgassuk? A megoldás az Applian Technologies programja, a Replay Radio. A program MP3-as formátumban rögzíti a hagyományos és internetes rádiókat. Ha nincs kedvenc adónk, sebjaj, a Replay Radio saját adatbázisa mintegy kétszáz adót tartalmaz, szabadon válogathatunk közülük. Ha valamelyik adó műsorát rögzíteni szeretnénk, nincs más dolgunk, mit rábökni, és beállítani a felvétel idejét.

Termék: Replay Radio
Licenc: kipróbálható változat
Ár: 30 dollár (kb. 6300 forint)
Web: <http://find.pcworld.com/37616>

Házi ikonasztáz ★★★★★
 Amennyiben nem érünk be a Windows előre gyártott ikonjaival, a CursorArts IconForge nevű programjával lehetőségünk van sajátokat készíteni, ráadásul meglepően könnyen. A szoftverrel egyedi ikonokat gyártunk gyakran használt doku-

Legendás sokoldalú ikonkészítő, az IconForge, mindig jusson eszünkbe, ha bárhol, bármikor ikonokra van szükségünk

Beállíthatunk napi vagy heti felvételeket, és a legjobb anyagokat CD-re is kiírhatjuk. A kipróbálható változat egyszerre csak öt percet rögzít.

mentumainkhoz, programjainkhoz, elmentett weboldalainkhoz, kurzorokhoz, vagy bármihez, amit használunk a rendszeren. A tervezést kezdhetjük tiszta

lappal, de a nagyobb ábrákat is összezsugoríthatjuk, és az ikon méretét is szabályozhatjuk.

Termék: IconForge
Licenc: kipróbálható változat
Ár: 38 dollár (kb. 8000 forint)
Web: <http://www.cursorarts.com>

Szép új világ ★★★★★

Akit rabul ejtett a Myst című játék sejtelmes világa, a Corel Bryce 5-tel hasonló hangulatú,

a már meglévő lakás alaprajza könnyen bevezethető, majd tetszés szerint kiegészíthető a kívánt bútorelemekkel. Ugyanakkor minden eszközt tartalmaz ahhoz, hogy az egyenes vonalaktól álló egyszerű formáktól a bonyolult kétdimenziós terve-
 kig tetszőleges ábrákat készíthessünk vele. Részletes oktatóanyag várja mindazokat, akik könnyen tanak egy kicsit a CAD nyelve-

A Corel Bryce használatával laikusok is varázslatos háromdimenziós tájképeket készíthetnek

látványos 3D-s tájképeket tervezhet. A felület könnyen kezelhető, tulajdonképpen az egész a húzd-és-ejtsd technika használatára épül. Ennek segítségével gyorsan létrehozzuk a terepet, ráhúzzunk pár növényt és geometriai objektumot, az egészhez hozzáadjuk a világítást és a színeket, és végül kattintunk a Render gombra. Ha kész, a tájképet lekicsinyíthetjük, vagy akár animálhatjuk is webes közzétételre. Az eredmény garantáltan varázslatos – s mindez néhány perc alatt. Fantasztikus program.
Termék: Corel Bryce 5
Licenc: megvásárolható teljes verzió
Ár: 80 dollár (kb. 16 800 forint)
Web: <http://find.pcworld.com/37196>

Lakberendezéstől a tervezésig

★★★★★
 A számítógépes tervezőprogramokkal kapcsolatban (CAD) szilárdan tartja magát az a két tévhit, hogy ezek kezelése bonyolult, és hogy eszméletlenül drágák. Az ezen a területen már hírnevet szerzett Autodesk 49 dolláros QuickCAD programjával igyekszik harcba szállni a tévhitekkel szemben. A QuickCAD elsősorban azoknak készült, akik számítógéppel próbálják berendezni lakásukat:

zetéhez vagy elég türelmesek ahhoz, hogy végigrágják magukat az ilyen olvasmányokon.
Termék: QuickCAD
Licenc: megvásárolható teljes változat
Ár: 49 dollár (kb. 10 300 forint)
Web: <http://find.pcworld.com/37193>

Diabemutató a televízió

★★★★★
 A Photodex ProShow Gold használatával képernyős bemutatóvá szervezhetjük digitális felvételeinket. Az elkészült diavetítéseket elküldhetjük elektronikus levélben, vagy CD-re, DVD-re is kiírhatjuk, amennyiben inkább a tévé képernyőjén szeretnénk viszontlátni fotóinkat. A program önfuttató fájlokat is létre tud hozni, amelyek mindenféle szoftveres segédlet nélkül lepörgetik a bemutatót bármely PC-n. A diák alá háttérzenét tehetünk, és a képváltások kialakításakor mintegy 170-fajta áttűnési effektus közül választhatunk. (A programnak létezik kisebb tudású, olcsóbb változata is.)
Termék: ProShow Gold
Licenc: kipróbálható változat
Ár: 60 dollár (kb. 12 600 forint)
Web: <http://www.photodex.com>

Tizenegy a harmincháromból

11 SZUPER TIPP

Harmadik Tippek & Trükkök különszámunk jelent meg a napokban – ezúttal elsősorban hardveres és szoftveres, apróbb tippekből állítottuk össze lapunkat. A legérdekesebb tippekből egy híján egy tucatot választottunk ki.

TIPP 1 Szöveg audio CD-n

MP3-gyűjteményemet szeretném zenei formátumban CD-re írni. Az autóban lévő lejátszó felismeri a CD-Text típusú lemezeket is, ezért ebben a formátumban akarom elkészíteni a korongokat. Milyen programmal lehet ezt megtenni, és milyen beállítások szükségesek a jó eredmény érdekében?

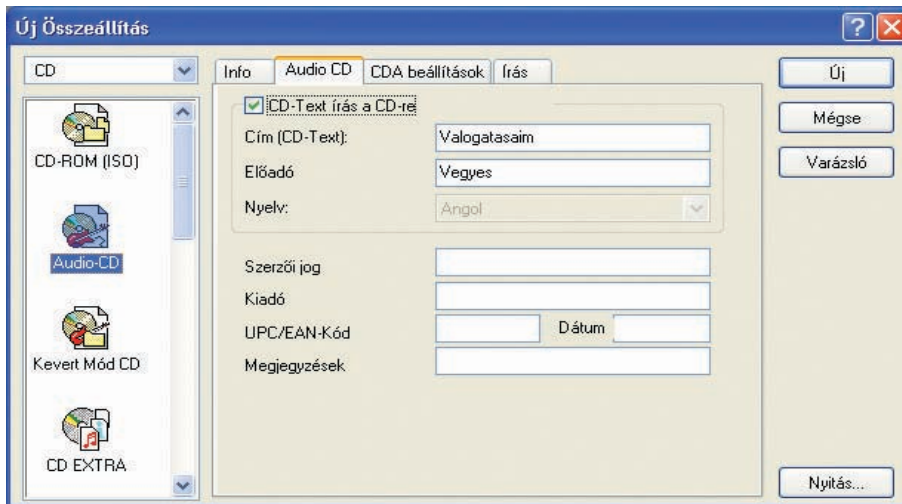
írhatnának nekem. Ezt milyen HTML taggel lehet megcsinálni?

A megvalósításhoz az alábbiakat kell tenni. Ha az e-mail címe: abc@akarmi.hu, akkor az alábbi sort illeszse be a HTML-kódba: `Levél a készítőnek` Ekkor a linkhivatkozásra kattintva automatikusan elindul az alapértelmezett levelező-

postaládánkba: `Levél a készítőnek`

TIPP 3 Internet Explorer-cimkeállítás

Sokat használom az Internet Explorert, de néha már zavar a buzgósága. Amikor elkezdem beírni az oldal címét, akkor kiegészíti a címet. Ez részint azért zavar, mert lassítja a beírást, részint van, amikor nem is azt a hivatkozást írom be, amelyet elsőként felajánl. Hol kapcsolhatnám ki ezt a funkciót?

Albuminformációkat is elhelyezhetünk a hangsvakok mellett

A CD-Text típusúak annyiban különböznek a hagyományos hanglemezeketől, hogy a hangsvakok mellett megtalálhatóak a számok fontosabb paraméterei (előadó neve, dal címe) is. Az erre alkalmas lejátszók képesek a zene hallgatása közben kiírni ezeket az információkat. Az MP3 formátum szintén alkalmas az adatok tárolására, így nincs más dolgunk, mint megnyitni a Nero CD-író alkalmazást (**CD-melléklet**), és új lemez írásakor kiválasztani az Audio CD formátumot a bal oldali sávban. Ekkor megjelenik az általános információkat tartalmazó fül, ahol már megadhatjuk az előadó nevét, valamint az album címét is. Természetesen kapcsoljuk be a CD-Text támogatását az ablak felső részében! Ezután húzzuk át az MP3-számokat a bal oldali területre. Ha az adatok nem megfelelőek, akkor kézzel átírhatjuk a számok címeit. Ezután már nincs más dolgunk, mint elindítani az írást!

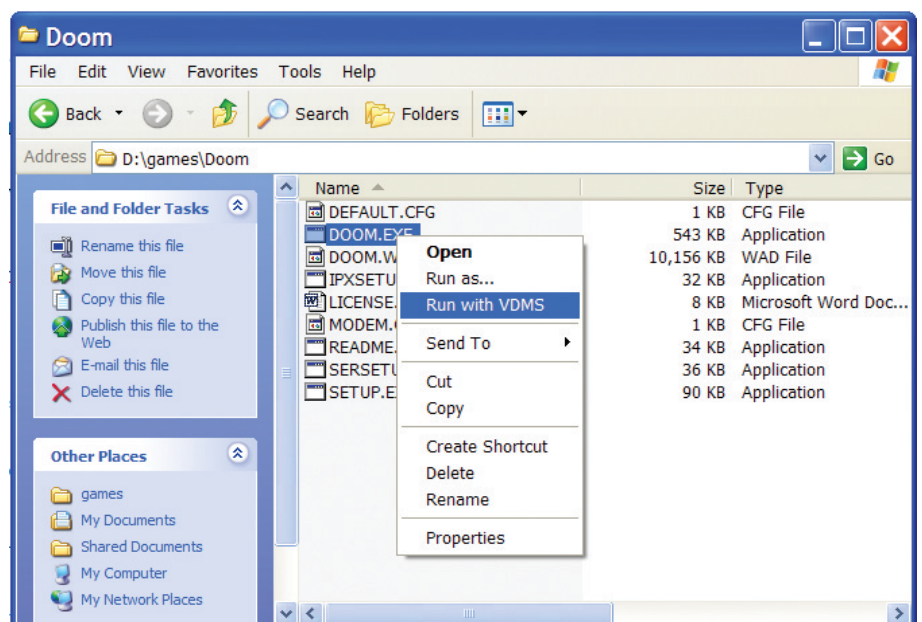
program, és a látogató már gépelheti is nekünk szóló üzenetét. A levél tárgyát is előre kitölthetjük, így a kapott leveleken első pillantásra látszik, milyen apropóból érkeztek

Az automatikus kiegészítést kikapcsolhatjuk, így nem tévedhet el böngészőnk

TIPP 2 Weboldalkészítés

Saját weblapot készítek, és még nem nagyon vagyok járatos az ilyesemben. Azt szeretném, ha a lapra látogatók egy kattintással levelet

Régi programok futtatása, SoundBlaster hangkártya emulálása a VDMSound segítségével

Valószínűleg véletlenül lett bekapcsolva ez a funkció, mert alapértelmezés szerint az Explorer nem egészíti ki a címet, mindössze egy listát jelenít meg, amelyből kiválaszthatjuk a számunkra fontos oldal hivatkozását. A nem kívánt kiegészítés kikapcsolásához lépünk be a Vezérlőpulton az *Internetbeállítások* ablakba. Ott válasszuk ki a *Speciális* fület. A megjelenő elemek közül az *Automatikus kiegészítés használata* sor elől töröljük ki a pipát. Ezután zárjunk be minden nyitott Explorer-ablakot, majd nyissunk egyet. A hivatkozás beírásakor már csak a lista jelenik meg.

TIPP 4 Régi programok futtatása

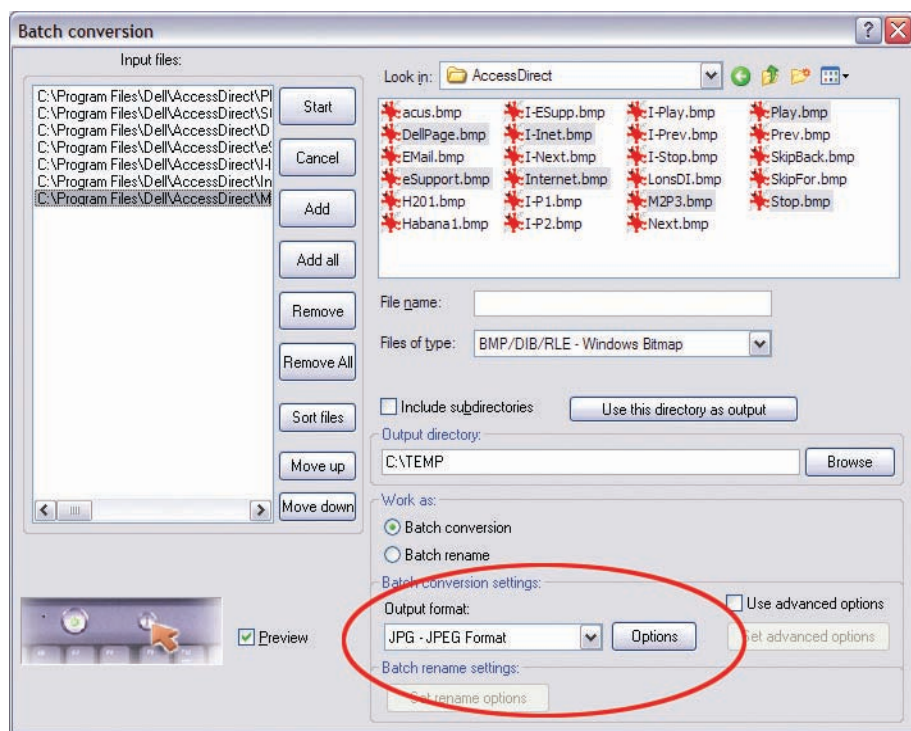
Rengeteg régi, DOS alá készült játékprogramom van, amelyeket Windows XP alatt szeretnék futtatni. Ezek tökéletesen működnek, egy kivétellel: hangjuk nincs. Mivel a Windows XP-nek nincs DOS-üzemmódja, és a mai modern hangkártyákhoz sem mellékelnek DOS-os meghajtókat, tanácstalan vagyok; nem tudom, mit tegyek, hogy megszólaljanak kedves programjaim.

Egy VDMSound (**CD-melléklet**) nevű aprócska, ingyenes segédprogrammal egyszerűen megoldható a probléma, az alkalmazás ugyanis tökéletesen, szoftveres úton emulál egy „ősi” SoundBlaster hangkártyát a DOS-os programok számára. Kezelése igen-igen egyszerű, telepítés után elég az Intézőben megkeresni a DOS-os program indítóállományát, majd a jobb egérgombbal elérhető menüben kiválasztani a *Run with VDMS* pontot. Ha ezek után se lenne hangja a régi játéknak, akkor a VDMSounddal részletesen konfigurálhatjuk az emulált hangkártyát.

TIPP 5 Képkonvertálás

Több száz darabból álló, 1024×768-as felbontású BMP-képgyűjteményemet szeretném egyszerűen 800×600-as JPG-kké konvertálni. Van-e erre valami egyszerű módszer, vagy kénytelen leszek őket egyesével feldolgozni?

A megoldás jóval egyszerűbb, mint gondolnánk. Az ingyenes IrfanView (**CD-melléklet**) képnézegető ugyanis képek kötegelte feldolgozására is használható; nemcsak átméretezni tudja az állományokat, hanem egyszerűen, pár kattintással átnevezni és más formátumba alakítani is. A programban válasszuk ki a *File→Batch Conversion/Rename* menüpontot. A jobb felső részben található állományböngészővel keressük meg és jelöljük ki az átalakítandó felvételeket, majd az *Add* (vagy *Add all*) gombbal adjuk hozzá őket a listához. Alul a *Batch Conversion Settings* pont alatt állíthatjuk be a kimeneti képformátumot – az *Options*-ben a tömörítés mértékét is adjuk meg, 100 esetben lesz a legjobb minőségű. A *Use Advanced Options* bekapcsolása után a *Set Advanced Options* alatt a képméretet (és még

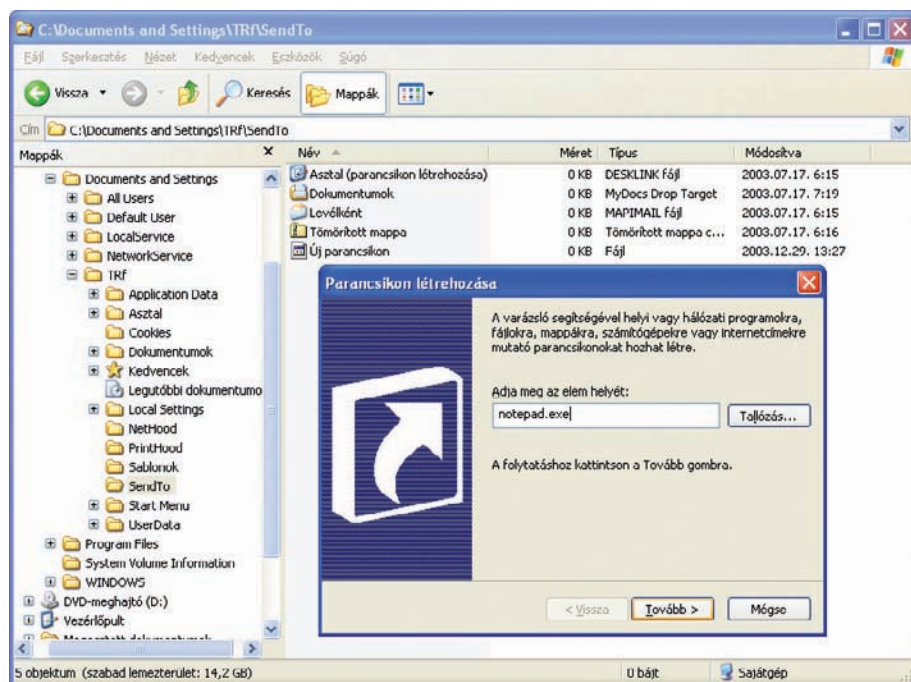
Képeink egyszerűen átalakíthatók az IrfanView legújabb változatával

sok más egyebet) is megadhatjuk. Miután mindennel megvagyunk, a *Start* gombbal indíthatjuk el az átalakítást.

TIPP 6 Küldés a Jegyzetömbbe

A Windows használata során találkozhatunk olyan szövegállományokkal, amelyeknek vagy nincs kiterjesztésük, vagy eltér a megszokott TXT-től, így azt a Jegyzetömb

egérgombbal, és a menüből válasszuk az *Új→Parancsikon* tételeket. A megjelenő panelen az üres mezőbe írjuk be: *notepad.exe*, majd kattintsunk a *Tovább* gombra. A felajánlott név helyett írjuk be, hogy *Jegyzetömb*, majd zárjuk be a panelt a *Befejezés* gombra kattintva (de ha ügyesek vagyunk, a Jegyzetömb ikonját, mondjuk, a Start menüből is „átránthatjuk” a Küldés mappába). Ezt követően rögtön ellenőriz-

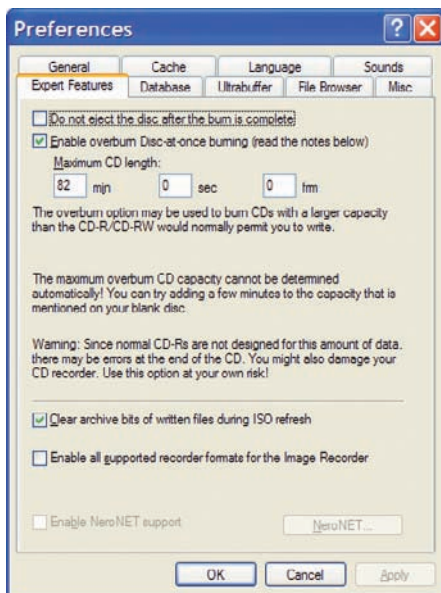
A jobb egérgombbal elérhető Küldés funkciót saját ízlésünk szerint átszabhatjuk, kibővíthetjük

nem ismeri fel, és nem nyitja meg. Egyszerű megoldás erre, ha a program parancsikonját elhelyezzük a Küldés mappába. Ehhez kattintsunk a fent megnyitott mappában a jobb

hetjük, hogy a Küldés menüben is ott van-e az újonnan létrehozott parancsikon, amelynek segítségével immár tetszőleges állományt átirányíthatunk a Jegyzetömbbe.

TIPP 7 Még több adat a CD-n

Ismerősömtől hallottam, hogy egy CD-re több adat is felírható, mint amennyi valójában ráférne. Hogy lehet ezt megoldani a Neróban, ugyanis amikor én próbálkoztam, akkor a program csak annyit írt ki, hogy nincs elég hely a lemezen. Ahhoz, hogy „túlírjunk” egy lemezt, három feltételnek kell teljesülnie. Először is engedélyeznünk kell a túlírást. Ezt a File→Preferences...→Expert Features menüpont alatt tehetjük meg: pipáljuk ki az *Enable overburn Disc-at-once burning* felirat előtt látható jelölőnégyzetet. Az alatta látható mezőkben beállíthatjuk, hogy maximum milyen hosszúságú CD-t írhatunk így. A második feltétel, hogy csak Lemez egy menetben (Disc-at-once) módban lehet többet írni a korongra, a harmadik pedig az, hogy írónknak is támogatnia kell a túlírást.

A Neróval több adatot is kírhatunk egy CD-re, mint a lemez feltüntetett kapacitása, de kockázatos

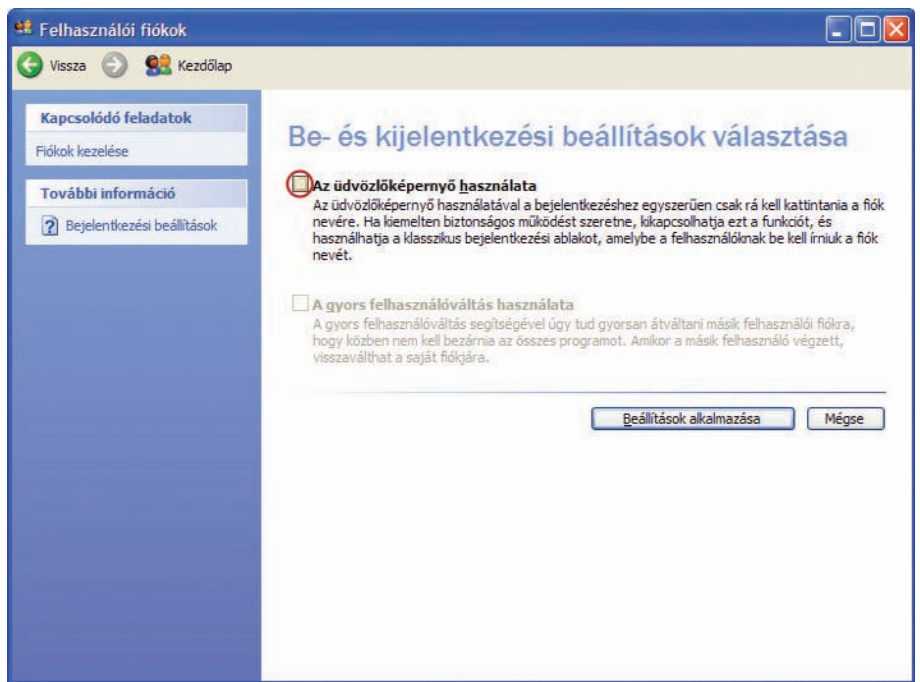
Ha minden feltételnek megfeleltünk, akkor már szabadon kísérletezgethetünk, de arra figyeljünk, hogy lehetőség szerint minél lassabban írjuk ki a lemezt – vegyük figyelembe azt is: semmi sem garantálja, hogy vissza is tudjuk olvasni a kiírt „többletet”.

TIPP 8 A kirekesztett rendszergazda esete

A Windows XP indulásakor a korábbi rendszerekben megszokotthoz képest új üdvözlő képernyő köszönt ránk, felsorolva a felhasználókat, és megjelenítve a hozzájuk rendelt kis piktogramokat. Ezzel kapcsolatban felmerülhet az a gond, hogy a listán nem szerepel a rendszergazda, noha a telepítés során a Windows létrehoz egy ilyen nevű felhasználót, és megkérdezi tőlünk a jelszót. Ez korábban nem jelentett problémát, hiszen bejelentkezéskor mi gépelhettük be a felhasználó nevét és jelszavát, de itt egészen más a helyzet.

Valahogy így fest a Windows XP bejelentkező képernyője

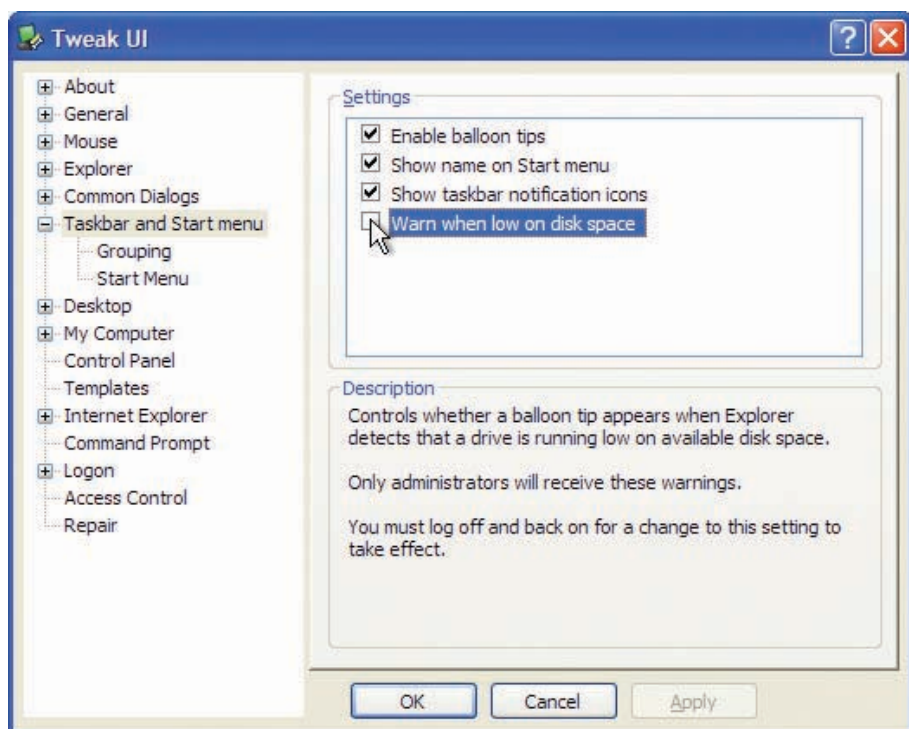
Biztonságosabb, ha kikapcsoljuk az üdvözlő képernyőt

Ezúttal két megoldás közül is választhatunk. Az első és egyben legegyszerűbb, hogy az üdvözlő képernyőn kétszer megnyomjuk a <Ctrl>+<Alt>+ billentyűket, és máris megjelenik a Windows 2000-ből ismert régi bejelentkezőpanel, a felhasználói név és jelszó megadásának lehetőségével. A másik, hosszú távú megoldást a *Start→Vezérlőpult→Felhasználói fiókok* modul rejti. Előbb kattintsunk a *Felhasználók be- és kijelentkezési módjának megváltoztatása* sorra, majd a megjelenő oldalon vegyük ki a pipát *Az üdvözlőképernyő használata* feliratú sor előtt látható jelölőnégyzetből. Mint látható, a gyors felhasználóváltást is fel kell áldoznunk, ám innentől kezdve

mindig a klasszikus bejelentkezőpanel fogad majd minket.

TIPP 9 Nem baj, ha kevés a hely

A Windows XP egyik legagresszívabb kényelmetlenségeként tartják számon azt az újra és újra felbukkanó figyelmeztetést, amely arról tájékoztat, hogy valamelyik lemezünkről vagy partícióinkról vészesen fogy a hely. A figyelmeztetés agresszivitása fordított arányban van az üres hellyel: a végén már beköltözik a tálca értesítési területére, s ott is marad mindaddig, míg rá nem kattintunk, amikor is megjelenik a Lemezkarbantartó, hogy segítsen megfelelő mennyiségű szabad

Végre kikapcsolhatjuk az XP bosszantó figyelmeztetését, ha kevés a merevlemezén a hely

terület létrehozásában. Ez azonban nagyjából teljesen használhatatlan a probléma megoldására, hiszen nyilván nem a szem-

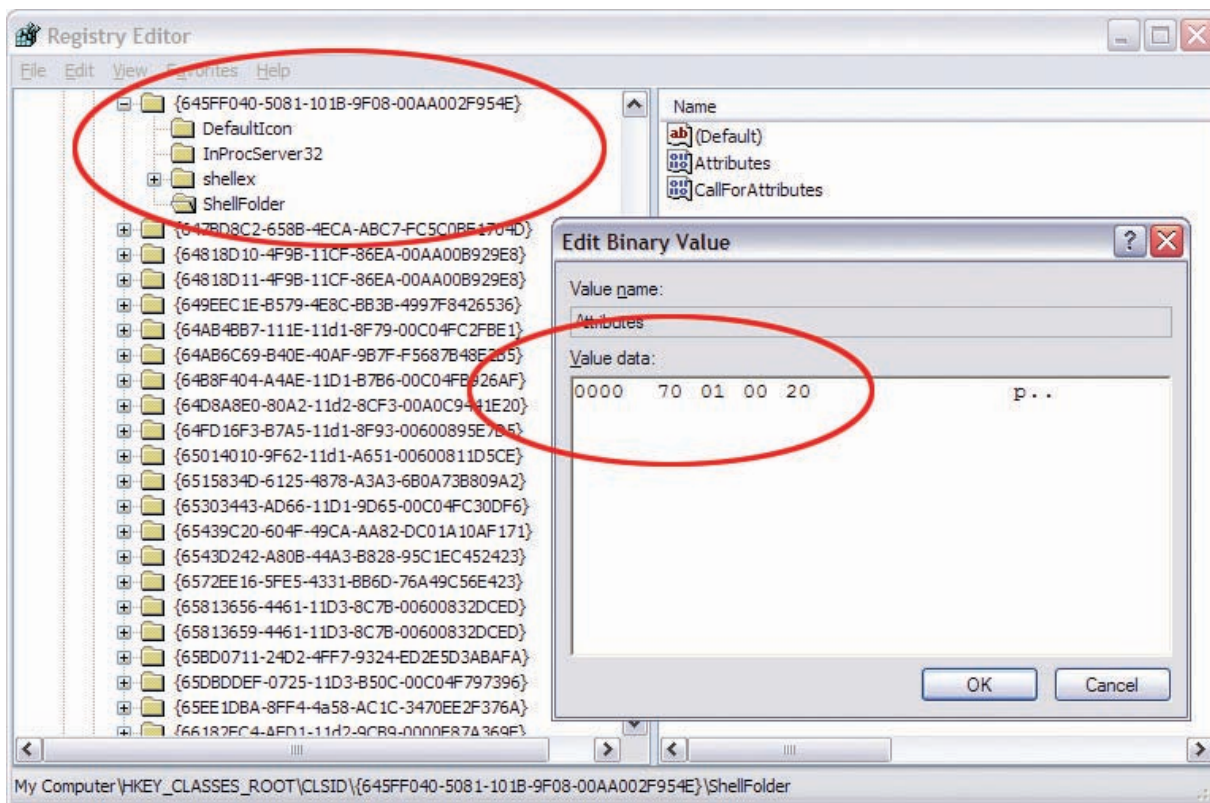
tesben tárolt pár kilobájtnyi állomány okozza a gondot, és valószínűleg az Egyéb beállítások fülön levő lehetőségek sem fogják

megoldani, ha például az egyik *PC World* CD-melléklet összerakásakor az erre használt partícióon vészesen megközelítjük a 650 megabájtot.

Segítségét ez esetben is a PowerToys részeként letölthető TweakUI-tól várhatunk (<http://www.microsoft.com/windowsxp/pro/downloads/powertoys.asp>) (**CD-melléklet**). Figyeljünk oda, hogy új, 2.10-es verziója csak az első javítócsomaggal frissített Windows XP-re telepíthető! Indítása után a bal oldali fastruktúrában keressük ki a *Taskbar and Start menu* ágat. Az ehhez tartozó kapcsolók között az utolsó a *Warn when low on disk space* sor: az előtte levő jelölőnégyzetből távolítsuk el a pipát, majd az OK gombra kattintva lépünk ki a programból. A legközelebbi rendszerindítással egyszer s mindenkorra megszabadulunk az idegesítő figyelmeztetéstől.

TIPP 10 Merevlemez-keresztelő

Amióta világ a világ, a Microsoft által készített operációs rendszerek elsősorban betűjelekkel azonosítják a különböző lemezes egységeket. A betűjelek kiosztása a korai időkben teljesen automatikus és kőbe vésett volt: a flopiolvasó az A: vagy a B: jelölést kapta, aztán jöttek a merevlemezek

Ha nem tetszik a Lomtár vagy Recycle Bin elnevezés, megváltoztathatjuk!

C:-től indulva, az IDE-csatornák, a mester/szolga beállítások, illetve a partíció típusok elsődleges, kiterjesztett-logikai) sorrendjének megfelelően. Ezek megváltoztatására nem nagyon lehetett reményünk, legfeljebb valamilyen segédprogram használatával. A Windows NT viszont már saját eszközkészletén belül kínált megoldást a problémára, így ez a funkció az NT-n alapuló operációs rendszerekben (Windows 2000, Windows XP) is megtalálható.

De mire is jó ez? A mai óriási merevlemezek általában több kisebb-nagyobb partícióval dolgozunk, amelyeket igyekszünk a nevekkel is megkülönböztetni. A betűjelek cseréjével azonban elérhető, hogy a fontosabb – például a rendszert vagy a dokumentumokat tartalmazó – partíciók kerüljenek előre, majd ezeket kövessék a kevésbé fontos – például a letöltéseket, átmeneti állományokat, zenéket tartalmazó – meghajtók, és a sort a CD-ROM/DVD olvasók, illetve írók zárják. Egy kis logikával sokkal áttekinthetőbbé tehetjük a Sajátgépet vagy bármilyen más panelt, ahol a meghajtók közül kell választanunk. Természetesen itt is különleges körültekintéssel kell eljárunk, hiszen egy megváltoztatott betűjel használhatatlanná tehet programokat, ha azok a régi betűjelre „emlékeznek”. Épp ezért a Windows XP saját telepítési partíciójának betűjelét nem is lehet megváltoztatni.

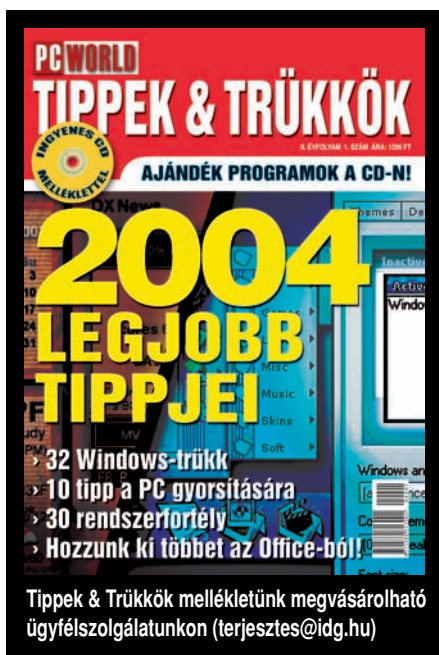
Kattintsunk a jobb gombbal a *Sajátgép* ikonra, majd válasszuk a *Kezelés* menüpontot. A megjelenő ablak bal oldalán kattintsunk a *Lemezkezelés* sorra. Ez meglehetősen összetett alkalmazás, amelynek csupán kis részfeladata az, amelyre most használni akarjuk, egyébként majdnem teljes körű lemez- és partíciókezelést valósíthatunk meg a segítségével. A felső listán a partíciók, meglepő módon, nem a betűjelek, hanem a címkék sorrendjében sorakoznak, alul a lemezegységeket, valamint az azon levő partíciók ábráit látjuk. Először is győződjünk meg arról, hogy nincs nyitva más ablak, vagy nem fut olyan program, amely az adott partícióhoz kötődne. Kattintsunk a jobb gombbal (akár felül, akár alul) a kívánt partícióra vagy lemezegységre, és a megjelenő menüből válasszuk ki a *Meghajtóbetűjel és elérési út módosítása* funkciót. (Ha nincs lemez a CD-olvasóban, akkor nem szerepel a fenti listán; ilyenkor alul, a meghajtóhoz tartozó sor fejlécén kell a jobb

gombbal kattintanunk.) A megjelenő ablakban három gombot látunk, számunkra csak a *Módosítás* fontos, kattintsunk erre. A következő *betűjel hozzárendelése*: sor mellett látható listából választhatunk a még meglévő betűjelek közül. Végül csukjuk be a paneleket az *OK* gomb megnyomásával. A Sajátgépet kinyitva ellenőrizhetjük az eredményt.

TIPP 11 A Lomtár átnevezése

Az utóbbi időben olvastam egy Windows-tippet (igaz, nem a PC Worldben), amely arról szólt, hogyan lehet a Registry mélységeiben turkálva átnevezni a Lomtárt. Kipróbáltam, de nem sikerült. Van rá mégis lehetőség?

Egy kicsit mélyebbre kell ásni a rendszerleíró adatbázisban, de megoldható. Indítsuk el a *regedit.exe*-t. A bal oldali listán keressük meg a *HKEY_CLASSES_ROOT \ CLSID* sort, azon belül pedig a *{645FF040-5081-101B-9F08-00AA002F954E}* sort. Ne ijedjünk meg a rengeteg számtól, sorrendben vannak, tehát nem nehéz megtalálni. (A legegyszerűbb, ha a keresési funkcióval rákeresünk a karaktorsorozatra, így nem kell a CLSID sort sem kiböngészni.) Nyissuk meg, kattintsunk egyszer a bal oldali ablakban a *ShellFolder*, majd kétszer a jobb oldali ablakban az *Attributes* bejegyzésre. A felugró ablakban a számsor első jegyét jelöljük ki, majd 40-ről írjuk át 70-re. (Vigyázzunk, nehogy beszúrjuk a 70-et, hanem a 40-et cseréljük le!) Zárjuk le az ablakot OK-val, majd lépünk ki a *Regedit*-ből. Mostantól átnevezhető lesz a Lomtár vagy a Recycle Bin.

Jogok és kötelezettségek

Ami minket illet

Többször is foglalkoztunk már az illegális szoftverhasználat problémakörével. Ne feledkezzünk meg azonban arról, hogy a felhasználónak nemcsak kötelességei, hanem bizonyos jogai is vannak. Írásunk a számítógép-használatot megillető szoftverjussokról szól.

A hazai sajtóban rendszeresen felbukkannak azok a vélemények, melyek a szoftverekre vonatkozó szavatossági jogokat, pontosabban az azok hiányával kapcsolatos „igazságtalanságot” taglalják. A szoftverfejlesztők és -gyártók nyilvánvaló okokból nem cáfolnak, a jogásztársadalom pedig talán még a recessziós időkben is túlságosan elfoglalt ahhoz, hogy érdemben reagáljon a felvetésekre. Előjáróban elmondható: a telepítéskor is olvasható blankettaszerveződések esetén – amelyeket módosítani nem, csupán elfogadni tudunk – a szoftvergyártók igyekeznek magukat minél jobban bebiztosítani mindennemű felelősség ellen. Ha azonban úgy érezzük, bármilyen módon kár ért minket, ne habozzunk jogi lépéseket tenni – ehhez ugyan pénz és idő kell, de inkább megéri, mint keserűen legyinteni.

Felhasználóként elsősorban azzal a ténnyel kell tisztában lennünk, hogy egy program megvásárlásával nem „tulajdonjogot” szerzünk, csupán korlátozott felhasználói jogokat. A szerzői jogi törvényben foglalt, a szoftverhasználatra vonatkozó általános szabályok mellett a konkrét felhasználói jogviszonyt egyedi licencszerződések szabályozzák. Olvasóink valószínűleg leginkább tömegszoftverekkel kerülnek kapcsolatba (az egyedi fejlesztésű szoftverekkel kapcsolatos kérdésekre a későbbiekben térünk majd ki), amelyekre a programonként többé-kevésbé eltérő, jól ismert EULA (End User License Agreement) vagyis végfelhasználói licencszerződés vonatkozik – amelyre telepítéskor általában szélesebben, elolvasás nélkül bólintunk rá.

Mit nem olvasunk el?

Ha bármilyen jellegű problémánk támadna a szoftver használata kapcsán, amely miatt panasszal kívánunk élni, először érdemes alaposan tanulmányozni az EULA-t, mivel ez tartalmazza a közöttünk és a gyártó között fennálló érvényes szerződést, ahogy a gyártó kötelezettségvállalásait is. A szerződések általában ugyanazon a sémán alapulnak, és szinte kizárólag egy szempont alapján nyújtanak garanciát: ha a szoftver hordozója sérült. A szoftver valódi tulajdonosa – vagyis a gyártó, illetve a fejlesztő – általában azt garantálja, hogy a szoftvernek a felhasználó részére történő átadásától számított 90 napig az adat-hordozó (média) rendeltetésszerű használat esetén kivitelezési és anyaghibától mentes, és a programok, ha azokat nem módosítják, a szerződéssel együtt átadott dokumentációban leírt funkciók végrehajtására képesek lesznek. Természetesen csakis akkor érvényes a vállalás, ha az előírt eszközön és operációs rendszeren használjuk a szoftvert – ezért van a szoftverek dobozán kívül is feltüntetve a minimális hardverigény. A cégek azonban szinte soha nem szavatolják, hogy a programok

„megfelelnek majd a felhasználó igényeinek”, valamint azt sem, hogy azok megszakítatlanul fognak működni. Arra sem vállalnak garanciát, hogy majd a későbbiekben a programok valamennyi hibáját kijavítják. Ha viszont sérült a lemez, vagy valóban olyan mérvű hibát találunk a programban, amely miatt az nem tölti be a dokumentációban felsorolt funkciókat, akkor reklamáljunk az értékesítési helyen. Amennyiben ez nem lehetséges (például internetes vásárlás, de nem fizetős letöltés!), akkor egyszerűen írjuk rá a dobozra, hogy mi a gond, csatoljuk a vásárláskor kapott számlát (vagy annak fénymásolatát), és küldjük vissza a programot a gyártónak.

Legalább egy javítást kaphatnánk?

Szintén fontos szempont, hogy vásárlás után a pénzünkért cserébe joggal várhatnánk el egyéb „extra” szolgáltatásokat is, elsősorban kiterjedt termék-támogatást – később letölthető frissítéseket, javításokat, tanácsadást. Ehhez viszont általában elektronikus vagy postai úton regisztrálnunk kell magunkat. Javításokat sajnos csakis akkor „követelhetünk” a készítőktől, ha ők az EULA-ban foglaltak szerint erre előzetesen ígéretet tettek.

Fontos joga még a felhasználónak a gyártóval szemben, hogy a szoftverről biztonsági másolatot készíthet. A 91/250/ECC európai uniós irányelv értelmében ezt még egyéni licencszerződésben sem lehet megtiltani! Az természetesen egészen más kérdés, hogy ha illegális szoftverhasználatlal vádolnak meg bennünket, akkor szükségünk lesz a másolat alapjául szolgáló eredeti szoftver tanúsítványaira is, és nem valószínű, hogy több kétes eredetű „biztonsági másolat” esetén kimagyarázhatjuk magunkat, tűzkár vagy egyéb tragédia során elvesztett dokumentációkra hivatkozva.

Egyedi fejlesztések

Dr. Ormós Zoltán, az Ormós Ügyvédi Iroda vezetőjének segítségével a következőkben megpróbáltuk – a teljesség igénye nélkül – összefoglalni azokat a legfontosabb szavatossági jogokat, amelyek a megrendelőt illetik meg az egyedi szoftverfejlesztésekkel kapcsolatosan létrejött jogviszonyokban, és röviden kitérünk a szoftverfejlesztési szerződések legfontosabb jogi buktatóira is.

A szoftverekre vonatkozó „szavatosság” vonatkozásában jelentős különbség van az egyedi fejlesztések révén létrehozott és a tömegszoftverek között. Egyedi fejlesztések esetén a szavatossági vállalások hiányának az az oka, hogy a szerzői jogi törvény a szerzői művek, így a szoftverek fejlesztésével kapcsolatosan sajátos szabályokat határoz meg a művek hibajavítására. Ez azzal a következménnyel is jár, hogy a Polgári Törvénykönyv hibás teljesítésre

Fogyasztó vagy adócsaló?

Elsősorban nem a szoftverekhez kapcsolódik, de az ügy jogi természeté miatt itt térnénk ki egy másik problémára, amellyel kapcsolatban az utóbbi időben több levelet kaptunk olvasóinktól. Sajnos sok panasz érkezik néhány számítástechnikai szaküzletre, ahol a vásárlók méltatlan bánásmódban részesültek. Az egyik probléma az volt, hogy a céges – áfás – számlára vásárolt termékek kapcsán felmerült panaszokkal miert nem foglalkozik a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség.

Megkerestük *Nagy Vilmost*, a Fogyasztóvédelem igazgatóhelyettesét, aki elmondta, hogy a probléma lényege a „fogyasztó” törvényi definíciójában keresendő: „az a személy, aki – gazdasági vagy szakmai tevékenységi körén kívül – árut vesz, rendel, kap, használ, illetve, akinek a részére a szolgáltatást végzik, továbbá aki az áruval vagy szolgáltatással kapcsolatos tájékoztatás vagy ajánlat címzettje.” Ha a vásárlás során a vásárló a terméket nem természetes, hanem jogi személy számára vásárolja – tehát egy cég részére áfás számlát kér –, akkor kikerül fogyasztói státusából. Cég nem lehet „fogyasztó”, mert ez esetben adócsalást követne el: a meghatározásban foglaltak szerint ugyanis gazdasági vagy szakmai tevékenység körén kívül eső terméket, illetve szolgáltatást kellene vásárolnia, költségcsökkentésként elkönyvelnie. Aki nem „fogyasztó”, annak ügyével a Fogyasztóvédelem nem foglalkozhat. Egyetlen megoldás marad számára: a bíróságon kezdeményezett peres eljárás. Elméletileg megoldást jelenthetne még az is, ha a cég a vásárolt árut eladja egy magánszemélynek, aki – mivel a szavatosság, illetve jóvállás nem a szerződéshez, hanem magához a termékhez kapcsolódik – immár kérheti a Fogyasztóvédelem közbenjárását, de a tapasztalatok szerint a cégek ebben az esetben is megtagadhatják – jogszerűtlenül ugyan – a kompenzációt, mely esetben a követelésnek szintén csak a bíróság szerezhet érvényt.

és hibajavításra vonatkozó szavatossági rendelkezései szoftver esetében nem irányadóak.

Az egyedi fejlesztésű szoftver átvételétől számított négy hónapon belül a megrendelőnek jogában áll a szoftvert visszaadni a fejlesztőnek kijavítás végett. A kijavítás és ismételt átadás után a négy hónapos határidő újrazedődik, egészen addig, amíg a megrendelő a szoftver elfogadásáról nem nyilatkozik, vagy amíg le nem jár a négy hónap anélkül, hogy kijavításra visszaadná azt. Azt azonban a fejlesztési szerződésben pontosan rögzíteni kell, hogy a felek mit értenek visszaadás alatt – például, hogy ez idő alatt használhatja-e a szoftvert a megrendelő –, mert a pontos meghatározás és a feltételek hiánya számos kibúvót rejthet. Az elfogadás vagy a négy hónapos időtartam lejárta után felderített rejtett hibákat viszont a fejlesztő már nem köteles ingyen kijavítani, kivéve, ha a fejlesztés kapcsán a négy hónapos időtartamot meghaladó jótállást vállalt, vagy a megrendelővel külön karbantartási szerződést kötött.

Virágh Márton

Vírusvédelmi rendszerek tesztje

Nagyító alatt a polimorf vírusok

Vírusvédelmi rovatunk e havi tesztjében a magukat fertőzésről fertőzésre változtató polimorf és metamorf vírusok felismerési lehetőségével ismerkedünk meg.

Az egyik legrégebbi vírusazonosító eljárás azon alapul, hogy olyan kódsorozatok (vírusazonosító bájtsorozat) keresnek a fertőzött programkódot tartalmazó területeken, amelyek közönséges programokban nem, csakis víruskódban található meg, és kizárólag egyetlen, százszázalékosan beazonosítható vírusra jellemzők. A módszer természetesen a víruskészítők előtt is hamar ismertté vált, így már a vírustörténelem kezdetén megjelentek olyan technikák, amelyek arra irányultak, hogy a vírusok fertőzésről fertőzésre mindig más alakot öltsenek, és ne lehessen egyetlen azonosító bájtsorozatot találni.

Az első állomás az oligomorf vírusok megjelenése volt. Ilyen például az 1988-ban Magyarországon elterjedt Potyogós – más néven Cascade –, amely fertőzésről fertőzésre valamilyen változó kulccsal titkosítja a vírus kódját, és ellátja azt egy rövid visszaféjtő eljárással. A polimorf vírusok megjelenésével ez a megoldás kiegészült azzal, hogy a vírus a visszaféjtő eljárást is változtatta. Előfordulnak olyan polimorf típusok,

amelyekben akár több millióféle (!) visszaféjtő rutin lehet.

A polimorf technika számos módon valósítható meg. Például ha egy a változóba 2-t szeretnénk tölteni, az megoldható az $a=2$ utasítással, de ugyanez az eredménye az $a=1$ és $a=a+1$ utasításoknak is. Mindezek alapján kijelenthetjük, hogy a polimorf tulajdonság nem csupán az assembly nyelven készült vírusokra jellemző, jó néhány képviselőjük van például a makróvírusok körében is. A néhány évvel ezelőtt megjelent metamorf vírusok pedig a következő nemzedéket jelentik az önmagukat változtató károkozók családjában. Ebben nincs titkosítás; a vírus a teljes kódot változtatja – ugyanúgy, mint a polimorf vírus a visszaféjtő eljárást.

E havi tesztelésünk során a vírusvédelmi rendszereket a legelterjedtebb vírusokat tartalmazó csomagon (190 vírus több száz példány), valamint a polimorf típusok (94 vírus több ezer példány) készletén teszteltük.

BITDEFENDER PROFESSIONAL

A BitDefender maximális felismerési arányt ért el a polimorf vírusok körében, mind az on-

Terméknév	BitDefender Professional	Dr. Web for Windows	eTrust Antivirus v7
On-access ellenőrzés			
Elterjedt (in-the-wild) vírusok Fertőzött találatok Gyanúsítások	188 0	188 0	190 0
Polimorf/metamorf vírusok Fertőzött találatok Gyanúsítások	44 0	44 0	40 0
On-demand ellenőrzés			
Elterjedt (in-the-wild) vírusok Fertőzött találatok Gyanúsítások	187 0	189 1	190 0
Polimorf/metamorf vírusok Fertőzött találatok Gyanúsítások	44 0	44 0	44 0

access, mind pedig az on-demand keresés során. Egy esetben fordult elő, hogy az on-access ellenőrzés azonosította a vírust, ám az on-demand víruskeresés nem találta meg.

DR. WEB FOR WINDOWS

A Dr. Web maximális felismerési arányt ért el a polimorf vírusok esetében, mind az on-access, mind pedig az on-demand keresés során. Egy esetben fordult elő,

hogy az előbbi ellenőrzés azonosította a vírust, ám az utóbbi nem találta meg.

E-TRUST ANTIVIRUS V7

Az eTrust vírusvédelmi rendszere mind az on-access, mind az on-demand keresések során tökéletesen azonosított minden elterjedt és polimorf vírust.

F-SECURE ANTI-VIRUS

Az F-Secure Anti-Virus mind az on-access, mind az on-demand keresés során egyetlen elterjedt vírusnál „csak” gyanúsította a fertőzött állományt. A polimorf vírusok összes példányát mindkét keresési eljárás sikeresen azonosította.

KASPERSKY ANTI-VIRUS

A Kaspersky Anti-Virus on-access ellenőrzője az elterjedt vírusok közül egy vírust nem tudott azonosítani. A polimorf vírusok mindegyik példányát mindkét keresési eljárás sikeresen felismerte.

NORMAN VIRUS CONTROL

A Norman Virus Control on-access ellenőrzése az elterjedt vírusok közül hármat, míg

CD-MELLÉKLET 2

NÉVJEGYEK

Termék: BitDefender Professional
Verzió: v7.1.100
Fejlesztő: Softwin SRL
Forgalmazó: VirFilter.Hu Bt.
Web: <http://virfilter.hu>

Termék: Dr. Web for Windows
Verzió: v4.30a
Fejlesztő: ID Anti-Virus Lab.
Forgalmazó: VirFilter.Hu Bt.
Web: <http://virfilter.hu>

Termék: eTrust Antivirus v7
Verzió: 7.0.139
Fejlesztő: Computer Associates
Forgalmazó: Computer Associates Mo.
Web: <http://ca.com>

Termék: F-Secure Anti-Virus
Verzió: 5.42 Build 9490
Fejlesztő: F-Secure Ltd.
Forgalmazó: 2F 2000 Kft.
Web: <http://2f.hu>

Termék: Kaspersky Anti-Virus
Verzió: 4.5.0.94
Fejlesztő: Kaspersky Lab.
Forgalmazó: 2F 2000 Kft.
Web: <http://2f.hu>

Termék: Norman Virus Control
Verzió: 5.1.2600.1106
Fejlesztő: Norman ASA
Forgalmazó: ANT Kft.
Web: <http://ant.hu>

Termék: Norton AntiVirus 2004
Verzió: 10.0.0.109
Fejlesztő: Symantec Corp.
Forgalmazó: Symantec Magyarország
Web: <http://symantec.hu>

Termék: NOD32
Verzió: 1.582
Fejlesztő: ESET Software
Forgalmazó: SICONTACT Kft.
Web: <http://sicontact.hu>

Termék: OfficeScan
Verzió: 5.5
Fejlesztő: Trend Micro
Forgalmazó: 2F 2000 Kft.
Web: <http://2f.hu>

Termék: Panda Antivirus Platinum Int. Sec.
Verzió: 8.01.00
Fejlesztő: Panda Software
Forgalmazó: Panda Software Hungary
Web: <http://pav.hu>

Termék: VirusBuster for Windows
Verzió: 4.4 Build 5
Fejlesztő: VirusBuster
Forgalmazó: VirusBuster Kft.
Web: <http://vbuster.hu>

az on-demand kereső kettőt nem tudott azonosítani. A polimorf vírusok körében a felismerés mindkét eljárás esetén tökéletes volt.

NORTON ANTI-VIRUS 2004

A Norton AntiVirus minden egyes polimorf vírust azonosít-

tott. Az elterjedt típusok közül kettőt nem ismert fel. Az on-demand keresés néhány vírust „csupán” meggyanúsított (Bloodhound).

NOD32

A NOD32 on-access és on-demand keresője a teszteléshez

használt valamennyi elterjedt és polimorf vírusmintát sikeresen azonosította.

OFFICESCAN

A Trend Micro vírusvédelmi rendszere az on-access és az on-demand keresések során egyaránt tökéletesen felismerte

az elterjedt és a polimorf vírusok összes példányát.

PANDA ANTIVIRUS PLATINUM INTERNET SECURITY

A Panda Antivirus Platinum Internet Security vírusvédelme az elterjedt károkozók közül egy vírust nem tudott azonosítani. A polimorf típusok mindegyik példányát mindkét keresési eljárás sikeresen felismerte.

VIRUSBUSTER FOR WINDOWS

A VirusBuster for Windows on-access és on-demand keresője a teszteléshez használt valamennyi elterjedt és polimorf vírusmintát sikeresen azonosította.

ELŐZETES

A következő hónapban a legelterjedtebb vírusok felismerési és eltávolítási lehetőségeivel, valamint a programok sebességével foglalkozunk. Ezen túlmenően első ízben kerül sor a vírusvédelmi rendszerek minősítésére.

Dr. Leitold Ferenc

fleitold@checkvir.hu

www.checkvir.hu, www.antivirus.hu

F-Secure Anti-Virus	Kaspersky Anti-Virus	Norman Virus Control	Norton AntiVirus 2004	NOD32	OfficeScan	Panda Antivirus Platinum Internet Security	VirusBuster for Windows
189 1	189 0	190 0	188 0	190 0	190 0	189 0	190 0
44 0	44 0	40 0	44 0	43 0	43 0	42 0	43 0
189 1	190 0	190 0	183 5	190 0	190 0	189 0	190 0
44 0	44 0	40 0	44 0	43 0	43 0	42 0	43 0

Februári számunk mellékleteként három teljes verzióval kedveskedünk olvasóinknak. Az Ashampoo WinOptimizer rendszerkarbantartó segédprogram mellett a Panda Titanium Antivirus 2004 vírusirtó és a SuSE Linux 9.0 magyar nyelvű operációs rendszer is megtalálható a korongokon.

A A PC World mostani száma három CD-vel (vagy egy DVD-vel) jelentkezik. Az első korongon kapott helyet szokásos segédprogramválogatásunk, amelyben rengeteg ingyenes, teljes értékben működő programot ajánlhatunk olvasóink figyelmébe. Szintén itt található a 2003-as év legjobb 50 ingyenes programját bemutató válogatásunk, s itt szerepel e havi ajándékunk, az Ashampoo WinOptimizer Suite rendszerkarbantartó program is (ehhez internetes regisztráció szükséges). A második CD-n található a PC Studio 6. száma DivX formátumban, és ez tartalmazza a PC World Extra mappát, amely az újságban szereplő cikkekhez kapcsolódó segédprogramok gyűjtőhelye. A harmas CD-t a SuSE Linux operációs rendszer legújabb, kilences változata foglalja el.

A DVD-melléklettel megjelenő PC World lemeze a CD-s verzió szereplő minden programot tartalmaz, továbbá a PC Studio 6. számát is, DVD Video formátumban. A nagy tárolókapacitásnak köszönhetően a DVD-re extra segédprogramok is felkerültek: ilyen például az Adobe Photoshop CS és az Adobe GoLive CS kipróbálható verziója.

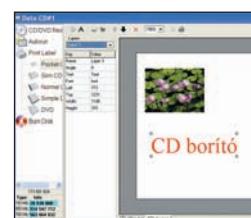
Tószegi Szabolcs

Részletes CD- és DVD-tartalom

DeepBurner 1.1

→ **kipróbálható**

A teljesen ingyenes Deep Burnerrel adat- és zenei CD-eket, valamint állomá-

nyokkal teli DVD-eket írhatunk. Magát a korongot jól áttekinthető, barátságos felületen, egyszerű vidd és dobd módszerrel állíthatjuk össze. A program részletes bemutatóját megtalálja e számunk *Teszt* rovatában.

Nero 6.3.0.2

→ **kipróbálható**

A Nero egyike a legnépszerűbb CD-író csomagoknak, előnye a rengeteg funkció,

továbbá a könnyű kezelhetőség. A készítő végre kiadták a teljes csomag nem dátumhoz kötött, hanem a telepítés után harminc napig korlátozások nélkül működő, kipróbálható változatát.

K9 1.22

→ **ingyenes**

Tanítható spamszűrő alkalmazás, amelynek használatával remélhetőleg örökre megszabadulhatunk a kéretlen reklámlevél-áradattól. Ingyenesen használható, teljes változat.

IncrediMail 1.324

→ **ingyenes**

Egy levelezőprogram, amellyel minden korábbinál látványosabb e-maileket küldhetünk ismerőseinknek. Rengeteg háttér, grafika és hang közül válogathatunk, amelyek beépülnek a levelekbe – tehát nem csatolt állományként kapja meg őket a címzett. Ha akarjuk, levelek küldése, fogadása és törlése közben háromdimenziós animációkban is gyönyörködhetünk. Hirdetéseik által szponzorált, ingyenes változat.

A melléklet kezelőfelületének használata

1 A felület továbbra is egyetlen futtatható (EXE) állomány, amely a CD vagy DVD behelyezésekor automatikusan elindul. Amennyiben a Windowsban ki van kapcsolva az Autorun funkció, a CD gyökerében levő **pcworld.exe** állományt kell kézzel elindítani.

2 A korongon lévő programok baloldalt jelennek meg, csoportokba rendezve. A *Kategoríákra* kattintva egérrel választhatunk a különböző programcsoportok között.

3 A kiválasztott csoport elemei automatikusan megjelennek az alul levő listán, a legelső elem rövid leírásával, internetes elérhetőségével, illetve egy illusztrációval, amelyet egy kattintással ki is nagyíthatunk.

Törött vagy hiányzó CD-vel, előfizetési kéréssel vagy problémával forduljanak ügyfélszolgálatunkhoz:

- ➔ e-mail: terjesztes@idg.hu
- ➔ telefon: 474-8858
- ➔ személyesen: 1065 Budapest, Révay u. 10.
- ➔ H-Cs: 8.15–16.30, P: 8.15–15 óráig
- ➔ technikai segítség: <http://segelyvonal.pcworld.hu>

TÓSZEGI SZABOLCS

CD-szerkesztő

Egy éve állítja össze a PC World-korongok tartalmát. Feladata felkutatni a legjobb szoftvereket és teljes verziókat

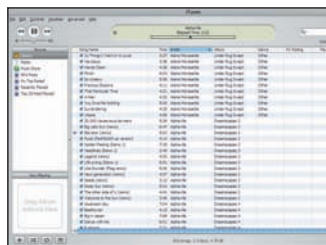
Kerio Personal Firewall 4.0.10

➔ **ingyenes**

Otthoni felhasználásra teljesen ingyenes, nagymértékben konfigurálható tűzfalprogram, amelynek segítségével az internet felől érkező támadásoktól védhetjük meg számítógépünket.

Messenger Plus 2.54 ➔ **ingyenes**

A Microsoft üzenőprogramjait (Windows Messenger, MSN Messenger) sok hasznos aprósággal kiegészítő ingyenes segédprogram legújabb változata.

iTunes 4.2.0.72 ➔ **ingyenes**

Megjelent a Macintosh számítógépeken híressé vált iTunes PC-s verziójának legújabb, 4.2-es verziója. Ez egyrészt egy komplett zenelejátszó és rendszerező szoftver, másrészt ezen át érhető el az Apple óriási sikerű internetes zeneáruháza – immár PC-ről is. Ingyenesen használható, teljes változat.

Mozilla 1.6 ➔ **ingyenes**

A népszerű, nyílt forráskódú böngésző legújabb, 1.6-os kiadása. Ebben a verzióban rengeteg hibát javítottak ki a fejlesztők, valamint pár új funkció is került bele. Ingyenesen használható, teljes változat.

X-Fonter 4.1 ➔ **ingyenes**

Betűtípusaink kezeléséhez nyújt igen hasznos segítséget az X-Fonter. Használatával egy helyen, egyszerűen megtekinthetjük a gépünkre telepített betűkészleteket, sőt a telepítést megelőzően is belenézhetünk az új fontokba. Háromdimenziós feliratokat is gyárthatunk segítségével. Ingyenesen használható, teljes verzió.

Crystal Player 1.7 ➔ **ingyenes**

A népszerű, orosz fejlesztésű videolejátszó program legújabb verziója. Támogatja a feliratokat és a lejátszási listákat is. Érdekessége, hogy lassabb gépek tulajdosainak is ajánlott, mert négyfajta módszert is kínál az „akadozó” filmek gyorsítására. Ingyenesen használható, teljes változat.

Továbbá megtalálhatók a CD-n a legújabb frissítések és meghajtóprogramok, valamint sok-sok egyéb érdekes szoftver.

Tartalom

Ashampoo WinOptimizer Suite	136. oldal
Panda Titanium Antivirus 2004	138. oldal
Ad-Aware 6.181	140. oldal
bmpPacker 1.2a	140. oldal
Serious Samurize 1.16	141. oldal
Subtitle Workshop 2.03	141. oldal
MadTracker 2.32	142. oldal
Xara Menu Maker 1.1	142. oldal
Adobe Photoshop CS	143. oldal
MODEM IDŐK	143. oldal

CD-s kiadás

➔ 3 CD

- ➔ **Panda Titanium Antivirus 2004 teljes verzió**
- ➔ **Ashampoo WinOptimizer Suite teljes verzió**
- ➔ **SuSE Linux 9 operációs rendszer**
- ➔ **PC Studio DivX formátumban**

DVD-s kiadás

➔ 1 DVD

- ➔ **PC Studio DVD-minőségben**
- ➔ **Panda Titanium Antivirus 2004, teljes verzió**
- ➔ **Ashampoo WinOptimizer Suite, teljes verzió**
- ➔ **SuSE Linux 9 operációs rendszer**
- ➔ **A 3 CD teljes tartalma plusz extra szoftverek**

PC WORLD

Teljes verzió:
Photo Illuminator 1.53

Vírusirtó

Kategória MEGHÁJTÓK

Tartalom
A legújabb meghajtóprogram (Castles 3.6) az ATI Radeon család valamennyi tagja számára. Figyelem! Először a használt operációs rendszer megnevezését kell megadni a telepítés során.

0 meghajtócsomagot telepítve!

Address D:\cd1\UHasznos\Meghajtók\ATI

control-panel-7-91-030625a-010027c-efg

tv-capture-wdm-6-14-10-6207v1

wme-radeon-7-91-030625a-010027c-efg

wmp-w2k-radeon-7-91-030625a-010027c-efg

FUTTAT

KÉP

WEB

SAJÁT TARTALOM

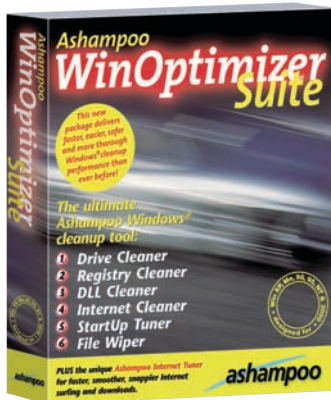
CD-katalógus

MEGRENDÉLÉS

4 Dupla kattintással vagy a **Futtat** gomb megnyomásával kezdődhet a kiválasztott elem telepítése. Amennyiben nem futtatható állományról van szó, az adott mappa tartalma ugrik fel, ahonnan magunknak kell elindítanunk az állományt.

Ashampoo WinOptimizer

TELJES VERZIÓ

E havi teljes verzióink a magyar nyelvű Ashampoo WinOptimizer Suite alkalmazás, amelynek segítségével rendszerünk működését gyorsíthatjuk és optimalizálhatjuk. A program hét, egymástól funkciójában is teljesen elkülönülő modulból épül föl.

Sikeres telepítés és regisztráció után vizsgáljuk meg a program működését. A bevezetőben említett hét önálló modul egy központi felületről vagy a Start menüből is elindítható. Mielőtt bármilyen nyúlánk, állítsuk át a nyelvet magyarra, a *Language* → *Hungarian* menüpont kiválasztásával.

A főablakban és az összes modulban a bal oldalon lévő gombokkal juthatunk el a különféle almenükbe. Bármelyik kiválasztása után a programablak jobb oldalán jelennek meg a hozzá tartozó beállítási lehetőségek. Az *Üdvözlő* pont lényegében a program főmenüje, indítás után ez tűnik föl először. A *Modulok* pontban a telepített egységek verziószámait nézhetjük meg, az *Opciók* pedig a program színeinek beállítására nyújt lehetőséget.

DRIVE CLEANER

Ezzel a modullal felesleges állományok után kutathatunk merevlemezeinken. A *Meghajtók* gombra kattintva választhatjuk ki, hogy mely meghajtó(ko)n szeretnénk keresni, majd a *Keresés-maszk* alatt,

gombbal kezdeményezhető keresés. Ennek végzetével az *Eredmény* alatt a *Törlés* gombbal le is törölhetjük a talált állományokat. Ha nem bízunk a programban, akkor a *Részletek* gombbal megvizsgálhatjuk a találatokat, és akár egyesével is törölhetjük őket.

REGISTRY CLEANER

Ez a modul nagyon hasonló az előzőekben bemutatott Drive Cleanerre, azzal a különbséggel, hogy ezzel nem felesleges állományokat törölhetünk ki, hanem a rendszerleíró adatbázis bejegyzéseit. Majdnem ugyanúgy működik is, mint az előző modul: a *Bejegyzések* alatt adhatjuk meg, hogy az adatbázis mely részeit nézzze át a program. Mivel ez jóval veszélyesebb, mint az átmeneti állományok törlése, ezért a programmal biztonsági mentést is készíthetünk az adatbázisról, a *Backup-ok* pont alatt. Itt szintén az *Indítás* menüben indítható

NÉVJEGY

Termék: Ashampoo WinOptimizer Suite

Készítő: Ashampoo

Ár: A PC World olvasóinak ingyenes

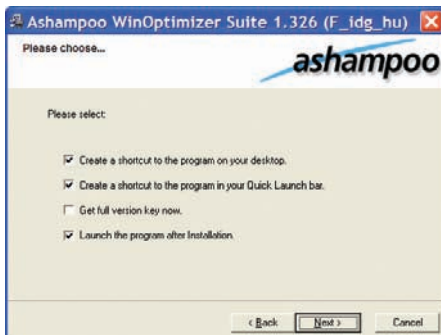
Web: <http://www.ashampoo.com>

RENDSZERKÖVETELMÉNY

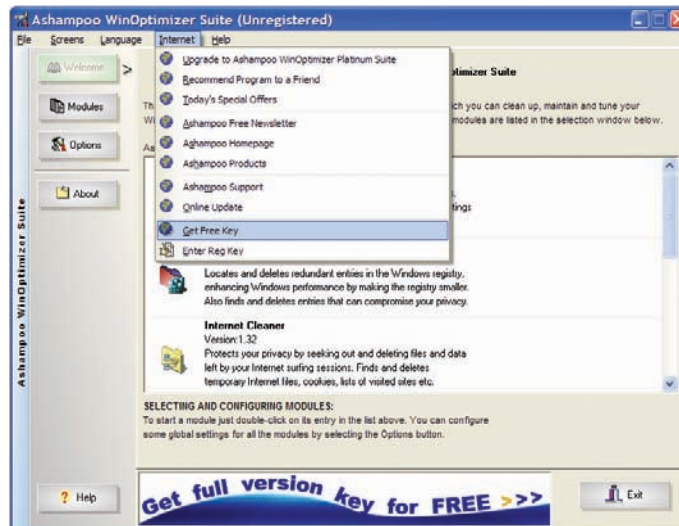
- Windows 95, 98, Me, NT4.0, 2000, XP
- a fenti operációs rendszert futtatni képes számítógép

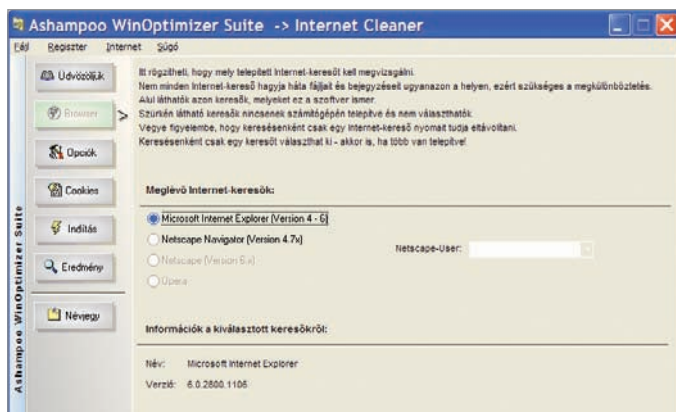
Telepítés és regisztrálás lépésről lépésre

1 A telepítés befejezése előtt négy kijelölőnégyzetet tartalmazó ablak jelenik meg. Az első két pont kiválasztásával ikon helyezhetünk el az asztalon, illetve a tálca gyorsindítási területén. A harmadikkal telepítés után azonnal kérhetjük a program teljes használatához szükséges kulcsot. A negyedik pont a telepítés végzetével rögtön el is indítja a programot.

2 Ha a telepítés során nem kértük a teljes verzióhoz szükséges kódot, akkor azt a programon belül is bármikor pótolhatjuk. Ehhez nem kell más tennünk, mint kiválasztani az *Internet* → *Get Free Key* menüpontot

a keresés, és az *Eredmény* alatt nézhetjük meg és törölhetjük ki a találatokat.

INTERNET CLEANER

Az előző kettőhöz hasonlóan ez is „takarító” modul – csak ez a gépünkön található, internetezés közben összegyűlt „szemetet” távolítja el. A *Browser* pont alatt állítható be, hogy mely böngésző után szeretnénk takarítani. Az *Opciók* alatt megadhatjuk, hogy a program kitörölje-e a böngésző átmeneti tárolóját, valamint az utóljára meglátogatott oldalak listáját. A *Cookies* révén az interneten összeszedett „sütik” keresésére biztathatjuk a programot, valamint megadhatjuk azon oldalak listáját, amelyekben megbízunk. Szokás szerint az *Indítás* menüben kezdeményezhető a keresés, és az *Eredmény* tételnél nézhetjük meg, valamint törölhetjük ki a találatokat.

INTERNET TUNER

Ez a modul nem takarításra, hanem internetkapcsolatunk optimalizálására használható. Segítségével

gyakorlatilag különböző eszközök TCP/IP beállításai változtathatók meg automatikusan vagy manuálisan. A legegyszerűbben úgy használható, hogy az *Eszköz* menüben kiválasztjuk az internetelésre szánt hálózati hardvert, majd az *Automatikusan beállítani* gombbal megváltoztatjuk a paramétereit. Ugyanitt a *Windows standard* gombbal bármikor visszaállíthatjuk az alapbeállításokat is, ha valami nem jönne össze. A *Manuális 1* és *Manuális 2* segítségével szabadon módosíthatjuk az adatokat, majd az *Alkalmazni* gombbal végrehajthatjuk a változtatásokat. A *Backups* valójában az aktuális értékek elmentésére, így szabadon kísérletezgethetünk, sőt a *Teszt* menüben le is mérhetjük, hogy gyorsult-e valamennyit a kapcsolat.

INDÍTÓPULT (STARTUP) TUNER

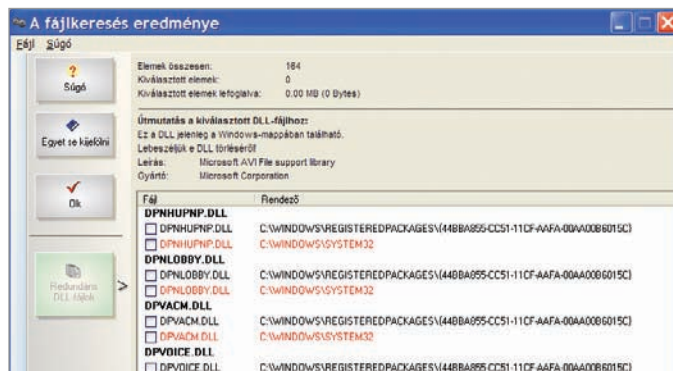
Ez a modul a Windows elindításakor automatikusan betöltődő alkalmazások felügyeletére és szerkesztésére szolgál. Mivel ezek több helyen is megadhatók,

az *Opciók* alatt először a keresési helyet kell beállítanunk. A *Bejegyzések* alatt megvizsgálhatjuk, és meg is változtathatjuk, hogy mely programok induljanak el maguktól. Így egyszerűen ráakadhatunk néhány rosszindulatú trójai programra is. A *Backup-ok* alatt lementhető, és bármikor előhívható az aktuális beállítás.

FILE WIPER

Biztonságosan – vissza nem állítható módon – törölhetünk állományokat vele. A megsemmisítendőket nem szimplán eltávolítja, hanem felül is írja őket. Az *Opciók*

állományok felkutatására és eltávolítására. Működése szinte teljes egészében megegyezik a Drive Cleaner moduléval: meg kell adnunk a keresendő meghajtókat és a kivételeket, ezután pedig az *Indítás* menüben kezdeményezhető a keresés, majd az *Eredmény* alatt nézhetjük meg, illetve törölhetjük ki a találatokat. **Vigyázat! Windows XP alatt nagyon sok olyan DLL van, amely többször is megtalálható a rendszerben, hiszen az XP állományvédelméhez szükség van az eredeti másolatára. Ha jól akarunk, ezeket semmilyen körülmények között ne töröljük!**

alatt négy lépésben állíthatjuk be a törlés és a felülírás „erősségét”. A *Fájlok* pontban kell hozzáadnunk a listához az eltávolítandó állományokat, amelyek a *Törlés* menüben lévő *Indítás* gomb megnyomására „megtűnnek létezni”. Az *Eredmény* ablakban kísérhetjük figyelemmel a műveletet.

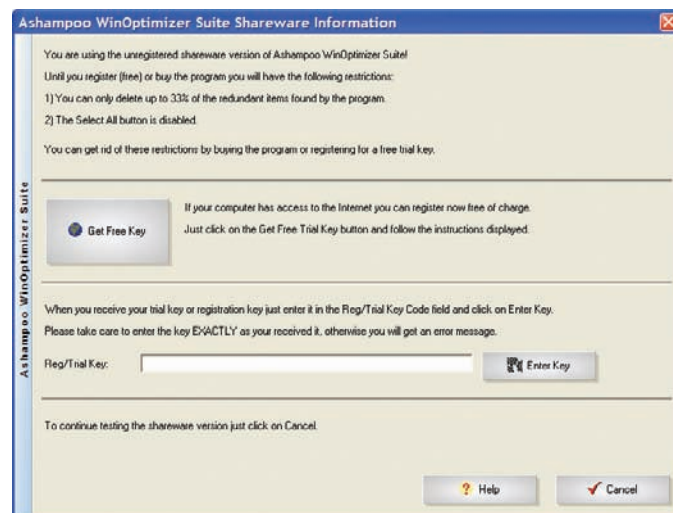
DLL CLEANER

Az utolsó programrészt szintén takarításra való, mégpedig a rendszerben duplán előforduló DLL-

Reméljük, cikkünkkel mindenki érdeklődését felkeltettük, hogy kipróbálja ezt a sokoldalú szoftvert. Arra azonban figyeljünk, hogy a program legtöbb részének óvatlan alkalmazásával rendszerállományokat törölhetünk, aminek hatására akár működésképtelenné is válhat operációs rendszerünk. Éppen ezért óvatosan fogjunk hozzá a visszavonhatatlan műveletekhez, és minden esetben természetesen tanulmányozzuk a beépített *Súgó* leírásait. ■

3 Azon kedves olvasóinknak, akik regisztrálták valamelyik korábbi ashampoos teljes verziókat, sok dolguk nincs; vagy megvárják, amíg postafordultával megkapják a kódot, vagy pedig a weboldalon kiválasztják a *Kulcs* pontot. A többiekre kicsit összetettebb feladat vár. Mielőtt bármihez is nyúlánk az oldalon, a felül lévő legördülő menüből válasszuk ki a magyar nyelvet, és máris anyanyelvünkön olvashatjuk az információkat. A regisztrációhoz ki kell töltenünk adatainkat, azután megnyomni a *Küldés* gombot.

4 A kapott regisztrációs kódot az *Internet* → *Enter Reg Key* menüpont kiválasztása után lehet beírni a *Reg/Trial Key* mezőbe; ami után már csak az *Enter Key* gomb megnyomása van hátra. Ezután újra kell indítanunk a programot, és készen is vagyunk.

2004-ben is ingyenes vírusölő a PC World állandó olvasóinak!

Teljes verzió

Panda Titanium Antivirus 2004

Folytatjuk a már két évre visszatekintő hagyományt: a Panda Software segítségével újabb egy éven át biztosítjuk olvasóinknak a vírusvédelmet. CD-mellékleten közzétesszük a víruskereső program legújabb, 2004-es változatát.

Mostantól még inkább megkönnyítjük a program használatát: a tavalyi módszertől annyiban térünk el, hogy immár nem kell interneten regisztrálni, a szükséges felhasználói nevet és jelszót minden hónapban a lapban közöljük. (A szoftver az aktuális hónapot követő 15. naptári napig működőképes: tehát a januári kód február 15-én, a februári március 15-én jár le, és így tovább.) A program az el-

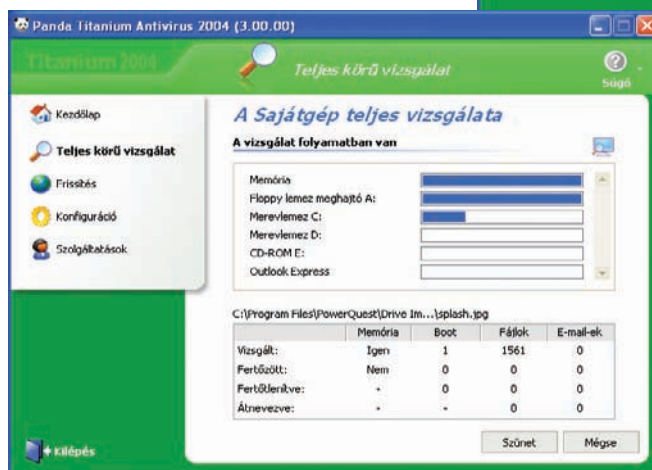
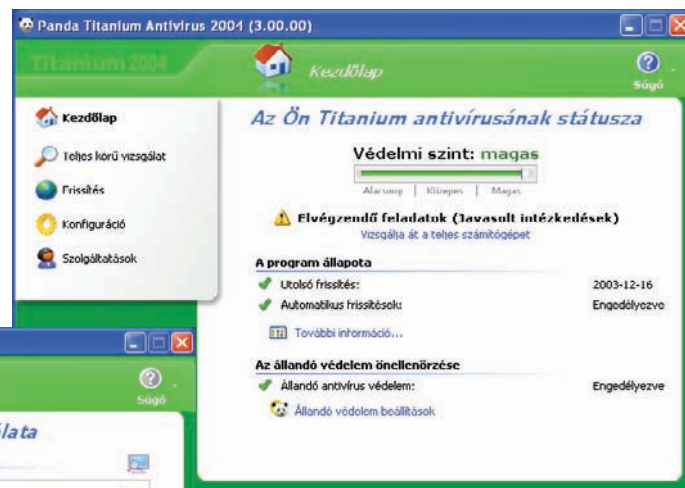
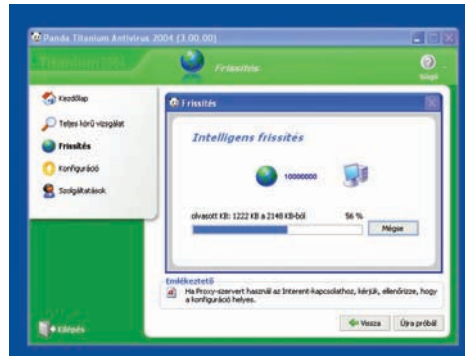
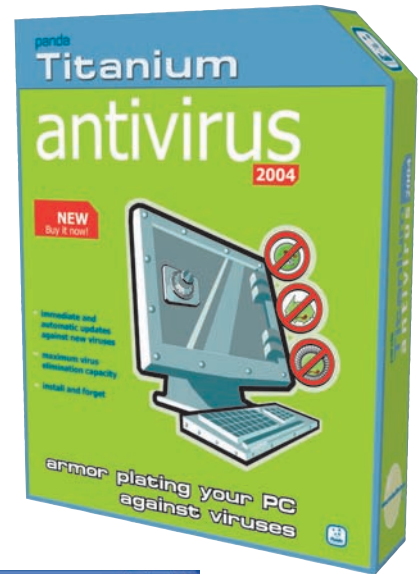
Februári telepítési kód:

Felhasználói név (User name):

CCA3FKH36C

Jelszó (Password): **8gdt6vk2**

érhető legújabb, 2004-es változat – ráadásul magyar nyelven is beszél (ehhez a Windows Területi beállításában a magyart adjuk meg). A termékhez tartozó magyar nyelvű műszaki leírás letölthető a <http://www.pandasoftware.hu/termekek/titanium.html> internetcímről.

látogassunk el a *Teljes körű vizsgálat* menüpontba. Itt beállítható, hogy a számítógép mely részét, mely merevlemezeket ellenőrizze a program. Miután a keresést befejezte, egy összefoglaló táblát kínál föl az eredményekkel.

A program telepítése után első dolgunk legyen a baloldalt látható *Frissítés* menüpont alatt regisztrálni a terméket. Ezzel biztosítjuk, hogy a következő hónap 15-ig díjmentesen, teljes verzióként aktívan működjön a vírusellenőrzés. Minthogy automatikusan frissíti adatbázisát, nem kell semmit beállítanunk, gépünk mégis a legnagyobb biztonságban lesz – az első alkalommal azonban számítsunk arra, hogy tetemes méretű adatbázist kell letöltenie, hiszen a program megjelenése óta gyaníthatóan sok új vírusváltozat látott napvilágot. Miután ezzel megvagyunk, érdemes ellenőriznünk, hogy számítógépünk vírusmentes-e:

Az ellenőrzés után – immár kicsit nyugodtabban – fedezzük fel a vírusirtó többi részét is. A *Kezdőlap* menü megmutatja a programmal kapcsolatos fontosabb információkat (például a vírusadatbázis dátuma), a *Konfiguráció* menüben állíthatjuk be a működését, a *Szolgáltatások* menüpontban pedig néhány extra szolgáltatás kapott helyet. A szoftver részletes működését bemutató PDF-állomány megtalálható a CD-mellékleten. Amennyiben a Panda Titanium Antivirus 2004 használatával kapcsolatban kérdése lenne, kérjük, írjon a support@pandasoftware.hu e-mail címre.

TELEPÍTÉS ELŐTT

A program az összes internetkapcsolattal rendelkező, Windowst (XP, 2000, NT 4.0, ME, 98 és 95) futtató számítógépre telepíthető. **FONTOS!** Ha egy másik vírusvédelmi szoftver (vagy akár a Panda egy régebbi, esetleg demó változata) telepítve van a számítógépre, akkor azt el kell távolítani, mielőtt a Panda Titanium Antivirus 2004-et installáljuk! Amennyiben gyanítható, hogy vírusos a gépünk, elképzelhető, hogy nem tudjuk telepíteni a Pandát (ez abból adódhat, hogy a CD-n található vírusadatbázis esetleg nem naprakész, illetve egyes vírusok egyszerűen nem engedik helyesen futni a víruskeresőt). A megoldás: először vírusmentesítsük gépünket a Panda internetes, ingyenes Active Scanjével (<http://www.pandasoftware.hu>, bal oldali menü), majd utána kezdjük meg a telepítést.

SuSE Linux 9.0

Teljes verzió!

E havi egyik teljes verzióink az új SuSE Linux 9.0 CD-s változata. Az alábbiakban megpróbálunk segítséget nyújtani a telepítéshez és szót ejtünk az újdonságokról is.

→ TELEPÍTÉS

A telepítést megelőzően győződjünk meg róla, hogy számítógépünk képes CD-ről rendszert betölteni. Előfordulhat, hogy ehhez a gép BIOS-ában kell átállítanunk valamit; ha nem értünk hozzá, kérjük szakember segítségét. A PC bekapcsolása után helyezzük a SuSE CD-t a meghajtóba, majd várjunk, amíg a telepítő bejelentkezik.

Az első képernyőn válasszuk ki a nyelvek közül a magyart. Ettől kezdve saját anyanyelvünkön vezet

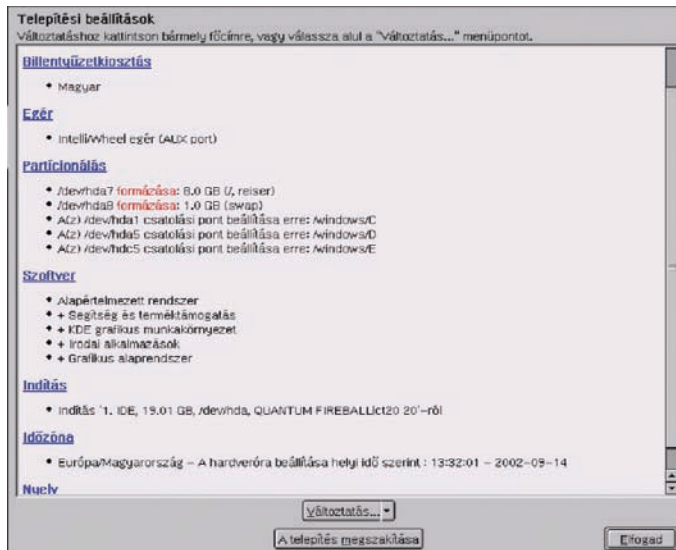
gombra. A megjelenő ablakban könnyedén, egy csúszkával állíthatjuk be, hogy mennyi területet szabadjutunk fel. Itt rögtön találkozunk az új verzió egyik újdonságával: mostantól lehetőség van NTFS partíciók átméretezésére is.

Az összes többi beállításnál érdemes az alapértelmezett értékeket meghagyni, majd a **Következő** gombra kattintva a megjelenő figyelmeztetést követően elkezdődhet a telepítés. A fájlok felmásolásának végeztével a rendszer jelzi, hogy

tárolt adatainkat, jelöljük be nyugodtan az **Automatikus bejelentkezés** opciót. Ezt követik a hardveres-

→ TOVÁBBI HARD-VERBEÁLLÍTÁSOK

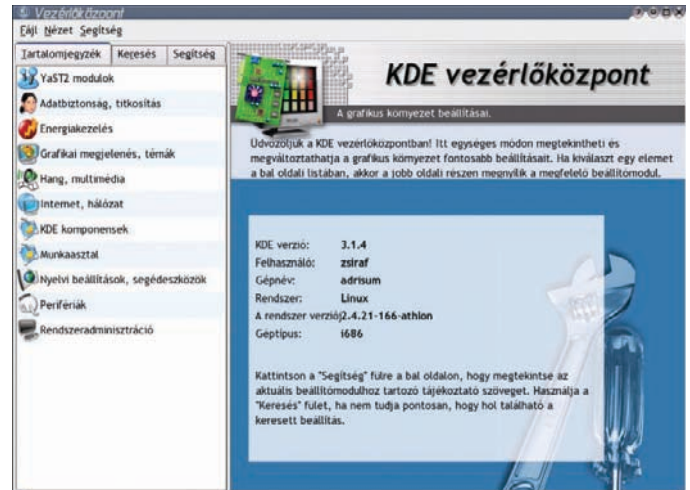
Bár elvileg minden, a számítógépünkben található eszközt beállítottunk, elképzelhető, hogy akad olyan, mely nem működik megfelelően. Ezt könnyedén ellenőrizhetjük, ha az ikonjára kattintva elindítjuk a **SuSEPlugg** alkalmazást. A megjelenő ablakban megismerkedhetünk a számítógépben található eszközök tulajdonságaival, ahol

végig a program a telepítés folyamán. A következő lépésben a program automatikusan felméri a számítógép eszközellományát, és ezt egy ajánlat formájában jeleníti meg. Az egyetlen pont, amellyel törődnünk kell, a **Particionálás**, ahol meghatározhatjuk, hogy pontosan hova és milyen méretű területre kerüljön a SuSE Linux. Amennyiben a gépre már fel

újraindítjuk a számítógépet, majd ezt követően már a telepített rendszert futtatva történik meg a telepítés befejezése.

Indulás után először is meg kell határozunk a **root**, azaz a rendszergazda jelszavát. Nagyon fontos, hogy ezt jól jegyezzük meg, és a szükséges alkalmak kivételével soha ne lépünk be rendszergazdaként! Ezután a hálózati eszközök és szolgáltatások beállítására van lehetőségünk. Szélessávú internetkapcsolattal rendelkezőknek javallott a beállításokat itt elvégezni, így következő lépésként azonnal naprakészre varázsolhatjuk rendszerüket a legújabb frissítések letöltésével és telepítésével. Ezután adjuk meg a felhasználókat, akik a SuSE Linuxot használni fogják. Amennyiben csak egyedül birtokoljuk a gépet, és nincs senki, aki elől biztonságban kell tudni a gépen

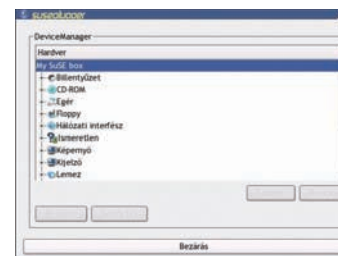
közök, például a nyomtató, a video-, hang- vagy tévékártya, a monitor és hasonló. Az esetek többségében a SuSE Linux megfelelően felismeri az eszközöket, de ha mégsem így volna, akkor az egyes elemekre kattintva elvégezhetjük a módosításokat. Ezt az ablakot bezárva be is fejeztük a telepítést. Ha nem állítottuk be az automatikus bejelentkezést, akkor egy bejelentkező képernyőt kapunk, ahol a felsorolásból ki kell választanunk a felhasználót és megadni a hozzárendelt jelszót. Ezt a grafikus felület betöltődése követi.

→ A GRAFIKUS KEZELŐFELÜLET BEÁLLÍTÁSAI

A SuSE Linux alapértelmezett grafikus kezelőfelülete a KDE, amely nagyon sokrétűen konfigurálható. A K-menüből indítsuk el a **Vezérlőközpontot**. A **Grafikai megjelenés, témák** menüpontban könnyen és gyorsan majdnem minden testre szabhatunk az ablakstílustól kezdve az ikonokon és képernyővédőn keresztül a betűtípusokig. A képernyő alján található panel külön a **Munkasztal** menüpontban állítható be; itt még a virtuális asztalok számát is meghatározhatjuk. Érdemes végignézni az összes többi beállítást is, mert néhol kellemes meglepetésekkel találkozhat szemközt magát az ember.

a **Beállítás** gombra kattintva végezhethetjük el a szükséges beállításokat.

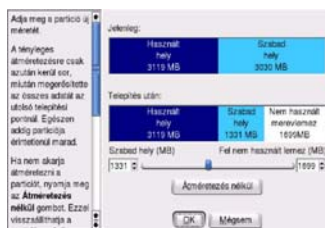
A CD természetesen nem tartalmaz a teljes verzióban megtalálható

minden programot, ezeket feltelepíthetjük valamelyik SuSE Linux FTP-kiszolgálóról. Ezt a **Szoftver** pontban a **Telepítési forrás meghatározása** ikonra kattintva állíthatjuk be. A **Hozzáadás** legördülő menüből válasszuk az **FTP** lehetőséget. A szerver neve mezőbe írjuk be: **ftp://ftp.suse.com**, a **Könyvtár** a **szerveren** mezőbe pedig: **/pub/suse/i386/9.0/suse/i586**.

Ezt követően engedélyezzük a telepítési forrást, és ha későbbiekben bármikor a **Szoftverek telepítése/eltávolítása** ikonra kattintunk, akkor a kiszolgálóról fogja beolvasni az adatokat.

Remélhetőleg már ennyivel is sikerült kedvet csinálnunk a SuSE Linux 9.0 használatához vagy legalább kipróbálásához. Kellemes linuxozást mindenkinek! A kaméleon ereje legyen mindenkivel!

van telepítve valamilyen Windows, a telepítő felajánlja a rendszerpartíció átméretezését. Ha ez nem felel meg, jelöljük ki a kívánt partíciót, majd kattintsunk az **Átméretezés**

BIZTONSÁG

Ad-aware 6.181 ➔ ingyenes

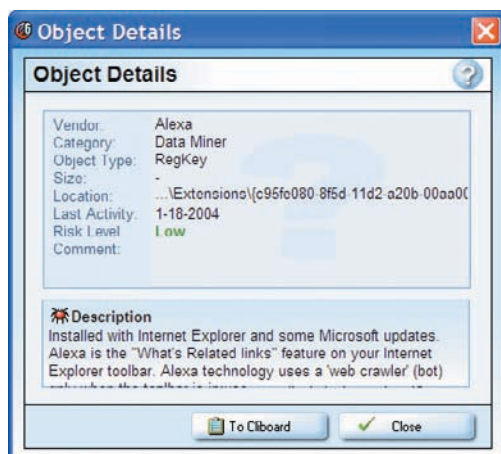
Rengeteg telefonhívást kapunk olyan olvasóinktól, akik internetezés közben „összeszedtek” valamilyen programot, és azóta böngészőjük különböző, nem szalonképes fotókkal „örvendeztet” meg őket. Erre a problémára a legjobb megoldás az Ad-aware, amellyel gyorsan és hatékonyan eltávolíthatók gépünkéről az ilyen kártevők.

Bizonyára mindenki hallott a különböző agresszív, reklámozó programokról, amelyek valamilyen szoftver telepítésénél csendben felsurrannak a gépre, vagy egy internetoldal meglátoga-

A 6.181 verzió gyorsabb keresőmotort kapott, és szervesen beépítették az adatbázis internetes frissítésének lehetőségét is. Az Ad-aware olyan alkalmazás, amelyet ajánlatos bizonyos idő-

A főablakból minden fontosabb információ leolvasható

Részletes információ az egyik találatról

tása után hirtelen „megjelennek”, és egész egyszerűen nem lehet őket eltávolítani a rendszerből. Újságunk hasábjaink már bemutattuk a Lavasoft Ad-aware programját, amely pontosan az efféle rosszindulatú betolakodóktól tisztítja meg számítógépünket. Működése leginkább egy vírusirtóra hasonlít: részletesen átvizsgálja összes meghajtónkat, a rendszerleíró adatbázist és számítógépünk memóriáját, hogy a rossz szándékú vagy egyszerűen csak kellemetlen és zavaró alkalmazásokat eltávolítsa.

közönségenként minden számítógépen lefuttatni, így rengeteg kellemetlenségtől kímélhetjük meg magunkat.

➔ NÉVJEGY

Termék: Ad-aware 6.181
Fejlesztő: Lavasoft
Licenc: Ingyenes
Web: <http://www.lavasoft.de>

➔ RENDSZERKÖVETELMÉNY

- Windows 9x, NT, ME, 2000, XP
- a fenti operációs rendszerek futtatására alkalmas számítógép

BIZTONSÁG

bmpPacker 1.2a

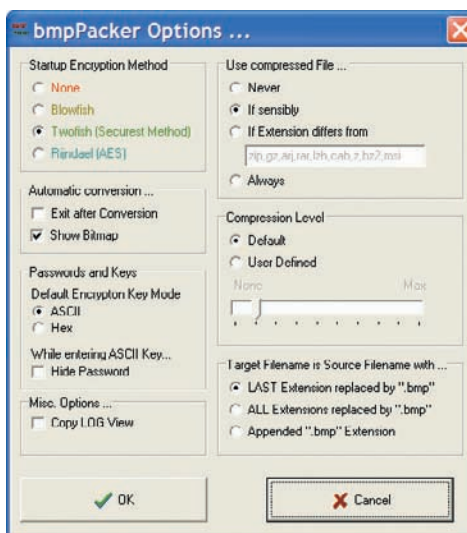

➔ ingyenes

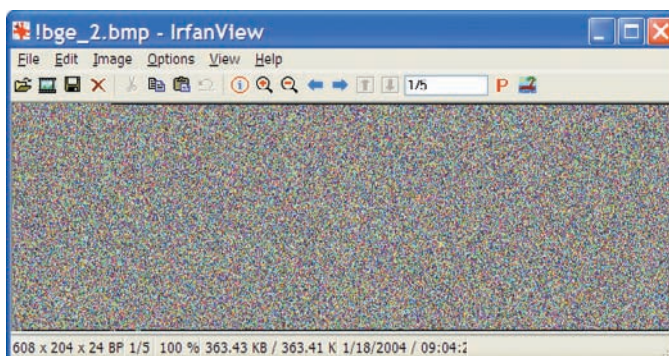
Ha vannak olyan állományaink, amelyeknek illetéktelen kezekbe kerülését nem szeretnénk, kódoljuk le őket a bmpPacker programmal!

Igen érdekes módszert ajánl különféle állományaink védelmére ez az alkalmazás. Bármilyen állományt egy jelszó segítségével szabványos BMP formátumú grafikává alakíthatunk. A kép bármilyen képnézetgető programmal megtekinthető, de csak értelmetlen adathalmaznak látszik. A jelszó ismeretében a BMP-ből bármikor vissza-

megadhatjuk a használni kívánt kódoló algoritmust, beállíthatjuk, hogy a program tömörítse-e az állományainkat vagy ne, valamint azt is, hogy kódolás után megmutassa-e az elkészült „képet”. Használatával kényes adatainkat védhetjük le, és mivel a végeredmény egy kép, sokan rá se jönnek, hogy kódolt állományról van szó.

A beállítások között adhatjuk meg többek között azt, hogy milyen kódolóeljárást szeretnénk használni

Íme a kódolás utáni végeredmény

nyerhető vele az eredeti állomány. Háromféle (Blowfish, Twofish és Rijndael), különböző erősségű kódoló algoritmust használhatunk fájljaink védelmére. Kezelése igen egyszerű, megmutatjuk a be- vagy a kikódolandó állományt, valamint megadjuk a jelszót, és máris végrehajtja a műveletet. Az opciók alatt részletesen konfigurálható az alkalmazás működése,

➔ NÉVJEGY

Termék: bmpPacker 1.2a
Fejlesztő: Jens Gödeke
Licenc: Ingyenes
Web: <http://www.goedeke.net/bmppacker.html>

➔ RENDSZERKÖVETELMÉNY

- Windows 9x, ME, 2000, XP.
- a fenti operációs rendszerek futtatására alkalmas számítógép

RENDSZERINFORMÁCIÓS SEGÉDPROGRAM

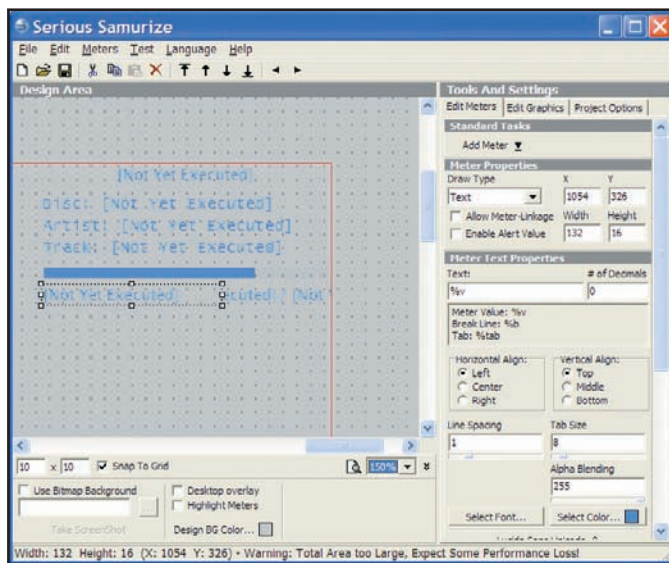
Serious Samurize 1.16

➔ ingyenes

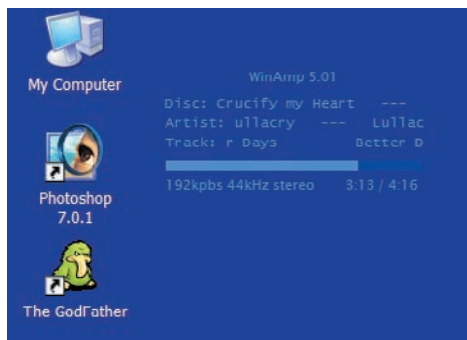
Igen érdekes, rendszerinformációkat megjelenítő alkalmazás, amelynek egyik legnagyobb érdekessége, hogy nagyon részletesen konfigurálható.

Ezzel a programmal különféle információkat jeleníthetünk meg közvetlenül a Windows Asztalán számítógépünk-ről vagy egy – a hálózatra kötött – másik PC-ről. A többi hasonló jellegű programtól az különbözteti meg, hogy kinézete és tartal-

ma gyakorlatilag a végtelenségig konfigurálható. Rádásul ez a modul teljesen önálló program, így a Samurize használata közben nem foglal sem memóriát, sem más erőforrást! A programmal megjeleníthető információk igen sokrétűek, használhatjuk

A szerkesztőablakban minden részletesen konfigurálható

Egy példa a program használatára: Winamp-információk közvetlenül az asztalon

➔ NÉVJEGY

Termék: Serious Samurize 1.15

Fejlesztő: Samurize Crew

Licenc: Ingyenes

Web: <http://www.samurize.com/>

➔ RENDSZERKÖVETELMÉNY

- Windows 2000, XP
- a fenti operációs rendszerek futtatására alkalmas számítógép

FELIRATSZERKESZTŐ

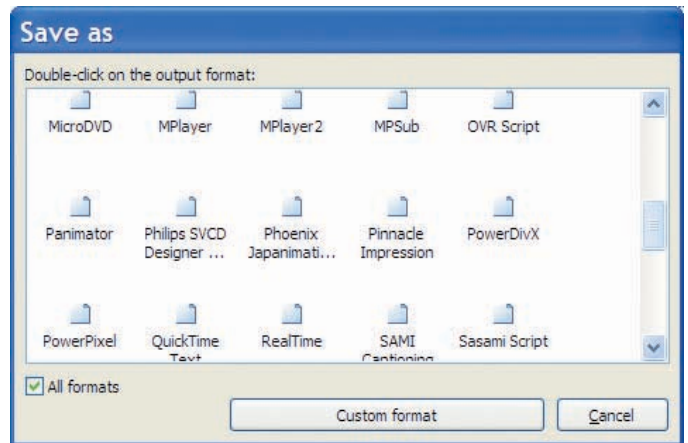
Subtitle Workshop 2.03

➔ ingyenes

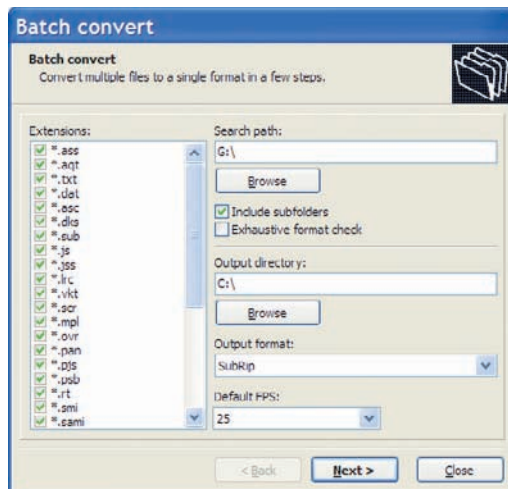
Filmek feliratainak szerkesztésére és létrehozására használható az összesen 54 különböző formátumot ismerő alkalmazás.

Bizonyára sokan találkoztak már olyan filmekkel, amelyek mellett SUB vagy SRT kiterjesztésű feliratállományok is szerepeltek.

Lehetőséget kínál fordításra is: ilyenkor egyszerre látjuk az eredeti és az új feliratokat, miközben a szerkesztőképernyő tetején a film

Néhány, a program által ismert 54-féle feliratformátum közül

Csoportosan konvertálhatunk feliratfájlokat

Ezek lényegében speciális szövegállományok, amelyekben a feliratok mellett tárolva van, hogy azok mikor jelennek meg vagy tűnnek el a képernyőről. Létrehozásuk és szerkesztésük „kézi” módszerrel igen csak nehézkes, de segítségünkre lehet a Subtitle Workshop. A programmal mindent meg tudunk csinálni, amire a feliratokkal kapcsolatban szükségünk lehet. Nem kevesebb mint 54 különféle fájlformátumot ismer, amelyek között szabadon konvertálhatunk. Mindezek mellett viszonylag egyszerűen megváltoztathatjuk a megjelenő szövegek időzítését, sőt szétvághatunk vagy össze is fűzhetünk feliratállományokat.

is nyomon követhető. Jól használható meglévő feliratok szerkesztésére és újak létrehozására is.

➔ NÉVJEGY

Termék: Subtitle Workshop 2.03

Fejlesztő: URUSoft

Licenc: Ingyenes

Web: <http://www.urusoft.co.nr>

➔ RENDSZERKÖVETELMÉNY

- Windows 9x, ME, 2000, XP
- a fenti operációs rendszerek futtatására alkalmas számítógép

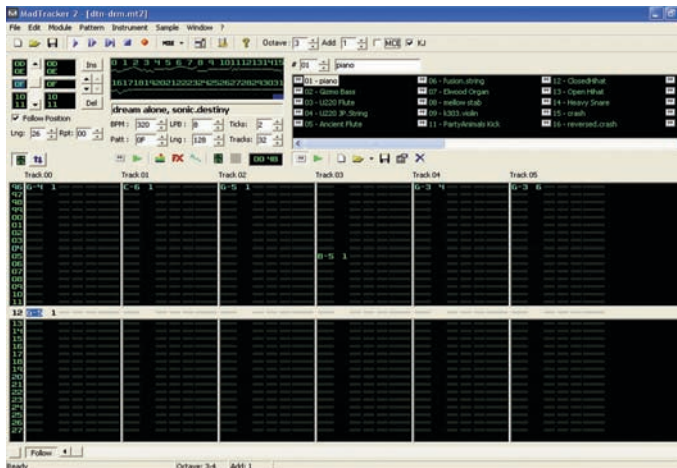
ZENESZERKESZTŐ

MadTracker 2.32 ➔ ingyenes

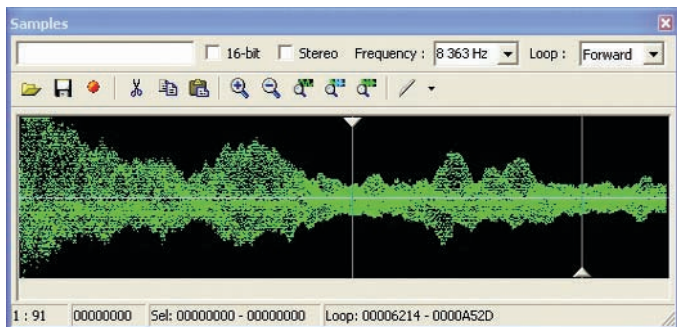
Érdekes, múltidéző zeneszerkesztő alkalmazás, amely azonban a jelenben is megállja a helyét.

A korábbi Amigás és DOS alatt működő hasonló sávyszerkesztő programok után természetesen a Windows világában is megjelentek a hasonló zene-

segítségével minden munkafázist egy helyen oldhatunk meg. Sok énekes vagy gitáros örült volna, ha tíz-húsz éve lett volna ilyen egyszerű lehetősége néhány perces

Az Amigás és korai PC-s időköt idézi a sokoldalú, modern eszköztárral rendelkező MadTracker

Akár 16 bites sztereó hangmintákat is használhatunk, és ezeken tetszőleges módon állíthatjuk be a hurokszerű ismétlődést

szerkesztők. A zenemodulok, ha nem is vetélkedhetnek a professzionális stúdiókban készült anyagokkal, azért még remek szórakozást nyújthatnak. A MadTracker

vagy óras munkával komplett zenei alapot „összedobni”. A technika fejlődésével immár 64 párhuzamos csatornán dolgozhatunk, akár 16 bites sztereó hangmintákkal. A hangszerek lehetnek egyszerű WAV-állományok, de akár több, egy időben megszólaló (multisampler), vagy különböző hangmagasságokon vételezett, az oktávnak megfelelően megszólaló minta is. Kétféle állományt tudunk készíteni: a korábbi FastTracker-hez tartozó XM modult vagy a bővebb funkcionálitással rendelkező saját MT2 formátumot. Az így létrehozott zene kissé olyan, mint az a weblap, amelyet *Jegyzettömbben* raktak össze – készítőjük szeret mindent az utolsó szögig maga megcsinálni.

NÉVJEGY

Termék: MadTracker 2.32
Fejlesztő: Yannick Delwiche
Licenc: Ingyenes
Web: <http://www.madtracker.org>

RENDSZERKÖVETELMÉNY

- Windows 9x, NT, ME, 2000, XP
- hangkártya
- a fenti operációs rendszereket futtatni képes számítógép

WEBGRAFIKA

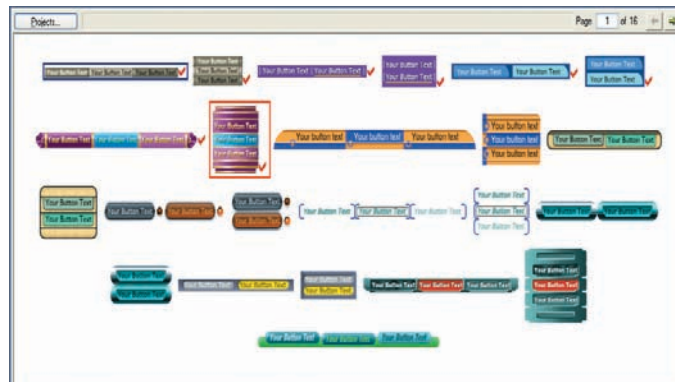
Xara Menu Maker 1.1

➔ kipróbálható

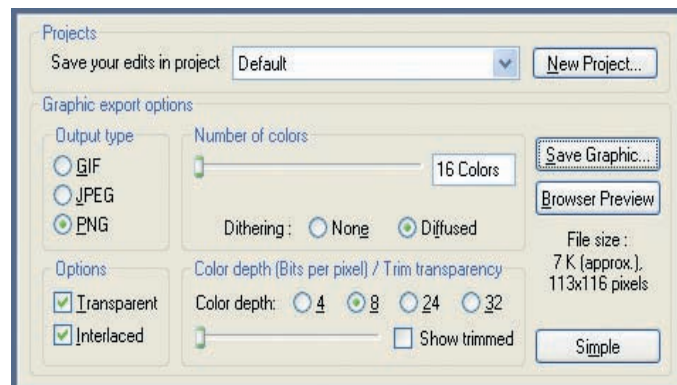
Ezzel a programmal weboldalakhoz készíthetünk látványos dinamikus menüket, igen egyszerűen.

A minőségi grafikai alkalmazásairól ismert Xara cég kiadta Menu Maker programjának új, 1.1-es verzióját. A szoftver nevéből nem túlságosan nehéz rájönni, hogy egy menükészítőről van szó. Használatával mindenféle grafikus előképzettség nélkül készíthetünk profeszionális, grafikus menüket és nyomógombokat weboldalakra. Nagyon egyszerű, varázslószerű felületről kezelhető

– a program weboldala szerint még nagymamák is könnyedén elboldogulnak vele. Egy menü elkészítése mindössze hat lépésből áll: kiválasztjuk a sablonok közül a nekünk tetszőt (a kipróbálható verzióban csak nyolc használható), elkészítjük a feliratokat, majd megadjuk a gombok színét, textúráját és méretét. Utolsó fázis a HTML-menüszerkezet szerkesztése, amelynek végéig elmenthetjük alkotásunkat.

A program rengeteg sablont kínál, de a próbaverzióval csak a piros pipával jelöltek használhatók

Részletesen konfigurálható az elkészült menü minősége

NÉVJEGY

Termék: Xara Menu Maker 1.1
Fejlesztő: Xara
Licenc: Kipróbálható
Web: <http://www.xara.com>

RENDSZERKÖVETELMÉNY

- Windows 9x, ME, 2000, XP
- Internet Explorer 5.5
- a fenti operációs rendszerek futtatására alkalmas számítógép

Többek között megadhatjuk, hogy az elkészítendő grafika milyen formátumú és színmélységű legyen, miközben folyamatosan látjuk, hogy miként változik a minősége. Ezáltal könnyedén megtalálhatjuk az optimális egyensúlyt a fájlméret és a minőség között.

GRAFIKAI SZOFTVER

Adobe Photoshop CS

➔ kipróbálható

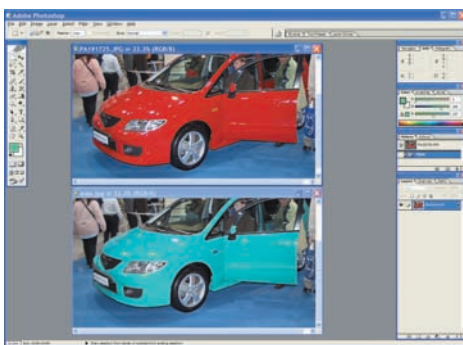
A grafikai programok királyának tartott Photoshop legfrissebb változatának 30 napos próbaverziója is megtalálható a lemez mellékleten!

Elkészült a professzionális grafikai szoftvereiről elhíresült Adobe cég képszerkesztő-retusáló programjának, a Photoshopnak a legújabb, CS jelű változata. Rengeteg újítása közül érdemes kiemelni a megújult állománybongészót, a csoportokba

szervezhető grafikus szűrőket vagy a görbére való írás lehetőségét is. Már egészen elképesztő méretű állományokkal is dolgozhatunk, a program maximálisan 300 ezer x 300 ezer képpont méretű képek kezelésére is képes, amelyek legfeljebb 54 szín-

A megújult állománybongészóban képekről minden fontosabb információ megtalálható

Pillanatok alatt átszínezhetjük a kép bizonyos részleteit

➔ NÉVJEGY

Termék: Adobe Photoshop CS

Fejlesztő: Adobe

Licenc: Kipróbálható

Web: <http://www.adobe.com>

➔ RENDSZERKÖVETELMÉNY

- Windows 2000 (minimum SP3), XP
- 192 MB RAM (256 MB ajánlott)
- legalább 1024 x 768 képpont képernyő-felbontás
- a fenti operációs rendszerek futtatására alkalmas számítógép

csatornát tartalmazhatnak (csak győzzük memóriával). Először a Photoshop történetében, megváltoztathatjuk a gyorsbillentyűket is; a program emellett támogatja a panorámaképek gyors elkészítését és természetesen még rengeteg lehetőséget kínál. A DVD-mellékletre felkerült verzió 30 napig működik korlátozás nélkül. A korongon megtalálható az Adobe CS családjának egy másik tagja, a GoLive webszerkesztő kipróbálható verziója is.

A PETŐFI RÁDIÓ

CSÜTÖRTÖKI MŰSORAI MP3-BAN

MODEM IDŐK

Petőfi Rádió – minden csütörtökön este 10-kor! A PC World CD-mellékletén pedig akár minden este hallgatható MP3Pro formában!

A múlt hónapban egy technikai probléma folytán nem került fel mellékletünkre a november 27-i műsor felvétele. Ez alkalommal pótoljuk a kimaradt állományt, a műsor összefoglalója a januári PC World 127. oldalán található!

2003. december 18.

Az elején arról csevegtünk, hogy a „házi- és rendszergazda” (azaz a sorok írója) két év után elromlott mobiltelefonja igazolja, hogy üzleti és egyéb megfontolásból ma már csupán két év egy „hightech” eszköz élettartama.

2004. január 1.

Az asztaltársaság által szépnek mondtott „antik” alaplappal kezdtük az újév első műsorát. Egy 486-os processzorral működő kiszolgálóba való egység ez, amely olyan szabályos nyomtatott áramköri lap, mintha csak egy városrész térképét vagy minimakettijét nézegetnénk. Aztán egy hihetetlen sztori: valóságos kártérítés a virtuálisan elvesztett virtuális javakért – mindez megtörtént! Kedélyes kezdeményezés: az internetes verőlegényekről szól a netdoktorom témája. Az Infószótár

Ezután került szóba, hogy egyre nagyobb mennyiségben termelődnek a feleslegessé vált CD-k, Németországban például évente 5000 tonna gyűlik össze az elrontott írható lemezekből, valamint a feleslegessé vált korongokból. Ezért az ottani környezetvédők létrehozta egy weboldalt, ahol meg lehet találni a digitális világ „MÉH-telepeit”. A netdoktoromtól megtudhattuk: bizonyos számítógépes játékok javíthatják a munkabírás.

2003. december 25.

Karácsony első napján Dragon György ünnepi csetelés szolgáltatását ajánlottuk a családos magányosok figyelmébe. Chatman Balázs egy érdekes programmal ünnepelt, amellyel a Windows XP munkaasztalát lehetett karácsonyi témával csinosabbá tenni. A karácsonyi μ-tárgyunk egy kék színű mechanikus számológép volt, amely szerkezetét tekintve nagyon hasonlít az írógépre, bár igazi hasznát a könyvelők látták néhány évtizeddel ezelőtt.

mondhatni szilveszter utáni aktualitással bír: a helyreállításról beszél a netnyelvész.

2004. január 8.

Bemutattunk egy billentyűzet megvilágítására alkalmas lámpát, amelyet a hordozható számítógép USB-portjára köthetünk. A hírválasztó rovatunkban kitárgyaltuk, hogy a romániai hackerek egyre inkább előretörnek. Vendégünk volt Bíró Viktor, az APC Magyarország vezetője, aki bemutatott egy táskát, amellyel a lehető legtöbb hordozható eszközt fel lehet tölteni, legyen az mobiltelefon vagy noteszgép. Az Infószótár minisorozatában a vírusleíró adatbázis kifejezés következett, PC Tipünkben pedig a Xara Webstyle 4-es programot ajánlottuk, amely játszki könnyedséggel alkalmazható akár teljes weboldalak elkészítésére is.

Szilágyi Árpád

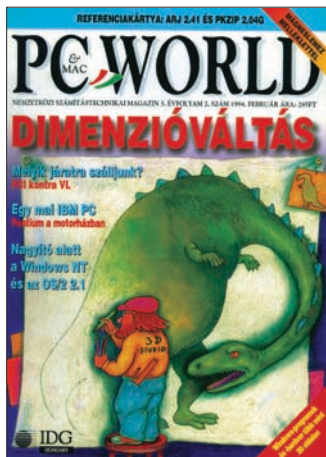
szilagyiarpad@modemidok.hu

www.modemidok.hu

Szemelvények '94-ből és '99-ből

PC WORLD RETRO

Az elmúlt idők technológiájára visszapillantani gyakran tanulságos, olykor mulatságos is. Új sorozatunkban időutazásra invitáljuk olvasóinkat: tallózzunk együtt a ködbe vesző (h)ős korban, azaz a tíz, illetve öt esztendővel ezelőtti számainkban.

Tíz éve írtuk – 1994. február

JEGYZET

Ebben az időszakban az egyik legígéretesebb fejlesztés a PowerPC processzorcsalád, amelyre sokan úgy tekintettek mint egy jövőbeli új PC-szabvány alapkövére. Lapunk bevezetőjében Mester Sándor is ezt a témát járta körül, feltéve a kérdést, hogy vajon a PPC alapú rendszerek futtatják-e korábbi alkalmazásainkat. Tanulságos felidézni a korabeli árakat: az első PowerPC processzor, a 601-es, ezer darab rendelése esetén darabonként 450 dollárba került, míg a kortárs 66 megahertzes Pentium 965 dollárba.

HARDVER

Kisnoteszgép a HP-től: 486-os OmniBook 425

25 megahertzes 486SLC processzor, 2 megabájt memória, 40 megabájtos merevlemez, monokrom kijelző, 1,5 kilós tömeg. Érdekessége, hogy ROM-ba égetve tartalmazta a Word és az Excel korabeli változatát, a LapLink Remote Access kommunikációs programot, valamint pár információkezelő alkalmazást. Akkor 2125 dollárt kértek érte. Érdeemes összevetni például egy mostani HP iPAQ kézi-számítógéppel, amely mai áron is csak harmadannyiba kerül!

Egy akkori IBM PC: PS/ValuePoint P60/D

60 megahertzes Pentium, 256 kilobájt L2 cache, 16 megabájt (128 megáig bővíthető) memória, három ISA- és két PCI-bővítőhely, az alaplapon ATI mach32 grafikus vezérlő, 2 megabájt videomemória, 527 megabájtos merevlemez, 14 hüvelykes IBM-monitor. Szoftverek: IBM DOS 6.1 és Windows 3.1. Ára körülbelül 900 ezer forint.

Ez volt az általunk tesztelt első pentiumos gép. Akkor még rácsodálkoztunk a processzorra szerelt hűtőbordára, a mellé állított ventilátorra, az alaplapra integrált floppy- és merevlemez-vezérlőkre, a monitor digitális beállítógombjaira, valamint a még mai szemmel nézve is csillagászati árra.

SZOFTVER

Háromszor három dimenzió: Autodesk 3D Studio Release 3

Az alaposan átdolgozott tervező-szoftver temérdek újdonságáért körülbelül 263 ezer forintot kellett kifizetni. A szoftver „erős” korabeli hardvert igényelt: Intel 386-os processzort, matematikai társprocesszort, minimum 8 megabájt memóriát, 20 megabájt merevlemez-területet, és minimum 640×480 képpont felbontású, 256 színű grafikus kártyát. A fentebb leírt IBM ValuePoint tesztgépen a program indítása 12 másodpercig, egy összetett objektum megnyitása 30 másodpercig, renderelése 75 másodpercig tartott.

5 éve írtuk – 1999. február

JEGYZET

Ebben az időszakban összegyezte a világ az internettel kapcsolatos tapasztalatait és lehetőségeit. A felhasználókban tudatosult: olyan tényező van jelen az informatikában, amelynek használata a lehetségesből

a triviálisan át követelményé válik. Ennek szellemében Móra Gábor bevezetőjében az internet által képviselt tudás hozzáférhetőségéről, az információ megszerzésének leegyszerűsödéséről osztotta meg gondolatait. Írásában felvázolta az internetnek az individuum felszabadításában, az információs monopóliumok hanyatlásában várható (és azóta többször beigazolódt) szerepét.

HÍREK

☞ Intel-tervek: az év elején érkeznek a 450 és 500 megahertzes Pentium-II Xeon, valamint a Katmai kódnevű processzorok.

☞ PC-s munkaállomást dob piacra a Silicon Graphics: a Visual Workstation egyedi IVC sínrendszert használ, Windows NT operációs rendszerrel szállítják, és teljesítménye öt-hatszorososa a kortárs erős PC-knek.

☞ A Corel csatlakozik a BSA szerzői jogvédő szervezethez.

HARDVER

Olcsó Compaq-csúcsmínőség: Prosignia Desktop 330

Az árverseny Compaq-féle fegyvere: 450 megahertzes Pentium-II, 512 kilobájtos L2 gyorsítótár, AGP grafikus kártya, 16 megabájt videomemória, 17 gigabájtos merevlemez, 40-szeres CD-ROM-olvasó, 56 kilobites modem, 17 hüvelykes monitor.

Szoftverek: MS Office Small Business Edition, Norton Anti-virus. Mindezért 2239 dollárt kellett fizetni.

LG Flatron 78FT

Az egykori GoldStar új márkanév alatt új technológiájú sík képcsöves monitorral jelent meg a piacon. Az (akkor még) szokatlanul lapos 17 hüvelykes képernyő maximális felbontása 1280×1024 képpont, 75 hertzességgel. Ára 130 ezer forint.

CÍMLAPSZTORI

2000 – a nagy bukóforduló

A közlegő ezredfordulós évszám-váltás valóságos hisztériahullámot keltett az egész világon. A Y2K (2000. év) néven emlegetett probléma alapját az adta, hogy a korábbi évek során készült rendszerekben az évszámot 2 számjegyen ábrázolták, így a 99-es évszám után „átfordul” a számláló, és 00-t fog mutatni. Ebből sok szervezet és fórum arra következtetett, hogy 1999. december 31-én éjfélkor valami rémes dolog következhet be, mert az új év és az utána következők mind „kisebbségek”, azaz régebbiek lesznek a régi programok számára az elmúlt évekkel. Ez pedig – vélték – olyan logikai bukfenckezhez vezet a programok működésében, hogy azok összeomlanak.

A valós problémát a média kellőképpen eltúlozta, a filmvilág pedig apokaliptikus témájú alkotásokkal sietett reagálni. Lapunk ezzel szemben szakmai oldalról közelítette meg a kérdést. Nyolc oldalon alaposan feltérképeztük a probléma programozástechnikai és alkalmazási hátterét, ismertettük a lehetséges hibaforrások típusait, és mérték-tartóan sorra vettük az elképzelt szituációkat, a repülőgépek üzembiztos működésétől az interneten át a bankok rendelkezésre állásáig. Cikkünkben igyekeztünk megnyugtatni az aggódókat, de leszögeztük: biztosan csak akkor fogunk tudni, ha az óra elüti az éjfélt. És, amint az ma is látható, a civilizáció nem pusztult el.

Márciusban 80 oldalnyi meglepetés!

A technika ördöge

Ugyebár a címben szereplő fiktív személyre szokás hivatkozni, ha valami nem úgy sikerül, ahogyan elképzeltük. Januári számunk előzetesében két cikket is megígértünk – az USB-s tévétunerek tesztjét, valamint hogy átöltöztetjük a Windows XP-t. Olvasóink elnézését kérjük, de a mostani számunkba sajnos egyik írás sem fért be.

← USB-re csatlakozó tévétunerek tesztje

Márciusi számunk egyik nagytesztjében sorra vesszük az asztali és noteszgépekhez is használható, USB 1.1, illetve USB 2.0 kapura köthető tévétunereket. Ismertetjük a kártyák működési elvét, és részletesen kitérünk az egyes modellek gyengeségeire, erős pontjaira. Értékelésünk fókuszában a kompatibilitás, a stabilitás és a használhatóság áll majd.

← Átöltöztetjük a Windows XP-t

Amióta a PC Studio második adásában bemutatott a Chaninját, a Windows XP teljesen átdolgozott felületét, az olvasók folyamatosan bombáztak minket kérdéseikkel. Engedünk a nyomásnak, és részletesen elmagyarázzuk, hogyan öltöztethető új ruhába az XP.

E SZÁMUNK HIRDETŐI

576 kByte	125. oldal	Gemofis	61. oldal	Nokia	2. oldal
Acco Hungária	119. oldal	Gigabyte	33. oldal	Notebook.hu	5. oldal
Agenda Age	24. oldal	HCS Bt.	67. oldal	Panda Software	60. oldal
Alien Computer	67. oldal	ITC Picel	36. oldal	IDG saját hirdetés	8. oldal
AT-Comp	61. oldal	Kelly-Tech	41. oldal	Perfact Pro	133. oldal
Autó Derzbach	133. oldal	Kimsoft	47. oldal	Pont5N	CD/DVD
Axelero	22–23. oldal	Krea Kft.	129. oldal	Pulsar Hungary	63. oldal
Bluefish	26. oldal	Kvint-R	55. oldal	RIWO	CD/DVD
Case Computer	31. oldal	Kyocera	11. oldal	SCH Computing	CD/DVD
Computer Books	67. oldal	Láva	CD/DVD	Shuttle	27. oldal
Digitart	4. oldal	Logitech	71. oldal	PC Studio	146. oldal
Dr. PC Wow	70. oldal	MGE UPS	3. oldal	Telnetwork	17. oldal
East Computer	67. oldal	Mistral Computer	40. oldal	Teta Magnetic	30. oldal
Enternet	91. oldal	MK Trading	61. oldal	Toshiba	65. oldal
Epson	25. oldal	Multimedia.hu	107. oldal	Vision	
Extreme Digital	21. oldal	Mycom	59. oldal	Kereskedőház	67. oldal
Farbax Kft.	19. oldal	Mystar	147. oldal	Win Computer	14. oldal
Fix TV	61. oldal	Nikon	51. oldal	Zydata	61., 148. oldal

A SZERKESZTŐBIZOTTSÁG TAGJAI:

IFJ. JANCsó LÁSZLó, PELLER ANDRÁS, POZSONY BALÁZS,
STEMLER BALÁZS, TORONTÁLI FERENC

FŐSZERKESZTŐ: BOGNÁR ÁKOS
HARDVERROVAT-VEZETŐ: SAMU JÓZSEF
SZOFTVERROVAT-VEZETŐ: SPÁNYIK BALÁZS
CD-SZERKESZTŐ: TÓSZEGI SZABOLCS

MUNKATÁRSÁK:

CSIZMAZIA ISTVÁN, HALASI MIKLÓS, EGRİ IMRE,
LAKATOS GERGELY, MÓRAY GÁBOR, TUNGLER ANTAL
OLVASÓSZERKESZTŐ: HAVADI KRISZTINA

MŰVÉSZETI VEZETŐ: RADNÓTI ÁGNES

CÍMLAP: DARABONT GERGELY

TÖRDÉLŐSZERKESZTŐ: SZEGVÁRI ÉVA

KORREKTOR: KOMLÓSI PÉTER

SZERKESZTŐSÉGI TITKÁR: LENGYEL ANDREA

SZERKESZTŐSÉG:

1065 BUDAPEST, RÉVAY U. 10.
LEVÉLCÍM: 1374 BUDAPEST 5, PF. 578
TELEFON: 474-8850, TELEFAX: 269-5676
INTERNET: HTTP://WWW.PCWORLD.HU/

SEGÉLYVONAL: HTTP://SEGELYVONAL.PCWORLD.HU
INGYENES TELEFONOS SEGÍTSÉG ELŐFIZETŐINKNEK:
(06-40) 399-999

SZERKESZTŐSÉGÜNK A KÉZIRATOKAT LEHETŐSÉGEI SZERINT GONDOZ-
ZA, DE NEM VÁLLALJA AZOK VISSZAKÜLDÉSÉT, MEGŐRZÉSÉT. A PC
WORLD BEN MEGJELENŐ VALAMENNYI CIKKEK (EREDETIBEN VAGY FOR-
DÍTÁSBAN), MINDEN MEGJELENT KÉPET, TÁBLÁZATOT STB. SZERZŐI JOG
VÉD. BÁRMILYEN MÁSODLAGOS TERJESZTÉSÜK, NYILVÁNOS VAGY ÜZLE-
TI FELHASZNÁLÁSUK KIZÁRÓLAG A KIADÓ ELŐZETES ENGEDÉLYVEL
TÖRTÉNHEK. AZ ÚJSÁG MELLE Csomagolt DEMÓ DVD/CD-K A PC
WORLD TERÍTESMENTES AJÁNDÉKA, ONÁLON FORGALOMBA NEM
HOZHATÓK. A DVD/CD-KEN TALÁLHATÓ PROGRAMOKAT A SZERKESZTŐ-
SÉG A LEGNAGYOBB FIGYELEMMEL GONDOZZA, AM AZOK TARTALMÁÉRT,
ILLETVE A PROGRAMOK FUTÁSÁÉRT FELELŐSSÉGET NEM VÁLLAL!

KIADJA AZ IDG MAGYARORSZÁGI LAPKIADÓ KFT.
FELELŐS KIADÓ: BIRÓ ISTVÁN ÜGYVEZETŐ – IBIRO@IDG.HU

LAPIGAZGATÓ: SZIGETVÁRI JÓZSEF

HIRDETÉSFELVÉTEL:

IDG KÉRESKEDELMİ IRODA
HIRDETÉSI IGAZGATÓ: POÓR ROZI
1065 BUDAPEST, RÉVAY U. 10.
LEVÉLCÍM: 1374 BUDAPEST 5, PF. 578
TELEFON: 474-8860, 474-8852, TELEFAX: 302-0299
E-MAIL: KERIRODA@IDG.HU

REKLÁMREFERENS: NOVÁK MAGDOLNA – NOVAKMAGDI@IDG.HU
A HIRDETÉSEKET A KIADÓ A LEGNAGYOBB KÖRÜLTEKINTÉSSEL KEZELI,
DE TARTALMUKÉRT NEM VÁLLALHAT FELELŐSSÉGET.

MARKETING: TELEK ZOLTÁN, TELEFON: 474-8853

TERJESZTÉS ÉS ÜGYFÉLSZOLGÁLTAT:

1065 BUDAPEST, RÉVAY U. 10.
LEVÉLCÍM: 1374 BUDAPEST 5, PF. 578
TELEFON: 474-8858, TELEFAX: 269-5676
E-MAIL: TERJESZTES@IDG.HU

TERJESZTI A HÍRKER RT., A LAPKER RT. ÉS AZ ALTERNATÍV
TERJESZTŐK. MEGJELENIK MINDEN HÓNAP ELSŐ PÉNTEKÉN,
AZ EGYES SZÁMOK ÁRA: CD-VEL 1396 FT, DVD-VEL 1947 FT.

ELŐFIZETHETŐ A KIADÓ TERJESZTÉSI OSZTÁLYÁN, A HÍRLAPKÉZBESÍ-
TŐKNÉL, VALAMINT A VIDÉKI POSTAHIVATALOKBAN. OTP BANKKÁRTYÁ-
VAL RENDELKEZŐ OLVASÓINK AZ INTERTICKETNÉL IS ELŐFIZETHETNEK
A 266-0000-S SZÁMON 9 ÉS 20 ÓRA KÖZÖTT.

ELŐFIZETÉSI DÍJ CD-MELLÉKLETTEL

EGY ÉVRE 12 024 FT, FÉL ÉVRE 6150 FT, NEGYEDÉVRE 3111 FT.

ELŐFIZETÉSI DÍJ DVD-MELLÉKLETTEL

EGY ÉVRE 19 476 FT, FÉL ÉVRE 9960 FT, NEGYEDÉVRE 5040 FT.

A LAP RÉGEBBI SZÁMAI MEGVÁSÁROLHATÓK ÜGYFÉLSZOLGÁLATUNKON:
NYITVA TARTÁS: HÉTFŐTŐL CSÜTÖRTÖKIG: 8.30–16.30 ÓRAIG,
PÉNTEKEN: 8.30–15 ÓRAIG, VALAMINT ELEKTRONIKUSAN
A TERJESZTES@IDG.HU E-MAIL CÍMEN. KÉRJÜK, HOGY AZ ESETLEGES
HIBÁS CD-T POSTÁN JUTTASSA EL ÜGYFÉLSZOLGÁLATUNKRA!

MŰSZAKI VEZETŐ: BIRKUS IMRE, TELEFON: 474-8854

SZÍNBONTÁS: IDG FORMAKÉSZÍTŐ ÜZEM

NYOMÁS ÉS KÖTÉSZET: RÉVAI NYOMDA KFT.
ÜGYVEZETŐ IGAZGATÓ: LÁZÁR LÁSZLÓ

A PC WORLD AZ IDG COMMUNICATIONSHÖZ, A VILÁG LEGNAGYOBB
SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KIADÓJÁHOZ KAPCSOLÓDIK, AMELY 68 ORSZÁGBAN
TÖBB MINT 260 KIADVÁNYT JELENTET MEG, EZEKET HAVONTA TÖBB MINT
50 MILLIÓAN OLVASÁK. BELSŐ HÍRSZOLGÁLATUNK, AZ IDG NEWS SER-
VICE INFORMÁCIÓIT AZ IDG TAGVÁLLALATAI FOLYAMATOSAN FRISZÍTIK.

LAPUNKAT A MATE SZ AUDITÁLJA.

PC WORLD CD-MELLÉKLETTEL ISSN 1215-5055
PC WORLD DVD-MELLÉKLETTEL ISSN 1785-4717

A szerkesztőségi anyagok vírusellenőrzését az **F-Secure Anti-Virus®**
programmal végezzük, levelezésünk biztonságáról pedig a
Kaspersky Anti-Virus® program gondoskodik.
Mindezeket a 2F 2000 Kft., a szoftverek magyarországi
képviseletje biztosítja számunkra. <http://www.2f.hu>